הארץ

640 שקל, יום ד' כ"ט בחשון תשמ"ו, 13 בנובמבר 1985 Vol. 70/20223 NOVEMBER 13, 1985

(כולל מע"מ)

שיגור אקספרס BURLINGTON AIR EXPRESS

טלפן והמישגור שלך כבר בדרך

הדרך המהירה והבטוחה ביותר לשיגור מסמכים לכל פינה בעולם.

טרנס כלל-תשגיר בע"מ IATA נמנה על קבוצת כלל

פרטים נוספים בטלפונים: 03-375211, 373075

שרי המערך ידונו שוב בצהריים בפיטורי שרון

מאוחדים בתביעה להפסיק כהונתו • שמיר דוחה על הסף התביעה; דורש לכנס הקבינט לדיון מדיני

פרס ושמיר מאיימים בפירוק ממשלת האחדות • פרס: שרון חרג מכל נורמה אפשרית • קצב: כל הליכוד מאחורי שרון; לא ניתן לפטרו

מה אמר שרון

"עמדתו של פרס רופסת וחסרת כבוד עצמי"

מאת סופר "הארץ"

"בציניות שאין דוגמתה, תוך זלזול בסדרי המינהל התקין, מוליך פרס את הממשלה בדרך עקלקלה מבלי שחברים ידעו מה מתרחש" – כך אמר שלשום השר שרון בנאומו, אשר נגד תגובות חריפות של פרס ושל המערך. שרון דיבר בקריית-חיים בכנס של תומכיו לקראת ועידת חירות.

עוד הטיח שרון בפרס כי "הוא מסוגל לקיים מו"מ עם אש"ף ואפילו דברים חמורים יותר. עמדתו היא רופסת וחסרת כבוד עצמי".

שרון התבטא במילים בוטות על חוסיין: הצבוע מרבת-עמון לא היה מעז להגיד משהו על רגל יהודי בירושלים אילולא דובר על כך במגעים כשלהם.

מאת איתן שוהרי

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

כל שרי המערך דרשו אמש במשך כארבע שעות מראש הממשלה שמעון פרס להורות מיד על סילוקו של השר אריאל שרון מהממשלה. שרי המערך שסיימו את התייעצותם ב-12:30 אחר חצות הבהירו לשמעון פרס, כי עליו להפעיל בעניין שרון את חוק יסוד הממשלה ולפטרו. מעל ומעבר לכל שיקול אחר הקיים, גם אם המחיר לכך יהיה פירוקה של ממשלת האחדות.

סופר "הארץ" מציין, כי ראש הממשלה שמעון פרס הדגיש לפני השרים כי הוא רואה בהתנהגותו של שרון דרך בלתי נסבלת של התנהגות שר בממשלה, דבר שאינו יכול להימשך יותר. פרס אמר, כי את החלטתו הסופית, אם רק לבקש משמיר את פיטוריו של שרון (על פי ההסכם הקואליציוני), או לפטר את שרון בעצמו (על פי חוק יסוד הממשלה), ימסור בשיחה שתהיה לו הבוקר עם ממלא

(סוף בעמוד 2 טור 6)

ההסכם הקואליציוני:

שר לא יפוטר אלא בהסכמת ממלא המקום

בהסכם הקואליציוני בין המערך לליכוד בסעיף 1 סעיף קטן 1.8 נאמר: "ראש הממשלה לא ישתמש בסמכותו להעביר שר מכהונתו. על-פי סעיף 21א' לחוק יסוד: הממשלה במשך כל תקופת כהונתה של הממשלה, אלא בהסכמת ממלא-מקום ראש הממשלה; אולם הסכמה כזו לא תידרש להעברה מכהונה של שר, הנמנה עם המחנה שבראשו עומד ראש הממשלה. ראש הממשלה ישתמש בסמכותו זו לגבי שר ממחנהו של ממלא-מקום ראש הממשלה, אם ממלא מקום ראש הממשלה ביקש זאת".

בריה"מ מסרבת לדון עם ארה"ב ביציאת יהודים

מוכנה לדון רק בבעיות אישיות שיוצגו בפניה

גורבצ'וב ביקש לדון במזה"ת כתגובה לבקשה לדון באפגניסטאן

מאת עקיבא אלדר

מנהיגי בריה"מ דחו את התגובות האמריקאיים לשיתופה של מוסקווה בוועידה בינלאומית בענייני המזה"ת. מקורות, שהגיעו לירושלים, עולה, כי בתגובה לדרישת האמריקאים לדון בפיסגה בין השאר בנושא אפגניסטאן, ביקשו הסובייטים לצרף על סדר היום גם את המזה"ת.

מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ אמר, כי לוועידה בינלאומית יוזמנו רק מדינות המקיימות יחסים עם כל הצדדים, המעורבים בסכסוך והמכירות בהחלטות האו"ם 242 ו-338. שולץ הוסיף, כי במשלחת ירדנית-פלשתינאית יוכלו להשתתף רק גורמים המסתייגים מטרור ומכירים בישראל. בנקודה זו

הסתיימה השיחה בנושא המזרח התיכון ועתה מעריכים בוואשינגטון ובירושלים, כי קטנו הסיכויים לשינוי מהותי במדיניותה של בריה"מ במזה"ת.

הסובייטים סירבו גם לדון בנושא יהודי בריה"מ והציעו במקום זאת לדון בבעיות אינדיבידואליות של יהודים שישראל וארה"ב מבקשות לאפשר את יציאתם.

ראש הממשלה אמר אתמול במהלך ביקור בעזה, כי במגעים לאפשר עליית יהודים מבריה"מ עלתה בעיית הגשירה ולפיכך הציעה ישראל לקיים טיסות ישירות מבריה"מ לישראל. בביקורו של פרס בפאריס הוא דן עם הנשיא מיטראן בסיוע צרפתי לתוכנית זו.

ערפאת הגיע במפתיע לירדן

אסד הוזמן לירדן • דמשק: מוכנים לשלום עם ישראל אך לא מעמדת חולשה

רבת-עמון (ע"צ). מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, הגיע אמש במפתיע מבגדאד לרבת-עמון – על-בך גורם מקור פלשתיני יודע-דבר בבירת ירדן.

ערפאת, שבא לבגדאד עם תום ביקורו הרשמי במצרים, היה אמור לשבת ראש ב-48 השעות הקרובות בישיבת מנהיגי אש"ף בבגדאד.

פארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, הכריז בתוניס, כי העם הפלשתיני "לעולם לא יזנח את הרובה". למרות "התעמולה הישראלית-אמריקאית, שתכליתה לפגוע ב'תדמית הפלשתינים', על ידי האשמת של טירור" – מסרה אמש סוכנות הידיעות של אש"ף.

דמשק (אי-פי, ע"ר ע"צ). ראש ממשלת ירדן זייד אל-ריפאעי החל אתמול בשיחות פיוס עם מנהיגים סורים, והודיע, כי הביא עמו הזמנה מאת המלך חוסיין אל נשיא סוריה חאפז אל-אסאד לבקר בירדן.

פגישתו של ריפאעי עם ראש ממשלת סוריה עבד ראוף אל-קאסם, היתה השלישית, בתיווכה הליגה הערבית, המבקשת לשפר את הקשרים בין שתי המדינות. אולם זהו ביקורו הראשון של ראש ממשלת ירדן בסוריה זה שבע שנים.

שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה, מוסר, כי סוריה מוכנה לעשות שלום עם ישראל, אך לא מתוך עמדה של חולשה צבאית. שר החוץ שלה, פארוק אל-שארע, אומר, כי התחמשות הגדולה של ארצו מהווה רק צעד קדימה לשלום, שכן היא תכריח את הישראלים להגיע למסקנה, כי פלישה נוספת למדינה ערבית לא זו בלבד שתעלה להם ביוקר. היא תעמיד אף בסימן שאלה את עצם קיומם הפיזי. השר התראיין בערוץ 4 של הטלוויזיה הבריטית העצמאית.

יר"י לעבר נהג מכונית התופת מנע פיצוצה במקום המיועד

5 נהרגו ו-19 נפצעו בהם מנהיגי החזית הלבנונית הנוצרית שהתכנסו כדרכם מדי שבוע במנזר מצפון לביירות ★ ראשי החזית התכנסו לדון בהסכם השלום בלבנון עליו הם מסרבים לחתום זה 9 ימים

דני שמעון בהולכה לבנה, בנו של הנשיא לשעבר באמיל שמעון, בתוך הנזק מפיצוץ מכונית התופת ליד המנזר בו התכנסו ראשי החזית הלבנונית. כל שנשאר ממכונית המנזר שנשאה 400 ק"ג חומר נפץ היה מנוע הרכב והדם של יד אדם ליד מכתש ברוחב של 4 מטרים ובעומק של 4 מטרים. (תצלום אי-פי)

ביירות (אי-פי, ע"צ). מכונית תופת נהוגה בידי נהג מתאבד התפוצצה אתמול ליד מטה של "החזית הלבנונית" הנוצרית, וגרמה למותם של חמישה אנשים ולפציעתם של 19, ביניהם כמה מנהיגים נוצריים.

מקורות רשמיים מסרו, כי נהג מכונית שנדר טעונה 400 ק"ג חומרי נפץ ניסה לפרוץ לשטח של מנזר, שם קיימה "החזית הלבנונית" הנוצרית, המתנגדת לתוכנית השלום, שהוגשה בחסות הסורים, את ישיבתה השבועית. שומרים של צבא לבנון פתחו באש, לאחר שהנהג התעלם מהוראות לעצור. המכונית התפוצצה מטרים ספורים לפני יעדה.

מלבד הנהג, נהרגו בפיצוץ שלושה חיילים ואשה ונפצעו 19 איש.

תחנת השידור הנוצרית "קול לבנון" מסרה, כי נשיא לבנון לשעבר כאמיל שמעון בן ה-85 ובנו דני בן ה-51 ניצלו בנס בשריטות בלבד. אולם מנהיג הפלנגות אלי כראמה ושני חברים אחרים של "החזית הלבנונית" אושפזו בבית-חולים, כשהם פצועים קל.

המכונית התפוצצה ליד מנזר סנט ג'ורג' בפרבר אוקאר שבמזרח ביירות הנוצרית, כמה מאות מטרים מבניין של שגרירות ארה"ב, שנהרס עלידי מכונית תופת ב-20 בספטמבר אשתקד.

מכונית התופת הצליחה לחדור לתחום המינזר תוך שהיא נוסעת מאחורי השיירה של חברי "החזית הנוצרית" שעשו את דרכם אל הפגישה. כך חלפה על פני המחסום של צבא לבנון, בכביש המוביל לשגרירות ארה"ב.

במינזר זה, בו נערכת מדי יום שלישי הישיבה של "החזית הלבנונית", היים חמישה נזירים, שלושה שרתים, כמה שומרים חיילים האמורים את המחסום המוביל אל השגרירות האמריקאית.

מיד לאחר הפיצוץ הקימו אנשי המיליציה הנוצרית מחסומים רבים באזור כדי לבדוק את זהותם של נהגים.

פגישה של 10 דקות

האגף הרחומי של המינזר קרס תחתיו. אולם נגרמו פחות נזקים לאגף הבטחוני שעליו מבינה חומת אבן. שם התחילה הישיבה של החזית בשעה 10.00, 10 דקות לפני הפיצוץ.

כל מה שנשאר ממכונית המנזר היה מנוע חרוך ליד מכתש ברוחב של 4 מטרים ובעומק של 4 מטרים. לידו היה מונח גדם של יד אדם.

הפיצוץ העיף רסיסי זכוכית לאולם הישיבות, שם התכנסו מנהיגי החזית. כתמי דם נראו על המפה הירוקה של השולחן ועל הכיסאות.

הרצפה היו מפוזרים ניירות ומיסמכים.

שמעון ממשיך להתנגד ל"החזית הלבנונית", הנובעת להסכם השלום שנובש בחודש שעבר על-ידי המיליציות של המוסלמים, הנוצרים, והבעקבות הגבלה לשרותות האמצעות לשים קץ למלחמת השלושן, המעניקה

עדיפות למיעוט הנוצרי.

בדיבור עם כתבים לאחר הפיצוץ אמר שמעון, כי הוא ממשיך להתנגד להסכם השלום, שאמור היה להיחתם לפני תשעה ימים.

אלמוני שטילפן לסוכנות ידיעות בידלאומית בביירות אמר בשיחה הראשונה מבין שתיים, כי "ארגון הנוער הנוצרי החופשי" ביצע את הפיגוע נגד "אותם סתניסטים... שהעמידו את האינטרסים האישיים שלהם מעל לכל דבר אחר, והפקירו את האינטרסים של הנוצרים בידי ישראל וסוריה". בשיחה שנייה, שעה לאחר מכן, אמר, כי "חלוצי הנוצרים העצמאיים" הם שאחראים לפיגוע, והם קוראים "להקריב קורבנות נוספים לטובת העם הנוצרי שלנו".

נכשל ניסיון ההפיכה בליבריה

סמואל דו הזמין עיתונאים לארמון הנשיאות

מונרוביה (אי-פי). נסיון ההפיכה בליבריה נכשל כנראה.

בהתמודדות של הבצרות, אשר שודרו משלוש תחנות השידור של מונרוביה, קרא כל אחד משני הצדדים היריבים לצד האחר להניח את נשקו. אתמול אחר הצהריים הזמין הנשיא דו את נציגי העיתונות לארמון הנשיאות, והודיע להם על כשלון נסיון ההפיכה. עוד אמר, כי ההפיכה היתה פרי יוזמתם של "מורדים", שבאו מחוף השנהב, וכי עשרה מהם נהרגו. נאמניו של דו הפכו את ארמון

הנשיאות למבצר ועשו כל אשר ביכולתם לחזק את ביצוריו. כמעט זה פוקד דו על פעולות היחידות הנאמנות לו, ובדרך זו עלה בידיהם להשתלט על כמה עמדות מפתח במונרוביה, שהיו קודם לכן בידי המורדים.

דובר השגרירות האמריקאית במונרוביה מסר, כי מרכז הבירה היה שקט אתמול, ותחנת הרדיו נתפסה בחזרה מידי המורדים.

הרדיו מסר בצהריים כי הגנרל קוויוונקפא מינה את י. מאקסוול ברמסכ"ל, את ג'וזף ביה כמפקד עליון, את הנרי ג'אק כסגן מפקד עליון ואת קופר טיא כמפקד משמר הנשיא.

הגנראל לשעבר קוויונקפא הודח באוקטובר 1983 ממועצת ההצלה העממית של ליבריה.

האוצר מציע לבטל משרדי פת ויעקבי

באוצר טוענים: מודעי פועל מתוך שיקול כלכלי ולא מסיבות אישיות

לא מוצע לבטל תקציב המועצה לפיתוח

מאת שלמה מעוז

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

האוצר מציע לבטל את המשרדים, שבראשם עומדים גדעון פת וגד יעקבי במסגרת הקיצוץ בתקציב הממשלה לשנה הבאה. הדעה המתגבשת באוצר היא כי עתה-ביטים בהם הממשלה דורשת הידוק החגורה מהציבור, העלאת מחירי השרותים לציבור ושמירה על רמת חיים נמוכה, יש לתת דוגמא בכך שגם הממשלה מצטמצמת.

משרד המדע והפיתוח בראשות פת ומשרד הכלכלה בראשות גד יעקבי הוקמו בזמן שלטון הליכוד לפתור בעיות קואליציוניות, ועתה יש לבטלם, אומרים באוצר. ההצעה, כך אומרים, אין לה שום קשר ליחסים שיש לשר האוצר יצחק מודעי עם פת ויעקבי.

105 עובדים ב-2 משרדים

תקציב משרד המדע והפיתוח הוא כ-4 מיליון דולר מהם חצי לתקציב השוטף וחצי לתקציב הפיתוח והוא מעסיק כ-55 עובדים. תקציב משרד הכלכלה כחצי מיליון דולר והוא מעסיק כ-50 עובדים. עוד מזכירים, כי בזמנו היה זה שר הכלכלה גד יעקבי, שתבע בעת שהמערך היה באופוזיציה, לבטל את משרד הכלכלה – ואולי עתה הגיע העת לכך. באוצר מדייקים, כי מרבית תקציב משרד המדע והפיתוח מיועד לתקציב המועצה הלאומית למחקר ופיתוח, כך שהחסכון עם ביטול המשרד יהיה חלקי בלבד.

בתקציב הבא לא מתוכננים פיטורי עובדים בכל משרד ומשרד או גוף ציבורי, אלא רק במקומות בהם יש עודף עובדים, המעיק על תיפקוד ועלות המערכת.

הכסף הנזיל בידי הציבור שולש בתוך ארבעה חדשים

בפיקדונות השקליים מוצעת כיום ריבית גבוהה

מאת שלמה מעוז

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הכסף הנזיל שבידי הציבור שולש מאז תחילת התוכנית הכלכלית לייצוב המשק לפני למעלה מ-4 חודשים והוא מגיע עתה לכ-2.2 מיליארד דולר. מתברר כי כרבע מיליארד דולר מכספי פירון הבצירות הבנקאיות הגיע לשוק הפיקדונות השקליים, הכולל תפ"ם, פק"ם ופקמ"ם. הגידול של כ-1.5 מיליארד דולר בפיקדונות השקליים נובע הן מהריבית הריאלית הגבוהה שנובעים המפקידים עבור השקעתם במנוחים דולריים הן בשל האמון של

הציבור, כי פיחות לא צפוי בקרוב.

בכך התגשמה ציפייתו של בנק ישראל, שחלקו של הכסף הלא צמוד יגדל – דבר שיאפשר לממשלה בזמן שתרצה להפעיל מדיניות שער חליפין (כלומר פיחות) מבלי לפצות את הכול עבדו, כפי שהיה בעת שכל המשק היה צמוד.

פיקדונות הפת"ם עומדים כיום על כ-3.15 מיליארד דולר (מזה כ-1.7 פת"ם עו"ש) לעומת למעלה מ-4 מיליארד דולר פת"ם ערב התוכנית הכלכלית.

שוק ההון / יהודה שרוני

נמשכת המגמה החיובית

מגמת המסחר החיובית בבורסה נמשכה גם אתמול. קרנות הנאמנות, המתמחות בקניות, נהנו מביקוש של מיליארד שקל-יעקב. סיבה זו הם הרפיש במגמת קניות.

שערי אגרות החוב הדולריות המשיכו גם אתמול לרדת, ובאגרות החוב צמודות המדד היו עליות שערים קלות.

מחזורי המסחר במניות ומפשיות הסתכמו ב-1.4 מיליון דולר, וסך מחזורי המסחר בבורסה (כולל מניות הסדר ואגרות חוב) הסתכמו ב-6.2 מיליון דולר.

בפעם ה-4 מאז פרש שוב הופיע בגין

מאות השתתפו באזכרה לרעייתו בבית-הקברות שעל הר הצופים

לאחר שהיה שקוע בתפילה נתפנה בתום הטקס להפרד מרבים בלחיצת יד חזקה ובברכת פרידה

ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין לצד בנו בנימין זאב. (תצלום: זיו-פא)

מאת נדב שרגאי

מנחם בגין היה אתמול בבית-הקברות שעל הר הזיתים בירושלים. ספרון תהילים קטן בידיו ועיניו נעוצות עמוק באותיות. רק פעמים בודדות מרים האיש את עיניו ובוחן את הסובבים אותו. או מגבירות המצלמות את טרטורן, וביחוד עם הבזקים שבקרקע, המיית תפילתם של קוראי התהילים נוצרת, מזיגה מוזרה.

חליפה כחולה, עניבה תואמת, מגבעת. המשקפים – המשקפים העבים. כמעט אותו בגין. כמעט. רזה מאוד, ספק הולך ספק גורר רגליים. לא הכי יציב שבעולם, אבל יחסית, לאזכרה האחרונה – סביר. משני צדדיו בנו בנימין-זאב, שתי בנותיו, לאה וחסיה, ונכדותיו אילת ומירב. שהדף לימה ממציעתה. מלפנים – קברה של עליזה בת שלומית וצבי ארנולד – המצבה פשוטה. מאחור, בסמוך, קברי מאיר פיינשטיין ומשה ברזאני, אשר פוצצו עצמם למוות לפני עלותם לגרדום בימי המנדט. למטה חונה אמבולנס.

בקהל שמסביב – משפחה, חברי ממשלה, הרבה הרבה – משפחה לוחמת, כמעט כולם בעניבות. שרון לא בא, גם את שמיר לא רואים. למפלגת העבודה אין כאן נציג. שולמית שמיר נמצאת כאן וגם מרדכי ציפורי.

הרב רפאל לוין, בנו של ר' אריה לוין ז"ל, רב האסירים הידוע, קורא את מזמורי התהילים. פסוק אחר, הנאמר בזמן, נבלע יחד עם הבריז הפסוקים: "שירים דרפתי חיום ומדרך פחד ליבי". העיניים של בגין עמוק בתוך ספרון התהילים.

ב"אל מלא רחמים" מתייפחות הבנות, בגין אינו מזיל דמעה. מבטו מייד. בראשונה הוא מרים ראש ופוקד את הבאים. שולח יד ומלטף את אחותו. הגב' הלפרין. לבד מ"תורה שכאת" או "האם יש לך הסעה בחזרה?", אין הוא מוליך מלה עם איש.

בתום הטקס, שבו השתתפו מאות, לוחצים רבים את ידיו. מעטים ביד אחת, רבים בחוזקה, בשתי ידיים. בגין נבלע במכונית, אולי עד השנה הבאה – עד יום היורצייט הבא לעליזה אשתו.

הופעתו אתמול בציבור של ראש הממשלה לשעבר היתה הרביעית מאז התפטר מראשות הממשלה בספטמבר 1983. בראשונה הגיח בחטף כאשר יצא ממעונו הרשמי אל ביתו הפרטי בשכונת יפה נוף בירושלים ב-9 בדצמבר 1983. ב-10 בספטמבר 1984 אושפז בבית החולים שערי צדק לניתוח לעקירת בלוטת הערמונית ומשם יצא בראשית אוקטובר. לפני כשנה הופיע בפעם הראשונה לטקס האזכרה לאשתו.

אתמול הקדים מנחם בגין לבוא לטקס האזכרה לציון מלאות שלוש שנים למותה של רעייתו הטקס החל דקות ספורות לפני המועד שנקבע – 3 אחרי הצהריים.

עורך את העמוד: בועז שפירא

הצעה להעלות שכר ח"כ ל-2.8 מיליון ש'

ועדת אישי ציבור שמינה יו"ר הכנסת דנה בישיבה חשאית בהעלאות שכר והטבות מפליגות

מאת יהושע מאירי

העלאות שכר והטבות מפליגות לחברי הכנסת הוצעו אתמול בישיבה חשאית, שהתקיימה בשעות הערב המאוחרות בבניין הכנסת. הנושא נדון בוועדה בלתי תלויה, שמינה יו"ר הכנסת שלמה הלל והשמתפקידה להגיש המלצה בעניין שכר חברי הכנסת. על-פי הצעה בכתב, שהוגשה על-ידי גבי סגב (מנכ"ל חברת אריאה חבר הוועדה) יעלה שכר הבסיס

של חברי הכנסת ל-2.8 מיליון שקל. לידי "הארץ" הגיע עותק של ההצעה, שהוא היחידה שהועלתה בדיון, ובה המלצות להטבות נוספות, עבור כל ידיעה בה השתתף חבר כנסת (בעל שלוש שעות) חוץ מימי שני, שלישי ורביעי. ישולמו כ-280 אלף שקלים נוספים. פעם בארבע שנים יהיה זכאי הח"כ להלוואה לרכישת מכונית ואותה יהיה רשאי להחליף בתוך ארבע שנים.

תוספות הוותק והשהייה בשכר חברי הכנסת, לא יחושבו ביחס לשכר הממוצע במשק, אלא ביחס לשכרם הממוצע של 100 אלף עובדים בכירים.

תוספות הביגוד תגענה עד 400 דולר בשנה. כן תיפתחנה קופות תגמולים מוגדלות בתנאים בהם יזכו הכנסה אחרים משכר חבר הכנסת, וזה ביחס אחרים נוספים ישולמו על ידי הכנסת.

המסמך מצביע על הצורך לדון בנושאים נוספים, הקשורים לשכר חברי הכנסת: תנאי פרישה מיוחדים לגימלאים עד גיל 40, ביטוח רפואי וכן סעיף נוסף המוגדר: "סיוע לחברי כנסת למילוי תפקידם".

בוועדה חברים מבקר המדינה לשעבר הד"ר יצחק נבנצאל (יו"ר), יו"ר הכנסת והשר לשעבר יצחק ברמן וכן אישי ציבור נוספים.

הרבנות מנחה רושמי נישואין לחייב כל אתיופי בטבילה בניגוד להבטחה לפרס

הגיבה לטענות האתיופים: בנושא ההלכתי אין פשרה • בעבר התנתה טבילה ב"ספק הלכתי"

מאת נדב שרגאי

בהודעה רשמית, שפרסמה אתמול הרבנות הראשית בתגובה על טענות מנהיגי השבטים מאתיופיה, נאמר, בין השאר, כי הרבנים אינם מדייקים, וזאת בלשון המעטה. הרבנות אומרת, כי המשא והמתן עם משרד הדתות היה על ענייני נוהל בלבד. "בנושא ההלכתי הוכחד לכול שאין מקום לדון על פשרה... בגלל ספיקות הלכתיים בענייני יוחסין זקוקים הם לעבור תהליך של טבילה וקבלת עול מצוות".

בהצעות שהועברו בזמנו לפרס נאמר בין השאר: "אם לא ייווצר ספק הלכתי לגבי מעמדו האישי – יוחסין ויהדות – של איש מיהודי אתיופיה, לא יידרש כל אקט מיוחד של טבילה".

יתר על כן בנוסח ההנחיות לרושמי הנישואין, שהגיעו אתמול לידי סופר "הארץ" נאמר, בין השאר: "עקב הספיקות... יידרש כל הבא להירשם לנישואין בקבלת עול מצוות, מילה וטבילה... אם הוכח שהמבקש נימול

כדין יחוייב בקבלת עול מצוות וטבילה בלבד".

בסיכום עם מנהיגי השבטים מאתיופיה, שנשלח לפרס ושעליו חתמו שני הרבנים הראשיים, לא נזכר כלל נושא הטבילה, שעליו ויתרה הרבנות הראשית עוד לפני כמה חודשים, בהודעה רשמית שפרסמה. זו היא ההודעה הראשונה, שבה מחזור שוב נושא המילה, גם אם כאפשרות בלבד.

אלי בן הזן ראש לשכתו של הראשון לציון, הרב מרדכי אליהו, אומר בתגובה על טענות האתיופים: "הרבנים הראשיים ישבו, דנו והחליטו, כי מבחינתם, כלומר – מבחינת ההלכה – לא יכול להיווצר כיום מצב, שבו לא יהיה ספק הילכתי לגבי מעמדו האישי – יוחסין ויהדות – של איש מיהודי אתיופיה". בן הזן אומר, כי בהנחיות לרושמי הנישואין נאמר, שאם כבר עבר מי מיהודי אתיופיה את הטבילה – הוא יוכל להתחתן, ולכן מתכונות המלים – "אם לא ייווצר ספק הלכתי".

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: יצחק גלינור, פרופ' למדעי המדינה

על: פרס, שרון והתרבות שלטון

★

"הרמטכ"ל הארץ בדק"ר 4 נערים השתינו על הבמה"

מוסר עלון קיבוץ אלונים

(עמ' 3)

★

הממשלה מסבסדת הסוכר מאז אוגוסט

על רקע ייקור מחירו בעולם

(עמ' 4)

★

ביהמ"ש סירב לדחות על הסף בקשה לפיצוי בעקבות מפולת מניות הבנקים

יש סיכוי לתביעה

(עמ' 4)

★

בודקים חשש שמוצרים מכילים חומר-מסרטן

מש' הבריאות בודק בארץ ובחו"ל

(עמ' 6)

★

עיריית בת-ים תסגור "טיפות החלב"

הסיבה – אי העברת כספים ממש' הבריאות

(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). ירושלים 10–19, הגולן 11–21, נהריה 12–20, צפת 10–19, נצרת 12–23, עפולה 9–24, השומרון 11–22, ת"א 12–23, לוד 11–24, יריחו 11–27, עזה 13–24, ב"ש 12–24, אילת 16–28. רמה מעל מזרח הים התיכון גורמת מזג אוויר יציב באזורנו. הים יהיה נוח.

הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו של מפעל הפיס, שנערכה אתמול, זכו המספרים האלה: 6, 7, 11, 27, 36, 38. המספר הנוסף: 18.

שערי הדולר

יציג	1472.90
נוסעים	1763
שחור	1580

בגליון זה 12 עמודים

הבנק הבינלאומי מפרסם:

מכרז לאשראי

1. הבנק הבינלאומי הראשון מציע קבלת אשראי במכרז ומקציב **3 מיליארד שקל להלוואות לציבור בשבוע זה.**
2. סכום הלוואה מינימלית הוא **10 מיליון שקל לתקופה של עד 3 חודשים.**
3. הזוכים יקבעו עפ"י גובה הריבית שתוצע על ידם (**ריבית חודשית מינימלית – 1½% מעל הריבית הבסיסית).**
4. את הבקשה יש להגיש באמצעות סניפי הבנק **עד יום רביעי 13.11.85 בשעה 12.00.**
5. הבנק יצור קשר עם הזוכים במכרז לקביעת תהליכי הביצוע וקבלת בטוחות שיקבעו לפי שיקולי הבנק.
6. הצעות שאושרו יש לנצל תוך שבוע.
7. הבנק אינו מתחייב לקבל הצעה כל שהיא, כולה או חלקה.
8. פרטים וטפסי הצעה ניתן לקבל בכל סניפי הבנק.
9. **ההצעה מופנית גם למי שאינם לקוחות של הבנק הבינלאומי הראשון.**

הבנק הבינלאומי הראשון

ראיתי שמעתי

גראף פון שוורין מוכר טרקטורים לישראל

אביו, שהיה קצין בוורמאכט, עשה בזמנו נסיון נועז להרוג את היטלר. הוא עצמו, מנסה עתה (בהצלחה יתרה), למכור טרקטורים לישראל. גראף וילהלם פון שוורין, בנו של קצין הוורמאכט אולריך פון שוורין, ביקר בימים אלה בישראל כנציג חברת הטרקטורים האמריקאית "ג'ון דיר" והאורח של המשביר המרכזי.

וילהלם פון שוורין (תצלום: פרי־אור)

פון שוורין הבן סיפר כי זהו ביקורו השני בישראל, והוא עדיין מלא התפעלות. אביו, שהשתתף ב"מחתרת הגנרלים" שניסתה להתנקש בחייו של הצורר הנאצי, הוצא להורג על־ידי הגסטאפו, מיד לאחר שנתגלה הקשר. פון שוורין הבן היה אז בן 15. עובדה זו לא מנעה מהגסטאפו לעצור גם אותו ולשלוח עם כל בני משפחתו למחנה ריכוז.

אברם צחר

מוחה, אבל שוקל

ראש מחלקת עליית הנוער בסוכנות היהודית אורי גורדון, תקף אתמול בחריפות את ההחלטה לקיים את הישיבה הבאה של חבר הנאמנים של הסוכנות בניו־יורק בפברואר. גורדון ציין, כי לאור המצב הכלכלי החמור, אין זה מתקבל על הדעת ש־24 מראשי הסוכנות בארץ יסעו לארה"ב וישהו שבוע ימים בבית מלון.

כשנשאל גורדון, אם לאור התנגדותו החריפה הוא יחרים את הישיבה בניו־יורק וישאר בארץ, השיב: "אני אשקול זאת".

ג.אוים

עליצות פאריסאית בירושלים

הרכב יוקרתי במיוחד של אורחים נכח ביום שני בערב בסעודה חגיגית לרגל יובל ה־50 של מכון ויצמן שנערך במלון "המלך דוד" בירושלים. האווירה הבמעט־פריזאית עם הנופך הישראלי התבר־הבינות, הנעימה את שעתם של האורחים שהגיעו מפאריס בטיסה מיוחדת של מטוס ה"קונקורד". זוהי קבוצה של העילית החברתית בצרפת, ובה אישים יהודים ולא יהודים מעולם הפוליטיקה, הספרות, העיתונות, הטלוויזיה והאומנות. בין האורחים: אלאן פוהר, נשיא הסנאט הצרפתי, ראבר הרסן, בעל רשת עיתוני פיגארו, בתו של איל התכשיטים היהודי, פיליפ ארפלס, ז'אקליר פייבלוק, סגן ראש עיריית פאריס, פייר סי־ליבנסקי, נשיא התאחדות יהודי צרפת, אנשי תקשורת ועוד. המארחים היו נשיא מכון ויצמן פרופ' מיכאל סלע וראש עיריית ירושלים טדי קולק.

לפני הסעודה, נערכה תצוגת אופנה של "גוטקס" שבה חזה הקהל החם באוסף האלגנטי של בגדי החורף של החברה.

שלומית קופרי

מילא ההפסדים, אבל התדמית!

קונצרן הבנייה ההסתדרותי "סולל בונה" החליט לשכור, לראשונה בתולדותיו, את שירותיו של איש פרסום ותיק. "סולל בונה", מבקש לשפר את תדמיתו, שנפגעה באחרונה בעקבות ההפסדים ופיטורי העובדים.

גם התנגדותה של חברת "שיכון עובדים" ההסתדרותית, להתמזג ב"סולל בונה", שאותה ביטא חבר הכנסת רפי אדרי, יו"ר "שיכון עובדים", לא תרמה ליחסי הציבור הטובים של הקונצרן.

אריה לביא

העסקים יחכו עוד מעט

אנשי לשכת המסחר ישראל־אמריקה, באו אמש ל"בית אמריקה" בתל־אביב, כדי לפגוש את תום ברדלי, ראש עיריית לוס אנג'לס, שבא לכאן יחד עם קבוצת אנשי עסקים, לבחון אפשרויות השקעה בארץ ואפשרויות יצוא ישראלי לעירו.

מי שציפה לשמוע את ברדלי מבשר בשורות שתוכנן מעשי — התאכזב. אולם, הוא רמז כי "אנו מאמינים שביקור זה הוא רק התחלת הקשרים בין אנשי העסקים אצלנו לבין הישראלים".

חיים הנדוורקר

בעריכת ע. רוזנבלום

הגבלות חדשות על הבנקים במתן אשראי ללקוחות:

לווה יחיד לא יקבל אשראי הגבוה מ־15 אחוז מהון הבנק

קבוצת לווים לא תקבל יותר מ־30% ★ גליה מאור: אין לבנקים בעיות בשל קשיי לווים ★ "ההוראות נועדו למנוע התרחשויות רעות בעתיד"

מאת שלמה מעוז, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"לבנקים הישראלים אין כיום בעיות הנובעות מקשיים שאליהם נקלעו לווים" — כך טענה אתמול המפקחת על הבנקים גליה מאור. היא נדרשה לסוגיה על רקע ההוראות שהוציאה, המגבילות בנקים במתן אשראי ללווה יחיד או קבוצת לווים. בשיחה ל"הארץ" אמרה מאור כי הוראותיה שנכנסו אתמול לתוקף נועדו למנוע התרחשויות רעות בעתיד ולהנהיג בישראל נורמות חדשות שיסייעו ליציבות הבנקים בעתיד.

יצוין כי בחודשים האחרונים פורסמו ידיעות בלתי פוסקות על גידול בהיקף החובות של פירמות המתקשות להחזיר חובות לבנקים, דבר המגדיל את היקף החובות הפוטנציאליים האבודים של הבנקים.

בהתאם להוראות החדשות לווה יחיד לא יוכל לקבל אשראי העולה על 15 אחוז מהון הבנק, וקבוצת לווים לא תוכל לקבל הלוואות בהיקף העולה על 30 אחוז מהון התאגיד הבנקאי. גם סך החבויות של ששת הלווים הגדולים ביותר בתאגיד הבנקאי לא יעלה על הון התאגיד.

המגבלות החדשות גם על חברות ממשלתיות

מאור אמרה כי עקב ההוראות יימצאו כמוגבלים בקבלת אשראי קרוב ל־40 אחוז מהיקף האשראי של הלווים הגדולים. יש לזכור כי כ־76 אחוז מהאשראי במשק מופנה ללווים גדולים. אלו יצטרכו למצוא מקורות מימון חדשים, אם מבנקים אחרים, אם מחו"ל ואם מספקים. מפני שההוראות החדשות לא מאפשרות הגדלת האשראי מהבנק שעימו הגיעו לגבול המותר החודש. יצוין כי המגבלות החדשות חלות גם על חברות ממשלתיות, זאת על רקע הניסיון שנרכש בשנים האחרונות בתחום זה.

בהודעה של בנק ישראל נאמר כי מטרתן של ההוראות החדשות לשמור על יציבות המערכת הבנקאית, בכך שהן תורמות להקטנת הפגיעה האפשרית בהונו וברווחיותו של הבנק, העלולה להיווצר עקב היקלעותם של לווים לקשיים עיסקיים. מערכת הבנקאות הייתה במשך שנים הגורם העיקרי למימון לווים. תופעה זו גרמה לכך שלגבי מספר לווים וקונצרנים הגיע היקף החובות לממדים גבוהים, יחסית להון המוסדות הבנקאיים.

לפי שעה יש רק הקפאה של המצב הקיים. בעתיד יעשה בנק ישראל מאמצים להפחית חובות לווים יחידים לבנק פלוני, בין היתר על ידי פיתוח השיטה של מתן אשראי במרוכז לקונצרנים באמצעות קונסורציום של בנקים. הבעיה העיקרית במשק תעמוד לפני "כור", אשר יצטרך למצוא מהיום מקורות מימון חדשים מחוץ לתחום הבנקאי שלו — בנק הפועלים.

רבין — היום בוואשינגטון

יפגש מחר עם שולץ ★ הממשל מצפה לשמוע על עמדותיו בדבר פתרון ביניים בגדה ★ צפויה פגישה גם עם ויינברגר

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר הביטחון יצחק רבין מגיע היום לביקור של ארבעה ימים בוואשינגטון. במשרד החוץ האמריקאי מצפים לשמוע משר הביטחון את עמדותיו לגבי פתרון ביניים בגדה שיכלול שליטה ירדנית־ישראלית משותפת, ובעיקר "לעמוד על מידת תמיכתו של רבין בעמדותיו של פרס בנושא זה".

פקידים במשרד החוץ שיבחו אתמול את רבין על ההחלטה לסגור את העיתון "אלף יה" אך מאידך גיסא הם מקווים כי ישקול שנית את מדיניות הגרוש והמעצרים המנהליים. נושאים אלה יעלו בין השאר בעת שיחותיו עם שר החוץ שולץ שעימו יפגש רבין מחר. רבין יפגש גם עם שר ההגנה כספר ויינברגר וינסה שוב לסכם את נושא רכישת צוללות הדיזל ורכישת מרגמות 120 מ"מ בישראל. בין השאר מתוכננות לרבין פגישות עם חברי ועדת השירותים המזוינים בקונגרס ובסנאט, ופגישות אישיות עם אלכסנדר הייג ומקס קמפלמן, נציג ארה"ב בשיחות פירוק החימוש בג'נבה.

שר הביטחון יפגש עם יועץ הנשיא לביטחון לאומי כאשר נושא השיחה יהיה בעיקר שיתוף הפעולה בנושא הטרור, בהמשך לסכם העקרוני שהושג בנושא זה בעת ביקור ראש הממשלה בוואשינגטון. מדובר בהקמת גוף אמריקאי ישראלי שיהיה ממונה על תאום השיבתי, מודיעיני ומבצעי בנושא הטרור.

ביה"נ בארה"ב אישר החלטה דומה לזו של הסנאט על מכירת נשק לירדן

העיסקה תעוכב עד 1 במרס, אך הממשל יוכל להקדימה אם יוחל בשיחות ישראל־ירדן

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מליאת בית הנבחרים האמריקאי קיבלה אתמול החלטה מתונה בנושא מכירת הנשק לירדן. על פי ההחלטה, הזהה לזו אותה קיבל הסנאט לפני כשבועיים, תעוכב מכירת הנשק לירדן עד 1 במרס, אך בידי הממשל תהיה אפשרות לבצע את המכירה קודם לכן, אם יוחל בשיחות משמעותיות בין ישראל לירדן. על פי נוסח ההחלטה יוכל הממשל למכור את הנשק לירדן אחרי ה־1 במרס, גם אם לא תתקיימנה שיחות כאלה.

זהו נוסח מתון, יחסית, לנוסח אותו ביקשו ידידי ישראל לקבל קודם לכן. על פי הנוסחה המקורית ביקשו חברי בית הנבחרים למנוע כליל את המכירה, ללא קשר למועד כלשהו. אך בעקבות לחץ הזמן שחייב את חברי הבית לקבל החלטה עד ה־20 לנובמבר, הוחלט לקבל את נוסח הסנאט אך להשאיר את האופציה ליזום חקיקה מחודשת לפני ה־1 במרס אם אמנם לא תתקיימנה שיחות בין ישראל לירדן.

ירדן תקנה מטוסי טורנדו

סעודיה תממן ★ ג'יינס: כנראה 18 מטוסים ★ העיסקה — לאחר שבריטניה סירבה להתיר לסעודים להעביר "טורנדו" לירדן.

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ירדן תלך בעקבות סעודיה, וגם היא תקנה מבריטניה מטוסי "טורנדו". רבת עמון החליטה על צעד כזה בחוסר התלהבות שכן היא קיוותה שהסעודים יעבירו אליה כתרומה מטוסים לצורכי אימון וסיור. אולם בקשתה נתקלה בהתנגדות הבריטים האוסרים את העברת ה"טורנדו" לצד שלישי. במקום זאת, הם הציעו למלך חוסיין לשלוח את טייסיו לבסיסי טיסה בסעודיה, או לקנות מטוסים בעצמו.

הירדנים העדיפו לרכוש את מטוסי ה"מיראז' 2000" הצרפתיים, אולם כאן התערבו הסעודים ועמדו על כך שאם רוצה ירדן במימון סעודי, עליה יהיה לקנות את המטוסים הבריטיים. בעבר, מימנה עיראק את קניית 35 מטוסי ה"מיראז' אף 1", המצויים בידי חיל האוויר הירדני, אך כאן מעורבותה במלחמת המפרץ, היא מתקשה לסייע לירדן בדרך דומה.

שבועון ההגנה "ג'יינס" טוען כי משרד הביטחון הבריטי אישר לפניו כי אכן היתה פנייה ירדנית לדיאר שנענתה בסירוב בריטי. נראה כי הירדנים מעוניינים ב־18 מטוסי "טורנדו".

ח"כ קולאס יכנס ועדת החוקה כדי לדון במעמדו של היועץ המשפטי

יו"ר הוועדה ציין כי "מותר לבקר את החלטותיו של זמיר" אבל גינה את ההתקפות האישיות נגדו

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

יו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט, של הכנסת ח"כ אלי קולאס עומד לכנס בשבוע הבא את הוועדה לדיון מיוחד במעמדו ובסמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה. ח"כ קולאס אמר אתמול, כי החליט לקיים את הדיון, בהשתתפותו של פרופ' יצחק זמיר, בעקבות דברי הביקורת החריפים שהוטחו באחרונה נגד אישים פוליטיים אשר הגיעו לשיאם בדבריה של ח"כ גאולה כהן שלשום שאם שר המשפטים לא יקרא אותו לסדר, תדרוש סיעת "התחיה" את פיטוריו.

ח"כ קולאס ציין, כי "אם מותר לבקר פסקי דין של בימה"ש, מותר לכל אחד גם לבקר את החלטותיו של היועץ המשפטי לממשלה". עם זאת גינה יו"ר הוועדה את ההתקפות האישיות של אישים פוליטיים נגד פרופ' זמיר ואת ההאשמות הסרות הדסוד נגדו.

ח"כ קולאס הטעים, כי הביקורת הבלתי־לגיטימית נגד פרופ' זמיר פוגעת במעמדו של היועץ המשפטי ובשלטון החוק במדינה. להערכתו, חלק מחברי הכנסת המבקרים בחריפות את היועץ המשפטי אינם מודעים במידה מספקת לסמכויות הרחבות המוקנות לו עפ"י החוק.

עו"ד בפנייה אל היועץ המשפטי לממשלה ומפכ"ל המשטרה:

שוטרים היכו צעיר ולאחר שקבל על כך האשימוהו בהודעה כוזבת

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בפתח תקוה

עורך דין אברהם ארזן מפתח תקווה פנה אל היועץ המשפטי לממשלה ולמפכ"ל המשטרה וביקש מהם להורות למשטרת פתח תקווה לעכב חקירה בתיק של מתן הודעה כוזבת שנפתח נגד יוסי נגר שנעצר בחשד לעבירה לפני קרוב לחודש.

בקשה זו נמסרה בטענה שבפרשה נתגלתה סכנה שבה, לטענת עוה"ד המשטרה חוקרת את עצמה "ובמקרה זה מדובר באותה תחנת משטרה ממש".

מדובר במקרה שבו הגיעו שוטרים ממשטרת פתח תקווה אל בית יוסי נגר, בעת ששהה בו חבר וכן רונית מורן המתגוררת עם נגר באותו בית, בלי שהיה בידם צו חיפוש. הם ערכו חיפוש בבית, ובין השאר, טוען עורך הדין, היכו את נגר, חיפשו במלבושיו תוך שימוש בכפפה. לאחר השוטרים אף הוריד את אצבעו לפי הטבעת של נגר ואת בלא צו חוקי כלשהו. עוד טוען ארזן כי מפקד משטרת פתח תקווה ראו סגן ניצב יהודה וילק, מיהר לפתוח תיק נגד נגר על מתן הודעה כוזבת בעניין המכות.

סופרת "הארץ" מציינת כי כשהובא נגר לבית המשפט טען בא כוח המשטרה כי פאתולוג בדק את נגר וקבע שהחבלות הנראות על פניו אינן תוצאה של אותו חיפוש.

עוד טוען ארזן כי התיק שמיהרו לפתוח נגד מרשו בא כדי להקדים את התלונה שעמד לשלוח לנציב תלונות הציבור בנושא. ארזן גם טוען כי סנ"צ וילק ביקש להפחיד את נגר שהיה עדיין במעצר, ולנהל בעצמו חקירה שאינה כמקובל ואשר על פי הנוהל המקובל, ועל פי המלצות ועדת סירוטה אינה צריכה להיעשות בידי חוקר חיצוני.

בתגובה אמר אתמול דובר מחוז המרכז של המשטרה כי המתלונן נעצר כיוון שהיה חשוד לכאורה שהיה מעורב בהתפרצות. המתלונן התנגד למעצרו, ולכן הופעל כוח סביר לעצרו. בימים אלה מתבררת התלונה ועם סיומה תתברר מידת צדקתו.

קצב: פרס תומך בקיצוצים ברווחה משיקולים מפלגתיים

שר העבודה והרווחה מאשים בשיחה ל"הארץ" את פרס, כי הוא מתנגד בתוקף לקיצוצים במשרדי הביטחון הבריאות והחינוך כיוון שבראשם עומדים אנשי מפלגתו

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

שר העבודה והרווחה משה קצב האשים אתמול את ראש הממשלה שמעון פרס כי שיקולים פוליטיים צרים מנחים אותו בהחלטותיו. בשיחה ל"הארץ" אמר השר קצב כי ראש הממשלה מתנגד בתוקף לביצוע קיצוצים במשרדי הביטחון, הבריאות והחינוך משום שבראש משרדים אלה מכהנים שרים ממפלגת העבודה ולעומת זאת הוא תומך בביצוע קיצוצים תקציביים במשרד העבודה והרווחה והמוסד לביטוח לאומי, שבראשם מכהנים שרים מהליכוד.

השר קצב הוסיף, כי נדהם לשמוע שמשרד האוצר מתכוון לקצץ 90 מיליון דולר מתשלומי הביטוח הלאומי תוך פגיעה בקיצבאות הזיקנה וקיצבאות הילדים, והביע התנגדות לכך.

לשכתו של ראש הכנסיה האנגליקנית:

"הג'יהאד המוסלמי" מוכן למו"מ סודי על בני הערובה

שליח הארכיבישוף מקאנטרברי יוצא הבוקר ללבנון לדון בשחרור האמריקאים

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שליחו של הארכיבישוף מקאנטרברי היוצא הבוקר ללבנון כדי לנסות את מזלו בשחרור בני הערובה האמריקאים, קיבל מארגון ה"ג'יהאד המוסלמי" הבטחה שמו"מ סודי עימם עשוי להביא לשחרורים של האסירים בהקדם האפשרי.

טרי וייט, אשר הצליח לפני שנה לשכנע את מועמר קדאפי לשחרר 3 בני ערובה בריטים שהיו כלואים בטריפולי, סירב אמש להרבות מלים על משימתו החדשה. אולם בלשכתו של ראש הכנסייה האנגליקנית נודע שהחוטפים השיעים, המחזיקים בשבויים, מבקשים להביא את הפרשה לידי סיום. בשבת הם איפשרו לאסירים לשגר איגרות ללונדון, ובה ביקשו את התערבותו של וייט.

עדיין לא ידוע אם יפעל השליח גם לשחרורם של אמריקאים שנחטפו בביירות בידי מיליציות אחרות. אולם בלונדון מביעים אופטימיות בדבר סיכויי יציאתם של כל החטופים לחופשי.

וייט פגש לפני חודש בלונדון את מוחמד מילחם והבישוף אליאס חורי מ"פת"ח" את האחרון מכל מעורבות בהברחת חומר נפץ אל תוך שטח ישראל, ממנו נהרגו לפני 10 שנים שני אורחים בעקבות פיגוע חבלני.

הגרלת מגן דוד אדום

(ע). 12 מכוניות ו־4 תעודות חיסכון על סך 2 וחצי מיליון שקל כ"א היו בין הפרסים שעלו בגורל בהגרלת "מגן דוד אדום", שנערכה אתמול בבית מפעל הפיס בת"א.

ב־4 מכוניות "פיג'ו 205 ג'י אל" זכה המספר 044489 מסדרות א.ב.ג.ד.

ב־4 מכוניות "אוטוביאנקי ג'וניור" זכה המספר 778069 מסדרות א.ב.ג.ד.

ב־4 מכוניות "אופל קורסה ג'י אל" זכה המספר 829648 מסדרות א.ב.ג.ד.

ב־4 תעודות חיסכון ע"ס 2,500,000 שקל כ"א של בנק דיסקונט זכה המספר 810154 מסדרות א.ב.ג.ד.

בהגרלת הספה זכה במכונית "סיטרואן בי אקס 16" מספר 188873.

חלוקת הפרסים תחל ב־27 בנובמבר 1986 ותסתיים ב־12 בפברואר 1986. הפרסים יחולקו במשרדי ההגרלות של מד"א, רח' מד"א 13 ת"א ובסניפי מד"א ברחבי הארץ.

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירתה של
אמנו וסבתנו היקרה

מעכה ויספלנר

אלמנת ר' שלמה ז"ל

ההלויה תצא היום, יום רביעי כ"ט חשון תשמ"ו (13.11.85) בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני ברח' דפנה ת"א לבית העלמין בחולון.

בתה וחתנה: אלה ויחזקאל ארזי
בתה וחתנה: מרים וישראל ארנסט
נכדיה ונינותיה

סוכמו מינויים חדשים בצה"ל

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

בהתייעצות שהתקיימה אתמול בין שר הביטחון, יצחק רבין, לרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, סוכמה שורה של מינויים בכירים בצה"ל.

ההחלטה על המינויים הבכירים שנפלה אתמול באה לאחר תקופה ארוכה.

המינויים החדשים ייכנסו לתוקף בעוד מספר חודשים.

מצרים ובריטניה מגבירות שיתוף פעולה ביניהן בפיתוח נשק

מאת ראובן פדהצור

לאחרונה נודע ממקורות ערביים על שיתוף פעולה נוסף בין מצרים ובריטניה בתחום פיתוח אמצעי לחימה. חברה המשותפת לשתי המדינות, "החברה הערבית־בריטית לתעשיות דינאמיות", הצליחה לשפר במידה רבה את ביצועיו של הטיל נגד טנקים מדגם "סווינג פייר" המצוי בשימוש הצבא המצרי. הטיל, בעל טווח של כ־4 ק"מ, המיוצר במצרים על פי רשיון בריטי, צויד בראש נפץ חדש המסוגל לחדור את כל סוגי השריון והוא בעל כושר פגיעה גבוה. על יעילותו של הטיל ניתן לשמור גם בתקופת אחסון העולה על 10 שנים, בתנאי מזג אוויר קשים.

הדולר עלה

שערי הדולר עלו אתמול בעולם לעומת רוב המטבעות. מחיר הזהב השתנה אך מעט.

שערי הדולר היו אתמול כלהלן: 2.6250 מארק גרמני (ללא שינוי לעומת היום הקודם), 2.1572 פראנק שווייצרי (2.1548).

הממשל: תהליך השלום לא מותנה בתוצאות הפיסגה

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). פקידים בסטייט דיפרטמנט שללו אתמול את הגישה שעל פיה תלוי המשכו של תהליך השלום במזרח התיכון בתוצאות ועידת הפסגה. "לתהליך ולמצב במזרח התיכון יש דינמיקה משלו ואין לקשור אחד בשני". לדעתם, גם אם תיכשל ועידת הפסגה, עדיין ניתן לצפות להשתתפותה של ברית המועצות בוועידה בין־לאומית, אם אמנם יוחלט לקיים ועידה ב"מתכונת הקלאסית". יתר על כן, חידוש יחסיה של ברית המועצות עם ישראל תלוי במתרחש במזרח התיכון ובהתקדמותו של תהליך השלום, יותר מאשר בנושאים הבין־מעצמתיים.

הפקידים ייחסו חשיבות מיוחדת ליכולתו של פרס למנות ראשי ערים בגדה אשר יוכלו לשמש כנציגים פלסטינים בשיחות השלום. "חשוב שנציגים אלה לא יתקבלו בציבור כשלוחים מטעם ישראל". לפי שעה לא נתנה ירדן את אישורה הסופי למינוי ראשי הערים. לדעת הפקידים מתעכב המינוי עד אשר "ערפאת יאמר את מלתו האחרונה".

עם זאת, ביקשו הפקידים להרגיע, כי במצב הנוכחי, אין לראות בנציגי הגדה, יהיו אשר יהיו, תחליף לנציגים מטעם אש"ף.

טיב טוב מתפרקת; ספק אם הנושים יקבלו כספם

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת הטכסטיל טיב טוב בחיפה הודיעה אתמול לבורסה, כי החליטה לכנס אסיפה כללית יוצאת מן הכלל, ולהמליץ בפני אותה אסיפה על פירוק מרצון של החברה. החברה גם הודיעה, כי ביום שלאחר האסיפה הכללית של החברה תכנס אסיפה של נושי החברה.

כצעד לצמצום הוצאותיה החליטה החברה לסגור בשלב הראשון את המפעל, ולהוציא את עובדי החברה לחופשה.

החברה הפסידה עד ל־31 במארס מיליון דולר, בהשוואה להפסד של 800 אלף דולר בשנה הקודמת. סכום ההתחייבויות השוטפות של החברה לבנקים וללקוחות מסתכם בשני מיליון דולר. לחברה הון עצמי שלילי על סך 200 אלף דולר. משמעותו של נתון זה הינה כי בעלי המניות בחברה יפסידו ככל הנראה את כל השקעתם, ולא ברור אם נושי החברה יוכלו לקבל את כל כספם.

בעקבות הודעת החברה לבורסה הופסק המסחר במניות החברה. ההערכה היא שמניות טיב טוב ימחקו מהמסחר.

אלג'יריה לתוניסיה: נסייע נגד תוקפנות ישראל או לוב

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). נשיא תוניסיה חביב בורגיבה ביקש מעמיתו האלג'ירי השאדלי בנג'דיד לערוב לביטחונה של ארצו ולהגן על שטחה מפני התקפה צבאית מבחוץ, כגון זו שבה הרסו מטוסים ישראליים את בסיס אש"ף ליד תונס. אלג'יריה הבטיחה כי תתמוך בתוניסיה ובאש"ף נגד כל תוקפנות ישראלית או לובית העלולה להתבצע באזור. היא גם התחייבה לשמור על ביטחון הפלשתינאים השוהים בתונס.

בלונדון אמרו מקורות דיפלומטיים כי שני המנהיגים החלו עוד בפברואר לגבש תוכנית לשיתוף פעולה צבאי, לנוכח סימנים של ריכוז כוחות צבא בגבול הלובי.

שיחת היום / לילי גלילי

עם: יצחק גל־נור, פרופ' למדעי המדינה
על: פרס, שרון ותרבות שלטון

בין כל השרים שהתפטרו לא היה אף אחד מחרות

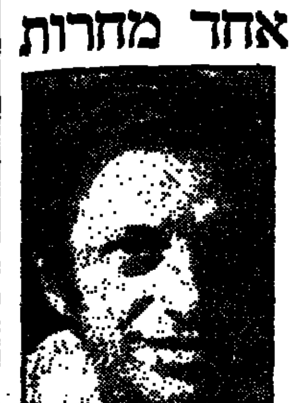

כולם מדברים פתאום על "כללים של משטר תקין", ו"תרבות שלטון". יש אכן משמעות למושגים אלה?

כללים של משטר תקין אצלנו אומרים, שהממשלה נושאת באחריות קולקטיבית, ומכאן שמשטר תקין דורש שאם שר לא מסכים למדיניות, הוא פשוט מתפטר. היו אצלנו המון תקדימים של שרים שחלקו על המדיניות, והתפטרו — מזלמן ארן וי.ש. שפירא, ועד עזר ויצמן, יצחק ברמן ומשה דיין. ראוי לציין, שבין כל המתפטרים, לא ניתן למצוא אפילו שר אחד מ"חרות".

אולי הם עדיין דבקים בתפיסה ש"משהו ישחרר רק המוות". אתה, על כל פנים, לא רואה את זה במפקד.

לא. לדעתי יש כאן בפירוש עניין של תרבות שלטון. ניסיתי גם להיזכר בתקדימים של התבטאויות מן הסוג שאמר שרון על פרס במדינות דמוקרטיות אחרות, ולא הצלחתי. התקפות אישיות, פשוט אינן חלק מכללי המשחק גם במאבקים בין־אישיים בשלטון. אני בעצם לא זוכר התבטאויות כאלה גם לאחר ששרים התפטרו. מהממשלה הקואליציונית של צ'רצ'יל ואטלי, זכורה תגובה של צ'רצ'יל למישהו שטען באוזניו כי אטלי הוא אדם צנוע: "כן, אבל יש לו הרבה סיבות טובות לכך". גם זו תרבות שלטון.

אומרים, ששרים יתבעו היום את פיטוריו של שרון. יש תקדימים לפיטורי שרים בשל התנהגות לא נאותה?

המקרה הבולט ביותר הוא זה של שר המלחמה הבריטי פרופיומו שפוטר בידי ראש ממשלתו בגלל ששיקר לפרלמנט. אין כמובן אנלוגיה, ובעיקרו של דבר, הפיטורים כרוכים בשיקולים פוליטיים. נניח לרגע, ששרון מעוניין משיקוליו הפוליטיים הצרים שראש המפלגה היריבה יפטר אותו, מה שיעמיד אותו כקורבן, ויסייע לו במאבקים הפנימיים שלו במפלגה: יהיה מגוחך לדרוש מפרס שיעשה את רצונו בעניין הזה.

אומרת שאת הציפייה יש להפנות בעצם לשמיר.

כן, הרי שרון מתנגד בעצם גם לעמדה של ראש המפלגה שלו, ואז על פי כללי המשטר התקין אם שרון אינו מתפטר – שמיר הוא זה שצריך לנקוט יוזמה. אם יבוא שמיר לפרס בהצעה לפטר את שר המסחר והתעשייה, תהיה זו הצעה שראש הממשלה לא יוכל לסרב לה. או יכובדו גם החוק, וגם ההסכם הקואליציוני. אבל אני מעריך שכרגע לא פרס ולא שמיר מעוניינים לעזור לשרון במאבקו הפנימיים בליכוד.

שרי המערך ידונו בצהריים בפיטורי שרון

(סוף מעמוד 1)

מקומו, של השר יצחק שמיר.

סופר "הארץ" מציין, כי אוהדים משרי המערך ציינו אמש בתום ישיבת פורום "שרינו", כי הם מעריכים, כי הליכוד ימשיך וישאר בממשלה, חרף רצונם הנו להביא לסילוקו של שרון, מול האלטרנטיבה של פירוקה של ממשלת האחדות.

בשיחתו הבוקר עם שמיר אמר פרס, כי אינו יכול לסבול יותר את התבטאויותיו של השר אריאל שרון, ואם הליכוד רוצה בהמשך קיומה של ממשלת האחדות, יש להביא לפיטוריו של שרון מהממשלה. שמיר דחה על הסף דרישה זאת והדגיש, כי הדחת שרון היא בבחינת פירוקה של ממשלת האחדות. הוא יבקש מפרס לכנס מיד את הקבינט לדיון בתנועתו המדינית, כמתחייב מההסכם הקואליציוני. בעקבות שיחתו של פרס עם שמיר, יכנס ראש הממשלה בצהריים בלשכתו בשנית את שרי העבודה לגבש ההחלטה הסופית.

שרי המערך מאוחדים

כל שרי המערך היו אמש מאוחדים בצורך לפטר את שרון בפורום "שרינו" של שרי מפלגת העבודה שהתכנס ב־9.30 בביתו של פרס בירושלים. קודם הישיבה שוחח פרס טלפונית עם מרבית שרי המערך, ואלה הדגישו לפניו, כי הפעם יש להביא את עניין שרון עד כדי משבר, ולדרוש את פיטוריו, אפילו על חשבון המשך כהונתה של ממשלת האחדות. פרס הדגיש לפניהם, כי דבריו של שרון חורגים מכל נורמה ואינם מקובלים בשום משטר פרלמנטרי בעולם.

ישיבת שרי המערך, המתקיימת בכל יום רביעי בערב, בוטלה השבוע, אך נוכח דבריו של שרון, ושיחותיו עם שרי מפלגתו, החליט פרס לכנס השרים בדחיפות, קודם שיחתו עם שמיר. פרס ביקש להיפגש עם שמיר כבר אתמול בבוקר, לאחר שנודע לו על דבריו של שרון, ואולם שמיר, שהיה בסיור בצפון הארץ, ביקש לדחות את הפגישה ב־24 שעות.

אין כל עילה

מלשכתו של שמיר הובהר אמש, כי מ"מ ראש הממשלה יתנגד הבוקר מכול וכל בפגישתו עם פרס לדרישה לפטר את שרון. שמיר יודיע לראש הממשלה, כי אין מה לפטר את שרון ואין כל עילה להביא לפירוקה של ממשלת האחדות. שמיר יבקש להסיט את תוכן השיחה לדרישה המוצהרת של הליכוד לכנס עוד השבוע את הקבינט המדיני לדון במהלכים המדיניים של ראש הממשלה. בזמנו הודיע פרס טלפונית, כי נוכח היעדרו מהארץ של כמה שרים, הוא מבטל השבוע את ישיבת הקבינט.

לסופר "הארץ" נודע אמש, כי בפגישה הבוקר עם פרס ידגיש שמיר לפני ראש הממשלה, כי אם פרס אינו יכול לחיות עם פעילותו של הקבינט, שעליו הוחלט בהסכם הקואליציוני לדון בחילוקי דעות מדיניים, הרי שעליו להבהיר זאת רשמית, לפרק את ממשלת האחדות ולהכריז מיד על בחירות חדשות.

"שרון חושף המזימה"

כתב עיתונאי סופר "הארץ" מוסר, כי בהודעה רשמית, שפרסם אתמול, קורא גוש אמונים לראש הממשלה שמעון פרס להסיק מסקנות, להתפטר מתפקידו ולערוך מיד בחירות חדשות. "פרס גורר את העם והמדינה למהלכים מדיניים הרי גורל, ללא סמכות וללא גיבוי תוך הסתרת האמת ממחצית הממשלה". ההודעה אומרת כי "כאשר שרון חשף את הכזבים, מיד נשמעת הדרישה לפטרו, בטענה שאינו נוהג לפי הכללים המקובלים". מי שהפר באופן גס ובוטה את 'הכללים המקובלים' הוא ראש הממשלה שמעון פרס בכבודו ובעצמו".

תנועת התחיה פרסמה אמש הודעה ובה הודגש, כי היא מגנה את הצביעות וההתחסדות של שרי מפלגת העבודה. בהודעה הודגש, כי באחריות כותבם של אלה, הדורשים את התפטרותו של השר שרון, מכתובת מגמה ברורה של פגיעה בקווי היסוד של הממשלה ואי קיום ההסכם הקואליציוני. בהודעה הודגש גם כי השר שרון מגן על קווי היסוד של הממשלה, וראש הממשלה עוקף אותם. "האחריות למשבר הנוכחי מוטלת על ראש הממשלה ושריו, המנסים לפגוע בהסכם הרוטאציה ובקווי היסוד של הממשלה, וטוב יעשו אם יבדקו עצמם תחילה" — נאמר בהודעה.

השר משה קצב אמר אמש בתוכנית ברמת ישי, כי הליכוד כולו יעמוד מאחורי השר שרון ואין לאיש היכולת להכריח על פיטוריו. קצב טען, כי אם יש לפטר שרים על התבטאויות נגד שרים בממשלה, יש לפטר תחילה אחרים משרי המערך, שפתחו ראשונים בהתקפות אישיות על שרי הליכוד, וכך התרו תחת יסודות הממשלה. גם יו"ר הנהלת הקואליציה ח"כ חיים קופמן הדגיש אמש כי אין להעלות על הדעת פיטורי השר שרון, והליכוד יתנגד לכך בכל תוקף.

אילן רבין, סופר "הארץ", מוסר, כי ראש הממשלה אמר אמש בפני תלמידי תיכון בעמק, כי "מה שאמר השר שרון חרג מכל נורמה אפשרית בהנהגת ממשלת האחדות. הוא לא יכול לבנות כך את המצבים אחרי שהיה אחראי איתנו על פינוי ימית, על הוצאת צה"ל מלבנון, בעקבות ההסכם [illegible] לבנות אבל כי שאמר "התשקום הארץ 40 שנה". ראינו את הנזק הזה. כל אדם בישראל סולל השר שרון חייב בביקורת סבירה גם אם דיעותיו לא התקבלו בפורום הממשלה. מקום שכזה לא בקובל במשטר פרלמנטרי".

פרס הוסיף ואמר, כי הוא מתפלא על שרון, שקרא לנביא הבצרי "יד מצרי".

פרס הבהיר היום מכל וכל פגיעות עם אישים ירדנים והדגיש, כי יש שרים בליכוד כמו מודעי, לוי ואפילו מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר התומכים בליווי הבין־לאומי.

פרס אמר, כי מו"מ עם ירדן תנהלנה שתי המפלגות הגדולות. "אני מעריך שהליכוד לא יעזוב את הממשלה, שכן טובת המדינה חשובה יותר".

בהתייחסו למגעים עם ירדן הוקשר לשלום עם מצרים ציין פרס, כי הבדל עם מצרים איננו השלום שעליו חלמנו, אבל עדיף שלום כזה ממצב מלחמה. "אנחנו לא עושים טובה לירדן והם לא עושים טובה לנו. הירדנים רוצים בעצמם שלום כי הם זקוקים לו. כאשר יטעמו העמים את טעם השלום הם יבינו כי השלום טוב ממלחמה".

בתשובה לשאלה נוספת אמר פרס: "יש לנו הוד בבריג בבריכה שלא יתן להוליל מלוחמות אזרחים ושלא יתן לפלג את העם". הוא החדיר כפני הוצר הדכלת של הרב המכריע לחיות ביחד ולהכריע את הקצאות הקיצוניות.

שיחות מאבה — בדצמבר

פרס ציין עוד, כי בראשית דצמבר יתחדשו השיחות עם מצרים על המחלוקת בעניין טאבה.

שחל: הורכב התיק

התגובות לדברי שרון בקרב שרי מפלגת העבודה היו אתמול בוטות במיוחד. השר גד יעקבי אמר כי יש לשים קץ אחת ולתמיד לצורות התנהגות כגון זאת של השר שרון. לדברי יעקבי דברי שרון אינם מתיישבים עם הכבוד התרבות בממשלה ועם היסודות של משטר דמוקרטי תקין. לדבריו, הבריוניות של שרון יש בהן עוצמה מצה שאין לסובלו. הוא הדגיש, כי איומי שרון לא ירתיעו מהמשך תהליך השלום ולא יביאו להפלת הממשלה.

השר משה שחל טען, כי פרס חייב להחליט על פיטוריו של שרון גם בהתחשב בחוק, וגם לאור הודעתו האחרונה מ־25 באוגוסט השנה, שהגדירה את השרים היוצאים נגד ראש הממשלה והחלטות הממשלה כמפרים את עקרון האחריות הקולקטיבית, ואין להם מקום בממשלה. שר הבריאות מרדכי גור אמר, כי זה זמן רב נעשים מצידו של שרון מאמצים מודעים לחבל ביכולת תפקודה של הממשלה. "שרון עושה זאת בגלוי ובצורה ברוטאלית ביותר. שרון הוא איש הרסן מטיבעו וגם כשמדבר יפה כוונתו מסתתרת בצדדים. הוא אינו שולט בעצמו, ולאנשים מסוגו אין מקום בכל ממשלה שהיא".

מזכ"ל המפד"ל, ח"כ זבולון המר, פרסם אמש הודעה, ובה נאמר, כי יש פגם בהתבטאות בוטה ומסיתה של השר שרון כלפי ראש הממשלה. אך נוכח הבעיות המדיניות והכלכליות, שעל הפרק, עדיף כרגע לנקוט דרך של "נעלבין ואינן עולבין" ולא להביא לפירוקה של ממשלת האחדות. המר הוסיף כי יבקש משמיר ומפרס להביא לשיפור תרבות הדיבור בין שני המרכיבים העיקריים בממשלה.

כינוס דחוף בחרות

השרים יצחק שמיר ומשה ארנס החליטו אתמול על כינוסה הדחוף של הנהלת תנועת החרות, להשגת אחדות פנימית מלאה בתנועה ו"לשלום בית בין העומדים בראשה".

ארנס היה זה שפנה אתמול לשמיר בדרישה לכנס את הנהלת התנועה בעקבות דבריו בימים האחרונים של השר דוד לוי, שניתן היה להבין מהם על מחלוקת פנימית קשה בתוך חרות. מכוח טען לוי לפני ימים, כי פרס השיג לבקשה את הסכמת הכנסת לליווי בין־לאומי לשיחות עם ירדן בניגוד לו. חוגים אחרים בליכוד לקיים דיון בכריע בו [illegible] לדעת ארנס תנועה החרות ניצבת כיום בפני מבחנים מדיניים קשים ביותר, והמאבק העיקרי חייב להיות בראש ובראשונה כנגד הוועידה הבין־לאומית, ונגד כוונת ראשי המערך להיתהרים בחזיקי לסת ביהוה ושומרון נוכח נסיבות אלה, טען ארנס, חייבת תנועת החרות, לסלק את כל המחלוקות הפנימיות ולהופיע בחזית מאוחדת ורחבה.

דרישתו של ארנס התקבלה אצל שמיר, והוא החליט על כינוס ישיבת ההנהלה בעוד כשבועיים. מיד עם חזרתו של ארנס מסיורו בארצות הברית.

ובי תנוהם לחוות
צמון "חמצן"
הוא החמצן
של ליזאי השלום
ושנים צמרה
בורמת
לא נגנישו
כי הצל
חבצה בחייק
על כך
ועיד קהצמיר

המעלות של אל על

[illegible]	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'	[illegible]		[illegible]
[illegible]	17	26	מ.חלקית	15	24
אתונה	14	20	מעונן	10	22
[illegible]	6	13	מעונן	6	11
רומא	16	21	מ.חלקית	15	18
[illegible]	5	8	מעונן	0	10
ציריך	3	6	מעונן	2	6
פרנקפורט	−2	4	מעונן	−2	5
[illegible]	2	6	מ.חלקית	4	6
פאריס	2	5	מ.חלקית	3	5
אמסטרדם	1	6	מ.חלקית	1	7
[illegible]	0	2	מ.חלקית	−5	5
[illegible]	10	13	גשום	12	19
[illegible]	−1	4	גשום	1	7
[illegible]	3	6	גשום	3	7
[illegible]	1	3	גשום	2	5
[illegible]	13	16	גשום	14	16
[illegible]	8	10	מעונן	8	15

הנוסע המאושר

אל על

מכון ון ליר בירושלים

בשיתוף עם

אגודה לידידות ישראל – צרפת

מזמינים את הציבור

להרצאתו (בצרפתית) של

פרופסור רוז'ה ארנלדז

PROFESSOR ROGER ARNALDEZ

[illegible]

על הנושא:

UN DIEU POUR TROIS RELIGIONS

[illegible]

ביום שלישי, [illegible]

19 בנובמבר 1985

בשעה 8.00 בערב

[illegible]

פרס הטיל על צור לרכז הטיפול בילדי תימן הנעדרים

מאת סופר "הארץ"

ראש הממשלה, שמעון פרס, הטיל על שר הקליטה יעקב צור לרכז את הטיפול בפרשת ילדי תימן הנעדרים. השר צור עומד להיפגש בימים הקרובים עם חברי המועצה הציבורית, לבירור ילדי תימן הנעדרים.

בכנסת

כהנא דיבר אל הכסאות ו־13 חכ"ים נכנסו להצביע נגדו

כאשר הציע כהנא את הצעת האי־אמון שלו נכחו באולם רק היו"ר, דב בן מאיר וח"כ דן תיכון ★ ח"כ שריד: האגף הלאומני במחנה הדתי כופה עלינו מלחמת תרבות

אולם המליאה
/ עמוס בדרור

שמה של הצעת האי־אמון בממשלה שהגיש מאיר כהנא (כך) היה ארוך יותר מן התשובה שזכה לה מידי הממשלה. הוא הגיש את האי־אמון "בשל העדר תגובה לסרובו של יושב־ראש הכנסת לציית להוראת בג"ץ בעניין שתי הצעות־חוק שהוגשו בידי כך".

מלבד יו"ר הישיבה, דב בן־מאיר (מערך), נכח רק ח"כ אחד באולם, הוא דן תיכון (ליכוד — ליברלים), שעלעל בניירות. ("אין זו דרכה של הדמוקרטיה לברוח מן המערכה, וגם לא לפנות את האולם", אמר לאחר מכן, בתור הסבר לנוכחותו).

כאשר סיים כהנא את טיעוניו, לא שאל היו"ר אפילו אם יש מי שרוצה להשיב לו — כך הוסכם קודם לכן בין הסיעות. עם הצלצול המודיע על הצבעה נכנסו למליאה 13 חכ"ים המייצגים את סיעות הבית פרט ל"כך". היו"ר שאל מי בעד האי־אמון והורמה ידו האחת של כהנא. מי נגד — הצביעו 13 החכ"ים האחרים. בכך ירד העניין מן הפרק.

ההחלטה בגנות הציונות — הגרועה מכולן

אין כמעט יום שבו לא מתקבלת החלטה בגנות ישראל בשפה כלשהי, אך ההחלטה המשווה את הציונות עם גזענות היא הגרועה מכולן — אמר סגן שר החוץ רוני מילוא (ליכוד — חרות) בתשובה על הצעה לסדר היום בעניין זה.

חייקה גרוסמן (מפ"ם) שהעלתה את ההצעה, קראה לכל המפלגות, ובמיוחד לשמאל הציוני, לפעול לביטול ההחלטה של האו"ם.

דיון על יחסים דתיים — חילוניים

בציבור הדתי נשמעים היום יותר ויותר הקולות של האגף הלאומני, השוביניסטי, הקיצוני, הכפייתי, התוקפני, האנטי־ליברלי והאנטי־דמוקרטי, הכופה עלינו מלחמת תרבות מתישה ומשסעת — אמר ח"כ יוסי שריד (רצ) בפתיחת דיון במליאה על הקיטוב הגובר בין דתיים לבין חילוניים, שיזמה קבוצה של חכ"ים.

אליעזר גרנות (מפ"ם) אמר שהדרך הטובה למניעת מלחמת תרבות היא הפרדת הדת מן המדינה. מכיוון שזה אינו מציאותי כיום יש למנוע מהמערכת הדתית לקבוע הלכות הסותרות את זכויות האדם הבסיסיות ולמנוע מגמה לתרגם מן הנהגים שנקבעו לה על פי חוק.

אברהם שפירא (אגודת ישראל) סיפר על פגישת בן־גוריון עם החזון איש, בה שאל כיצד יכולים חיים חילוניים לחיות יחד, וזה סיפר לו על הלכה הדנה בפגישה חזיתית בין שני גמלים בשביל צר. על פי ההלכה זכות הקדימה במקרה זה היא לגמל שיש עליו משא — והרי על היהדות הדתית רובץ משא גדול ורב.

אליעזר ולדמן (התחיה) ביקש מגע היכרות הרבה יותר תכופים בין יהודים ליהודים, במקום להקדיש כוחות לקשרים עם ערבים.

זבולון המר (מפד"ל) אמר כי "אותם אנשים שרוממות־אל בגרונם, אך גוררים מקרים בידיהם כמו מי שמסית בעלי עסקים בירושלים להגביר חילול שבת בפרהסיה — חותרים תחת אפשרות של קיום בצוותא".

שר הפנים הרב יצחק פרץ טען כי בעם אין קיטוב ואין מלחמת תרבות: יש ניכור חסר הבנה וחוסר יחס. זה נובע מן החינוך הממלכתי שאינו יודע להעביר את ערכי היהדות. מי שמכפף את חילוקי הדיעות למשברים של קיטוב — אלה הם חברי הכנסת, וכלי התקשורת.

על פי הסכמה מוקדמת בין הסיעות לא הוגשה החלטת־סיכום, אבל הצעה של הסיעה המתקדמת, שלא היתה שותפה להסכם, נדחתה ברוב קולות.

ועדת הכנסת החליטה לפסול הצעות חוק גזעניות או מנוגדות ליהדות המדינה

הרוב המכריע קיבל את הצעת הלל־רייסר המסמיכה את נשיאות הכנסת לפסול הצעות חוק גזעניות והצעות השוללות את קיומה של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי ★ רק תופיק טובי התנגד להצעה ★ גם אנשי השמאל (שריד, גרוסמן, וייס, וירשובסקי ואמיר) שהתנגדו לכריכת שני העניינים בהצעה אחת הצביעו בעדה

בוועדות ובסיעות
/ דן מרגלית

כמעט דיון סוער, שבמהלכו נערכו שמונה הצבעות, החליטה אתמול ועדת הכנסת, כי נשיאותה תוסמך לפסול הצעות חוק גזעניות והצעות השוללות את קיומה של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי. התיקון מובא היום לדיון ממושך במליאת הכנסת. צפוי די כוח תריך. בשלב הסופי של ההצבעה התנגד רק ח"כ תופיק טובי (חד"ש) להצעה.

הצעת היו"ר שלמה הלל ויו"ר הוועדה מיכה רייסר קבעה את איסור הגזענות ושלילת יהדותה של המדינה. תמכו בה רבים. אך היה ברור כי חלק מהח"כים — יוסי שריד, חייקה גרוסמן, שבח וייס, מרדכי וירשובסקי ואהרן אמיר — סבורים, כי התוספת בדבר יהדותה של ישראל היא בכוונת צירוף מלאכותי לנושא הגזענות. איש לא הגיש אף סימן שיגיש הצעה השוללת את יהדותה של ישראל, טען שריד. עם זאת הסכים גם הוא לפשרת הלל־רייסר, למרות שהיא "מוהלת את המאבק בגזענות ומטשטשת אותו".

מנגד אחר כלל את גאולה כהן, מיכאל איתן, אבנר שקי, אמנון לין ודן מרידור. הם סברו, כי יש צורך לאסור הצעות נגד הגדרתה היהודית של המדינה. גאולה כהן הציעה להקדים סעיף זה לסעיף הגזענות.

רק ח"כ אלי קולס שלל את כל התיקונים כמיותרים. יש לכנסת, לדעתו, מספיק כלים לטפל בהצעות הגזעניות של כהנא.

ההצעה לאסור רק גזענות (שריד, גרוסמן, טובי) נפלה ברוב קולות מכריע. אבל הצעת כהן להקדים את הגדרתה היהודית של מדינת ישראל לנושא הגזענות עוררה סערה. ספירה ראשונה העלתה, כי היה לה רוב של 11 לעומת 10. התברר, כי שניים מנציגי המערך, אמנון לין ובנימין בן־אליעזר תמכו בכהן. אך נוכח סערת זעקות של הח"כים רפי אדרי, שריד ושבח וייס נסוגו לין ובן־אליעזר מהצבעתם.

נדרשה הצבעה נוספת. סיעת הליכוד קיימה התייעצות ובסופה הודיע ח"כ מיכאל איתן, כי היא תדבק בסיכום הלל־רייסר, ולא תצביע בעד הצעת גאולה כהן. שכן "עצם הכללת האיסור להציע חוק נגד האופי היהודי של המדינה היא הישג לליכוד ולתחיה ואין לסכנו בהקדמת הסעיף "היהודי" על "הגזעני".

כהן הגיבה בסערה וטענה, כי הליכוד זכה ליתרונות לטווח קצר, לטווח רחוק הוא הפסיד.

לאחר שהליכוד נטש את הצעת כהן היא קיבלה שלושה קולות בלבד — שלה עצמה, של יגאל כהן ושל אבנר שאקי מהמפד"ל. לין — למרות שחזר בו מתמיכה בסדר העדיפויות של גאולה כהן — פרסם הודעה המגדירה את הצבעתו. "קודם יש לאסור חקיקה נגד היהדות, אחר כך נגד הגזענות" אמר.

ח"כ יצחק ארצי מהמערך הציע אתמול במקביל לכך לשלול ממאיר כהנא את ממון ההקצבה השוטפת.

ח"כ גאולה כהן פתחה אתמול במגעים עם סיעת הליכוד החלקים במערך לאשר היום במליאה את התיקון המוצע על ידה.

תביעה להתיר המאבק למען יהודי ברית"מ

בהחלטה המתפרשת כביקורת עקיפה, על מדיניות הממשלה החליטה אתמול ועדת המשנה למען יהודי ברית המועצות בראשות ח"כ עוזי לנדאו (ליכוד) לבדוק על המאבק למען פתיחת שערי ברית המועצות. הדבר "יקבל ביטוי בעת פגישת הפיסגה בז'נבה". ח"כ אליעזר ולדמן (התחיה) יוצא בעניין זה לשוויץ.

בדיון לפני מליאת ועדת העליה והקליטה תמכה אתמול היו"ר מרים גלזר־תעסה בהצעת ח"כ דב בן מאיר להקים "עיר" אנגלו־סקסית באזור מודיעין.

המערך יתייצב לימין פרס

הנהלת סיעת המערך התייצבה אתמול לימין ראש הממשלה שמעון פרס והדגישה שהודעתו המדינית בכנסת "מחייבת את הממשלה כולה". היא התנגדה לכל דיון בקבינט המצומצם בנושא ההודעה הבין לאומית. חידוש הדיון הוא "בזיון הכנסת והיבוננות".

ח"כ מיכה חריש (מערך) פרסם קריאה בה האשים את אריאל שרון כי "הוליש להרוס את הממשלה".

לפני הנהלת סיעת המערך הופיעו השר אמנון רובינשטיין וח"כ מרדכי וירשובסקי מ"שינוי" בבקשם לבטל את ההצבעה על מחווה.

מציע שכר מינימום

62 ח"כים כבר חתמו על הצעת שכר מינימום של 50 אחוזים משכר הממוצע. השכר הוא המינימום ההכרחי לכלכלה, לחברה ולמוסר — מסרה אתמול יו"ר ועדת העבודה והרווחה אורה נמיר בסכמה דיון בנושא זה.

בדיון אמר שר האוצר יצחק מודעי כי "אנו בנקודת שפל בנב־דיניות הכלכלית. מכשירי יתרולו השיפורים. אנו שלטים במצב, גם אם טעינו באחוז אחד בהערכת האבטלה ובשחיקת השכר. זו פעם ראשונה בתשע שנים שישראל אינה מופיעה ברשימת 24 המדינות המובילות במקומות מבחינת חוב החוץ".

שר העבודה משה קצב אמר כי "היקף האבטלה גדל ב־50 אחוזים מאז התכנית הכלכלית והשכר נשחק... מספר המצעיות להשלמת הכנסה גדל בחודש האחרון פי ארבעה. לקראת התקציב הבא מוצע קיצוץ של 90 מיליון דולארים בביטוח הלאומי וזו פגיעה נוספת במשפחות עם ילד ועד שלושה ילדים ובשכירים בעלי שכר נמוך".

ח"כ רן כהן (ר"צ) הגיש אתמול הצעה עליה חתומים 62 ח"כים לקבוע שכר מינימלי בגובה של 50 אחוזים משכר הממוצע במשק. לפי המחירים הנוכחיים המדובר הוא בשכר מינימום של 385 אלף שקלים.

תובע לבטל פקודת העיתונות

מתי פלד (המתקדמת) הגיש הצעת חוק לביטול פקודת העיתונות המנדטורית. "יש לשלול מפקידים ופוליטיקאים את הזכות והסמכות הנתונה בידם לסגור עיתונים כרצונם", נאמר בדברי ההסבר.

היכן העצורים?

מה עלה בגורל 165 לבנונים, שנעצרו על ידי ישראל ושוחררו — שאל אתמול מתי פלד (המתקדמת) את שר הביטחון יצחק רבין. "ראוי לחקור ולהבהיר את הפרשה הסתומה בהקדם".

במועצה המייעצת לענייני תיירות אין נציגים של חברות התעופה האירופיות

במשרדו של שריד נמסר כי "במועצה משתתפות רק חברות תעופה זרות שמנהלן בארץ הוא ישראלי" ★ נציגי לופטהנזה, אייר פרנס ובריטיש איירווייס לא משתתפים במועצה שתפקידה לייעץ בנושא עידוד התיירות ארצה

מאת זהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תיירות

שר התיירות אברהם שריד, שהקים מועצה מייעצת לענייני תעופה תיירות בראשות עו"ד אברהם בריה, לא כלל בה אף נציג מחברות התעופה של הארצות האירופיות העיקריות המזרימות תיירים לארץ: לופטהנזה, אייר פרנס ובריטיש איירווייס. הנימוק שניתן לכך במשרדו של השר שריד הוא כי "במועצה משתתפות רק חברות תעופה זרות שמנהלן בארץ הוא ישראלי, וכי למנהל ישראלי תהיה מעורבות ממשית יותר, והוא פתוח יותר ליוזמות לעידוד תיירות לישראל".

בין חברי המועצה שמינה שריד חמישה נציגי חברות התעופה אל־על, פיק, סוויסאייר, ס.א.ס, נתיבי אויר אוסטריים וטי.וו.איי.

נציג של אחת משלוש חברות התעופה מתח ביקורת על צעדו זה של אברהם שריד. לדבריו לא יתכן מצב לפיו דווקא נציגים של חברות תעופה משלוש מדינות מערב אירופה, מהן מגיע מדי שנה מספר התיירים הגדול ביותר לישראל, לא ישתתפו במועצה שתפקידה לייעץ בנושא עידוד תנועת התיירות ארצה. "אנשי משרד התיירות יודעים היטב לפנות אלינו בכל פעם בבקשות לסייע בידם וכן להשתתף במבצעי פירסום, עידוד ושיווק משותפים העולים כסף רב. הם לא טורחים להזמינו להשתתף בגוף שתפקידו לטפל ולייעץ באותם נושאים".

ערך את העמוד: יצחק לאור

חייל בודק תעודות זהוי בחוצות העיר העתיקה, אתמול. החיפושים נערכו בעקבות דקירת חייל ליד שער שכם שלשום (צילום: ישראל־סאן)

10 נערים לדין על פעילות נגד צה"ל באזור רמת הגולן

הקימו ארגון בשם "תנועת המאבק הסודית" כדי לפגוע בחיילי צה"ל ובמשתפי פעולה במג'דל שאמס

(ע). 10 נערים בני 16 עד 19 ממג'דל שאמס שברמת הגולן הצטופפו אתמול על ספסל הנאשמים בבית המשפט הצבאי בלוד, ששם יוחסו להם האשמות של פעילות נגד צה"ל והקמת ארגון ושמו "תנועת המאבק הסודית". העשרה כפרו באשמות המיוחסות להם.

התביעה מייחסת להם גניבת מוקשים והטמנתם בכוונה לפגוע בחיילי צה"ל בגולן, ופעולות אחרות שגרמו גם לפציעת סטודנט, שרגלו נקטעה, לאחר שעלה על אחד ממוקשי הנפל שהטמינו חברי הקבוצה.

בגיליון האישום, המפרט את פעילות הקבוצה בשנתיים האחרונות, נאמר כי הנאשמים מינו ארבעה מביניהם למפקדים, ואילו ששת האחרים שירתו כחיילים. בתחילת דרכם גנבו מוקשים, אגרו רימוני יד במקום מוסתר והכינו בקבוק תבערה כדי להשליכו לתוך משרדי המועצה המקומית בכפרם, כדי לפגוע במשתפי פעולה עם ישראל. בהמשך, במארס השנה, החליטו להטמין מוקש בדרך עפר המוליכה למוצב של צה"ל. המוקש התגלה ע"י החיילים ופורק. "הכישלון" דירבן את אנשי הקבוצה הסודית לנסות שוב, והפעם, במאי 1985, הטמינו מוקשים בקירבת גדר המערכת בגולן, סמוך להר אדום וגם מוקשים אלה נתגלו ע"י סיור צה"ל בטרם התפוצצו.

במקרה אחד המוקשים נשארו במקום וביוני השנה, בעת סיור של סטודנטים באיזור, דרך אחד מהם על מוקש ורגלו נקטעה.

• **נידונו על חברות בפת"ח**

מוחמד חליל עלי עמידה ושאמר מוסא מחמוד חמארה, שניהם בני 21 מירושלים, נידונו אתמול בבית המשפט הצבאי בלוד למאסר 30 חודשים, מהם 15 חודשים בפועל והיתר על תנאי, באשמת חברות בארגון פת"ח.

השופט אל"מ אהרון אלפרון אמר בגזר דינו, כי לקח בחשבון את העובדה שהשניים הודו באשמה, עזבו את הארגון לפני שנתיים, ניתקו כל קשר עם מפעילם ולא עשו כל פעולה חבלנית.

אולם גם אחרי תקופה ממושכת של ניתוק מהארגון, יש לציין, שהשניים התגייסו לפת"ח מרצונם הטוב, היו מוכנים לפעול ואף קיבלו הדרכה בהכנת חומר נפץ.

עורכת הדין פליציה לנגר ביקשה מבית המשפט להקל בעונשם, בנימוק שהביעו חרטה על מעשיהם וחדלו להיות סכנה.

התובע הצבאי סגן גיל גרשוני דרש מבית המשפט להתייחס בחומרה למעשי השניים.

• **נהרג במיפיצוץ**

איטאם הכפר נחלין בנפת בית לחם נהרג לפנות בוקר בשעה שהכין מטען חומר נפץ.

כתב עתי"ם מוסר, כי לפנות בוקר הרעיד פיצוץ עז את תושבי הכפר נחלין. כוחות הביטחון, שהוזעקו למקום, גילו כי אחד מחדרי ביתו של כהן הדת נהרס מהתפוצצות. בבדיקה התברר, כי כהן הדת נהרג בשעה שהכין מטען חומר נפץ. כוחות הביטחון פתחו בחקירה.

עורך "חמצן" נחקר במשטרה

(ע). עורך עיתון־הנוער "חמצן", שמואל שרטוב, והכתב מאיר דורון, נחקרו במשטרה בקשר עם פרסום המאמר, שבו כתב דורון, כי הוא "תומך במלחמת אחרים לקידום השלום".

החקירה נפתחה בעקבות פניית היועץ המשפטי לממשלה, לאחר שח"כ גאולה כהן הביאה לידיעתו את המאמר.

על החקירה הופקד עוזר לראש אגף החקירות במטה ארצי, סגן ניצב אמנון שאלתיאל.

מקורות משטרתיים מסרו לכתב עתי"ם כי חקירה זו, וכן החקירה נגד עורך העיתון "אלף־יוד", יסתיימו בימים הקרובים והחומר יועבר לעיונו של היועץ המשפטי לממשלה.

"הרמטכ"ל האריך בדבריו ו־4 נערים השתינו על הבמה"

במחנה קיץ של התק"ם החלו החניכים למחוא כפיים כדי לרמוז לדובר כי עליו לסיים את דבריו — משלא הגיב, עלו ארבעה מהם אל הבימה ועשו עליה את צרכיהם

(ע) פרשה שבמהלכה עלו ארבעה בני קיבוצים על הבמה בעת נאומו של הרמטכ"ל, בטקס שהיה הקיץ, השתינו עליה במטרה לרמוז לו, כי זמן נאומו תם — פורסמה השבוע בעלון קיבוץ אלונים.

העלון מפרסם מכתב, שנשלח למשק על ידי יובל קם, מרכז חטיבת בני הקיבוצים בתנועה הקיבוצית המאוחדת.

במכתב של קם נאמר: "מקרה כאב במיוחד אירע בטכס סיום מחנה בקיץ, כאשר כמה נערים מצאו לנכון לרמוז לרמטכ"ל (במחיאות כפיים) שזמן נאומו תם, ובהמשך, לתדהמת כולנו ובניגוד לכל הציפיות והנורמות, החליטו ארבעה מהם לסיים את הופעתם בסיטה במשתן של השתנה על הבמה (כמובן שקטעו את הסטיבה כולה בו ברגע. אבל הבושה אין להשיבה".

בהמשך המכתב נאמר עוד: כי במסגרת פעילות הנוער הוא נתקל מזה זמן בתופעות של התנהגות פרועה, חוסר משמעת וזלזול בערכי כבוד וחברות אלמנטריים. הוא מוסיף כי אמנם תופעות אלה מקיפות חלק קטן של הנוער, אולם השכיחות של מקרים דומים היא שהביאה אותו לכתוב את המכתב ולשתף את המשקים בהרגשתו, כדי לנסות ולהתריע.

גדעון בן ישראל: "תהליך מואץ של התנוונות עובר על עיירות הפיתוח"

(ע). "תהליך מואץ של התנוונות עובר כיום על עיירות הפיתוח וכ־90 אחוז לערך מכלל החיילים המשוחררים ילידי המקום, אינם שבים אל בתיהם בשל מצוקת האבטלה הנוראה" — אמר אתמול גדעון בן־ישראל, יו"ר מטה התעסוקה של ההסתדרות, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב בהשתתפות כמה ממזכירי מועצות הפועלים מצפון הארץ ומדרומה.

גדעון בן ישראל הציג תמונה קודרת של מצב התעסוקה בעיירות הפיתוח, בציינו, כי מנתונים שרוכזו לאחרונה עולה כי משנת 1978 עד 1984 נטשו את עיירות הפיתוח כ־33 אחוז מתושביהן ורק 12 אחוזים הצטרפו אליהן.

בסיכום עולה, אמר הדובר, שכרבע מכל תושבי עיירות הפיתוח נטשו אותן בתקופת השנים האחרונות. עתה המצב מחמיר והולך, בשל מחסור חמור במקומות עבודה לבעלי השכלה גבוהה. "מי שיכול עוזב כיום את עיירות הפיתוח ועם אלה נמנים בעיקר צעירים והחיילים המשוחררים", אמר הדובר.

זאפר אל־מצרי מציע להטיל על לשכת המסחר את ניהול שכם

ראש הלשכה בשכם שהה לאחרונה בירדן והשיג, כנראה, את הסכמתם של השלטונות למינוי

(ע). ראש לשכת המסחר בשכם זאפר אל־מצרי הגיש אתמול הצעה למינהל האזרחי בכרה בשם לשכת המסחר בשכם, לקבל על עצמה את ניהול עיריית שכם.

זאפר אל־מצרי נועד אתמול, בשעות הבוקר עם ראש המינהל האזרחי אלוף משנה ד"ר אפרים סנה ושטח לפניו את הצעת לשכת המסחר. כעת ידונו בהצעה שלטונות הביטחון. כתב עתי"ם מציין, כי בחודש האחרון נפוצו שמועות בגדה על הכוונה להחליף את ראשי הערים הממונים בשטחים בראשי ערים פלשתינאים, שמועות שלא עוררו התרגשות רבה בקרב אישים בשטחים.

ראשי העיריות של שכם, רמאללה, אל־בירה, קלקיליה וחברון הודחו ע"י שלטונות הביטחון ב־1982 משום שסירבו לשתף פעולה עם המינהל האזרחי שהוקם באותה שנה. ראשי העיריות היו חברים בוועדה להכוונה לאומית שהנהיגה באותה תקופה את המנהיגות המקומית של תושבי השטחים, עד לפירוקה כמעט צורים.

זאפר אל־מצרי היה חבר מועצת עיריית שכם בראשותו של בסאם שכעה ובשבועות אחרונים שהה בירדן, כדי להשיג את הסכמת שלטונות ירדן להצעתו. נראה כי שלטונות ירדן הסכימו להגשת ההצעה.

כפר דוד, מושב שיתופי ע"ש דוד בן־גוריון יוקם בנגב

הישוב — באזור נחל צין — יוקם ע"י משפחות מדימונה ומבאר־שבע, שיעבדו בחוות האנרגיה ויגדלו פיסטוק חלבי

מאת אברים צורף
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ראש הממשלה שמעון פרס יכריז מחר, לכבוד יום הולדתו ה־99 של דוד בן־גוריון, שייערך בשדה בוקר על הקמת ישוב חדש בנגב. הישוב ישא את השם כפר דוד לזכר דוד בן גוריון.

כפר דוד יוקם ברמת ציפור, באיזור נחל צין על ידי גרעין בן כ־30 משפחות, חלקן מדימונה וחלקן מבאר־שבע. לדברי סגן שר החקלאות, אברהם כ־דעת, שהיה פעיל בהכנות להקמת הישוב החדש, יהיה כפר דוד מושב שיתופי שחבריו יתפרנסו בעיקר מעבודה בחוות האנרגיה שתוקם באיזור (שם ירוכזו כל המיתקנים הסולריים להפקת אנרגיה מחום השמש) ומן מעסקי תיירות.

כהשלמה לפעילות זו יעסקו אנשי כפר דוד גם בחקלאות, בעיקר בגידול בוטנה (פיסטוק חלבי). באיזור ישנן רזרבות של כ־8,000 דונם קרקע וכדי לספק מים ליישוב החדש, יחודשו קידוחי המים באזור צידו של חברת מקורות.

כפר דוד — הישוב הראשון שיוקם בנגב מזה שנים רבות — ייחנך בשנה הבאה, בשנת ה־100 להולדתו של דוד בן־גוריון.

אסותא

נולדו ל:

מרים ושלמה אבולקיה — בן

רחל ודניאל אביטל — בת

יהודית ושמואל כהן — בן

אושרת ודוב לחוביצקי — בת

אסתר ושלמה ויקין — בן

בת־שבע ושמואל רונן — בת

שרה וגבריאל גולומב — בת

קארינה ושמואל שלמביץ — בן

המשביר המרכזי
אגף מכונות וציוד

במסגרת התכנית המקיפה לשיפור השרות ללקוחותינו בסניף הראשי בתל־אביב.

עברנו

למשרדינו החדשים בדרך השלום 12. (מרחק 200 מטר מבנין המשביר הראשי) טל. 03-339731-2-3.
לנוחיות לקוחותינו רוכזו במקום אולמי התצוגה, משרדי המכירות והמינהל ומרכזי החלפים של המחלקות המצויינות.

★ מחלקת החלפים למכונות וצמיגים תועבר במועד מאוחר יותר ובשלב זה תמשיך לפעול מהבנין הראשי ברח' יגאל אלון 76.
★ שעות העבודה כמקובל בכל סניפי המשביר המרכזי.

ואלה המחלקות הפועלות במשכן החדש:
מחלקת מכונות: טרקטורים: SAMBRON, HAKO, HOLDER, JOHN DEERE
צמיגים: GISLAVED, GOODRICH, GOOD YEAR
גרורים: AIFO

מחלקת שינוע: מלגזות וחלפיהן: CLARK, B.T.
סוכנות רכב: IVECO–רכב מסחרי, משאיות, אוטובוסים וחלפיהם.
מערכות משקיות: ציוד לול: CHORE-TIME: ציוד חליבה: FULLWOOD
קוי השקיה: לי־טל.

המשביר המרכזי אגף מכונות וציוד

שדרות ההשכלה · הסוללים · האומנים · רחוב יגאל אלון · דרך השלום

B.T · לי־טל · B.F.GOODRICH · CHORE-TIME · CLARK · IVECO · FULLWOOD

אגודת המעצבים הגרפיים בישראל 1935-85

הקונגרס הבינלאומי הראשון בישראל לתקשורת חזותית

החלה ההרשמה לקונגרס בינ"ל שיערך בחיפה במסגרת חגיגות 50 השנה לאגודת המעצבים הגרפיים בישראל בשתוף המכללה לעיצוב של הדסה־ויצו קנדה בחיפה, ובחסות שגרירות ארצות הברית בישראל.

הקונגרס מיועד לגרפיקאים, מאיירים, צלמים, אנשי פרסום, דפוס והפקה, קופירייטרים, מרצים וסטודנטים לעיצוב, אנשי תקשורת ואחרים.

אמנון רובינשטיין	שר התקשורת	פתיחה	
ויקטור פאפאנק	ארצות הברית	מעצב ואדריכל. אוניברסיטת קנזס	על העיצוב הסובב אותנו
ויקטור מרגולין	ארצות הברית	חוקר היסטוריון. אוניברסיטת שיקגו	50 שנות עיצוב גרפי
פ.ה.ק. הנריון	אנגליה	מעצב תדמית חברות	עיצוב תדמית חברות
יורם ברק	ישראל	מהנדס דפוס יועץ לחברות דפוס	על נייר צבע ודפוס
אשר אורון	ישראל	מעצב גרפי. טיפוגרף	עיצוב אותיות לפרסומים דו־לשוניים
רלף סטידמן	אנגליה	מאייר	איורים
דני קרמן	ישראל	מאייר, לעיתונים ולספרים	סדנא ומפגש עם מאיירים
רלף קפלן	ארצות הברית	קופירייטר. איש פרסום	על כתיבה לפרסום
צבי נרקיס	ישראל	מעצב גרפי. טיפוגרף ומעצב אותיות	על הכתב העברי
אברהם גיימס	אנגליה	מעצב כרזות	עיצוב בריטי
לוק ון דה מלדרן	בלגיה	מעצב גרפי	סמלים (פיקטוגרמות) בתקשורת ציבורית
שמשון זרהאוס	ישראל	מעצב גרפי. מעצב עיתונים וטיפוגרף	עיצוב עיתון חדש תשתית הקמה והצגה
אולף לאו	גרמניה	מעצב וצלם. עיצוב לוחות שנה	על לוחות שנה
עמי פלד	ישראל	מפיק טלביזיה. מנכ"ל טלעד ירושלים	לקראת ערוץ שני
ארט קיין	ארצות הברית	צלם פרסומות	צילום פרסומות כאמנות
ידידיה ורדימון	ישראל	מעצב גרפי. מרצה לעיצוב, בצלאל	על עיצוב גרפי והוראת המקצוע
לו דורפסמן	ארצות הברית	מעצב גרפי. איש טלביזיה CBS	עיצוב לטלביזיה

לפרטים והרשמה נא לפנות למשרדי בר־שאול/פרולי, בית שפרינצק, כפר שטלה מסריק, חיפה, 35709 או טלפונים 04-336542/3/5.

חיפה 11-12.12.85

סע אל החורף היפה
עם מדריכי החברה הגאוגרפית

דרום אפריקה
עולם ומלואו בארץ אחת, שמורות הטבע, שבטי הזולו, מכרות הזהב וערים נוצצות.
22 ימים: 11.2, 3.12

מצרים
מצרים של פעם ומצרים של היום
12, 8 ימים: מדי שבוע.

קניה
ספארי מרתק. בשמורות הטבע ובין שבטים ססגוניים.
16, 9 ימים: החל מ־5.12 אחת לשבועיים

דרום אמריקה
ארגנטינה, צילה וברזיל. מארץ האש ועד הקרנבל בריו.
33 ימים: 13.1

חדש! המזרח הרחוק
בורמה, תאילנד והפיליפינים. המוכר והנסתר שבנבכי המזרח.
32 ימים: תחילת פברואר

החברה הגאוגרפית - טיולים בסגנון אחר.
רח' טבריה 8 (פינת בוגרשוב 37), ת"א, טל. 03-284113 (5 קוים)

הצטרפו למיצעד נגד ההפרדה הגזעית!

בואו לכיכר מלכי ישראל היום, בשעה 16.00,
שם נצטייד במסכות שחורות ונצא להפגנה מול שגרירות דרום־אפריקה בצומת אבן גבירול—הקריה.
תודה על שיתוף הפעולה.

אייבי נתן.

חרף רצונה להימנע מסיבסוד ועל רקע המחיר הגבוה בשוק הבינ"ל:

הממשלה מסבסדת הסוכר הארוז מאז חודש אוגוסט

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

כוונת הממשלה להימנע מסבסוד מוצרים, כחלק מהתוכנית הכלכלית לא יוצאת לפועל, ומאז חודש אוגוסט היא מסבסדת את הסוכר לשימוש ביתי בעשרות אחוזים.

סיבסוד הסוכר נעשה בצורה סבוכה ועקיפה: הממשלה פותחת את מלאי החירום של הסוכר ומוכרת את מלאי זה ליצרני הסוכר וליבואני הסוכר במחיר מוזל: הללו מוכרים את סוכר המלאי לשימוש תעשייתי במחירי שוק ומהפרש המחירים מממנים את מחיר הסוכר הארוז.

סיבסוד הסוכר החל בחודש אוגוסט, בעקבות העליה החדה במחירי הסוכר בעולם, אשר הגיע לשיעור הגבוה משלושים אחוזים: הן יצרני הסוכר בארץ והן יבואני הסוכר התלוננו אז, כי לא יוכלו לעמוד במחירים החדשים. משרד התעשיה והמסחר נעתר לבקשתם, וכדי למנוע מחסור בסוכר בשוק, הוחל בתהליך סיבסוד הסוכר.

קשה לכמת במספרים

בגלל שיטת הסיבסוד המסובכת, קשה מאוד לכמת במספרים את ההוצאה הממשלתית בסיבסוד הסוכר — אבל חישובים שנעשו מורים, כי מדובר בסכום שבין 600 ל־800 אלף דולר בשלושה וחצי החודשים האחרונים.

ההסדר בין משרד התעשיה והמסחר ויצרני הסוכר היבואנים נחתם מחודש לחודש — אבל נראה שבקרוב תיאלץ הממשלה להגביר את הסיבסוד או לאפשר העלאת מחיר הסוכר בארץ, כיוון שהסוכר הנמכר היום בכמויות מוגבלות ומחירי הסוכר כיום הינם עדיין גבוהים ביותר.

מאז אוגוסט

יצויין, כי מאז חודש אוגוסט ועד עכשיו, מחיר הסוכר נותר ברמה גבוהה ביותר ומגיע לכ־130 דולר לטונה סוכר גולמי וכ־220 דולר לטונה סוכר מעובד, בהשוואה ל־90 דולר לטונה סוכר גולמי לפני מספר חודשים וכ־170 דולר סוכר מעובד.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב דחה בקשת־הגנה מטעם בל"ל

"אין מקום למחוק על הסף תביעה לפיצוי עקב משבר מניות הבנקים"

(ט) בית המשפט המחוזי בתל־אביב דחה בקשה של ראשי בנק לאומי לישראל, למחוק על הסף תביעה לפיצוי כספי שהגיש נגדם בעל מניות בבל"ל בעקבות משבר מניות הבנקים. השופט קבע שהתובע יגיש תוך חודש כתב תביעה מתוקן.

במארס השנה הגיש פנחס ויינברג, בשמו ובשם כלל בעלי המניות של בל"ל (להוציא הנתבעים), "תביעה נגזרת לגילוי השבונות ולתשלום פיצויים". התביעה הוגשה בעקבות המפולת שהיתה בשעתו במניות הבנקים. התובע טען, כי מנהלי בל"ל א.י. יפת ורמ. איינהורן נקטו פעילות ופעילות אשר גרמו נזקים והפסדים לבנק שהם עומדים בראשו בכל הקשור לוויסות מניות הבנק. לפיכך הוא דורש פיצויים בסך 10 מיליון שקל (לצורך תשלום האגרה), וכן גילוי חשבונות.

כתב ההגנה

הנתבעים יפת ואיינהורן הגישו כתב הגנה באמצעות עו"ד הרטמן, והם כפרו בטיעונים נגדם וביקשו למחוק את התביעה על הסף, בטענה כי התביעה לוקה בפגמים בסיסיים ואין לדון בה.

בו בזמן הגיש התובע, באמצעות עו"ד ד"ר ישראל ויינברג, בקשה להכנסת תיקונים לכתב התביעה, שיכללו פרטים נוספים לגבי שליטת הנתבעים בבנק ופרטים נוספים.

השופט־הרשם אורי גורן ציין כי הוכחות, כי בית המשפט אינו מורה בדרך כלל "למחוק על הסף" תביעות, כל עוד ניתן לתקן פגמים בכתב־תביעה. כן העיר, השופט, כי בשלב זה של הדיון אין הוא מביע דעה לגבי סיכויי הצלחת התביעה — אף כי לא ניתן גם לומר שהתביעה מחוסרת סיכויים, ומכאן שאין להורות על מחיקתה.

השופט גורן פסק, כי התובע יגיש כתב־תביעה מתוקן תוך 30 יום, והנתבעים יגישו כתב־הגנה מתוקן תוך 30 יום מיום קבלתם את התביעה המתוקנת.

גפני ימליץ על מיקום נמל־הפחם

מאת יהודה שרוני

ארנון גפני מונה כבודק שימליץ בפני ועדת שרים בת ארבעה חברים בראשות ראש הממשלה, היכן ימוקם באופן סופי נמל הפחם.

גפני, מנכ"ל בנק כללי, נבחר על פני שלושה מועמדים אחרים: דן טולקובסקי, משה זנבר וצבי צור. לפניו יוצגו שתי ברירות: הקמת נמל־הפחם באילת, או הקמתו באשדוד. את מסקנותיו יגיש לוועדת השרים תוך חודש.

יו"ר ועדת הכלכלה ח"כ שפייזר: חוסר תיאום וסחבת מונעים ייצור וגורמים אבטלה ב"הארגז" ו"מרכבים"

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חוסר תיאום, בירוקרטיה וסחבת, מונעים יצור ומביאים אבטלה במפעלי הארגז ומרכבים — דברים אלה אמר יו"ר ועדת הכלכלה ח"כ אליהו שפייזר.

שפייזר קרא לשר התחבורה לסיים בתוך שבוע את המו"מ המתמשך עם הקואופרטיבים לתחבורה בדבר תוכנית ההצטיידות שלהם לשנת 86/85. לדבריו, כל איחור מעבר לשבוע יביא לפיטורי מאות עובדים במפעלי הארגז ומרכבים.

מנהלי המפעלים תבעו, כי באין הסכמה, במשא ומתן תיקבע בוררות מיידית להכרעה, או שהממשלה תזמין כ־300 אוטובוסים והסדרי האחריות והתשלומים בינה לבין הקואופרטיבים יוסדרו לאחר מכן.

מנכ"ל משרד התחבורה אמר, כי הזמנת של 160 אוטובוסים על־ידי דן ו־40 אוטובוסים על־ידי גורמים שונים, הוקפאו ויבוצעו בטווח הקצר.

ח"כ שפייזר תבע לאסור באופן מוחלט יבוא רכב, באומרו כי מעיסקות היבוא עולה ריח של טובות הנאה.

אליהו שפייזר

ערך את העמוד: חיים כל

קרנות הנאמנות נדרשות למס יסף תשקיפי הנפקות חדשות יתעכבו

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

דרישת שלטונות מס ההכנסה ממנהלי קרנות הנאמנות לשלם מס יסף על הכנסות הקרנות (בשיעור של 10% ממס ההכנסה) תעכב הוצאת תשקיפים חדשים של קרנות.

הדרישה עוררה תרעומת בקרנות הנאמנות, מכיוון שלטענת המנהלים אין משקיעים פרטיים מחוייבים בתשלום מס, וכן יש לפטור גם את קרנות הנאמנות מתשלום המס. ההוראה לתשלום המס תעכב הוצאת תשקיפי הנפקה חדשים, מכיוון שלא ברור אם קרנות הנאמנות תתחייבנה לשלם את המס רטרואקטיבית מיולי 1985. אם כך יהיה, עלולים להימנע מכך משקיעים הרוכשים יחידות השתתפות בקרנות הנאמנות.

גורמים ברשות לניירות ערך מסרו כי הרשות לא מנעה עד כה מקרנות נאמנות מלצאת בתשקיפי הנפקה, ועם זאת הודו כי הוראת שלטונות המס יוצרת אי בהירות מסויימת, ולא ברור אם הרשות תמשיך ותאשר את התשקיפים בטרם יוסרו סימני השאלה.

שמואל פרנקל פורש ממפעלי הבירה ועובר ל"עלית"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שמואל פרנקל, סמנכ"ל מפעלי הבירה, פורש מתפקידו ויתמנה מ־1 בינואר למנהל השיווק של "עלית". פרנקל הוא השני בהנהלת מפעלי הבירה המודיע על פרישתו מהחברה לאחר שחברת "טמפו" רכשה את המפעל מידי איש העסקים הקנדי, מורי גולדמן, ביולי השנה. קדם לו מנכ"ל המפעל, שמואל (סמי) דוד, אשר עבר לנהל את "ריינולדס", החברה הבת של "סולל בונה" בארה"ב.

ניסיון להגיע לאמנה בדבר מניעת שיבוש באספקת החשמל

שחל: אם לא הסכם — חוק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת חברת החשמל, עובדי החברה, ההסתדרות ונציג משרד האנרגיה יתכנסו בימים הקרובים וינסו להגיע למעין אמנה שתקבע בין השאר סייגים לשיבושים אפשריים על ידי עובדי החברה של אספקת החשמל, וכן התנאים שבהם יצרכו עובדי החברה את החשמל בעתיד.

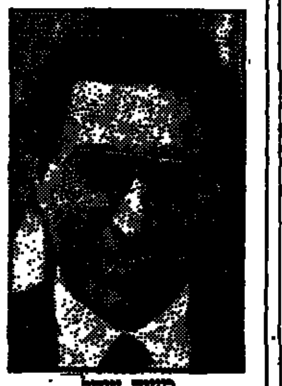

משה שחל

האמנה אמורה להיחתם בתוך חודש ימים, ואם תיחתם, מעמדה יהיה כשל הסכם קיבוצי מיוחד.

יצויין כי שר האנרגיה משה שחל הגיש לפני שבועיים הצעת חוק הקובע כי שיבושים באספקת החשמל יהוו עבירה פלילית. שחל הקפיא את הליכי החקיקה לפי שעה מכיוון שייתכן כי בסופו של דבר יתקבל הרעיון הגלום בהצעת החוק שלו על דעת עובדי חברת החשמל וההנהלה, באמצעות ההסכם שייחתם ביניהם.

אם לא בהסכם — בחוק

השר שחל הבטיח כי אם לא ייחתם ההסכם בחברת החשמל בצורה וולונטרית, הוא ימשיך בהליכי החקיקה. יו"ר ועדת האנרגיה של הכנסת אוריאל לין מסר ל"הארץ" כי הוא דורש משר האנרגיה להמשיך את תהליך החקיקה, גם אם תיחתם בסופו של דבר האמנה בחברת החשמל, משום שמעמדו של החוק הינו חזק בהרבה ממעמד האמנה. לדבריו של לין, לא ייתכן ששר האנרגיה יפעל בנושא כה חשוב על פי שיקולים מפלגתיים. ועדת האנרגיה של הכנסת קיימה השבוע דיון בנושא, ושמעה את עמדת משרד האנרגיה.

לקראת הפחתת הריבית ב־1.5% לפי הוראות בנק ישראל:

בל"ל יפחית הריבית כבר ממחר; "הפועלים" קבע אופן ההפחתה שלו ממחרתיים, שהוא המועד המחייב

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק הפועלים כבר החליט על האופן שבו יפחית ביום ו' ב־1.5 אחוזים את הריבית האפקטיבית: בנק לאומי שיקדים את בנק הפועלים ביום בהפחתת הריבית עדיין לא החליט על אופן ההפחתה. הפחתת הריבית נעשית על־פי הוראת בנק ישראל שקבע את יום ו' כמועד המחייב.

זו הדרך שבה החליט בנק הפועלים להפחית את הריבית:

תוספת הסיכון מעל לריבית הבסיסית לא תגיע ליותר מ־1.5 אחוזים כלומר שבהתחשב בכך שהריבית הבסיסית היא 4 אחוזים תגיע הריבית המקסימלית ל־5.5 אחוזים; עמלת ההקצאה השנתית תרד מ־9 אחוזים בשנה ל־7.6 אחוזים. (בעמלה ניגבית מראש) הריבית על חריגה מקו האשראי תופחת בשני אחוז מ־4.5 אחוזים ל־2.5 אחוזים; בבנק לאומי, ינוע שיעור ההפחתה בין 1.25 ל־1.50 אחוזים לחודש. ההחלטה תבוסס על הפחתה בריבית של שלושה מרכיבי הריבית האפקטיבית בדומה לבנק הפועלים.

הדרישה פיצוי

בבנק לאומי מציינים שהוסבר בשיחות עם נציגי בנק ישראל כי הפחתת הריבית תביא להקטנה ניכרת בהכנסות הבנקאיות. הבנק דורש פיצוי למערכת הבנקאות על ההפחתה בריבית.

יו"ר ההנהלה המתמצמת של בנק דיסקונט אלי כהן מותח ביקורת על הצורך להפחית את הריבית. לדבריו היה צורך לבצע את ההפחתה של הריבית במקביל להפחתת מחירי המוצרים במשק. הפחתת הריבית תגדיל את רווחיות הסקטור היצרני המיסחרי שכן מחזיו של שני הסקטורים מבוססים על שיעורי ריבית גבוהים יותר.

שלמה מעוז, סופר "הארץ" לענייני כלכלה, מוסר: בנק ישראל ביטל את המדרגה העליונה והיקרה ב"חלון האשראי" שהוא מעמיד לרשות הבנקים, כך שעתה הריבית הגבוהה ביותר שגובה בנק ישראל תהיה 6 אחוזים ולא 8 אחוזים בשוליים. בכך מבקש בנק ישראל להתאים עצמו להפחתת הריבית על־ידי הבנקים הצפויה עד 15 בדצמבר בשיעור של 1.5 אחוזים. בבנק ישראל אומרים כי ביטול מדרגה זו אין לו משמעות אופרטיבית שלממש, כי בחודשים האחרונים אין מערכת הבנקאות זקוקה לאשראי יקר זה.

פירמות במצוקת אשראי משנות ייעוד כספים שגייסו בבורסה

שורת בקשות מוגשות ונוספות בדרך — לשינוי ייעוד תמורת ההנפקה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מצוקת אשראי מביאה פירמות שגייסו בשעתו הון בבורסה, לבקש לשנות את יעוד תמורת ההנפקה, ולהשתמש בכספים לצורך הון חוזר. שינוי יעוד תמורת ההנפקה טעון אישורם של הרשות לניירות ערך והממונה על שוק ההון באוצר.

לפני הפניה לרשויות המוסמכות, חייבות הפירמות העיסקיות לכנס אסיפה כללית יוצאת מהכלל, ולקבל החלטה מיוחדת המאשרת את שינוי יעוד ההנפקה. חברות שגייסו הון בעבר חייבות להשקיע את תמורת ההנפקה באגרות חוב ממשלתיות עד להוצאת הכסף בהתאם לתכנון. אולם הוצאת המימון הכבדות הפכות את אחזקת האגרות בדרך זו לבלתי כדאיות.

שורת בקשות

לא מכבר הגישה חברת "כבס" העוסקת בתיירות בקשה שאפשרה לשינוי יעוד תמורת ההנפקה. לפני כמה ימים הגישה חברת מאגרי בניה בקשה דומה, והממונה על שוק ההון אישר בקשה זו. גורמים בשוק ההון מעריכים, כי פירמות שגייסו הון לקראת סוף שנת 1983 ותחילת שנת 1984 יגישו בימים הקרובים בקשות דומות.

הגופים המוסדיים נוטים לאשר את בקשות הפירמות אם הם משוכנעים כי הפעולה נעשית לטובת ציבור בעלי המניות בחברה. יצויין כי שימוש של פירמה בתמורת ההנפקה שלא בהתאם לנמסר בתשקיף, ללא אישור, מהווה עבירה על חוק ניירות ערך.

ח"כ מצא, בדיון הוועדה לביקורת המדינה על החב' הכלכלית לי־ם

"קשיי תחבורה וטלפון מסכנים התפתחות עטרות כאיזור תעשיה"

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קשיי תחבורה וטלפון לא סדירים באיזור התעשיה בעטרות מסכנים את התפתחות המקום כאזור תעשיה בעל חשיבות כלכלית ובטחונית — אמר אתמול ח"כ יהושע מצא, שישב ראש בישיבת הוועדה לביקורת המדינה שדנה בדו"ח מבקר המדינה על החברה הכלכלית לירושלים.

הצעה לשקול את מיזוגה של החברה עם חברת מבני תעשיה, שהיא חברה ממשלתית העוסקת בבניית מבני תעשיה בעבר פיתוח והעמדתם לרשות יזמים, העלה ח"כ דן תיכון. יו"ר מועצת המנהלים של החברה, גילה כי החברה הכלכלית לירושלים מתעתדת להקים אזור תעשיה חדש ממערב לירושלים.

יציבות ומעט ירידות:

עגבניות טובות ב־1200־1400 ש'

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

במחירי הפירות הירקות בשווקים מסתמנת יציבות על רקע ירידה נוספת במחירי העגבניות והמלפפונים. עגבניות מאיכות טובה ניתן היה לרכוש בשווקים במחירים שנעו בין 1200 ל־1400 שקלים לק"ג וזאת לעומת 2000 עד 2200 שקלים בשבוע שעבר.

מחיר המלפפונים היה 800 שקל לק"ג לעומת 1200 בשבוע שעבר. תפוחי אדמה שעלו עוד בשבוע שעבר ב־100 שקל נמכרו אתמול ב־850 שקל לק"ג. מחירים נוספים אתמול: גזר 830 שקל לק"ג, כרוב 1000 שקלים לק"ג (לא השתנה משבוע שעבר), אגסים 2,000 ש'. תפוחי עץ 800 עד 1600 ש', קישואים 600 עד 800 שקל, קלמנטינות 1000 עד 1200 שקל, צנון 1,000 שקלים.

"הפועלים" מאפשר ללקוחות לחסוך עמלות בתשלומי חשבונות בעזרת שיטת האל־תור

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק הפועלים מפעיל הסדרים מיוחדים המאפשרים ללקוחות לחסוך סכום גדול של אלפי שקלים מדי חודש בתשלום עמלות לבנק. תשלומי חשבונות באמצעות המחשב — שירות "אל־תור" — המתקבלים בסניפים פטורים מעמלת גביה מיוחדת וכמו כן חלה עליהם עמלה שהיא תלויה בדמי ניהול חשבון. בדרך זו חוסך הלקוח בין 800 ל־888 שקלים לכל תשלום, וזה כדאי לבנק החוסך פקידים. חיסכון ניכר בעמלות מושג גם על ידי שימוש במכשירי בנקומט לשם הפקדת שיקים, הפקדה ומכירה של תפ"ס והפקדה בפק"מ. על פעולות אלה גובה הבנק עמלה משתנה בימי ניהול חשבון. בבנק הפועלים הכינו דפי מידע מיוחדים המוספים ללקוחות המציגים לפניהם את האפשרויות לחיסכון בעמלות בביצוע של תשלומים, חשבונות חשמל, מים גז וחשבונות אחרים וכן בניהול השקעות בעיקר בתפ"ס ופק"מ. הבנק גם ממליץ ללקוחות להימנע מלהפקיד סכומים קטנים בפק"מ ובתפ"ס לתקופות קצרות ולהימנע מ"גלגול" של פיקדונות תפ"ס גם בגלל העמלות הכרוכות בכך.

עימות חשבונאי בין אליטליה לסוכני־הנסיעות

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

מחלוקת בין חברת "אליטליה" לסוכני הנסיעות התעוררה אתמול בנושא התחשבנות ביניהם.

"אליטליה" תבעה מהסוכנים לפרוע את התחייבויותיהם ביום התשלום החודשי (ב־15 בחודש) עד לשעה 11.00 לפנה"צ. בהסתמך על תקנות יאט"א — הוראות הנהלת החברה.

סוכני התיירות הגיבו אתמול על־ידי איגודם, כי תקנות יאט"א מתירות לפרוע את החוב לחברות התעופה עד שעת סיום העסקים ב־15 בחודש.

פרוטאראום רוצה להנפיק זכויות ולהגדיל הונה

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת "פרוטאראום" עומדת לכנס בעתיד הקרוב אסיפת בעלי מניות נוספת על מנת לדון בהנפקת הזכויות בחברה, כדרך להגדלת הונה.

יוסי גבע, סגן יו"ר מועצת המנהלים, פנה אתמול לבעלי המניות העיקריים בחברה וביקש מהם להשתתף באסיפה. מדובר בהגדלת הון החברה בשבעה מיליון דולר. כפי שהתחייבה החברה בעבר לממשלה. ההון היחיד הנוסף שהוזרם לחברה בשנתיים וחצי האחרונות הינו הלוואת בעלים בסכום של 2.5 מיליון דולר, שהופכה לחלק מהון החברה. הלוואה זו ניתנה על ידי בעל השליטה ב"פרוטארום", ג'ון פרבר. מקורביו מוסרים כי אינו מעוניין להשקיע כעת בחברה סכום נוסף.

מקור בכיר במשרד האוצר בתגובה על טענות בעלי מכוניות:

היטל הרישוי על רכב לא יופחת גם כשהוא גבוה מ־3% מערך הרכב

"התקנות קבעו מחיר אחיד על פי הממוצע"

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ" לענייני תחבורה

סכום ההיטל על רכב, שבכלל בהודעת תשלום הרישוי השנתי (הטסט) שקיבלו בעלי רכב הוא השיעור שנקבע בתקנות ואין כל כוונה להפחיתו: כך אמר אתמול ל"הארץ" מקור בכיר באוצר בתשובה לטענות שהעלו בעלי מכוניות שהסכום שהוטל עליהם לשלם היה גבוה בהרבה מ־3 אחוזים מערך הרכב.

ירידת מחירי המשומשות לא השפיעה

ההסבר למיסוי הגבוה הוא שתקנות קבעו מחיר אחיד, על פי ממוצע, לרכב בגיל. והנפח מנוע מסויים (להוציא מכוניות מרצדס שנקבע להם היטל גבוה יותר שכן מחירן גבוה בהרבה מן הממוצע). וההיטל נקבע ביולי מיד לאחר כניסת תוכנית החירום הכלכלית לתוקפה. שיעורי ההיטל שנקבעו היו, לדברי אנשי האוצר, מדוייקים ואף נמוכים מעט, בהתחשב במחירי הרכב המשומש וההערכות חברות הביטוח באותה תקופה.

מתוך שיקולי הקלה בגביה לא נשלחו הודעות לתשלום מיידי לכל בעלי הרכב בחודש יולי — ונקבע כי ההיטל ישולם על ידי כל בעל רכב במועד חידוש רשיון הרכב שלו. ההיטל הצמוד למדד המחירים לצרכן כדי שלא יווצר מצב שבו מי ששילם ראשון יפסיד ומי שישלם בעבור 10 חודשים או שנה יהנה מהקפאתו. בינתיים ירדו מחירי המכוניות המשומשות בעשרות אחוזים — אך מינהל הכנסות המדינה איננו בדעתו להמשיך ולגבות את ההיטל כפי שהיה, שכן לדבריו על כל הציבור הוטל אותו היטל בתאריך קבוע (יולי 1985), וכל תשלום שנדחה מחייב הצמדה למדד.

מקור באוצר ציין כי הפחתת ההיטל עכשיו — כדי להעמידו על 3 אחוזים מערך המכוניות כיום — יפלה לרעה את מי ששילמו בחודשים הקודמים, שכן הללו שילמו (במונחים ריאליים) את המחיר שמתבקשים בעלי הרכב לשלם היום. אותו מקור ציין כי בתקנות שאושרו לא נקבע שההיטל הוא 3 אחוזים. — אלא אושרה טבלת התעריפים שהוצמדה למדד.

הננו מודיעים בצער על פטירתו של

קופל זק

ההלוויה תצא היום יום רביעי כ"ט בחשון תשמ"ו 13.11.85, בשעה 15.00 מבית העם בכפר יחזקאל

המשפחה
ובית כפר יחזקאל

במלאת שלושים למות חברינו לעבודה

יעקב אבו ז"ל

ציון אבו ז"ל

שנהרגו בידי מרצחים

יתקיימו טכסי אזכרה וגלוי מצבה ביום שישי ב' כסלו תשמ"ו (15.11.85)
בשעה 9.00 בבית העלמין החדש בכפר סמיר, חיפה
אוטובוסים יצאו מבתי המשפחות בשעה:
08.00 מקריתיים א' רח' רוברט סולד 8/1 דרך מעלות הנביאים — ליד הכרמלית
08.30 מרח' גולומב 31 חיפה ומרח' יוסף 22 חיפה

צים חברת השיט הישראלית

האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה

אזכרה לתלמידנו

יוסי אהרוני ז"ל

במלאת שנה לפטירתו

תתקיים ביום חמישי א' בכסלו תשמ"ו (14.11.85) בשעה 4 אחה"צ, בבית הוריו ברח' הראה 135, רמת־גן.
העליה לקברו תהיה ביום ששי ב' בכסלו תשמ"ו (15.11.85) בשעה 8 בבוקר, בבית הקברות בקרית שאול.

לאורי כהן

אתך באבלך הכבד
במות
אמך ז"ל

הנהלת איטונג בע"מ

לחברנו **יעקב עמית** וב"ב
משתתפים בצערך הכבד
במות אחיך
זאב ז"ל
שלא תדע דאבה עוד

חוסן חברה למוצרי חשמל בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת חבס
שוש, יעל, רוני והילדים
אתכם באבלכם על מות
אברהם ז"ל

יהודית, אריה ודנה רוטנברג

המחלקה לגנטיקה של צמחים
במכון ויצמן למדע
משתתפת בצער המשפחה
על מותו ללא עת של
ד"ר אדריאן סיגל ז"ל

משתתפים באבלו הכבד של
דני רטנר
במות **אביו ז"ל**

חבריו לעבודה

לנחמה אביטל
משתתפים בצערך על מות
אביך ז"ל

בית אילות

יקירנו

אברהם חבס

איננו

ההלוויה תתקיים היום יום רביעי כ"ט חשון תשמ"ו 13.11.85 בשעה 2.30 אחה"צ
בבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יצא בשעה 1.30 אחה"צ מהיכל התרבות רחוב הוברמן ת"א.

שוש חבס
יעל ורוני שפירא
ליהיא ויוסי חבס
עדנה ואברהם מור
דיצה וברוך חבס
תמר,מיכאל,נועה ומאיה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית יקרא: תכנית מס' 3600 שינוי מס' 27/85 לתכנית המתאר המקומית לירושלים ושינוי מס' 2/85 לתכנית שיכון ציבורי מס' 5./09/1. ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
ירושלים, שכ' קרית מנחם, גוש 30439 חלקה 9.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית:
א. קביעת בינוי והוראות בניה לבית כנסת מעל לגן ילדים קיים.
ב. שינוי קוי בנין.
ג. קביעת הוראות בגין הריסת מבנה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, (כתו' מגרש העיר, רח' הלל 23, ירושלים).

17 באוקטובר 1965 ב' חשון תשמ"ו
ד. לוי
יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז ירושלים

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

ביקורת נוקבת בוועדת הספורט של הכנסת

ח"כ גולדשטיין תובע פסיכולוג צמוד לנבחרת

כדורגל

מאת רוני דיאמן
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

יו"ר ועדת הספורט של הכנסת, ח"כ פנחס גולדשטיין, הציג אתמול שאלות נוקבות לראשי ההתאחדות לכדורגל, שהוזמנו במיוחד למשכן הכנסת בכדי להידרש לכשלונותיה של הנבחרת הלאומית באוסטרליה ובניו־זילנד.

בישיבת ועדת הספורט, שנמשכה שעתיים וחצי, תבע ח"כ גולדשטיין מיו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סודרי וסגניו עודיקם מילצן ואריה קרמר, להסיק במהירות את הלקחים הדרושים מהכשלונות, וכן לדווח לועדת הספורט על ההמלצות שאותן תגיש ועדת הבדיקה המיוחדת שהוקמה ע"י ההתאחדות.

ח"כ גולדשטיין הפנה גם לראשי ההתאחדות שאלות המתייחסות לחלקם של המאמן וחברי הנהלת ההתאחדות בכשלון, ואף ביקש מהם להשיב לשאלה באשר לחלקה של העתונות. בין יתר השאלות הנוספות אותן הציג גולדשטיין, ראויה במיוחד לציון זו אשר בה הוא הביע את דעתו, כי לנבחרת דרוש פסיכולוג צמוד שיסייע בפתרון הבעיות החברתיות וכמו כן יסייע לשחקנים להגיע למשחקים גורליים כשהם רגועים ומשוחררים מלחצים חיצוניים.

ח"כ אהוד אולמרט הידוע כמי שבקיא היטב בנעשה בכדורגל הישראלי הביע את דעתו כי כשלונותיה של הנבחרות הלאומית הם תולדה של הניהול הכושל בקבוצות הליגה הבכירות. לדברי ח"כ אולמרט, להוציא את מכבי חיפה המנוהלת היטב מבחינה מקצועית וארגונית, ויתכן גם מכבי תל־אביב המטפחת היטב את מחלקות הנוער למרות קשיי הניהול של הקבוצה הבוגרת, הרי שלדעתו הניהול החובבני בשאר הקבוצות השתקף היטב לאחרונה במפגיה של הנבחרת הלאומית.

ח"כ חיים רמון הודיע מפורשות לחברי ההתאחדות כי בתוקף תפקידו כחבר ועדת הכספים, הוא ידאג לכך שאם מבנה הענף כולו ומבנה הליגות בפרט לא ישתנה, הוא ידאג לכך שועדת הכספים לא תאשר את תקציב המועצה להסדר הימורים המקציבה לספורט בישראל סך של 5 מיליארדי שקלים.

אווירה נינוחה

במהלך הדיון לא הספיקו אמנם ראשי ההתאחדות להשיב למתקפת הח"כים. אולם סוכם כי גם בישיבותיה הבאות תתייחס הועדה אך ורק לכשלון הנבחרת, ותינתן ההזדמנות לראשי ההתאחדות להציג באריכות את עמדתם בנושא.

הדיון כשלעצמו, למרות הביקורת שהוטחה כנגד צורת ניהול הכדורגל, התנהל באווירה נינוחה שבה לא חסרו אף מספר התלוצצויות והבדחות במיוחד מצד ח"כ אולמרט ודן תיכון.

אולם מי שתרם במיוחד לאווירת העליצות בישיבה היה ח"כ בני שליטא אשר תקף בצורה בוטה את הכדורגלן אלי אוחנה: "אם אוחנה רוצה להמשיך לבצע תנועות מגונות בידו כפי שביצע באוסטרליה, מוטב שיעשה זאת בעתיד לעיני הנערה שלו ולא במדים לאומיים. הוא לא צריך לדפוק את הנבחרת. שחקן מסוג זה הייתם חייבים לשלוח מיד הביתה ולהרחיקו מהנבחרת לכמה שנים".

בתגובה להתבטאות זו של ח"כ בני שליטא אמרו ראשי הנהלת ההתאחדות כי אוחנה אמור להתייצב בפני בית דין משמעתי, והדגישו כי נושא התנהגותו מצוי בטיפול של היועץ המשפטי.

את הדיון סיכם יו"ר הועדה ח"כ גולדשטיין שהביע את דעתו כי לנבחרת דרוש בעתיד אך ורק מאמן זר בכיר המשוחרר מכל דיעות קדומות לגבי שמותיהם של השחקנים ואשר יוענק לו שקט תעשייתי. הדיון הבא של הועדה בנושא הנבחרת הלאומית, יתקיים בשבוע הבא ואליו יוזמנו המאמן הלאומי יוסף מירמוביץ' והקפטן אבי כהן.

מסקנה ראשונה של ועדת הבדיקה

הנבחרת זקוקה למאמן עם אישיות חזקה יותר

מנהל הנבחרת אברהם בנרודי מכין את ניירותיו לפני שמסר דיווחו לוועדת הבדיקה (צילום: עוזי קרן)

מאת משה הר־געש

נראה שהסערה הציבורית סביב נבחרת הכדורגל עומדת להימשך עוד זמן רב. זה היה על כל פנים הרושם מישיבת העבודה הראשונה של ועדת הבדיקה שמינתה ההתאחדות לכדורגל בעקבות הכישלון בטורניר הקדם־עולמי.

הישיבה שהייתה אמש נמשכה לארבע שעות והייתה סגורה לעיתונאים. המוזמנים הראשונים לפי הסדר היו ראובן פריינר, חבר ועדת הנבחרות, אברהם בנרודי, מנהל הנבחרות והקפטן אבי כהן. הלה סבור כי הנבחרת לא הייתה ברמה מספקת כדי לסיים ראשונה בתת־הבית האוקיאני ובסך הכול התוצאות שהשיגה משקפות את רמת הכדורגל בארץ.

לגבי העתיד סבור הקפטן כי כדאי לפעול עם סגל מצומצם יותר ולא לערוך מחנות אימונים ארוכים ומעשבים הגורמים להתנכבויות בין השחקנים, השהים בצוותא יותר על המידה. כהן העריך כי אפשר היה לדרוש יותר מהשחקנים והיה אפשר להפיק יותר אם היה מופעל עליהם לחץ גדול יותר. הקפטן אמר כי לדעתו המוטיבציה לא הייתה הבעיה של הנבחרות. "אם היינו ברמה גבוהה יותר ומצפאים, לא היו תלונות על המוטיבציה". לגבי המאמן בעתיד, אמר כהן כי לא משנה אם זה יהיה זר או ישראלי, מה שחשוב היא אישיותו. הוא סבור כי עדיף צוות של מאמן בודד וכי מירמוביץ' קיבל בעצמו את ההחלטות.

ראובן פריינר אמר כי לא הופקה תועלת מרובה מהופעת הנבחרת — כך התרשמו גם חברי ועדת הבדיקה — היא הייתה חסרת השפעה על מה שהתרחש ובעלת מעורבות מינימלית. וכי בעתיד כדאי לזמן את השחקנים הטובים ביותר סמוך למועד המשחק ולא לערוך מחנות אימונים או להיצמד לסגל קבוע.

אברהם בנרודי אמר כי היה מעדיף שהיו נותנים לו יותר סמכויות בנושא משמעת ובמקרה כזה היה מחזיר לארץ לפחות את אחד השחקנים במהלך מסע האימונים בגרמניה הולנד שקדם לטורניר הקדם־עולמי. בנרודי אמר כי הוא חזה בכל הצורות של ניהול הנבחרת, ולא הצורה — יחיד או צוות — היא הקובעת אלא אישיות המאמן. הוא סיפר כי היו הפרות משמעת שלא פורסמו וקופת הקנסות של ההפרות הגיעה כבר ל־700 דולר. בנרודי אמר כי המאמן מירמוביץ' היה בודד ויחיד בהחלטות והשוכות בכל התחומים ואולי בעתיד לא כדאי להעמיס הכל על כתפיים של אדם אחד ועדיף שיהיה לו עם מי להתייעץ.

חברי הוועדה נוכחו כי בחוזה של בנרודי יש סעיף האוסר עליו להתערב בנושאים מקצועיים: "במקרה כזה לא הייתי מגיש את מועמדותי לתפקיד", אמר המנהל של הנבחרת. בנרודי עוד לא סיים את עדותו והוא ימשיך בישיבה הקרובה, ביום ו'. עוד הוזמנו אורי קרני חבר ועדת הנבחרות, משה פטלוק מאמן הכושר, אליעזר שפיגל, מאמן נבחרת עתודה שעזר למירמוביץ' בקבוצת, למשחקים, מנק ויסוצקי, רופא הנבחרת ומנהל המכון הרפואי של ההתאחדות לכדורגל. לישיבה ביום א' הקרוב הוזמנו שלושה שחקני נבחרת, אורי מלמיליאן, ואחי אורמלי ושלמה קירט.

"נציגי הקבוצות בוועדה הופתעו מכך שהשחקנים חוזרים לקבוצות עם כושר גופני לקוי", אמר חבר הוועדה עמי פוטל שדיווח לכתבים על מהלך הישיבה. כאשר נשאל על ההתרשמות הראשונה השיב: "שמענו כאן דברים מעניינים מאוד. נראה שהנבחרת זקוקה למאמן עם אישיות יותר חזקה".

גם אם תנצח רומניה את טורקיה

תיקו עם אנגליה יעלה את צפון־אירלנד למכסיקו

קדם עולמי

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). הנבחרת ה־19 שתשחק בטורניר גמר הגביע העולמי בכדורגל תיקבע הערב בשעה 22.45 (שעון ישראל) עם סיום המשחק בין נבחרות אנגליה וצפון־אירלנד באיצטדיון וומבלי. 30 דקות קודם לכן יסתיים באיזמיר המיפגש בין טורקיה ורומניה ואז יתברר מי תהיה הנבחרת שתצטרף לאנגליה כנציגת בית 3 של אירופה.

צפון־אירלנד זקוקה לנקודה כדי לא להיות תלויה בתוצאות המשחק באיזמיר. הרומנים חייבים לנצח בטורקיה ולצפות להפסד של האירים בלונדון, כדי להקדים אותם בהפרש שערים.

למרות שצפון־אירלנד גברה רק 6 פעמים על אנגליה ב־93 משחקים, ורק פעם אחת ב־30 השנים האחרונות, מאמינים השחקנים ומנהלם ביילי בינגהאם שהמשימה בהחלט אפשרית. "זכינו בכמה מהנצחונות בניצחונות חוץ בבוקרשט־רומניה, ספרד ורומניה — מדוע שלא נשיג לפחות תיקו נגד אנגליה?" שואל בינגהאם.

נורמן וייטסייד, שחגג לאחרונה את יום הולדתו ה־20, היה הכדורגלן הצעיר ביותר מאז פלה שהופיע בטורניר גמר הגביע העולמי לפני יותר משלוש שנים. "עכשיו אני רוצה להיות לכדורגלן הראשון שיופיע בטרם מלאו לו 21 בשני טורנירים של גמר הגביע העולמי. אנו זקוקים לנקודה בוומבלי, אבל נשיג שתיים".

ג'נינגס ישבור שיא

שחקן הנבחרת הבכיר של צפון־אירלנד הוא השוער בן ה־40 פאט ג'נינגס, שאינו משחק עוד בקביעות אלא בשורות קבוצת המילואים של טוטנהאם. הוא אמור לקבוע הערב שיא הופעות חדש לשוער כאשר ילבש בפעם ה־113 את מדי נבחרתו (השיא הקודם של האיטלקי דינו זוף — 112). הוא היה גיבור ניצחונה של צפון־אירלנד בחודש שעבר בבוקרשט 0—1. "המישחק הזה חשוב כל כך לצפון אירלנד. אני רק מקווה שלא אעשה טיפשויות. אנשים לא זוכרים כאשר הכל היה מאחור", אומר ג'נינגס.

בינגהאם יפרסם רק היום את הרכב נבחרתו בגלל פציעה של הבלם מל דונאכי. שני פצועים שלבטח לא ישחקו הם ברנארד מקנאלי ונואל ברוטרסטון.

שני שחקנים יערכו את הופעת הבכורה שלהם באיצטדיון וומבלי במדי אנגליה: קשר ארסנל פול בריסוול, המחליף את הקפטן הפצוע בריאן רובסון, והחלוץ המרכזי של צ'לסי קרי דיקסון שישחק במקום מארק הייטלי הפצוע. "נשחק על כבודנו ונשאף לניצחון", אומר מנהל נבחרת אנגליה בובי רובסון.

באיזמיר אמר מאמן נבחרת רומניה מירצ'ה לוצ'סקו: "אנו חושבים רק על ניצחון. נגבור על טורקיה ונגיע למכסיקו". המאמן הטורקי צ'וסקון אוזארי מבטיח: "לא נעניק שי לרומנים. זהו מישחק יוקרתי לגבינו והכנה לקראת התחרויות המוקדמות על אליפות אירופה".

בריטניה ישפוט בברן

שני מישחקים נוספים במוקדמות הגביע העולמי, שאינם קובעים דבר, יערכו הערב. בדאבלין תארח אייר את דנמארק, שכבר הבטיחה עלייתה מבית 6. הדנים שואפים לפחות לתיקו כדי לסיים בראש הבית בעוד שאייר תירצה להיפרד בניצחון מהקהל האוהד ומשועה ג'ים מקדונה, הפורשים אחרי משחק זה.

באותו בית יוזה מישחק בין שווייץ ונורווגיה בברן. בו ישפוט הישראלי אברהם בריצחק.

בית 3

1. אנגליה	7	2—21	11
2. צפ' אירלנד	7	5—8	9
3. פינלנד	8	12—7	8
4. רומניה	7	6—9	7
5. טורקיה	7	22—1	1

בית 6

1. בריה"מ	8	8—13	10
2. דנמארק	7	5—13	9
3. שוויץ	7	9—4	7
4. אייר	7	6—4	7
5. נורווגיה	7	9—3	4

כדורגל

בית"ר נתניה הביס 7—2 את נבחרת הנוער

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל, המתכוננת לטורניר הנוער שיערך בחודש הבא, הכזיבה אתמול במפגש האימון שלה כאשר הובסה 2—7 על ידי מוליך הליגה הארצית, בית"ר נתניה. את השערים לנתניה הבקיעו: שלמה אורדי 2, בשה גבאי 2, יוסי אורדי, מיכה קרוסי ודני יצחק.

מאמן נבחרת הנוער, גדעון כהן, שיבח באוזני מאמן בית"ר נתניה, הושע פייגנבוים, את קבוצתו.

לנבחרת הנוער הבקיעו צחי קוסיקה ובני רזניק.

ארוק רוצה לשחק אחה"צ

סידני (ע"ר). התאחדות הכדורגל של אוסטרליה קבעה אתמול כי משחק הגומלין נגד סקוטלנד במוקדמות הגביע העולמי, יתקיים ביום ד' ה־4 בדצמבר באולימפיק פארק במלבורן.

בשלב זה לא נקבע מועד פתיחת המשחק. זאת מאחר והמאמן פראנק ארוק עומד על כך שיחל בשעת אחר צהרים מוקדמת כדי להקשות על הסקוטים שאינם רגילים לחום האוסטרלי. "אנו חייבים לנצל את כל היתרונות שלנו באחר וסקוטלנד תיתקה לבטח במשחק הראשון בגלאזגו", הסביר ארוק.

● בירדן חצי כיתן תורתי יתקיים היום החל ב־14.00 ברחובות פתח־תקווה וטבריה.

אליצור נתניה — עכשיו זה רציני

התבסס במקום השני בניצחון חוץ מרשים על הפועל תל־אביב 90—79 ★ ניצחונות חוץ גם לבית"ר תל־אביב בגליל והפועל חיפה בקרית־אונו

ג'ומי הול (9) ודני ברכה, מגיבורי הניצחון של אליצור נתניה, אמש באולם הפועל תל־אביב (צילום: עוזי קרן)

בדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ"

הליגה הלאומית בכדורסל יוצאת לפגרה של ארבעה שבועות לאחר ערב דראמטי, רצוף הפתעות והתפתחויות בלתי־צפויות שקשה לזכור כמותו.

האירוע המשמעותי ביותר של הערב הוא גם העצוב ביותר — השבר בידו השמאלית של לי ג'ונסון שנגרם במהלך המישחק בו ניצחה מכבי תל־אביב את מכבי חיפה 95—83 ברוממה. ג'ונסון יעדר כמה שבועות מפעילות וקרוב לוודאי שיחמיץ את המישחקים הראשונים בבית גמר גביע אירופה לאלופות.

המזל שפוך לא פחות אצל היריב העירוני הפועל, שנחל הפסד רביעי מאז פתיחת העונה ושני ברציפות, הפעם במיגרשו הביתי מול הלהיט של הליגה, אליצור קרית־אונו 79—90.

זו לא היתה ההפתעה היחידה אמש. בית"ר תל־אביב חזר מכפר־גלעדי עם ניצחון היסטורי על הפועל גליל עליון 86—88. והפועל חיפה המשיך בקצב ההתאוששות וזכה בניצחון שני רצוף בקרית־אונו, על אליצור, 88—81.

המישחק החמישי נערך בשער הנגב ובו ניצח הפועל חולון את הפועל רמת־גן 86—73.

עתה מתפנה הזירה לפעילות הנבחרת הלאומית. הליגה תתחדש ב־9 בדצמבר.

הליגה הלאומית מחזור 12

אליצור נתניה — הפועל תל־אביב (40—47) 79—90

* המצטיין: מרי פייר

● לנתניה: הול 28, פייר 27, סימס 14, נוחסון 11, ברכה 4, פל 2, רביב 2, עצמי 2 (מרסר)
● להפועל: לארגי 22, פרישמן 17, מרסר 16, וויליאמס 14, צימרמן 9, יעקבי 1.
שפטו: דוד דגן ונפתלי עזבריה. 2,000 צופים באולם אוסישקין.

בית"ר תל־אביב — הפועל גליל עליון (33—46) 86—88

* המצטיין: נפוליאון ג'ונסון

● לבית"ר: ג'ונסון 31, וחז 27, ג'נס 13, הבאוד 6, סלינס 5, שבטוב 3, גינזבורג 3.
● לגליל עליון: ליף 24, דוסמן 19, חזן 16, בראון 12, מנקין 5, כהן 5, רימון 3, סימס 2.
שפטו: נבודר בויך וצבי שגב. 1,800 צופים בכפר־גלעדי.

מכבי תל־אביב — מכבי חיפה 83־95 (48־53)

* המצטיין: קווין מגי

● לתל־אביב: מגי 42, לנצ'י 17, לאופר 13, ג'ונסון 12, בלטון 7, ארואסטי 4.
● לחיפה: שפע 21, באטס 18, רוד 15, פיפלס 12, גודרון 11, שטיינהאואר 4, י. רוזנברג 2.
שפטו: אבי גוזל ושלום הלבר. 2,500 צופים ברוממה.

הפועל חיפה — אליצור קרית אונו (42־48) 81־88

המצטיין: להדי קוממס

● לחיפה: דלול 25, קוממס 16, פרדמן 16, אופיר 15, שביט 9, קסקי 7.
● לאליצור: האלאס 31, פיגנבוים 21, קרן 13, חילי 11, מרקוביץ 5.
שפטו: מנשה חרמן וראובן וירוביניק. 500 צופים בקרית־אונו.

הפועל חולון — הפועל רמת־גן (31—44) 73—86

* המצטיין: דייוי באזמור

● לחולון: באזמור 25, קופר 16, אלימלך 14, לוטיקמן 12, פורקסטר 10, וויליס 4, בגין 4, היניק 1.
● לרמת־גן: מקפיפ 24, בגס 16, שלכטר 14, טונסטאל 8, מוסקוביץ' 7, בקראי 4.
שפטו ותניק ופישר. 500 צופים בשער הנגב.

טבלת הליגה

(אחרי 12 מישחקים)

1. מכבי ת"א	24	990—1373
2. נתניה	21	1066—1129
3. הפועל ת"א	20	1181—1180
4. חולון	19	971—1108
5. בית"ר ת"א	17	1117—1033
6. ג.עליון	16	1014—1029
7. הפועל ר"ג	16	1220—1006
8. קרית־אונו	16	1254—1125
9. מכבי ר"ג*	16	1083—1035
10. מכבי חיפה	15	1103—1048
11. הפועל חיפה	15	1105—988

* רק 11 מישחקים

מלך הסלים

● מאגי (מכבי ת"א) 365
● הילי (ק. אונו) 323
● האלאס (ק. אונו) 319
● ג'ונסון (מכבי ת"א) 291
● שפע (מכבי חיפה) 282

במחזור הבא

● יום ב', 9.12: מכבי תל־אביב — הפועל גליל עליון, מכבי רמת־גן — הפועל תל־אביב, אליצור נתניה — אליצור קרית אונו, הפועל חיפה — הפועל רמת־גן, הפועל חולון — מכבי חיפה.

"שגעון" באוסישקין

יהיו בוודאי עוד כמה מישחקי עונה, במיוחד בגמר של לקראת תום העונה. אולם עד היום היה זה בוודאי מישחק העונה. זה היה ערב של אקסטזה. כל מה שתפשת במישחק כדורסל יכולת למצוא במישחק זה — מתח, עצבים, קהל רב ורועש והעיקר קונצרט כדורסל של אליצור נתניה שהשאירה את הקהל המום.

איני יודע מה ומי גרם לארבעת השחורים פלוס דני ברכה להפוך לחידה כל כך מגובשת שנלחמה בהגנה על כל כדור, יצרה משחק התקפי מלהיב, והצליחה גם במשחק מסודר להרוס את הפועל תל־אביב. אליצור נתניה היא מקרה קלאסי של שחקנים שהמישחק בקבוצה אחת לא מפריע להם לבטא את היכולת האישית הגבוהה של כל אחד מהם ולא על חשבון הקבוצה.

מנגד מסתבר שהפסד הפועל ת"א בחיפה לא היה מקרי. משום מה כל כדור בהתקפה חייב להגיע לאיל וויליאמס שלאחר רבע שעה נותר ללא אוויר ויותר לא פגע. אבל הכדורים המשיכו להגיע אליו כך שמרסר ובמיוחד לארגי וצימרמן, לא זרקו ולא קלעו מספיק.

הקבוצה מנתניה נכנסה לאקסטזה כבר מהדקה הראשונה וכשלארבעת הכושים הולך זו חוויה שאסור להחמיץ. כך מסר מרי פייר מאחורי הגב לסימס שהטביע. הקהל יצא מגדרו. נוחסון והול הוליכו את קבוצתם ליתרון 20־28 בדקה ה־11. רק מרסר המצויין במחצית הראשונה, [illegible] שלושה סלים רצופים בכדי להעלות [illegible] אולם זו היתה שירת הברבור שלו ושל קבוצתו. דווקא במשחק מסודר ומאורגן נגד שמירה אישית עלו הנתניים ל־47־41 במחצית.

מיד בפתיחת המחצית השנייה ביצע נוחסון עבירה רביעית ופרישמן ניצל את אי־שמירתו הלקויה לזריקות של שלוש נקודות. גם דני ברכה היה עם 4 עבירות ונראה שנתניה נקלעת לצרות. ואמנם בדקה ה־30 חילוף ראשון בנתניה. נוחסון עם חמש עבירות בחוץ וג'ף פאל בפנים. אך בערב כזה שום דבר לא השפיע על אליצור. הול פייר ושות' המשיכו להגדיל את הפער בהפרש של 6־8 נקודות.

שתיים וחצי דקות לסיום הוליכה נתניה 82־73, וויליאמס בחוץ עם חמש עבירות וכמוהו ברכה באליצור. הפועל לחץ על כל המגרש במאמץ אחרון. לארגי בשני סלים של שלוש נקודות תוך 15 שניות הקטין ל־79־82 ואז נוצר מתח גדול כאשר ברעש מחריש אוזניים לא ניתן היה לשמוע את שריקות השופטים. אולם פייר והול בשקט נפשי נכנסו לסל וגם קלעו מבחוץ ודקה לסיום הוליכו 86־79, כאשר הקהל הרב שבא מנתניה כבר שר "זה לא מה קרה".

שריקת הסיום מצאה את שחקני עסקני ואוהדי נתניה מחובקים וקופצים כאחוזי תזזית כאילו זכו באליפות העולם.

רוני לנץ

בית"ר עשה היסטוריה

לפני שריקת הפתיחה, לא נתן יאיר שרון מאמן בית"ר סיכוי סביר לחניכיו שלא ניצחו מעולם בכפר־גלעדי. בסיום לאחר שהבית"רים הנחילו למקומיים הפסד ביתי צורב 86־88 יכול היה שרון להסביר שאמש שיחק להם מזלם והם זכו למתנה בלתי צפויה.

הגליל ממש בייש את מישחק הכדורסל. זמן רב הוא לא הפגין חולשה כה גדולה. שחקן הרכש גרגורי סימס, שמקבל אלפי דולרים, עודד אמש רוחמים ביכולת עלובה. הוא קלע סל בודד בדקה ה־38.

גם למאמן המקומיים אריה מליניאק חלק בהפסד. כמה חילופים תמוהים שלו במחצית השנייה, סייעו לחוזו וג'ונסון המצויינים לסגור פיגור בן 11 נק' 46־57 (דקה 22) להשוות ל־66־66 (דקה 27) ולהעלות את קבוצתם ליתרון 81—80 בדקה ה־36.

האורחים הפגינו שאפתנות רבה, לחימה ובעיקר מישחק צוות וניצלו עד תום את החולשה הבלתי מובנת של המקומיים. בסיום לא ידעו הבית"רים את נפשם מרוב שמחה לניצחון ההיסטורי שהשיגו.

יצחק ברונא

חיפה עלתה על הגל

הכל נפתח מחדש בקרית־אונו. אפילו הסל של אליצור קרית־אונו נפרץ לרווחה בצליפותיהם של ג'ונתן דלול וחבריו — שכמו "שמו" מחדש את הפועל חיפה על המפה הלאומית בכדורסל. 81־88 ובתוך כך עוררו כמה דפיקות לב מאמצות אצל מארחים ועוד כמה קבוצות באזור העליון של הטבלה.

החיפאים היו ראויים לניצחונם אף כי הושג במישחק פושר למדי שלא הוציא את הצופים משלוותם. להדי קוממס הענק החיפאי השחור — זהו שם המפתח. כדורסלן זה, שלא בלט במיוחד במישחק ההתקפי, אף כי קלע 16 הנקודות בשלבים קריטיים של המשחק, עיקר כוחו בהגנה. שחקן זה קלט 19 כדורים חוזרים שהכשילו את קריית־אונו. כל מילה נוספת מיותרת.

אם תרצו "המנעול" שנפרץ לרווחה היה ג'ון ויילי. שיחק 40 דקות ובהן קלע רק 11 נקודות, מהן 2 בלבד עד להפסקה. ויילי אומנם הצטיין בהגנה וחילק כמה אסיסטים יפים אבל ביום שכולו החטאות ופיזור נפש עבר הכדור לג'ונתן דלול ש־25 הנקודות שקלע — בהן 15 מזריקות של 3 נקודות — היו קטלניות מבחינת אנשי אליצור שלא העריכו אל נכון את חשיבותו העצומה של מפגש תחתית זה.

החיפאים הוליכו כל העת בהפרשים קטנים שהגיעו לשיאם בדקה ה־17 (32—43). אבל לקראת הסיום צימקו המארחים לכדי 3 נקודות בלבד הרבה בזכותו של טוב האלאס, המצטיין היחיד בקרב המנוצחים. פיניש מצויין של קוממס היה האות לנצחון החשוב.

שמואל קליגר

חולון צוות לעניין

הפועל חולון לא התקשה לנצח את הפועל רמת־גן, במשחק שהועבר [illegible] לשער הנגב בגלל היעדר [illegible] 30 שניות.

קליף פורקסטר וגל קופר שלטו מתחת לסלים ובעזרת הכדורים שקלטו יצאה קבוצתם להתקפות מתפרצות. חולון עלתה ליתרון בפתיחת המישחק וגם כשעברו שחקני רמת־גן לשמירה אזורית לא צומק פער הנקודות. דייוי באזמור, חיים לוטיקמן וניב בגין, קלעו מבחוץ וחולון הוליכה במחצית 44—31. המחצית השנייה היתה דומה ורמת־גן לא הצליחה לסכן את חולון למרות היכולת הטובה של מלך הסלים שלה, קית בגס.

כל שחקני חולון היו טובים במחצית זו והתוצאה בסיום, 86—73, שיקפה את הפער בין שתי הקבוצות. הפסד זה וניצחונה של הפועל חיפה על קרית אונו, סיבכו שוב את ר"ג במאבקי התחתית.

רם שירון

בליגה לכדורעף

במחזור החמישי בליגה הלאומית בכדורעף: הפועל המעפיל — הפועל עין־שמר 3־0, הפועל עין־המפרץ — אליצור תל־אביב 1־3, הפועל כפר־סבא — הפועל שער העמקים 3־0, הפועל מטה־אשר — הפועל רמת־אביב 1־3, הפועל בת ים — הפועל העוגן 3־0.

ג'ונסון נפצע מאגי קלע

יכולת אישית מרשימה של קווין מאגי, מנעה אמש אי נעימויות מהאלוף ששיחק בהרכב חסר והסתפק בניצחון צנוע של 95־83 (48־53) על מכבי חיפה.

מאגי היה משכמו ומעלה ומלבד 42 הנקודות שקלע קטף גם 16 ריבאונדים ובדקות רבות התמודד כמעט יחידי עם המארחים.

מכבי, ללא ברקוביץ החולה וליפין הפצוע, איבד בדקה ה־19 גם את לי ג'ונסון. הוא ולאופר זינקו לכדור, נפלו והשחקן השחור גבה הקומה נאנק מכאבים אחרי שנפל על ידו. הוא נלקח מיד לבדיקה לבית־החולים ולא חזר עד לסיום.

בפרק זמן זה הובילו התל־אביבים 51־48 אחרי שחיפה סגרה כבר פיגור של 63־46. האלופים עלו ליתרון 66־52 בפתיחת המחצית השנייה, הגדילו אותו ל־83־63 אבל התעוררות של החיפאים צימצמה את הפיגור ל־89־81 כשנותרו שתי דקות לסיום. מאגי, בסיום מחוץ, מנע כל אפשרות של הפתעה.

אברהם ציבין

הלם במכבי: ידו של ג'ונסון בגבס ל־4 שבועות

לי ג'ונסון, כדורסלן מכבי תל־אביב, ייעדר מפעילות תקופה ממושכת ויחמיץ קרוב לודאי, את שני המשחקים הראשונים של קבוצתו בבית הגמר של גביע אירופה לאלופות. ג'ונסון שבר את ידו השמאלית במהלך המשחק מול מכבי חיפה. ידו נגבסה לארבעה שבועות ורק לאחר הורדת הגבס יתברר מתי יוחזר לפעילות. לפני כשבוע נפצע חן ליפין וכתפו נגבסה גם כן.

מנהלי הפועל תל־אביב: לא יהיו שינויים

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

גורמים בכירים בקבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב חזרו והדגישו אמש כי לא יהיו שינויים בסגל הקבוצה, למרות שני ההפסדים האחרונים להפועל חיפה ולאליצור נתניה.

מאמן הקבוצה פנחס גרשון, אמר בתום ההפסד אתמול כי כל זמן שההנהלה קובעת את הסגל הוא יישאר כזה. בתשובה לשאלה "מה דעתך על הסגל הזה" אמר: "דעתי זהה לזו שהייתה בתחילת העונה". לא ברור עדיין אם איל וויליאמס יצא לארה"ב בימים הקרובים כפי שתוכנן. וויליאמס נראה מוכה הלם, שלושים דקות לאחר ההפסד והמעטם שלא דיבר.

טניס

נואה וסקוט הודחו בלונדון

הערב בקר — גליקשטיין

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). שלמה גליקשטיין "יבחן" כאן הערב את כוחו של ילד הפלא בוריס בקר, המדורג שני בטורניר "בנסון אנד הג'ס" הנערך באולם וומבלי.

אמש נשרו כבר שני מדורגים. יאניק נואה, המדורג רביעי פרש אחרי 5 מישחקונים נגד האמריקאי ג'ון סאדרי בגלל פגיעה בכתפו בעוד שסקוט דייוויס (ארה"ב), המדורג שביעי, נוצח ע"י בן ארצו מייק ליץ' 0־6, 7־5, 1־6.

תוצאות אחרות: פיט (ארה"ב) — מאסיר (גרמניה) 7־6, 6־4, קרישנן (הודו) — וילקיסון (ארה"ב) 4־6, 6־4, 6־4, סאדרזי (הונגריה) — הייטה (ארגנטינה) 6־0, 6־2, בייטס (בריטניה) — טשטרמן (ארה"ב) 6־4, 6־4, ניסטרום (שוודיה) — קאסאל (ספרד) 6־1, 6־0.

בני לם לא ישחק נגד שעריים

קשר מכבי נתניה בני לם, שלא נטל חלק באימוני קבוצתו בגלל פציעה, יחמיץ את מישחק הליגה ביום שישי נגד מכבי שעריים.

וינגייט דחה בקשת ישועה להשתתף בקורס מאמנים

טניס שולחן

מאת יצחק לביא
סופר "ספורט הארץ"

באיגוד טניס השולחן הופתעו מאד לשמוע על אי הזמנתו של המאמן הותיק, יוסף ישועה, לקורס מאמנים לאומיים מכל מיגורי הספורט בישראל שיפתח בעוד חודש במכון וינגייט.

לפני כחודש הוציא האיגוד מכתב להודעת הקבלה של מכון וינגייט ובו מועמדיו: זאב קראוס (כיום מאמן הבוגרים), למכבי פורגוראיי (מאמן הנוער), צבי רטמייר, צבי וקראוס ויוסף ישועה. לפני שלושה שבועות התקבל מכתב ובו פירוט המאמנים שהתקבלו: קראוס, פורגוראיי ורטמייר. ישועה, שאימן את הנבחרות השונות (שנתיים בוגרים, ארבע שנים נוער ושנתיים נשים) בשמונה השנים האחרונות לא נכלל ברשימת המתקבלים. כמותו גם צבי וקראוס, שאימן בשנתיים האחרונות את הנשים ולפני כן את הבוגרים. נודע, כי ישועה גם הירצה בכל הקורסים האיגודיים למאמנים בטניס שולחן, והיה פעיל בהשתלמויות רבות.

כל הניסיונות לשנות את ההחלטה נתקלו בחומה אטומה. בווינגייט טענו כי רק מאמנים בפועל רשאים ליטול חלק בקורס זה. בו ירצו מומחים מצויינים שונים מאירופה. איגוד טניס השולחן מחה בפני הנהלת בית הספר למאמנים על אי הזמנתם של ישועה וקראוס.

תגובתו של ישועה: "כיוון שהענין בדיון, לא אתייחס כעת לנושא. אמצא זמן להגיב. מבית־הספר למאמנים פנו אלי והציעו לי להבחן בארבעה מקצועות אם אגיש ארבע עבודות עד למועד פתיחת הקורס".

רוזנבאום ופרידמן מאמני הקאדטים

איגוד טניס השולחן מינה השבוע את עדי רוזנבאום (שחקן מאמן מכבי זכרון יעקב) ומאיר פרידמן כמאמני נבחרת הקאדטים של ישראל.

ראש משלחת ישראל בטניס־שולחן, שתצא בסוף החודש לאליפויות הפתוחות של שוודיה ופינלנד, יהיה שלמה אברמוביץ'. הרכב הנבחרת טרם נקבע על ידי המאמן הראשי, זאב קראוס.

הפועל ר"ג ולוד עם כל הנקודות

שתי קבוצות בלבד צברו את כל 10 הנקודות בתום המחזור החמישי בליגה הלאומית בטניס שולחן. האלוף לפני שנתיים, הפועל רמת גן, ניצח בנקל את הפועל באר שבע 10—0 (בוגד, ברכה, קניק ובן שחר). הקבוצה השניה, הפועל לוד, ניצחה את הפועל בני שמעון 9—1 במישחק בו בלט שחקן נבחרת הנוער, יצחק אברמוביץ' מלוד. החובט העיקרי של לוד, גנבי חורי, נוצח על ידי ראובן פלג 1—2.

במישחקים נוספים במחוז הדרום גבר הפועל אשדוד על מכבי רחובות 6—4 והפועל חולון על מכבי החובטים קריית מלאכי 6—4.

במחוז הצפון היה רק מישחק אחד, ובו הביס הפועל חדרה 9—1 את הקבוצה המפתיעה במחזורים הקודמים, מכבי הר הכרמל. שלושה מישחקים נדחו בגלל השתתפות מספר חובטים באליפות מכבי אירופה. במחוז זה מוביל מכבי ת"א עם 8 נקודות (מישחק חסר).

חדשות חוץ

מזרח גרמניה ציינה את יום השנה לליל הבדולח

אמצעי התקשורת נתנו לאירועים כיסוי נרחב ★ נציגי הקהילה היהודית השתתפו בטקסים

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקאנדינוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). טקסים ממלכתיים נערכו בסוף השבוע בחמש ערים במזרח גרמניה לציון יום השנה ה־47 לליל הבדולח בגרמניה.

השנה התקיים הטקס המרכזי בעיר דרזדן. זרי פרחים לזכר קרבנות הפוגרום נגד יהודי גרמניה הונחו ע"י נשיא הקהילה היהודית ונציגי הממשלה. למחרת היום — שבת — השתתף מנכ"ל המשרד לענייני דתות ויו"ר הקהילה פ. קירכנר בטקס הנחת זר ליד חורבות בית הכנסת ברחוב אורנאיאנבורג שבו קבוע שלט: "אל תשכחו לעולם".

בעיר לייפציג הונחו ע"י נציגי העירייה זרי פרחים לזכר 14,000 יהודי העיר שהושמדו בשואה.

לאירועים ניתן כיסוי נרחב בעיתוני ברלין ובעיתון המפלגה הקומוניסטית "נויעס דויטשלאנד".

תיאטראות במערב־גרמניה רוצים את "האשפה, העיר והמוות"

התיאטרון העירוני של אולם מציע לארח את הלהקה שאמורה היתה להציג את מחזהו של פאסבינדר בפרנקפורט ★ גם תיאטרוני קלן ובוחום הודיעו על כוונתם

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). כמה תיאטראות עירוניים במערב־גרמניה הודיעו אמש על רצונם להציג את מחזהו של ריינר ורנר פאסבינדר "האשפה, העיר והמוות".

התיאטרון העירוני של העיר אולם גם הציע, כי המחזה יועלה על במתו על ידי הלהקה שאמורה היתה לבצע אותו בפרנקפורט. הבימאי דיטריך הילסדורף, שביים את מחזהו של פאסבינדר בפרנקפורט, הועסק בעבר על ידי התיאטרון של אולם.

התיאטראות האחרים שהודיעו על רצונם להציג את מחזהו של פאסבינדר הם בקלן ובבוחום. בכל המקרים מדובר על הצעות של תיאטראות עירוניים.

עדיין לא ברור, אם תהיה אפשרות חוקית להציג את מחזהו של פאסבינדר מחוץ לפרנקפורט. פאסבינדר כתב בצוואתו, כי מחזהו "האשפה, העיר והמוות" חייב להיות מועלה קודם כל בפרנקפורט או בניו־יורק. ההצגה המיוחדת של המחזה בפרנקפורט, שאליה הוזמנו עיתונאים בלבד, אינה יכולה להחשב באופן חוקי כ"בכורה עולמית" של המחזה.

עם זאת קיימת אפשרות, שבני משפחתו של פאסבינדר, או המוציאים לאור האחראים על עזבונו הספרותי, יתנו פירוש מקל לצוואה, ובכך יאפשרו את העלאת המחזה מחוץ לפרנקפורט.

"משהו רקוב בממלכת דנמרק":

הנסיך יואכים בן ה־16 הושעה לשבוע מבית ספרו

קופנהאגן (ע"ר). הנסיך יואכים מדנמארק, בנם בן ה־16 של המלכה מארגרטה והנסיך הנריק, הושעה לשבוע ימים מבית־ספרו, לאחר שהתפרע יחד עם תלמידים שהתפרעו וגרמו להפסקת הצגה במחזה של תלמידים, מסר ביום שלישי עיתון מקומי.

אחיו של יואכים, יורש העצר הנסיך פרדריק, בן 17, ננזף אך לא הושעה מהלימודים.

הכדורגלן השועט אל הכדור אינו אלא אלוף העולם החדש גארי קאספרוב, שגילה במשחק ידידותי במוסקווה יכולת כדורגלנית נאה והבקיע שלושה שערים לטובת "קבוצת קאספרוב" נגד קבוצת עיתונאים (צילום: אי. פי)

קאספרוב מתנגד לתחרות הגומלין בתוך חודשים

בראיון שנתן לעיתונאים מערביים דרש אלוף העולם החדש לשנות את תקנון פיד"א ולהדיח את נשיא התאחדות השחמט

מוסקווה (ע"צ, ע"ר). אלוף העולם החדש בשחמט גארי קאספרוב קרא לעולם השחמט לסייע בהדחת פלורנציו קמפומנס, נשיא הפדרציה הבינלאומית לשחמט (פיד"א), בראיון שהעניק שלשום לעיתונאים מערביים.

הוא גם דרש לשנות את התקנון של אליפות העולם, הביע את מורת רוחו מהתקנות העלולות לחייבו לתחרות־גומלין עם קארפוב תוך חודשים ספורים.

"הגשמתי את חלום החיים של שחמטאי, ניצחתי את קארפוב והייתי לאלוף העולם. אלא עולם השחמט זקוק לתקנות חדשות וטובות, וחייב להתחיל ולפעול נגד קאמפומנס", הוסיף.

לדעת אלוף העולם החדש, יש להמשיך ולהגביל ל־24 משחקים את אליפות העולם. הכתר צריך להישאר בידי האלוף היוצא, במקרה של תיקו 12:12. אולם יש לבטל את הסעיף בעניין תחרות־גומלין. ואת האליפויות יש לקיים בהפרש של שלוש שנים, במקום שנתיים כיום.

ערך את המדור: יצחק לאור

המראות ונחיתות

להלן המראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון ביום רביעי 13.11.85:

המראות:

ב־0640 סאבנה (246) לבוקרשט, ב־0645 טי־דבליו־איי (803) לפאריס, ניו יורק וסן־פרנציסקו, ב־0650 סאבנה (772) לקופנהגן, ב־0705 אל־על (391) לליסבון ומרסיי, ב־0725 בריטיש אייר ווייס (577) ללונדון, ב־0730 אל־על (363) לוינה וקלן/בון, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפאריס, ב־0810 קל"ם (526) לאמסטרדאם, ב־0830 אל־על (009) למונטריאול וניו־יורק, ב־0830 אל־על (209) למונטריאול ומיאמי, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0905 אייר סיני (055) לקאהיר, ב־0915 אל־על (1393) למרסיי ואמסטרדאם, ב־0915 טי־דבליו־איי (881) לאתונה וניו־יורק, ב־0930 אל־על (353) למינכן, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל־על (315) ללונדון, ב־1420 אוסטריין איירליינס (712) לוינה, ב־1620 איבריה (887) למדריד, ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1825 אליטליה (747) לרומא.

נחיתות:

ב־0820 אייר סיני (054) מקאהיר, ב־1145 אל־על (002) מניו־יורק, ב־1330 אוסטריין איירליינס (711) מוינה, ב־1505 איבריה (886) ממדריד, ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי־דבליו־איי (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1525 טי־דבליו־איי (812) מבוסטון ופאריס, ב־1535 אל־על (036) מניו־יורק ואמסטרדאם, ב־1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1705 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1750 טאואר אייר (030) מניו־יורק ובריסל, ב־1845 אל־על (324) מפאריס, ב־1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2030 אל־על (354) ממינכן, ב־2045 אל־על (364) מקלן/בון ווינה, ב־2135 אל־על (1388) ממרסיי ואמסטרדאם, ב־2155 אל־על (316) מלונדון, ב־2330 אל־על (392) מליסבון ומרסיי.

כל המראות והנחיתות זמן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל בטלפון 03־381111.

מינהל מקרקעי ישראל

הודעה למשתתפים בהרשמה לתכניות "בנה ביתך" ובמכרזים אחרים להקצאת קרקע ע"י מינהל מקרקעי ישראל

(להלן – התכניות והמכרזים)

1. לפי הוראת משרד האוצר השתנו שערי הרבית על האשראי הבנקאי למשתתפים בתכניות ובמכרזים, ובמקום שיעורי הרבית של 6.2% ר 7.5% האמורים בפרוספקטים של התכניות והמכרזים, יבואו, בהתאמה, שערי רבית של 11% ו־13%.
2. שינוי שערי הרבית כאמור, יחול על התכניות והמכרזים שהמועד האחרון להשתתפות בהם טרם חלף או שטרם נקבעו הזוכים בהם.
3. א. משתתפים במכרזים שהמועד האחרון להשתתפות בהם טרם חלף, רשאים להודיע על תיקון הסכום שהוצע על ידם.
ב. הודעת תיקון כאמור תהיה בכתב, תחתם ע"י המציע ותימסר למקום שנקבע בפרוספקטים להגשת ההצעה.
ג. המועד האחרון למסירת הודעת התיקון הוא 15.11.85 שעה 12.00 או המועד שנקבע בפרוספקטים כמועד האחרון להגשת הצעה במכרז לפי המאוחר יותר.
ד. להודעת התיקון אין צורך לצרף כתב ערבות נוסף.

גמל חדש ושמו האנס

תרשב חדש, גמל דודבשתי, נתקבל במרכז הזואולוגי תל־אביב – רמת־גן (הספארי). הוא נושא עתה את השם האנס (טרם ניתן לו שם עברי). הגמל שהוא ראשון מסוגו בארץ הוא בן כחצי שנה והובא מגן החיות בהאנובר שבגרמניה. בשנה הבאה תובא עבורו גם בת זוג. מוצאו של הגמל הדודבשתי הוא ממדבר סין שבמרכז אסיה, וכפי שנמסר, בני מינו משמשים שם כחיות משא.

(מסר: א. קרן. צילם: עזי קרן)

בעקבות סקר שערך ד"ר ג'די ווסטין, מומחה לבריאות הסביבה:

בודקים מציאת חומרים החשודים כמסרטנים במוצצים לתינוקות

משרד הבריאות העביר הבדיקה לגורמים מקומיים ובין־לאומיים ★ תסתיים תוך חודש ★ מדובר רק בחלק מהמוצצים המופצים בארץ

מאת לאה מררת

משרד הבריאות העביר באחרונה לבדיקה ולביקורת של אנשי מקצוע מימצאי סקר שערך על־ידי ד"ר ג'די וסטין, מומחה לבריאות הסביבה ולשעבר מנהל שירות המזון במשרד הבריאות. על־פי הסקר הזה, שנערך בסוכנות הבין־לאומית לחקר הסרטן שליד אירגון הבריאות העולמי, עולה כי חלק מן המוצצים והפיטמות לבקבוקי תינוקות המשווקים בארץ, מכילים ניטרוזמינים וניטרוסינים שהם חומרים החשודים כמסרטנים. ד"ר ווסטין העביר את מימצאיו המבוססים על הדו"ח של הסוכנות הבין־לאומית לחקר הסרטן, כבר לפני חודשיים למנכ"ל משרד הבריאות פרופ' דן מיכאלי.

דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי, מסר לי את הדברים הבאים: "מנכ"ל משרד הבריאות אמנם קיבל לידיו את הדו"ח של ד"ר ווסטין והחליט בעצה אחת עם הגורמים המקצועיים במשרד הבריאות לבדוק את החומרים המצויים במוצצים ובפיטמות ואשר לדעת ד"ר ווסטין חשודים כמסרטנים. כן פנה המשרד לגורמים היצרנים לבדוק את הנושא, במקביל. הופנו מיד בקשות לגורמי בריאות בין־לאומיים וכן למשרדי בריאות במדינות אחרות, כדי לקבל את התייחסותם לנושא וכן כדי לקבל את התקנים המצויים בארצותיהם לגבי רמות הניטרוזמינים וניטרוסינים במוצצים ובפיטמות.

בדיקת ד"ר וסטין

ד"ר וסטין סיפר כי הוא שלח לבדיקה לסוכנות הבין־לאומית לחקר הסרטן הממוקמת בליון שבצרפת 66 מוצצים ופיטמות מ־16 סוגים שנקנו באיזור תל־אביב. אחד מיצרני המוצצים בארץ אמר לי כי החוק מחייב לייצר מוצצים לפי התקן הישראלי שאין בו התייחסות לניטרוזמינים.

"הארץ" בדק את התקן הישראלי מספר 1157 מיולי 1984 המתייחס למוצצים ואמנם ברשימת הרכיבים שיש הגבלה לגבי הימצאותם במוצצים, לא נמנים ניטרוזמינים או ניטרוסינים.

65% מצעירי ערד עוזבים העיר — קבל ראש העירייה בטקס אזרחות־כבוד לפרס

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ראש עיריית ערד, אברהם שוחט, אמר אתמול במועצת העיר בישיבה שבה נכח ראש הממשלה שמעון פרס וקיבל את אזרחות־הכבוד של העיר, כי 65 אחוז מבני ערד הצעירים עקרו מעירם.

הוא הדגיש את הצורך במציאת פתרונות תעסוקה לצעירים המתגוררים בעיר, בציינו כי בעשר השנים האחרונות עזבו את ערד כמעט כל הצעירים שהשתחררו מהשירות הצבאי, וכי בערד מורגשת עלייה באבטלה, ומספר דורשי העבודה מגיע ל־380.

מנכ"ל נתיבי איילון כנגד טענות ראש העירייה אורי עמית

"אם רמת־גן רוצה גשר ביתר מהירות עליה להשתתף בתקציב"

מאת מיכאל גרמי

הרחבת גשר ההלכה השלמת המחלף החלקי בו, תסתיים בעוד 20 חודש בהשקעה של חמישה מיליון דולר. אם ראש עיריית רמת גן, אורי עמית, מבקש להחיש את העבודות הרי שאפשר להחיש את קצב הבנייה, אך על עיריית רמת גן להשתתף בתקציב הפרוייקט — כך מסר אתמול ל"הארץ" מנכ"ל חברת נתיבי איילון רני הלצמן, בתגובה לביקורת שמתח אורי עמית על קשיי התנועה בגשר ההלכה.

לדברי מנכ"ל נתיבי איילון, מתוקצבת החברה על ידי משרד התחבורה (75 אחוז), ועיריית תל אביב (25 אחוז) – ולמרות שגשר ההלכה מצוי בגבול תל־אביב–רמת גן, אין עיריית רמת גן משתתפת בתקציב.

השלמת המחלף בגשר ההלכה מותנית בהעברת תנועת צפון של הרכבת אל תוך הנתיבים, והעבודות להקמת הרציפים והורדת המסילה כבר הוחלו. התקציב להקמת הגשר החדש והמחלף הוא מיליון דולר ועוד ארבעה מיליון דולר הוקצבו לרכבת להקמת התחנה ומעבר להולכי רגל מן התחנה הישנה, ולהנחת המסילה. עם זאת, הדגיש רני הלצמן, הקמת הגשר והמחלף תהווה פתרון חלקי שלא יפתור את הבעיה אלא יקל על הצפיפות: הפתרון הקבוע הוא בהמשכת פרויקט איילון צפונה — עד להיבורו לכביש ארצי מספר 5 — ליד צומת הקאנטרי קלב (גלילות).

קח כותרת

העליון
ברק
אהרון
מול הכנסת

• אבא ואסא ויהודה פוליקרי.
• שורשים יווניים – חיים הנגבי, אליקים העצבני, בביא־החורבן
• של הגדה – נחום ברנע. סרי בוסייבה קורא לספח
• את השטחים – מיכל סלע. אפרים סידון מסית לסבירת העיתון.

הביע רבין
כותרת ראשית

עקב פגיעות במזיד בקווי־ביוב מירושלים שונו סידרי הפיקוח

רשות שמורות הטבע תפקח על מאספי העיר ★ הפגיעות גורמות לזיהום נחלים ומיטרדי תברואה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

בעקבות התקלות הרבות בקווי הביוב היוצאים מירושלים, שחלקן נגרמו במזיד בידי תושבים מהישובים הסמוכים לקווים אלה, סוכם בין עיריית ירושלים לבין רשות שמורות הטבע שהפיקוח על מאספי־העיר יעבר לאחריות הרשות.

ירושלים היושבת על קו פרשת המים, מזרימה את שפכיה הן למזרח והן למערב, וקווי הביוב שלה נמשכים לאורך עשרות קילומטרים. חלק ממאספים אלה עוברים באזורים רגישים הם חשופים לפגיעות הגורמות לכך שהשפכים הפורצים, מזהמים נחלים, פוגעים בנוף הפתוח סביב לבירה וגורמים מיטרדים תברואתיים.

מקורים שהעברת הפיקוח על מאספי הביוב לידי הרשות תצמצם את מספר התקלות והחבלות, וכי הריווח המהיר יאפשר לעירייה לטפל בבעיות באורח מיידי בטרם יהפכו מיטרד.

יופעל המאסף המזרחי למנוע זיהום נחל קלת

מועצת התכנון העליונה של יהודה ושומרון החליטה בישיבתה האחרונה לגשת להפעלת מאסף הביוב המזרחי של ירושלים, דבר שימנע את המשך זיהומו של נחל קלת.

את הפעלת המאסף תובעת זה חדשים רשות שמורות הטבע, מאחר זה אמור להוביל את שפכי־השכונות המזרחיות של הבירה: נוה יעקב, פיסגת זאב ומחנה הפליטים שועפט, שהוזרמו עד כה לאגן הניקוז של ואדי קלט וגרמו מיטרדים וסיכון למערכת החיים של הנחל.

אולם ההחלטה להפעיל את המאסף המזרחי תגרום לכך ששרוצו של נחל אחר במדבר יהודה, ואדי מוכליק (אוג), יהפך מוביל שפכים. אל האוג שאותו פוקדים מטיילים רבים, מחרסים זה שנים אגודות שיפכי מעלה אדומים ומישור אדומים. כדי למנוע את זיהומו המוגבר של אוג בשפכי מזרח ירושלים יש להשלים את ביצוע קו המאסף, בהתאם לתוכנית המקורית עד לאיזור קליה.

רשות שמורות הטבע תובעת את השלמת התוכנית ואת חיבור הישובים מישור אדומים ומעלה אדומים אל קו המאסף.

בראשונה — קנס על דייג בלתי חוקי בשמורת בטיחה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

קנס של 250 אלף שקל הטיל בית משפט השלום בקצרין, על דייג שעשה את מלאכתו באופן בלתי חוקי בשמורת הטבע של בטיחה, במזרח הכנרת. בנוסף הוטל על הנאשם קנס על תנאי בגובה של מיליון שקל לתקופה של 3 שנים.

יצויין כי זו לראשונה שדייג בבטיחה נשפט ונקנס. שמורת טבע זו נפגעה לאחרונה קשה הן, בשל לחץ המטיילים במימיה הרדודים, והן מדייג בלתי חוקי. רשות שמורות הטבע הודיעה אך לאחרונה כי היא אוסרת את ההליכה במי הלגונות של השמורה וכי היא מגבירה את הפיקוח על מניעת דייג במקום.

ערך את העמוד: חיים טל

בעקבות השביתה המתמשכת תוך מחנק־תקציבי:

עיריית בת־ים מתכוונת לסגור כל התחנות לטיפול באם ובילד

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בבת־ים

עיריית בת־ים מתכוונת לסגור את כל התחנות לטיפול באם ובילד בעיר מ־1 בינואר ותשלח מכתבי פיטורים לכ־50 אחיות ועובדות, מאחר ששביתת המחאה הנמשכת מזה עשרה ימים לא הועילה, ומשרד הבריאות לא כיסה עד היום את חובותיו בסכום של 320 מיליון שקל.

עשרות אמהות מתארגנות, כדי להפגין היום מול בניין העירייה.

ממשרד הבריאות נמסר בתגובה, כי הכסף יועבר לרשות המקומית כאשר הוא יגיע מהאוצר.

במחאה על הפגיעה בשירותי הבריאות.

14 התחנות לטיפול באם ובילד מושבתות, לבד משלוש תחנות המגישות טיפול במתכונת מצומצמת למקרי חירום.

בישיבת מועצת העירייה הוחלט אתמול כי התחנות ייפתחו מחדש למשך שבועיים, כדי להכין את ציבור 5000 האמהות המטופלות לקראת הסגירה הצפויה.

"18 דקות הפרש בין כניסת השבת בבני־ברק וירושלים מחייבים הקדמת הנסיעה ביום ו'"

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

פנייה לגורמי התחבורה, להימנע מנסיעות מבני־ברק לירושלים בשעות שבהן לא יאפשר לאוטובוסים ומוניות להגיע לפני כניסת השבת, העלה ראש עיריית בני־ברק משה אירנשטיין. בפנייתו צוין, כי הוא פעל לפי בקשת אירגון "משמרות שבת", כדי למנוע פגיעה ברגשות האוכלוסיה.

מזכיר העירייה אברהם טננבוים הוסיף מצידו, כי קיים הפרש של 18 דקות בין כניסת השבת בירושלים ובני־ברק, כאשר בירושלים נכנסת השבת 28 דקות קודם. לפיכך נתבקשו הגורמים לתכנן יציאת האוטובוסים והמוניות בעוד מועד, כדי לאפשר לכלי־הרכב להגיע לירושלים ללא חילול השבת.

בן 18 מחיפה נעצר כחשוד ברצח סוכן התכשיטים יוסף שי מר"ג

גיסו של הצעיר חשוד כשותף בתכנון ★ הוסר צו איסור פירסום על הפרשה

(ע). נעצרו שני חשודים במעורבות בפרשת רציחתו של סוכן התכשיטים יוסף שי בן 31 מרמת גן, שנדקר לפני חודשיים למוות בחוצות חיפה. בית־משפט השלום בחיפה הסיר אתמול צו איסור פרסום שחל על הוקירה. תיק החקירה בפרשה הועבר לפרקליטות המחוז להכנת כתב אישום.

העצורים, שניהם תושבי חיפה, הם אברהים ג'אברין, בן 18, החשוד ברצח וגיסו פתחי ברהום, בן 31, החשוד כשותף לתכנון הרצח וביצועו. סוכן התכשיטים יוסף שי נדקר למוות ב־19 בספטמבר ברחוב הרצל, בעת שנשא תיק שהכיל תכשיטים במיליוני שקלים. לאחר הדקירה נמלט הרוצח, ומת, והחשוד לא הספיק ליטול מן המנוח את התכשיטים שנשא עמו. צוות חקירה מיוחד בראשותו של פקד יהושע מוספי עצר את הצעיר שבחשודים שלושה ימים לאחר הרצח, אך נאלץ לשחררו כעבור שבוע משום שלא נצטברו ראיות המצדיקות את המשך המעצר. שבועיים לאחר מועד שיחרורו שבה המשטרה ועצרה אותו שנית, לאחר שהגיעו לידה ראיות הקושרות אותו לכאורה לפרשת הרצח.

המעצר — מעבר לרגיל

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר נתן הסכמתו להארכת מעצרו של החשוד מעל ל־30 ימים הקבועים בחוק, בפרוצדורה הרגילה.

המשטרה מייחסת לחשוד גם עבירה אחרת של נסיון לרצח ושוד מזויין של שני חלפני כספים, שנדקרו ביום 26 באוגוסט ברחוב שדה בעיר התחתית. גיסו של החשוד פתחי ברהום נעצר אתמול ל־10 ימים לחקירה כמעורב בעקיפין ברצח סוכן התכשיטים וכמי שהפעיל את גיסו הצעיר, אברהים, בביצוע הפשע.

אחרי 54 יום שוחררו חשודים ברצח ישישה

לאחר 54 ימי מעצר שוחררו אתמול שני צעירים מחיפה שנחקרו בפרשת רצח הקשישה החיפאית פנינה בריה, שהוכתה למוות ב־10 באוגוסט בשעה שאירע בביתה בשדרות הציונות 47.

שני החשודים, ראוד אברהים חביב (21) ואחמד איברהים עטיסי (20) שניהם מחיפה, נעצרו על־ידי המשטרה ב־19 בספטמבר, לאחר שובם מחו"ל.

בא כח המשטרה ביקש משופט השלום התורן גרשון דוד לשחרר את החשודים ממעצר.

שוחרר חשוד בסיוע לרוצחי מאיר אטיאס

ב"כ המשטרה רס"ר בכיר ניסן צינגלר טען אתמול בבית משפט השלום בחיפה כי קיים חשד שמאיר פרץ (30) מטירת הכרמל סיפק את רכבו לרוצחי מאיר אטיאס, שגופתו נתגלתה במפתני טירת כרמל בתחילת ינואר השנה.

ב"כ המשטרה אמר כי ברצח השתתפו כמה חשודים והמשטרה מבקשת לבדוק את הגירסה שהחשוד סייע בידי הרוצחים להוביל את הגופה במכוניתו אל מחוץ לטירת כרמל. השופט גרשון דוד עיין בחומר הראיות והורה לשחרר את החשוד בלי דיחוי.

שובשה אספקת המים לחצור הגלילית

מאת מנתב הדרום

חברת מקורות הולה מצמצמת אתמול את אספקת המים לעיירה חצור הגלילית, בשל חובה של המועצה לספקת־המים, בסכום של 71 מיליון שקלים. כתוצאה מכך נגרמו שיבושים.

18 חודשי מאסר למוכר דולרים מזוייפים, יוסף נונה

אלה נרכשו ממשה בדש — טענה התביעה ★ הנאשם חוייב לפצות ב־106 אלף שקל אדם שאותו הונה

(ע). יוסף נונה (30) מאופקים, נידון למאסר 18 חודשים בפועל ועד 18 חודשים על תנאי, משהורשע בעבירות כספים, כולל מכירת דולרים מזויפים, שלדברי התביעה רכש אותם ממשה בדש.

נונה מרצה עונש מאסר של שנתיים, בגין עבירות סמים. אתמול הורשע במכירת 5,000 דולרים, אשר 3,000 מהם מזויפים, לזאב מגדלביץ. התובעת עו"ד ליה לב און, מפרקליטות מחוז תל אביב, ציינה בכתב האישום, כי את הדולרים המזויפים רכש מידי משה בדש (העומד לדין בגין זיוף כמיליון דולר). גם 2,000 הדולרים ה"כשרים" נמסרו על ידי הנאשם ביעוד לחוק, וגם על כך הורשע.

השופט טמרומן גזר עליו, כאמור, מאסר, וחייבו לשלם למגדלביץ 106 אלף שקל, כפיצוי על הסכום שהוציא ממנו במירמה ע"י הדולרים המזויפים.

נונה הואשם גם בעיסקות שביצע עם הקופאי הראשי של "הנובה" בלא ידיעת החברה: מידי פעם מסר לקופאי צ'קים דחויים ל־4–3 ימים וקיבל תמורתם מזומנים. נונה, עם אחר, שימשו בפרשה כמתווכים בהעבירם את המזומנים לבעלי הצ'קים חכו לעמלה בעסקי תיווך אלה. המפסידה העיקרית בכל הפרשה הוז "הנובה". רווחיו של הנאשם בפרשה זו הסתכמו, להערכת התביעה, ב־2 מיליון שקלים.

בעקבות בילבול שהיה במעבר מלירה לשקל:

מע"מ החזיר בטעות 97000 שקל במקום לירות — המקבל עומד לדין

(ע). תושב ראשון לציון ניצל את הבילבול שהיה בעת החלפת הלירה בשקל, חכה בהחזר מע"מ בשיעור פי 10 ממה שהגיע לו, כך נטען בכתב אישום שהוגש לבית המשפט ברחובות.

רפאל אשכנזי (45), חקלאי המתגורר בראשון לציון, הרשום כעוסק מורשה לצרכי מע"מ, הגיש באוקטובר 1980 דו"ח תקופתי שלפיו תבע החזר־מס בשיעור 97,000 לירות.

התובעת עו"ד שרה רותן, מפרקליטות מחוז המרכז, טוענת כי עקב המרת הלירה בשקל באותה תקופה, נתבקש להגיש דו"ח חוזר, ועשה כן. אלא שבטעות נרשם בו סכום החזר של כ־97,000 שקל, דהיינו פי 10 מסכום התביעה המקורי.

חשבונו של אשכנזי זוכה בעקבות דו"ח זה בסך 97,000 שקלים. הוא מואשם, כי לבדות ידיעתו שהסכום הנ"ל הועבר בטעות, משך את כל הכסף וקיבל בכך 87,993 שקלים יותר מהמגיע לו.

בית אבות
"נאות מרגוע"
היחיד במינו בארץ: אווירה ביתית. בריכת שחייה. 6 ארוחות מגוונות. טיפול ע"י אחיות מוסמכות, רופא ופיזיותרפיסטים.
אם באמת אכפת לך, בקר אצלנו לפני שתחליט
08-473561

הנוה החדש

מתל־אביב לניו־יורק וחזרה
עם
TowerAir
החל מ־599 $*

לנוסעי סאואר איר מניו־יורק ל־52 ערים ביבשת ארה"ב
עם
NORTHWEST ORIENT
150.– $* (4 שוברי טיסה)
ו־33$ לכל שובר נוסף (עד 4 שוברים נוספים).
* כפוף לתנאים במכר.

המזרח הרחוק
בורמה, תאילנד והפיליפינים.
28 ימים: 1/2
שילוב נפלא של תרבויות עבר מפוארות, תרבות תוססת בת ימינו, שבטי הרים נידחים, נופים הרריים פראיים, ג'ונגלים עבותים ואיים טרופיים קסומים.
בצוות המדריכים
אברהם שקד (39) — אהבת המרחבים הניעה את אברהם שקד לחיות במשך 7 שנים בהר הגבוה בסיני ולנדוד 3 שנים סביב העולם. מסע זה הקיף את הודו ונפאל, דרום מזרח אסיה (כולל קמבודיה וויטנאם!), אוסטרליה, פפואה ואיי האוקיאנוס השקט. מדריך החברה הגאוגרפית במצרים, קשמיר, ההימלאיה, ארה"ב, קניה והמזרח הרחוק.
החברה הגאוגרפית - טיולים בסגנון אחר.
רח' טבריה 8 (פינת בוגרשוב 37) ת"א, טל' 03-284113 (5 קווים)

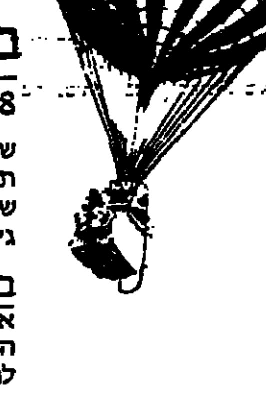

המרכז הישראלי לניהול
ערב עיון בנושא
שערי הרבית במשק - השלכות משקיות
יום ד', 27 בנובמבר 1985, בשעות 19.00-15.00 במלון דיפלומט, ת"א
המרצים (לפי סדר הופעתם) ה"ה:
ויקטור מדינה, מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל; פרופ' אסף רזין, דיקן הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל־אביב; ד"ר אשר הלפרין, מנכ"ל איגוד הבנקים; יעקב אשל, מנהל בכיר וחבר דירקטוריון בחב' להשקעות דיסקונט בע"מ; אשר קנפל, יועץ פיננסי של איגוד לשכות המסחר.
פרטים והרשמה בסניפי המרכז הישראלי לניהול:
טלפון: 03-257202; 04-640678; 02-234863

ציונה וילג' הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "טופז" רמת השרון
(ליד הכפר הירוק) טל. 491873 (03)
התוד את הפינה ועגל את המחיר
תפריט קבוע ל־2 סועדים
מחיר רגיל 15,956
מעוגל ל־13,000 ליחיד
תפריט קבוע ל־3 סועדים
מחיר רגיל 20,646
מעוגל ל־15,000 ליחיד
לא כולל שרות
ישראכרט אלא מה.
הצג פינה זו למלצר.
ציונה וילג' הסינית של רמת־השרון
דרך הרצליה 199, תחנת דלק "טופז" רמת השרון
(ליד הכפר הירוק) טל. 491873 (03)
(ה)

לדרום אמריקה עם נאות הככר
3 טיולים בתקופת הקרנבל
★ הטיול הקלאסי 34 יום
פרו, בוליביה, ארגנטינה וברזיל
★ פטגוניה וארץ האש
34 יום. לארגנטינה, צ'ילי וברזיל
★ קרנבלים בברזיל 17 יום
בחסות מועדון מטיילי מעריב
פרטים והרשמה:
ירושלים: קרן היסוד 36 טל. 02-636494
תל אביב: הירקון 252, טל. 03-463111

הארץ

יום רביעי, כ"ט בחשון, תשמ"ו
13 בנובמבר 1985

ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245־6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

תל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21 טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי מלך.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233. Tel. 824261

נישואין ללא הרבנות לעולי אתיופיה

בהיעדר ספק, לא יידרש מעולי אתיופיה שום אקט מיוחד של טבילה — זו היתה תמציתו של ההסכם שהביא בראשית החודש שעבר לסיום שביתתם הממושכת של העולים מול "היכל שלמה" בירושלים. עוד סוכם, שגוף של כהנייה אתיופים יַפיק לזוגות המבקשים להינשא תעודות לגבי יהדותם ומעמדם האישי. עכשיו מתברר כי הרבנות הראשית, בהנחיות ששיגרה לרושמי הנישואין, רוקנה מתוכן את ההסכם הזה בעיניהם של ראשי העסקנות ההלכתית בארץ. הספק קיים בכל מקרה. זוגות אתיופים שבאו להינשא השבו ריקם, והעדה כולה הודיעה על טקס־אבל שיהיו במחאה על שהולכה שולל בידי הרבנים הראשיים.

הרבנות הראשית נהגה עקביות, ואף עורמה מעוררת דחיה, ביחסה כלפי ציבור גדול של עולים, אשר הובאו ארצה במאמץ ממלכתי מורכב. המוסד, שקיבל מהמדינה בתוקף חוק את הסמכות הבלעדית לפסוק בדיני המעמד האישי, הוכיח שוב כי אינו מוכן לאפשר לאתיופים, אף שהגיעו לכאן מכוח חוק השבות, לנהל את חייהם כשאר אזרחי המדינה היהודים. בכך הפגינה הרבנות עורף לא רק למה שנראה כפשרה מוסכמת על דעת השובתים, אלא גם להוראתם המוסרית, כמוסד ממלכתי, להתחשב ברצון הממשלה לקלוט את עולי אתיופיה כאזרחים שווים מן השורה. הרבנים אף לא הראו שום נכונות להיאחז בפסקי הלכה של גדולים בתורה, ביניהם שני רבנים ראשיים קודמים, המתייחסים לאתיופים כאל יהודים לכל דבר.

על־פי השתלשלותה של הפרשה העגומה הזאת עד כה, אין עוד טעם לא בשביתות ולא בהפצרות. הרבנות התגלתה שוב הפעם כגוף מאובן, שהדמיון היוצר של ראשיו מתעורר לרוב בתככים ביניהם אך הוא קופא על שמריו כאשר מוטלת לפניהם המשימה לטפל באופן הוגן בצרכיו של ציבור אזרחים נזקק. מצוקתם של עולי אתיופיה, כמו פרשיות עגומות אחרות מתולדות המדינה בתחום המעמד האישי, מחזקת את התביעה להפרדת הדת מהמדינה, לביטול האחיזה הרבנית הבלעדית בהסדרת נישואין, גירושין וקבורה.

עד שתוכשר הקרקע לשינוי כזה (איטליה הקאתולית, משכנו של הוותיקן, הצליחה בכך מזמן), לא נותר אלא להציע לעולי אתיופיה להסיק את המסקנה המעשית המתבקשת: עליהם לוותר על שירותיו של הוותיקן הישראלי ולתבוע את הסדרת הבעיות של מעמדם האישי בתוך עדתם, באמצעות מנהיגיהם הדתיים. על הממשלה לאשר לקייסים (כוהני־הדת) את הסמכות להעניק שירותי־דת ליוצאי אתיופיה.

התוצאה תהיה, למרבה הצער, בידוד חברתי של בני העדה והעמדת מחיצה בינם לבין שאר אזרחי המדינה. אולם האפשרות האחרת — תחינה נמשכת למען חסדי הרבנים — אין בה עוד טעם. ואולי תהיה תועלת בצעד זה כראשית שבירתו של המונופול הרבני. זוגות רבים נאלצים להינשא כיום, בדרכים שונות, שלא באמצעות הרבנות. כאשר תיתוסף אליהם, מכורח קשי עורפו של "היכל שלמה", עדה ישראלית שלמה, אפשר שיילכו בעקבותיהם זוגות אחרים — רפורמים וקונסרבטיביים, למשל — אשר הרבנות ממשיכה ברדיפתם הדתית. הרבנות הראשית העניקה לנו, מכל מקום, עוד הוכחה כי מאמצי ההידברות אתה הם חסרי־תוחלת.

ספקות בדרך לפסגה

בעוד שבוע תיפתח בז'נווה ועידת הפסגה, בין הנשיא רייגן לבין מנהיג בריה"מ, מיכאל גורבאצ'וב. התחזיות אינן מבטיחות, לפי רשעת, הישגים רבים במפגש.

ההכנות לפסגה הוחלו למעשה כבר בעת ביקורו של גורבאצ'וב בפאריס, בחודש שעבר. בניסיונו לגייס את תמיכת מדינות מערב־אירופה נגד תוכנית "מלחמת הכוכבים" של רייגן, מאמציו זכו באהדה מסוימת בציבור, אך גם הנשיא מיטראן וגם מנהיגים מערביים אחרים נזהרו מליצור רושם של קרע בינם לבין וואשינגטון ערב הפסגה.

השיחות בדרג הדיפלומאטי, בין וואשינגטון למוסקווה, הגיעו לנקודות־סיכום בביקורו של שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, במוסקווה, לשיחות עם גורבאצ'וב. בתום השיחות, הודה שולץ, כי השיחות לא הביאו להסכמות ואף לא לצמצום משמעותי של הפערים בעמדות שני הצדדים. "נשארו חילוקי־דעות מאוד רציניים" בין הצדדים, אמר שולץ.

הנשיא רייגן פנה, בסוף השבוע, במישרין אל העם הסובייטי, כדי לשכנעו בכוונות הטובות של ארה"ב. בשידור השבועי, שהועבר אל המאזינים בבריה"מ באמצעות "קול אמריקה", הצהיר הנשיא, כי לארה"ב אין שום כוונות מאיימות על העם הסובייטי, והשמיע שוב הן את הטיעון שבריה"מ כבר עשתה ניסויים בתחום מלחמת הכוכבים, והן את הבטחתו כי אם המחקרים והניסויים האמריקאים יעלו בהצלחה, תהיה ארה"ב מוכנה לשתף במידע את כל המדינות הגרעיניות, כדי שיוזמת המגננה בחלל תבוא במקום מירוץ החימוש הגרעיני.

מוסקווה, באמצעות סוכנות הידיעות טא"ס, הגיבה על נאום רייגן בשלילה. לדברי הסובייטים, הנשיא מסלף את עמדות בריה"מ ומסיתיו ביחס ל"מלחמת הכוכבים" אינם אלא לוליינות מילולית שאין בה לשכנעם.

למרות אווירה זו, נמסר כי הנשיא רייגן אופטימי ביחס לתוצאות ועידת הפסגה. הוא הצהיר, כי אינו מצפה שהמפגש בן היומיים יפתור את כל נושאי המחלוקת — אלא יניח יסודות לאמון בין שני המנהיגים. הוא הציע לכנס ועידת פסגה סדירה כל שנה.

משקיפים אופטימיסטים מנסים להאמין, שגם וואשינגטון וגם מוסקווה מגזימות בהדגשת ממדי המחלוקת — כדי שהישגים חלקיים שיושגו בז'נווה ייראו כהצלחות גדולות.

לטפל בהם כשהם קטנים

היועץ המשפטי לא ירה בתותח על זבוב, אלא סימן את הכיוון והאינטנסיביות הנכונים לפעולה נגד איום הקיצוניים בגדה

מאת גדעון סאמט

הנהלת מועצת יש"ע חזרה בה מנוסחה הפראי של החלטת המליאה בשבוע שעבר לא לציית לשלטון שיחליט על מסירת חלקים מיהודה ושומרון. עוד יש מורא, ברוך השם, מהחוק אצל קהילת המתנחלים, אשר הוציאה מקרבה, בצד מי שרואים עצמם מגשימי הציונות החדשה, רוצחים פוליטיים ומתכננים של מעשי זוועה. אבל לא הייתי נותן אמון רב מדי בשינוי הטאקטי הזה בעניינים כגון אלה מוטב להתכונן לגרוע ביותר.

כך בדיוק נהג היועץ המשפטי לממשלה שגינה את ההחלטה המקורית "זרע פורענות למלחמת אחים". במדינה המורגלת להתקפים של חימה פוליטית ושכבר הצמיחה מתוכה אפילו תנועה כמו־נאצית, הרגישות הלכה וקהתה, לפחות הצער, כלפי רציחות של הסכנה מפני קבוצות קיצוניות. אף על פי שכבר ראינו את גבולה של זרע הפורענות — ואנשים הושלכו בשל כך לכלא — נדמה לרבים, רבים מדי, [illegible] אשר לא יתממש אף פעם. תוצאה של הדמוקרטיה הישראלית והגנתה של מערכת אכיפת החוק עד כה כאלה, שנטייה היא להעמיד מהחשש שמא ניקלע לסיטואציה אלימה בינינו לבין עצמנו.

וזוהי טעות. לא מפני איזו הראות שכבר יקרה, אלא מכיוון שעצם השאננות ביחס לאפשרות הזאת מזינה את סיכוייה להתממש. הרי האיום של אנשי יש"ע, הנראה לרבים מופשט כל־כך, כבר מוחש [illegible]. היו רבים מעולם בפיתות רפיות, בנושא הקרוב ללבם הרבה פחות, מיהודה ושומרון, ואילו בגדה קם ארגון של התנגדות אלימה, אשר למרות רתיעה פסיכולוגית מתחילה מלהצמיד לו את התווית הראויה, זכה במשוב של רבר לכינוי ההולם, מחתרת טרור יהודי. ולא נשכח שבמשך תקופה ממושכת שלטה במוקד ממשל הליכוד המגמה להימנע מלחשוף את המפגע הזה בחברה הישראלית ולטפל בו. הנטייה היתה לעצום עין בפני גינויה של תופעה שהרעות כאילו לא סכלה להרות בקיומה.

טעות אחת היא אפוא להניח שלא קיים פוטנציאל רציני לשיבוש החוק והסדר הדמוקרטי על־ידי נאמני א"י השלמה. טעות אחרת היא להתחשב יתר על המידה בהבדל, שבין אמירה למעשה. זהו שורש העניין בוויכוח סביב המאמרים ב"אל־יריד" וב"הודבר". חופש הביטוי נגרר כשערותיו אל הוויכוח היו שהתפתו להיאחז בו, גם בקרב מי שחרדים מפני איומיהם של אנשי הגדה. החשש היה שמא תקדים של סגירת עיתון בגלל דעות פורעות חוק המובעות בו יהיו כביטול פתח לצעדים דומים, תחת משטר ליברלי פחות בזמן כלשהו בעתיד, כלפי דעות לגיטימיות שיובעו בעיתונים אחרים.

צריך לקוות שיצחק זמיר, באמון לדבריו על החלטת מועצת יש"ע, לא יפול בפח הזה הטמון תמיד לדגליהם של שוחרי החברה הפתוחה. גם נאמנים של חופש־עיתונות קיצוני חייבים לקבל על עצמם את מגבלות החוק, או לפעול לשינויו. אם בעתיד יתמוטט משטר ישראלי את פיתוחיהם של עיתונים, יהיה זה נושא למאבק בבוא הזמן. לפי שעה, אין הדבר כך. הדאגה צריכה להתרכז לא בזה אלא בסכנה הנוכחית. הסכנה, שדי במבט אל העבר הקרוב כדי להתרשם ממנה, היא כי דיבורים בגדה מתחלפים עד מהרה במעשים. "העבריינות הפוליטית", שעליה דיבר היועץ המשפטי איננה חזון מאיים לעתיד. לכן, גישת זמיר, ההדורה והבלתי־מתפשרת, היא ההולמת את מידת הסכנה, אפילו זו מתבטאת ברגע זה בדיבורים בלבד. אלמלא צילצל בפעמוני האזעקה היה הפרופ' זמיר תורם להתחזקותה של אווירה, אשר ממילא קונה לה שביתה מוּקה ביהודה ושומרון: התחושה שם היא ששלטון חלש כלפי הטרור הערבי מחייב את התושבים למעשים עצמאיים, ואילו חולשתו באכיפת החוק תקל עליהם את המלאכה הזאת. ראשי יש"ע טוהרים לעצמם את התגובה הנכונה. להם על התנהגות הממשלה: או שהיא רופסת מדי לטעמם, או שהיא תקיפה חריפה מדי במהלכיה המדיניים. בכל אחד מהמקרים רים אסור להניח שהם יסתפקו בכתיבה ובדיבור.

בגלל הסמיכות הזאת בין דיבור ומעשה אין גם טעם בהרהור, מקורי ככל שיהיה, כי טוב אולי שקיים ברומטר [illegible] של הלכי הרוח בקרב הקיצונים בגדה. יש הסבורים שמוטב להניח לצינור ההתבטאות הזה להיות פתוח מאשר לאטום אותו, בגלל עבירות על החוק, ולמנוע בכך מהציבור [illegible] דראסטיות [illegible] יהודה ושומרון. אין צורך באזכורים כתובים על אותן כוונות: הן ידועות זה מכבר. חזרה עליהן בכתב היא הפרה של החוק ושום תירוץ של נוחות לא יצדיק אותה.

ועכשיו נשמעת הקריאה הצפויה והאירונית, מפי עורך "אל־יריד" עצמו אל השמאל ואנשי התקשורת בארץ: לפעול נגד סגירת העיתון בגלל רגישותם לחופש הביטוי. הפנייה הזאת אינה צריכה להעמיד את נמעניה בפני שום דילמה. אין מדובר פה באיזו עבירת־צנזורה. מאבקו של העיתון היה ראוי אולי לאוזן קשבת אלמלא היה מדובר בהזיה של סכנה חמורה יותר לחברה הישראלית מאשר סנקציה נגד עיתון מפר־חוק. משמעות ההפצרה היא, כמובן, זה היום סוגרים אותנו, מחר יסגרו אתכם. אבל גורלו של "אל־יריד" אינו צריך להיות נושא למאבקו של השמאל או של כל גורם השוחר חופש־ביטוי. המאבק האמתי הוא נגד פריצת הגדרות בחברה, שבה גוברים באופן מטריד מאוד הניסיונות לגרום דה־לגיטימאציה של השלטון הנבחר.

אין להמתין עד שיתברר אם אמנם הסכנה חמורה באמת או שמא אנו עדים רק לפרפורי מרבנות של קבוצות־שוליים. בגורמים הללו יש לטפל כשהם קטנים, באיבם, לחסום אותם בכל דרך, לעמת אותם עם החוק המשפט ולמנוע את הרושם, שעשוי להיווצר כשל אפס־מעשה, כאילו התבטאויות כגון אלה שזכו בתחילה לאישורה של מועצת יש"ע הן חלק נסבל מהמשחק הפוליטי אצלנו. זה נכון לגבי סקנדאליסטים בבית, כמו גם כלפי תושבים אנטי־ציוניים במאה שערים הנוהגים כאילו נקלעו לפרברים בגולה אכזרית, וכמובן כלפי כהנא על כל גילוייו. החוש הבריא של יצחק זמיר לא הטעה אותו. הוא לא ירה בתותח על זבוב, אלא סימן את הכיוון — ואת האינטנסיביות — הנכונים לפעולות־מנע נגד אויבים ממשיים של משטר החוק והסדר בארץ.

לקראת ועידת הפסגה

איך "מוכרים" מלחמת כוכבים?

מאת אליהו סלפסטר

על מרקע הטלוויזיה מופיע ציור ילדותי של בית אמריקאי אופייני בפרברים. ליד הבית יושב אבי המשפחה בכיסא־נדנדה וקורא בעיתון, בדשא משחקת ילדה וכלבלב מתרוצץ. השמש מחייכת מעל. לפתע נראים טילים בשמים, המכוונים אל הבית הקטן. אך כיפת מגן ענקית נפרשת מעל הבית, הגינה, האב, הילדה הכלבלב, והטילים נתקלים בה ונופלים מכובים על עוגיית של מכונית רוחות.

זה אחד מקטעי הפרסומת שהוכנו בעבור הבית הלבן כדוגמה כיצד להסביר לציבור האמריקאי את הצורך והתועלת ביוזמה ההגנתית האסטרטגית" (SDI — מלחמת הכוכבים). ספק אם שיטה פשטנית זאת תשכנע את חברי הקונגרס האמריקאי שיתבקשו לאשר, בחמש השנים הקרובות, סכום של 26 מיליארד דולר למחקר ולפיתוח של המגננה בחלל. את הסובייטים טיעון מסוג זה בוודאי אינו משכנע. התנגדותם לתוכנית אס.די.איי. מסשיכה להיות המכשול העיקרי הן בשיחות ז'נווה המתמשכות על הגבלת מירוץ החימוש הבין־גרעיני הן בהכנות לוועידת הפיסגה בין הנשיא רייגן לבין המנהיג הסובייטי גורבאצ'וב, שנועדה ל־19 ול־20 בנובמבר בז'נווה.

שני המנהיגים ידונו בוודאי גם בנושאי מחלוקת אחרים בין ארה"ב לבריה"מ, החל מכיבוד הסכמי הלסינקי על זכויות האדם ועד לנקודות מחלוקת אזוריות (כמו המזה"ת או גואטמלה) שעלולות לסכך את שתי מעצמות־העל. אך עיקר תשומת יוקדש למירוץ החימוש הבין־גרעיני, שבו נשק המגננה בחלל הוא נקודת

רייגן: הצלת המין האנושי

המחלוקת העיקרית. הנשיא רייגן רואה בתוכניתו הצלה של המין האנושי מאימת מלחמה גרעינית. הסובייטים רואים בה ניסיון לבטל את מאזן האימה הנוכחי ולהקנות לארה"ב עליונות גרעינית מוחצת. מומחים אמריקאים ומערב־אירופים לא מעטים מטילים ספק אם רעיונו של מר רייגן הוא בכלל בר־ביצוע, מה גם שההיסטוריה מלמדת כי תמיד קל (וזול יותר) לפתח נשק התקפי, שיחדור את הנשק ההגנתי אשר פותח במאמצים ממושכים ובכסף רב.

מדינאים מערב־אירופים חוששים אפילו כי פיתוח נשק מגננה בחלל יגרום, קודם כל, להסלמה במירוץ החימוש ההתקפי.

סתירה פנימית

יש אישים בממשל אשר טוענים, באופן פרטי, שגם אם המגננה בחלל לא תבטיח הגנה מושלמת ליעדים האזרחיים, היא תשפר במידה משמעותית את ההגנה על קני השילוח של הטילים הבין־יבשתיים האמריקאיים מפני התקפת־פתע סובייטית. המתנגדים אומרים שיש סתירה פנימית בתוכניתו של מר רייגן: אי אפשר בזמנו לעודד (וללחוץ) את בעלות הברית שיסכימו להצבת טילי נאט"ו על אדמתן — ולגייס תמיכה במגננה מן החלל בטענה ששיטת מאזן האימה אינה מוסרית ואף אינה בטוחה לחלוטין.

הסתירה משתקפת גם בשני המאמצים המקבילים המתנהלים עתה:

מצד אחד, הנשיא מבקש לשכנע שלושה ציבורים־יעד שנים ביעילותה של תוכנית אשר, לדבריו, תשים קץ לסכנת מלחמת השמד. ראשית, עליו לשכנע את הקונגרס ואת דעת הקהל האמריקאית, להקציב ולתמוך בהוצאת הון העתק הדרוש למחקר ולפיתוח של היוזמה ההגנתית האסטרטגית. שנית, עליו לשכנע את הממשלות ודעת הקהל במערב־אירופה להצטרף ליוזמה (בעוד הסובייטים מאיצים באירופים להפעיל לחץ נגדי על וושינגטון). ושלישית — ובעיקר — יש לשכנע את מנהיגי בריה"מ שהתוכנית תקנה, בסופו של דבר, ביטחון הדדי, ולא יתרון חד־צדדי לארה"ב.

מצד שני, נציגי ארה"ב ובריה"מ דנים בז'נווה על הצעות להגבלת החימוש הגרעיני ההתקפי. הסובייטים הציעו צמצום של 50% בכל סוגי הנשק הגרעיני ההתקפי והפסקת פיתוח נשק בחלל. ארה"ב השיבה בהצעה יותר מרחיקת לכת, לקצץ את מאגרי הנשק הגרעיני ל־150 טילי טווח בינוני, 5,000 טילים בין־יבשתיים ו־250 מפציצים גרעיניים. (שתי ההצעות אינן נותנות מענה לשאלה המרכזית של פיקוח הדדי על ביצוע ההסכם, אם וכאשר יושג).

לא מסייעת לסיכויי הסכם בין מוסקווה לוואשינגטון התחושות הסובייטים למאמציהם הם (הידועים לאמריקאים) לפתח נשק מגן בחלל. לא מסייעים גם השינויים התכופים שמר רייגן מציג בתוכנית היוזמה ההגנתית האסטרטגית שלו. תחילה רמז הנשיא שהמידע לפיתוח מגן אנטי־באליסטי בחלל יועמד גם לרשות הסובייטים, כדי להשרות תחושת ביטחון הדדית ולהוכיח להפגת אמון בשני הצדדים. רמזים אלה פסו לתקופת־מה מהרטוריקה האמריקאית. אחר כך הוא הכריז, בראיון עם ארבעה עיתונאים סובייטים (שרובו צונזר, אגב, פורסמו "מצוטטים" באמצעי התקשורת של בריה"מ), כי ארה"ב לא תקים את המגן בחלל כל עוד כל המדינות המחזיקות בנשק גרעיני לא חיסלו את מאגריהן.

לכאורה, יש כאן סתירה הגיונית: אם כולם ישמידו את הנשק הגרעיני שברשותם, לא תידרש מגננה מן החלל. למעשה, הסתירה היא בנקודה אחרת: הנשיא "מוכר" את תוכניתו כפתרון מוחלט לאבטחת האנושות מפני התקפה גרעינית, אך מכיוון שרוב המומחים סבורים שהמגננה תספק רק הגנה חלקית, משתמע מהצעתו כי המגננה תהיה יעילה כאשר רוב המכריע של הנשק ההתקפי יבוטל ויהיה צורך להתגונן מפני התקפת־פתע של מספר טילים מצומצם שצד זה או אחר הצליח להחזיק בהיחבא, למרות ההתחייבות לחיסול כללי של נשק גרעיני.

הצהרות חדשות לבקרים

עוד טרם הספיקו אנשי הבית הלבן להמציא הסברים משלהם להצעה החדשה של הנשיא, והוא כבר יוצא בהצהרה חדשה: בשיחה עם עיתונאים מערביים הוא הצהיר כי ארה"ב תציב בעצמה, לבדה, את מערכת המגננה בחלל, אם לא יהיה בכוחו לשכנע את מנהיגי שאר מדינות העולם להסכים על מערכת מגננה בין־לאומית מפני התקפה גרעינית.

נושא יוזמת ההגנה האסטרטגית נותר, כנראה, סלע המחלוקת גם בשיחותיו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, שנפגש בשבוע שעבר במוסקווה עם גורבאצ'וב כדי להכין את הפיסגה בז'נווה. בסיום שיחותיו הצהיר שולץ במסיבת עיתונאים, שלא עלה בידו להשיג הסכמות או אפילו לצמצם באופן משמעותי את הפער בין עמדות שני הצדדים, בכל הנושאים העיקריים שיעלו לדיון בשיחות הפיסגה.

משקיפים ופרשנים אמריקאים הביעו חשש שגם הנשיא רייגן, כמו כמה מקורביו בבית הלבן, "ייפול" קורבן ל"אווירה הפסגתית" של ועידת הפיסגה. אך לפי שעה, עומד הנשיא בתוקף על עמדתו הבסיסית, כי נושא המגננה בחלל אינו יכול לשמש קלף למיקוח במסגרת המו"מ. זאת, כמובן, גישה סבירה גם אם המדובר בטקטיקה המקובלת, שלא לעשות ויתורים לפני שמגיעים לשולחן הדיונים. מהי מידת הנחישות האמיתית של הנשיא בנושא זה, לא נדע כנראה לפני סיום ועידת הפיסגה.

הצלחת רצועת הביטחון

תפיסת הביטחון הישראלית הוכיחה את עצמה לפי שעה. הגיבוי לצד"ל יעיל ואילו ארגון "אמל" אינו מסוגל להשתלט לבדו על השטח. הקושי הממשי צפוי אם תתאפשר פעילות נרחבת של ארגוני המחבלים הפלשתיניים בחסות סוריה

מאת ראובן פדהצור

13 מכוניות תופת ושתי בהמות עמוסות חומר־נפץ נבלמו על גבולה הצפוני של רצועת הביטחון, מאז ביצע צה"ל את השלב הסופי של נסיגתו מדרום לבנון. גורמים צבאיים רואים בכך, בין השאר, הוכחה להיותה של רצועת הביטחון "סיפור הצלחה". לדבריהם, בשלוש מכוניות התופת על ידי המודיעין הסורי נגד מטרות בשטח ישראל, או למצער נגד מטרות של צה"ל בתחום רצועת הביטחון. העובדה כי שום מכונית עמוסה חומר־נפץ לא הגיעה אף לקרבת הגבול הישראלי, מעידה על יעילותו של צה"ל, ולמעשה גם על הצלחתה של המדיניות הישראלית בדרום לבנון. ואכן, מספרן המועט של הקטיושות שנפלו בגליל, וכישלונן של חוליות מחבלים לחדור לשטחנו, משמיטות, בשלב זה, את הקרקע מתחת רגליהם של מומחי אמ"ן, שטענו כי על ישראל לנטוש את דרום לבנון ולהניח לארגון "אמל" להשתלט על השטח ולפקח עליו בלי כל הסדר מוקדם.

ניסיון החודשים שחלפו מאז נסוג צה"ל מלבנון מלמד, לדברי גורמים בכירים בצה"ל, תושבי רצועת הביטחון [illegible] כי צה"ל אינו מתכוון [illegible] את האזור ואוכלוסייתו, כמי שעשה [illegible]. לפיכך, מעדיפים תושבים אלה להגביר את שיתוף הפעולה עם ישראל. מכאן, שהתזכורת האחרונה ששיגרו "אויבי" רצועת הביטחון אל תושבי האזור, במעשה [illegible] להרוג [illegible] של מוחמד האבלה שהואשם בשיתוף פעולה עם גורמי המודיעין הישראליים, באה מאוחר מדי. מכיוון שדובר צה"ל החליט למנוע את סיקור הנעשה בשטח דרום לבנון על ידי עיתונאים ישראלים, עלינו לסמוך בעניין זה על עדויותיהם והערכותיהם של אותם גורמים בכירים.

סיכול פיגועי ביטחון

פעילות צה"ל בדרום לבנון מתנהלת בכמה מישורים. יק"ל עוסקת בקשר עם תושבי רצועת הביטחון, ובאחרונה החליטו מפקדיה להוסיף את הדגש מפעילות למניעת טרור ולהפנות את מירב המשאבים לכיוון פעולות המינהל האזרחי. בצה"ל רואים הישג גדול בעובדה שאזור הביטחון לא ננטש. הכפרים שוקקים חיים, ולתושבי רצועת הביטחון אין מחסור במצרכים חיוניים. המסחר עם ביירות מתנהל בהצלחה מרובה, בדרך הים, באמצעות המעגן שהוקם בנאקורה. כה גדולה ההצלחה עד אשר מוכתריהם של שלושה כפרים הנמצאים מחוץ לרצועת הביטחון שיגרו מכתבים למפקד יק"ל ובהם בקשה להתפנות אל הרצועה.

המישור האחר שבו מתנהלת פעילותו של צה"ל הוא סיכול פיגועי הטרור. פעילות זו חסויה, והמידע על

[illegible]

אודותיה מועט. באחרונה פורסם כי נחשפו בתחום רצועת הביטחון ארבע חוליות חבלה שאנשיהן השתייכו לארגון חיזבאללה. גורמים צבאיים מסרו השבוע, כי היכולת הגבוהה שמגלים גורמי המודיעין המקומיים ברצועת הביטחון, היא אחת ההפתעות העיקריות שציפו לקציני צה"ל.

בר כבר, מתרגם צה"ל לשפת המעשה את החלטת הממשלה שלפיה יוענק גיבוי לצד"ל. קציני צה"ל מוצבים כחונכים בצד"ל. כן עוסקים חיילי צה"ל במה שמוגדר פעילות ביטחון שוטף בעומק השטח, זאת בהתאם לצרכים ולדרישות.

צד"ל מונה כ־2400 חיילים, המאורגנים בגדודים טריטוריאליים. מפקד צד"ל, הגנרל לאחד, צבר מידה רבה של ביטחון עצמי בחודשים האחרונים, בעקבות הצלחותיו הצבאיות בקרבות באיזור העיירה הנוצרית ג'זין.

הסורים לא יוותרו

עד כאן הקטע הוורוד שבתמונת דרום לבנון. אולם גם האופטימיים שבין קציני צה"ל מעריכים כי השקט היחסי באזור הביטחון הוא זמני. יותר מדי גורמים בשטח אינם מעוניינים בקיומו של אזור ביטחון שקט. הסורים, "אמל", חיזבאללה, הארגונים הפלשתינאים וארגוני השמאל הלבנוני, הם רק חלק מהרשימה הארוכה של "אויבי" רצועת הביטחון. לאיש אין ספק שככל שיחלוף הזמן, ימשכו ביתר שאת הניסיונות לתקוף את אזור הביטחון.

הסורים אינם מתכוונים לוותר על מעורבותם באזור. בשלב זה הם פועלים בעיקר באמצעות שליחיהם הנאמנים, אנשי מפלגת הבעת' ופעילי מפלגות לבנוניות פרו־סוריות אחרות. אך את הדילמה האמיתית יציבו הסורים לפני צה"ל כאשר יתירו את פעילותם החופשית של ארגוני המחבלים הפלשתיניים מחזית הסירוב. לוחמיהם של ארגונים אלה, שמספרם נאמד באלפים, עוסקים בינתיים בהתבססות בשטח המצוי מצפון לגזרה המזרחית של רצועת הביטחון. המדובר הוא בעיקר בלוחמיהם של אבו מוסה, אחמד ג'יבריל וג'ורג' חבש. לוחמים אלה מצויים תחת פיקוח סורי הדוק, ובשלב זה אין הנשיא אסאד מאפשר להם לפעול בהיקף נרחב נגד רצועת הביטחון. כאשר יתירו הסורים את הרסן, ודומה כי לאיש אין ספק כי שלב זה יגיע, לא יוכלו חייליו של הגנרל לאחד — אם יוחלט להפעילם אז — לגלות התנגדות של ממש. הפתרון במקרה זה יהיה, ככל הנראה, הגדלת "הגיבוי" של צה"ל ותגבור כוחות צה"ל בגזרה המזרחית במספר גדול יחסית של חיילי צה"ל.

מוקד מתיחות פוטנציאלי נוסף מצוי בגזרה המערבית של רצועת הביטחון. כאן, במחנות הפליטים של צידון וצור, נערכים הלוחמים הפלשתינאים לקראת המערכה המכרעת נגד ארגון "אמל". ראשי "אמל" מודאגים מאוד מפוטנציאל הכוח המזוין הפלשתיני המצוי במחנות הפליטים בדרום לבנון. החלטתם של מנהיגי הארגון השיעי על ביצוע מהלך צבאי להשתלטות על מחנות אלה היא, לפיכך, רק עניין של זמן. האספקה השוטפת של אמצעי לחימה מסוריה, שלה זוכה "אמל", מקרבת במידה רבה את המועד. כבר עתה היה "אמל", באמצעות עשרות הטנקים שהצבא הסורי העביר לשורותיו, למיליציה בעלת הכוח הצבאי החזק ביותר בלבנון.

קציני צה"ל המשמשים מליצי יושר לתפיסה המדינית והצבאית שעוצבה בלבנון, אינם מתעלמים משפע הנעלמים שאינם פתורים עדיין במשוואה הדרום־לבנונית. אולם, לדעתם, על מקבלי ההחלטות במערכת הביטחון לקבוע בכך עתה, עוד בטרם פגעו מטחי קטיושות רבים באצבע הגליל, כי יש לדבוק במדיניות הנוכחית. כשם שאין משנים את המדיניות כלפי ירדן כאשר נוחתת בשטחנו קטיושה שמקורה מעבר לנהר, כך אין לשנות את המדיניות כלפי לבנון. לדעתם, [illegible] גודלה של "האופציה השיעית" ואין לה עוד תקומה. בחודשים האחרונים הוכח ש"אמל" אינו מסוגל, פוליטית וצבאית, להשתלט על רצועת הביטחון ולהבטיח בה את השקט. עתה, לאחר שכשלו מנהיגי "אמל" להכיר בכוחו של צה"ל ובכישלונם שלהם לקעקע את רצועת הביטחון, ניתן יהיה להגיע אתם להסדרים מסוימים ולשתף פעולה באזורים מסוימים.

התמונה המצטיירת בתקופה האחרונה ברצועת הביטחון אכן מפתיעה גם את מי שקיווה להצלחת תפיסת הביטחון של צה"ל בדרום לבנון. במערכת הביטחון מקווים שמאורעות החודשים הקרובים לא ישימו קץ להצלחה המפתיעה, ולא יחייבו את גיבושה של תפיסת ביטחון חדשה.

שוק מציאות למפעלים ישראליים

מאת שמשון ארליך

אם יהיו הקונים מבין מי שצברו עודפים פיננסיים בבורסה ובשאר עסקות מסוג זה, והמוכרים יהיו מבין מי ששהקדישו את מאמציהם לייצור ולפיתוח לשמו, יהיה בכך עוד ביטוי למגמה השוררת במשק הישראלי של מתן עדיפות לרווח הקל על פני עבודה ויצירה

בדצמבר יהיה ניתן כנראה לקנות בשוק הישראלי מציאות בחצי חינם. הערכה זו של אנשים העומדים בצומת הדרכים הפיננסי־תעשייתי של המשק הישראלי אינה מבשרת טובות למדיניות הכלכלית החדשה.

הערכתם של האנשים ששוחחתי איתם אינה מבוססת להם, לכאורה, פסימיות מוחלטת: מפעל פושט רגל אינו בהכרח סוף פסוק לייצור בו ולתעסוקת עובדיו. פשיטת הרגל מאפשרת להעביר את הציוד ואת המבנים במחירים האמיתיים לידיים חדשות, המסוגלות להפעיל את המפעל ואת כושר עסקיו בכדאיות כלכלית ותוך מחיקת ערכים המנופחים ללא הצדקה. לכן בני שיחי היו משוכנעים כי למפעלים הללו יימצאו קונים, אם כי אין הם מאושרים מסיבה של מי שיהיו. לפי הערכתם, הקונים הצפויים, איזובות נובעת מניתוח פוטנציאל היזמים העשירים ליהנות משוק המציאות.

שלושה סוגי משקיעים

בחלוקה גסה, המשקיעים־בכוח בארץ מחולקים לשלושה סוגים. הסוג הראשון, החוסך, המשקיע הקטן, המעוניין בדרך כלל מעל לכל בביטחון, הוא מוכן להסתכן בהשקעה במניות שעה שהכבירו כה שנראה לו כרווחים ללא סיכון.

הסוג השני, יזמים־משקיעים, המחואים העיקריים לקבלת החלטות על השקעה במפעלים, הם בני השכבה המנהלת עתה את עיקר המפעלים הכלכליים הגדולים במדינה. ביניהם למנהלי הקונצרנים הגדולים בחו"ל, שצמחו ברובם בשוק הפרטי הקפיטליסטי התחרותי. היתה צמיחתם של רוב רובם של המנהלים הישראלים בשירות הממשלתי: מנהלי חלק הארי של הקונצרנים, החברות הגדולות באים מהצבא, מהאוצר, ממשרד התעשייה ומגופים ציבוריים אחרים. וכן, מי שהיו מנכ"לים, מנהלי אגפים בצבא, חשבים כלליים, אנשי אגף התקציבים ונושאי משרות אחרות במשרדים הכלכליים הם שנבחרים להחליט מה להשקיע ואיפה. אנשים אלה הם בדרך כלל בעלי התכונות המקבילות לתכונותיו של החוסך הקטן. הם חונכו שלא להסתכן ולכסות את עצמם בהוראות כתובות מגבוה. סביר להניח שהם ילכו "על בטוח" ולא יסתבכו בהשקעות בעלות סיכויים אם יש בהם סיכונים.

בעולם נבחן מנהל של קונצרן גדול או של חברה גדולה בהצלחותיו להגדיל ולהרחיב את העסקים הרווחים. הוא מקבל סכומי־עתק. אך חייב ליטול עליו סיכונים גדולים. אם הצליח הוא מצדיק את המשכורת ואת הפנסיה שלו שעליה היא בנויה. אם נכשל, מפסיד יחד עם הרווחים גם את הפנסיה וגם את השכר לעתיד.

בארץ אין כל קשר בין שני הדברים: אין נוטלים כמעט שום סיכון. אם הודיע על כן מנהל קונצרן אלקטרוניקה שעברו מבוסס על ההזמנות הבטוחות של משרד הביטחון, ומודיע שללא תמיכה ממשלתית ספק אם יוכל המפעל להתקיים. אין הדבר פוגע בעתידו ואינו מעורר את השאלה מדוע הוא כמנהל לא התאים את מפעליו לקראת שוקי היצוא, שרק בהם העתיד.

בשכבה זו של מנהלים אין, על כן, לתלות תקוות גדולות מדי להשקעות חדשות ולצמיחה על ידי גיוס כספים לא ממשלתיים, גם בהנחה שיעמוד לרשותם שוק הון סביר, וגם הסיכויים לכך קלושים.

הקבוצה השלישית מורכבת מתעשיינים פרטיים שצמחו ערב מלחמת העולם השנייה בהיותם ספקים לחיילות הברית, ולאחר מכן, בעשרות שנות הפיתוח בכספים ממשלתיים. בשוק מקומי מוגבל ובתנודות הצלה ממשלתית לכושלים. סימן ההיכר של פיתוח זה הוא ההשתתפות הממשלתית המלאה, והיותר ממלאה, במימון ההשקעות. מאפיין נוסף, השגשוג הפיננסי של הבורסה ושלוחותיה, שהרגילו את בעלי המפעלים להשתמש במפעליהם כמנוף לרווחים פיננסיים קלים ומשתדרים מהם, ובה בעת להיות פטורים מטרדות ייצור, ניהול, שיווק וטיפול בבעיות עובדים.

תעשייה במקום לרווחים פיננסיים

די ליטול את הנתונים ממחקרו של יוסף יורך מבנק ישראל על המימון בזמן ארוך בתעשייה כדי להבין במה מדובר. בשנת 1982 היתה כלל ההשקעה הגולמית בתעשייה 892 מיליוני דולר. הבלאי של התעשייה באותה שנה הסתכם ב־840 מיליון דולר. הווה אומר, קרנות הבלאי היו אמורות, על כן, לכסות כמעט את כל ההשקעה החדשה. ההשקעה הנקייה בתעשייה, לאחר הפחתת הבלאי, היתה סה"כ 52 מיליון דולר. אותה שעה גייסה התעשייה ממקורות חוץ, ובעיקר מהממשלה לא פחות מ־1150 מיליון דולר. העודף של כספים שגייסו התעשיינים מבחוץ התקרב ל־1100 מיליון דולר לעומת השקעה נקייה של 52 מיליון דולר בלבד.

הווה אומר, התעשייה לא השתמשה בקרנות הפחת לשם השקעה, אלא גייסה את כל הבלאי בעיקר מהממשלה ולאחר מכן בחלקו גם בבורסה. התעשיינים בכלל הפכו בעזרת הממשלה את מפעלי התעשייה למקור מימון ענק שלא השקיע כלל בייצור, אלא בעסקות פיננסיות וקרקעיות. קשה על כן לצפות גם מהתעשיינים הפרטיים, שלמדו את סודות המימון הממשלתי והבורסה, להתרגל להשקיע כספים משלהם בתעשייה.

כל מי שמדבר על צמיחה ועל פיתוח תעשייתי לייצוא, שהוא הדרך היחידה הפתוחה היום לפני יזמים בשוק מקומי מצטמצם, חייב להביא דברים אלה בחשבון.

בנוסף לכך שחסרים המקורות הכספיים הריאליים, חסר גם הפוטנציאל האנושי המחונך לתפקידים העומדים על הפרק במשק האמור לקיים לא רק את בעליו אלא את המדינה כולה. חינוך מנהלים אינו עניין של שבועות או חודשים.

אפשר להבין, על כן, את קדרותם של אנשים הצופים בעשה בחששות כבדים מפני "שוק מציאות" ענק שבו יהיו מפעלים ישראליים מונחים על דוכנים כדוגמת עודפי האלבומים וספרי הצילומים בחנויות למכבר מציאות. אם יהיו הקונים מבין מי שצברו עודפים פיננסיים בבורסה ובשאר עסקות מסוג זה, והמוכרים יהיו מבין מי שהתמסרו לייצור ולפיתוח "בכוח פיזה", יהיה בכך שיעור נוסף במגמה השוררת במשק הישראלי במשך שנים של מתן עדיפות לרווח הקל על פני כל עבודה ויצירה. אך עדיין תישאר התעשייה בידיים מקומיות.

החשש הוא שבימים של משבר או בעת שמפעלים יתגלו כבלתי שמישים כמו "אתא", או שלא יימצא גוף מקומי שיהיה מוכן לקנותם בסיכון כלשהו, כשם שבזמני מיתון לא נקנו דירות, ולו בפרוטות, גם כאשר ערכם עלה למיליונים לאחר שהתחולל שינוי במגמה הכלכלית. במקרה זה קיימת האפשרות כי יהודים או לא יהודים יבואו מחו"ל ויקנו במחירי אפס את כל מה שהוקם בכספי הציבור בעיקר, בתעשייה הישראלית. עד עכשיו ראינו את הממשלה מפגרת ובלתי מוכנה לאירועים שכל מתכנן אינטליגנטי בעשה היה יכול לצפותם. היה רצוי שהממשלה תפסיק מנהג התנהגות זה ותיתן דעתה לעניין כבר עכשיו.

עכשיו מולדם מרימה גם עם "שטאל"

STAHL

אלו הן חדשות טובות לכל מי שצריך להרים ולשנע משקלים בין 50 ק"ג ל־100 טון. בקו היצור, במוסך, במחסן או בשטחי הטעינה והפריקה.

ציוד ההרמה המגוון של "שטאל", אשר הפך בעשרות שנות לשם נרדף לאיכות טכנולוגית ולאמינות, נותן לך פתרון לכל בעיה של הנעה תלת־מימדית.

ועכשיו, עם התכנון, הביצוע והשרות של מהנדסי מולדם — מובטחת לך מערכת הרמה ושינוע יעילה ובטוחה, העונה לכל צרכיך. לאורך, לרוחב ולגובה.

"שטאל" ומולדם. הציוד הטוב ביותר עם היכולת הטכנית הגבוהה ביותר — שילוב שהוא מעל לתחרות.

לכן, לפני שאתה מרים משהו, כדאי לך להרים טלפון למחלקת השיווק של מולדם, בטלפון 31151 או ‎065-31733.

מולדם מערכות שינוע והרמה
מושב מולדת, ד.נ. גלבוע 19130. טל. 31151, ‎065-31733. פקס. ‎065-31151.

נפש אל נפש

זהו המוטו שחרתה על דגלה עמותת "אנוש", האגודה הישראלית לבריאות הנפש, הפועלת למען רווחת נפגעי הנפש ומשפחותיהם ולמען קידום בריאות הנפש בישראל ★ גולת הכותרת של פעולותיה היא הקמת מפעל מוגן לנפגעים משתקמים, בדרך להכנתם ליציאה לשוק החופשי

מאת עדנה לוינשטיין

רגילים לדבר בנושא בלחש, במעט באלפיקול. הכינוי "חולה נפש" הפך זה מכבר שם נרדף לאדם מוכה גורל, פסיכופאט, "משוגע", חסר צלם אנוש. בקיצור: חותם שאינו ניתן למחיקה. מי שאינו יכול ואינו רוצה לשמור מרחק מפגועי הנפש הם בני משפחותיהם הקרובים, שעליהם להתמודד עם קיומם יום יום ושעה שעה. לא כולם מאושפזים בבתי חולים פסיכיאטריים. רבים מהם מנסים להתגבר על קשייהם גם במסגרת המשפחתית המוכרת, במידת הצלחה זו או אחרת. אבל המשפחה סובלת, משתדלת שלא ידעו "בחוץ". היא מסתירה את בעייתה מפני זרים ואינה יודעת את נפשה מגודל הבושה. אגב כך, הופכת בעיית נפגעי הנפש בעיקר בעייתן של המשפחות חסרות האונים.

כאן באה לעזרה אגודת "אנוש", עמותה ישראלית לבריאות הנפש, שהוקמה בנובמבר 1978 על בסיס התנדבותי טהור ומטרתה להביא לרווחתם של הנפגעים ושל בני משפחותיהם. לאגודה, שמרכזה בתל־אביב, 17 סניפים נוספים ברחבי הארץ וכל סניף פועל באורח אוטונומי.

"מטרתנו היא להביא לידיעת הציבור את הידיעה, שמחלת נפש היא מחלה ככל המחלות ואין להתבייש בה", אומרת טובה פייגנבאום, יושבת הראש המייסדת של סניף תל־אביב — רמת־גן. "אדם שנפגע בנפשו יכול לצאת מזה. יש תקופות של נסיגת המחלה, שבהן האדם מתפקד ככל אדם אחר. חולי הנפש הם אנשים רגישים ופגיעים במיוחד וקשה להם לעמוד בלחצי החיים. אך לעומת החולה, שעומדים לרשותו מרפאות, עובדים סוציאליים, פסיכיאטרים ותרופות, הרי המשפחה נמצאת במצב איום ונורא: היא מלאה חרדות, מפגינה אזלת יד גמורה, מנתקת קשרים עם בני משפחה וידידים בגלל הבושה והסטיגמה, בני זוג מאשימים איש את רעותו בגרימת הצרה הנוראה והילדים הבריאים בבית שרויים בניכור. המשפחה, העומדת בבדידותה, היא הזקוקה בעיקר לתמיכה ולהפגת הבדידות, וזו היתה אחת המטרות העיקריות להקמת העמותה."

לשם הקמת "אנוש" היה צורך לאתר ולגייס משפחות של נפגעים, אך בשל הסתגרותן ואי שיתוף הפעולה מצידן — נוצרו קשיים רבים. בצד אלה צץ קושי נוסף: המסגרת הטיפולית סירבה למסור רשימות שמות של חולים ובני משפחותיהם, בגלל החשש מפני הפרת האתיקה המקצועית. האגודה נאלצה איפוא ליצור קשר עם אמצעי התקשורת והפיצה חומר הסברה בבתי החולים. מה שנתן את הדחיפה הסופית היתה הופעתה האישית של טובה בפני קבוצות טיפוליות של משפחות, במסגרת בתי החולים, וכך נוצר קשר עם המשפחות והחלה ההיענות להצטרף לאגודה.

להיחלץ מחוסר הביטחון וההזרות שהנפגעים שרויים בהם ולהשתלב בעבודה רגילה. כאן הם מקבלים את שכרם לפי מספר השעות שהם עובדים והממונים עליהם מתחשבים במגבלותיהם. את השיכפולים, הצילומים וההדפסות הנעשים על ידם מוסרים ללקוחות שונים, לפי הזמנה, במחירים נמוכים מן הרגיל.

מתנדבי האגודה מנסים לשכנע את המשפחות, הנתפסות לרגשי אשמה נוראים, שהן אינן אשמות בהפרעה הנפשית של הבן, או האב, או ההורה. מנסים לעזור להם להתמודד עם הבעיה,

טובה פייגנבאום: בגלל הבושה

הנוחתות עליהם כרעם ביום בהיר. מה גם שהם מגלים בורות רבה בנושא. רבים מהם אינם יודעים מהי מחלת נפש, מה הן התרופות, מה הן תופעות הלוואי. כשהם מצטרפים ל"אנוש", הם מופגשים אחת לחודש עם משפחות רבות אחרות ועם מרצים מקצועיים בנושאים המעניינים אותם: זכויות נפגעי הנפש בביטוח הלאומי, בעיות משפטיות כמו אפוטרופסות, סוגיה השונים של מחלת הנפש, אפשרויות השיקום ועוד. פגישות אלה עוזרות למשפחות לצאת מדלת אמותיהן, להפיג את בדידותן וזו מהות משענת נפשית הדדית. נוסף למפגשים אלה נערכים גם חוגי בית, קבוצות לתמיכה הדדית, והם מורכבים משש־שש

משפחות הנפגשות בבתים עם אנשי מקצוע. אגב כך נוצרים גם קשרי רעות חמים בין המשתתפים לבין עצמם. חשוב להם לדעת שאינם לבד במצוקתם ויש מי שמאזין לבעיותיהם הספציפיות.

מזגני אוויר ואסלות

מפעל נוסף של אגודת "אנוש" הוא הקמת מועדון חברתי לנפגעים ברמת גן, שראשיתו באוקטובר 1980. העירייה הקצתה מקלט בגינה ציבורית, וטובה פייגנבאום הלכה, כדבריה, את "דרך התלאות" שלה כדי לציידו בכל הדרוש, כולל מזגני אוויר, אסלות שירותים, תמונות ועוד. המועדון נושא אופי חברתי: אין בו אלמנטים טיפוליים כלשהם והמטרה העיקרית היא לנסות ולפתח את הצד הבריא של החברים בו. המועדון פועל כחמש שנים, ארבעה ימים בשבוע, רשומים בו 150 חברים ועובדים בו כ־15 מודרכים מתנדבים המפעילים חוגים שונים, משחקים והרצאות.

דומה, כי טובה פייגנבאום אינה נלאית אף לרגע ממלאכתה. מוחה הוגה תוכניות חדשות ורעיונות חדשים לבקרים. היא מצרה על כך שאין מטים לאגודתה אוזן קשבת די הצורך. אנוש זקוקה למשפטנים, פנסיונרים וסטודנטים, לאנשי עסקים, פוליטיקאים ופעילי ציבור לפעולה בנושאי הסברה, פרסום ויחסי ציבור וכן לגיוס כספים עבור הפרוייקטים של האגודה. "אלה הן פעולות אפורות שאין להן כל הילה", היא אומרת. "זה נושא קשה — צריך לבקר משפחות בודדות, להראות שמתעניינים בהן, צריך לשכנע ספקים שיספקו עבודה למפעל שלנו, צריך לקבל קהל אחת לשבוע ולשוחח עם כל אלה המבקשים עזרה, צריך לעזור במשלוח דואר, בהדפסות, בניסוח מכתבים, בתרגום חומר והדרכה. יש ימים שבהם אני עובדת 20 שעות ביממה. אני מקדישה ממש את כל חיי לענין, ואני מאמינה, שאם הציבור יירתם — ניתן יהיה לשקם שיקום מלא את רוב נפגעי הנפש במדינה, המונים עשרות אלפי איש".

לשכוח מכל הצרות

"כשאני בא הנה — אני שוכח מכל הצרות שרובצות עלי" — אומר ר.ב., בן 47, העובד במפעל המוגן של "אנוש". הוא נשוי ואב לשלושה ילדים ובמקצועו הוא קבלן בניין ומנהל עבודה לשעבר. ר.ב. הסתכסך עם אשתו והיא זרקה אותו, לדבריו, מן הבית בעזרת כל מיני תכסיסים. "הכסף סינוור אותה. אם גבר לא מוצא פרנסה — הוא כבר לא שווה בשבילה", הוא אומר. ר.ב. עזב את הבית, נקלע למשבר נפשי וניסה כמה פעמים להתאבד. העבירו אותו לבית החולים הפסיכיאטרי "אברבנאל". הוא אושפז למשך שמונה חודשים. "הייתי מאובן בבית החולים. לא דיברתי. הם חשבו שאני אילם. לאט לאט התאוששתי, עברתי ריפוי בעיסוק ולקראת השחרור הצלחתי לצאת הביתה לביקורים קצרים. פניתי לעובדת הסוציאלית, וביקשתי עבודה. היפנו אותי לכל מיני מקומות עבודה בשוק החופשי — אבל לא הצלחתי להתמיד. עשיתי כל הזמן טעויות. אבל העבודה כאן משחררת אותי מכל המחשבות שרודפות אחרי. אני מאמין, שכשאהיה חופשי מכל הטרדות והמעמסה הנפשית — אוכל לעבוד בשוק החופשי. גם צוות המטפלים אמר לי שהכל טמון רק בי", מסכם ר.ב., בביטחון רב.

לפרוץ אל השוק החופשי

גולת הכותרת של פעולתה של טובה פייגנבאום, בעצמה בעלת ניסיון מר בנושא, היא הקמת מפעל מוגן לשירותי פקידות, בינואר השנה. מועסקים בו כ־12 נפגעים־משתקמים, שאינם מסוגלים עדיין לפרוץ אל השוק החופשי ויחד עם זאת גם בתי החולים כבר אינם מסגרת מתאימה עבורם. טובה הגתה במשך שנה וגיבשה את חלומה על הקמת המפעל המוגן. היא עניינה את ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, ואת אגף הרווחה של העירייה ואלה המליצו על מתן דירה מתאימה לצורך משרד. ואמנם, חברת "חלמיש" שיפצה דירה בת שלושה חדרים ברחוב תל אביב והעמידה אותה לרשות האגודה. הציוד המשרדי נרכש בעזרת קרנות שונות והוא כולל מכונות כתיבה, מכונת צילום משוכללת, מכונת שיכפול ומכונת הידוק ותיוק. הנפגעים, המשוחררים מבתי החולים הטיפוליים עוברים סדנא להרגלי עבודה במרכז שיקום וכן הכשרה בפקידות. הם עובדים במפעל לפי יכולתם ורצונם, לאחר שהות בבית חולים קשה להם לחזור לשגרה במסגרת הרגילה, בשל אובדן המיומנויות, שהיו להם ובמפעל המוגן, שאינו מכביד עליהם בתנאים נוקשים מסייע בידם, עקב בצד אגודל,

נסיכות מונאקו ושחקניות צמרת

היפהפיה שבתצלום שווה הרבה. כל התכשיטים שהיא עונדת, מבית "ואן קליף אנד ארפלס", עשויים יהלומים וספירים. המחיר "עד אין סוף"

הצעקה האחרונה / שולמית קיסרי

מונטה קארלו המכה בשנים האחרונות לשוק האירועים הנוצצים באירופה, הקשורים בחוג הממון, בתכשיטים, בבשמים, באופנה, במכוניות, בגסטרונומיה וכדומה. הפעם היה זה חגם של "ואן קליף אנד ארפלס", שחגגו את יובל ה־50 של החברה במעמד הנסיך רנייה, הנסיכה סטפאני, בני משפחת ארפלס ומוזמנים יפים ועשירים. החברה המוכרת "הוט ג'ואלרי" (מקביל ל"הוט קוטור", והכוונה היא לתכשיטים ברמה הגבוהה ביותר) מייצרת ומוכרת בשמים ומוצרים קוסמטיים. הקשר ההדוק של המשפחה היא בת למשפחת ארפלס שהתחתנה בראשית המאה עם בן

למשפחה הולנדית, ואן קליף. הבן נוצר שם החברה. בשנות מלחמת העולם השנייה הפסיקה החברה את פעילותה בהולנד ואחד האחים ובני משפחתו נשלחו למחנה ריכוז ונספו בו. החברה שייכת כיום לפיליפ ארפלס, הדור השלישי, ואין בה עוד זכר לוואן קליף, פרט לשם. היא אחת מעשר החברות החשובות בעולם בתחום התכשיטים, בצד חברות קארטייה, בולגרי, שומה, בושרון, וילסון ואחרות. נסיכות מונאקו נמנות עם לקוחות החברה וכן השחקניות איזאבל אג'אני וקאתרין דנב ושאר הלקוחות האצילים או האריסטוקרטים. המחירים הרשמיים של ואן קליף

אנד ארפלס בחנויות בפאריס, מונטה קארלו וניו יורק נעים בין 300 דולר ל־10 מליון דולר. אך בעלי החברה מוסיפים כי המחיר אצלם הוא "עד אין סוף". כלומר, הוא תלוי בתכשיט המוזמן ומחיר האבנים המשובצות בו.

יפה כמו ונציה

סידרת האיפור "ונציה" של הלנה רובינשטיין מציעה קשת צבעים רכה מעניינת ומגוונת כמו צבעי ונציה העיר, המצטיינת בגוני האוקר, זוהב, הזמורה והוורוד. לצבעי האיפור המיועדים לעיניים, לשפתיים, ללחיים ולציפורניים יש שמות מעוררי אסוציאציות, כ"קונצ'רטו", "לגונה", "דוג'ה" ואחרים. השפתיים מתוחמות בקו עיפרון מסביב לשפתון והפנים מאובקים מעל קרם המייקאפ בפודרה אוורירית ורכה. הזדמנות נוספת להיות יפה הזוהר.

גיבורת טלוויזיה

סידרת "אולטימה 2" של רבלון אף היא מקבלת השראה מאיטליה באיפור בשם "ויזאג'י". הצעת האיפור של אולטימה היא שפתיים בצבע עמוק של חום, חום ורוד וסגול; העיניים שילוב של ורוד וכחול עז. לרבלון סידרת איפור לחורף הנקראת "ריץ' אנד פיימוס" (עשירים ומפורסמים). במחיר של סידרת איפור תוכלי אולי להרגיש כמו גיבורת סידרה טלוויזיונית: השפתונים הם בקשת עשירה של אדומים לוהטים, הלחיים ייצבעו בגוני סומק עמומים וצללית העין — בירוקים וכחולים.

חביב הנשים

בעקבות חברות המתמחות במוצרים ספציפיים לשיער, יוצאת גם "רבלון" ב"מוס" (קצף) לעיצוב השיער. בתצוגה שנערכה במלון הילטון לרגל הופעת הקצף החדש בשוק היופי, הציג לפנינו ספר ומעצב שיער מוכשר, שוקי זיקרי, את פלאי המוס. שוקי, שלמד את המקצוע בפאריס הפך מזמן לחביבן של נשים אופנתיות בתל־אביב. יש לו קו שיער מעודכן, טביעת עין מעניינת, חוש מיוחד להתאים לאישה את מסגרת השיער המשלימה את פניה, חוש לצבעים והבנה בחומרים. תכונות אלה הפכו את שוקי לאחד המובילים בענף בארץ. המוס מעניק לשיער נפח ועוזר לעצב תסרוקת טבעית לפי קו התספורת. מחיר בשוק — 12 אלף שקל והוא שייך לסידרת "פלקס שמפו" ומרכך שיער.

חיים מתוקים במים מלוחים

מאת רות טנא

גם כשהשער לחוץ לארץ לא היה חסום במס נסיעות והישראלים למיניהם ואפשר היה לצאת חופשי חופשי לעולם הגדול, שמרתי אמונים לים

בים המלח אי אפשר לטבוע. אפילו אספסיינוס ידע על כך (צילום: זאב רדובן)

המלח. היתה זו אהבה ממבט ראשון, לפני מספר שנים. הגעתי אליו מרותקת, כמאמינה, "הודקת" ומצוידת בסיפורי אלף לילה ולילה על נפלאותיו

של המקום הכי נמוך בעולם. הוא לא איכזב. החזיר אותי הביתה כחדשה. מאז הרומן בינינו לוהט, להוציא חודשי יולי אוגוסט, שאז הם מאוד באור ומימיו ממש רותחים. אם כי יש אנשים האוהבים אותו דווקא אז. מה

יש במים השמנוניים והמומים שבר־תנים מזור לגוף העייף והדואב? מה יש בשמש שכרגיל אני בורחת ממנה וכאן היא מלטפת את גופי ללא חשש? ומה יש באוויר שמשרה עלי רגיעה? האם זו רק אמונה, פסיכולוגיה או שכנוע עצמי?

הלכתי אל ד"ר ישראל מאכטיי, מנהל מחלקה פנימית בבית החולים "השרון" בפתח תקווה ומנהל שירות ריאומטולוגיה במרכז הרפואי על שם גולדה מאיר. ד"ר מאכטיי התמחה בארה"ב במחלות ראומטיות והוא חבר הדירקטוריון של רשות נאות מרפא.

הוא מבקש להתייחס לכל איזורי המרפא שלנו ומסביר: "כל איזורי המרפא שלנו מצויים ברובם בשבר הסורי־אפריקני. הגורמים הפועלים באותו איזור הם מיקרו אקלימיים וגורמים מקומיים: הלחות הנמוכה, סוגי הרוחות הנושבות, הבדלי טמפרטורות האוויר בין היום והלילה המשפיעה גם על טמפרטורת המים. הפרשי גובה מתחת לפני הים התיכון (ים כינרת כ־200 מטר מתחת לפני הים וים המלח כ־400 מטר מתחת לפני הים). כל ירידה מתחת לפני הים מוסיפה מעלינו כמות גדולה של אוויר. לחץ החמצן קטן יותר בשכבות העליונות והוא הולך וגדל לקראת השכבות התחתונות של האוויר. יש להבין איפוא, שריכוז החמצן יהיה גדול — בטבריה מאשר בגובה פני הים, ועוד יותר נכון בים המלח. זאת ועוד. ככל ששכבת האוויר גדולה יותר, ניתן לשער שסינון קרני השמש יהיה גדול וטוב יותר ופחות קרניים מזיקות תגענה עד פני הקרקע."

ד"ר מכטיי מדגיש עם זאת, כי הדבר נחקר בעיקר בים המלח והתוצאות הן סותרות. יש מחקר שאמנם הוכיח את נכונות ההנחה הזאת, אולם הגיעו אליו שמועות על עבודה אחרת על פיה אין הוכחה חד משמעית שסינון הקרניים המזיקות כה ניכר. משהו, בכל זאת, יש.

אם כן, יש לנו בים המלח מידות חום גבוהות ביום המסייעות להרפיה ואולי גם מידת נזק פחותה יותר מקרני השמש וגם מתנאי הסביבה. דבר זה נותן לחשוב על כך שחולים העלולים להינזק מתנאי סביבה, כמו חולים במחלות ריאה, שבתנאים עירוניים יכולים להיפגע, או חולים עם עור מאוד רגיש העלולים להיפגע — עשויים לא להיפגע, ואם לא כולם, לפחות רובם.

יש עוד נושא חשוב, מדגיש ד"ר מכטיי. כשאנחנו עוסקים בטיפול במים המינראליים יש להבדיל בין שני דברים — האחד הוא מעיינות המרפא והשני הים עצמו. באשר למים המינראליים, הם די דומים בטבריה ובים המלח, אך בהחלט לא זהים. בשני המקומות הם מכילים בין היתר גופרית שהיא אולי טובה למחלות עור מסויימות. ישנן עבודות לא מבוקרות

הטוענות, כי קיים אפקט חיובי אפשרי גם במחלות מפרקים. אבל חוץ מהגופרית מכילים המעיינות, להבדיל מכל המעיינות בעולם, מגנזיום. רוב המעיינות בעולם מכילים מלח רגיל וקלציום סידן. המגנזיום ועדיין טרם

נחקר דיים אבל כבר ידוע כי הוא יכול לווסת את פעולת הלב ובאופן חיובי, כאשר הוא נלגם יחד עם מי השתיה שבאיזור ים המלח. מדברים על השפעה של מים עשירי מגנזיום אלה גם על פעולת המעיים. ויש הטוענים שלמגנזיום גם השפעה על תופעות אלרגיות.

מרכיב נוסף חשוב בים המלח הוא האשלגן, שגם הוא מווסת את פעולת הלב בכמויות מסויימות. נכון שבמי השתיה כמותם של חומרים אלה אינה בולטת, אבל גם כמות קטנה יכולה להיות לטובה. חדירת החומרים האלה דרך העור איננה רבה ואולי טוב שכך. כיוון שחלק מהחומרים האלה בכמויות גדולות עלולים להיות רעילים. החדירות הקטנה דרך העור מתנת לגוף לספוג את המנה שהוא זקוק לה בלבד. המלח מכיל גם ברום, המתנדף באוויר, ויכול לסייע להרפיה ולהרגעה.

ריכוז החומרים המומסים בים המלח הוא בסביבות 30%, דהיינו מדובר בתמיסה מאוד מאוד צפופה. מכיוון שכן, וכפי שלמדנו מחוק ארכימדס, שגוף השקוע במים מפסיד ממשקלו כמשקל המים שהוא דוחה מפניו, הרי כשאנו טובלים בים המלח משקלנו היחסי יורד באופן ניכר וזו הסיבה לכך שאין טובעים שם. בקשר לכך מצטט ד"ר מכטיי סיפור יפה המופיע אצל יוסף בן מתתיהו בספרו "מלחמות היהודים": "כשאספסיינוס הגיע עם חיילותיו לים המלח ושמע על התכונות שלו, לקח עבדים, קשר ידיהם על גבם וזרקם לים. הם לא טבעו וצפו על פני המים כאילו משהו דוחפם מלמטה למעלה".

ומה עניין ים המלח למחלות פרקים ושרירים? חולה הנמצא בתוך הים ומשקלו היחסי קטן, הרי אותה יד או רגל שאין לו כוח להניעה ביבשה, בתוך המים ניתן להפעילה ולעשות מעין פיזיותראפיה.

בוץ ים המלח נחשב טוב להרפיית נוקשות וכאבים באיזור הפרקים. הדבר נחקר מעט בארץ. ושוב מצטט ד"ר מכטיי את יוסף בן מתתיהו (ספר ד', פרק ח' קטע ד') — "על פני המים צפים גושים מיוחדים ומלאכים לוקחים אותם לסתום את החורים בספינותיהם ומערבבים אותם בתרופות שונות". האם הכוונה לבוץ? וממשיך בן מתתיהו: "נפלאים פני ים המלח המשנים את צבעם ארבע פעמים ביום בהתאם לשמש".

ואין לשכוח את מחלות העור. בעיקר פסוריאזיס, שים המלח משפיע עליהן לטובה. כמו כן ייתכן שהאיזור טוב לחולים במחלות דרכי נשימה. ים המלח הוא איזור החופשי מצמחיה ותעשיה הגורמים אלרגיה לאנשים רגישים.

טיפול במרחצאות המרפא, מדגיש ד"ר מכטיי, צריך להיעשות בייעוץ רפואי. בעיקר צריכים להיזהר חולים

עם דלקת קשה חולים עם הפרעות קשות בפעולת הלב.

מסכם ד"ר מכטיי: "זמן קצר לאחר שבעת ימי בראשית הזדעזע העולם מקצהו ועד קצהו וגן העדן נעלם. אולי ים המלח זה גן העדן האבוד שלנו."

חור בכיס / אברהם טל

יומן דרכים צרפתי (ג)

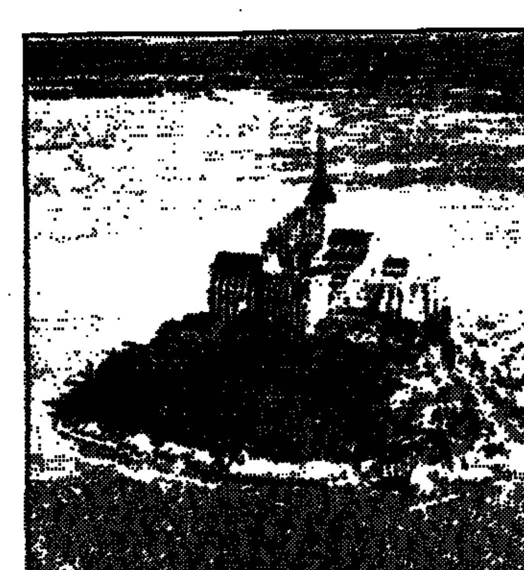

מונט סט. מישל: לפנות את כלי הרכב עד 17.15

בבריטני מונומנטים פרהיסטוריים מסתוריים — מנהירים, דולמנים, טומולי ומה לא. יש בה כנסיות כפריות מימי הביניים שבחזותיהן שערי נצחון ואנדרטאות צליבה שכמותם לא ראינו בשום מקום אחר. בעריה ובכפריה בתי קורות יפהפיים בני מאות שנים, משומרים היטב ומשמשים לייעודם עד עצם היום הזה. אך יפים מכל הם נופי בריטני, ליתר דיוק: נופי הים שלה.

בכבישים צרים, לאורך חופי בריטני, אנו נוסעים מפואנט לפואנט, מכאפ לכאפ. מה ההבדל בפועל בין "פואנט" ו"כאפ" לא התבאר לנו. אך יש משהו משותף לכולם — נוף ים משגע: צוקים מתנשאים לגובה עשרות מטרים מוצבים באחת אל תהום הים; סלעים מטילי אימה, מפרצים, מפרצונים ולאגונות; דמויות מיתולוגיות שחצב הים בצוקים במשך מיליוני שנים; איים באופק. בקו הרקיע משמאל — הפואנט שאליו העפלנו הבוקר, מימין — הכאפ שבו נבקר אחרי הצהריים.

הסיור על אחדים מצוקי הים האלה כרוך בסכנת נפשות. השביל מושך לאורך שפת־שפתו של הצוק, מרחק של חצי מטר מהתהום. למזלנו, הרוח נושבת מכיוון הים ודוחפת אותנו אל העבר הבטוח. אין כאן מעקי ביטחון: פה ושם נעוצים שלטי אזהרה מפני סכנת מפולת. אך מעקים אין. מי שרוצה "לעוף" למטה,

יכול לעשות זאת בקלות, על אחריותו כמובן.

חופיה המסולעים של בריטני יפהפיים. אך תופעת הטבע המרתקת ביותר עבור יבשתנים כמותנו היא הגיאות והשפל של האוקיינוס. ליד מצוקי הים של בריטני לא השגנו בתופעה בכל עוצמתה; רק במונט סט. מישל — על גבול בריטני ונורמנדי — התגלתה לנו בכל הדרה. הגענו להר המבוצר האדיר הזה כשעות לפני הצהריים והחנינו את המכונית במקום המיועד לכך. שלט גדול הזהירנו: "יש לפנות את כלי הרכב עד שעה... (ממולא בגיר) 17.15 — בעת גיאות שטח זה מוצף". הסתכלנו סביבנו — פה יש ים? עובדים עלינו. עלינו למרומי מונט סט מישל וצפינו. כמו שאומרים, ימה, צפונה וקדמה — איפה הים? אין ים. אכן, בעת השפל נסוג הים באזור זה למרחק של 14—15 ק"מ ונעלם מן העין גם מתצפית כה גבוהה.

סיירנו כבר משך שעות אחדות, ולקראת ארבע אחרי הצהריים התחלנו לרדת. הים החל לשוב והיה עתה בטווח ראייה. יצאנו מתחום המינזרים, סיירנו רגלית בשולי ההר ואחר כך הלכנו לעבר המכונית. בדרך נפנו לרגע לאחור כדי להעיף מבט אחרון בהר, ואז ראינו שהים כבר מקיף אותו משלושה עברים: האזור שבו עברנו רגלית אך לפני שעה קלה, היה מוצף. ובינתיים הגיעו עשרות

מכוניות האוטובוסים, גדושים בתיירים שבאו לחזות בתופעת הטבע, מטוסים קלים הממריאים במסלול מאולתר סמוך להר, כדי לראות ולהראות את החזיון ממרומים.

חילופי הגאות והשפל מרתקים אותנו לכל אורך המסע ומגוונים את הסיור המעיק־כלשהו בחזית הקרב של נורמנדי — חופי הנחיתה יוטה, אומהה וסורד. עמדות הארטילריה של הצבא הגרמני. בתי הקברות הצבאיים, שרידי הנמל המלאכותי בארומאנש. שוב ושוב אנו עוצרים ליד חופים עזובים ופוסעים בעקבות הים הנסוג כדי לראות מה הותיר אחריו: סרטנים הנתקעים בצורות, צדפות, שבלולי־ים ומה לא.

מפעם לפעם אנו מבחינים בריכוזים של מכוניות פרטיות על שפת הים, אך אין נפש חיה בסביבה. מה קורה כאן — אסיפה כללית מסתורית? מחליטים לעצור ולבדוק את התופעה. אנו משקיפים לעבר האופק: במרחק של ק"מ אחדים בתחרה, נעות עשרות דמויות זעירות, וגם כלי רכב אחדים. עכשיו אפשר להבחין בגברים ונשים, עוסקים בליקוט. מה הם מלקטים? קשיש אחד, דלי כבד בידיו, מתקרב לעברנו. מבקשים ממנו הסברים ולומדים כי מלקטים צדפות. עכשיו זו העונה הטובה ביותר הוא מסביר. הצדפות בצורות בשפע, והן שמנות במיוחד. כל חוף וצדפותיו, אנו לומדים, כל צדפה ועונתה. בעונה המתאימה, בשעות השפל, באים עשרות ואף מאות נשים וגברים מכפרי הסביבה ועיירותיה, כדי ללקט את השליו הימי הזה.

מחליטים להצטרף למלאכה. תוך דקות אחדות אנו ממלאים שקית ניילון בצדפות. אשה כבדת בשר המתקרבת לעברנו מכיוון המלקטים, גם בידיה שני דליים כבדים. מראים לה בגאווה את השלל. היא מציבה את הדליים על הקרקע ומאותת לנו בידיה סימן שלילה. מה העניין? הצדפות שלנו לא תהיינה טעימות, היא מסבירה, כי לא ליקטנו במקום הנכון. כדי שיהיו טעימות (ונטולות חול) יש להעמיק יותר בעקבות הים הנסוג ולאסוף את הצדפות מתוך הקרקע הלחה. שם הן צמודות לשרטוטי הים. אך לשם כך דרושים מגפיים — אנחנו נכנסנו לערבה הבוצית בנעלי ספורט. ובמכונית אין עתודה. מחליטים לחזור. אך לא לוותר על השלל. בערב ניתן אותו בידי הפונדקאית התורנית שלנו, בתקווה כי תציע לבשל אותו למעננו. טעמנו עדיין לא השתבח עד כדי כך שנבדיל את פרי הים הזה רק מפני שלא לוקט במקום האופטימאלי.

בית המדרש הגדול תפארת ישראל
על שם ... תלפיות־ירושלים

לציבור המתפללים בבית הכנסת.
"כבוד הוא לנו להודות לחזננו היקר

ר' סקלצקי

החזן הגדול, על הנועם הרב אשר גרם לכולנו בתפילות הימים הנוראים. קולו האדיר ונעימותיו הערבות הנעימו על ציבור המתפללים הגדול את התפילות.

זכינו, כולנו, שהחזן סקלצקי קבע משכנו בקרב קהילתנו ומוכן לעבור לפני התיבה שלא על מנת לקבל פרס. שמע תפילתו הערבה יצא למרחוקים ורבים המתעניינים באו לתפילות הימים הנוראים בבית הכנסת שלנו. מי יתן ונזכה עוד שנים רבות לשמוע אל הרינה ואל התפילה של ר' יוסף סקלצקי.

בתודה ובברכה
שלמה אלון — מזכיר הועד
בשם ועד האגודה וועדת הביקורת

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב
מרחב תכנון מקומי אונו
הודעות בדבר הפקדת שינוי תכניות / מפורטות

1. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תוכנית מס' תממ 195 שינוי לתוכנית מפורטת מס' תממ 85'.

השטחים הכלולים בשינוי התוכנית ומקומם:
גוש: 6494 חלקי חלקה 304
גוש: 6495
חלקות: 1, 7, 17, 20—24, 73, 74, 84, 92, 94, 96, 99, 101, 104—114, 116—110, 140, 142—145, 147—149, 162—174, 182—221, 223—235, 238—253, 254—256, 259, 260, 262—286, 288—295, 298—306, 329—335, 362, 364, 370, 377—379, 386, 388—392, 395, 402—406, 422.
חלקי חלקות: 6, 141, 375, 376, 380, 384

מטרת התוכנית:
לתכנן מחדש השטח הכלול בתוכנית ע"י שיקום, פינוי ובניה בבתים הבנויים והמתפנים ע"י: —
א. התוויית דרכים חדשות, הרחבת דרכים קיימות וביטול דרכים קיימות
ב. קביעת יעודי קרקע
ג. קביעת צפיפויות שונות באזורי מגורים
ד. קביעת תקנות בניה לאזורים ולמבנים השונים וקביעת תוכנית בינוי
ה. קביעת קטעים לאיחוד וחלוקה חדשה לפי פרק ג' סימן ז' לחוק התכנון והבניה — תשכ"ה 1965
ו. ביטול התכנון והתחולה בשטח התוכנית הזו של תוכנית מפורטת מס' תממ 85. עם אישור תוכנית זו

2. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תוכנית מס' תממ 204 שינוי לתוכנית מפורטת מס' תממ 153

השטחים הכלולים בשינוי התוכנית ומקומם:
גוש: 6494
חלקות: 152, 163, 164, 258, 271, 278, 281, 284, 289, 300, 310
חלקי חלקות: 10, 283, 307, 312
המקום: קרית אונו רחובות: תנועת המרי, הרצל, הנ.
עיקרי מטרת התוכנית: א. הרחבת קטע הדרך בין הרחובות תנועת המרי והרצל מ־8 ל־12 מ'.
ב. שינוי יעוד של חלקה 284 מדרך קיימת לשטח ציבורי פתוח עפ"י המצב

3. ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אונו הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תוכנית מס' תממ 207 שינוי לתוכנית מפורטת מס' תממ 66א'

השטחים הכלולים בשינוי התוכנית ומקומם:
גוש: 6491
חלקה: 86
המקום: קרית אונו. רחוב הרוגי מלכות בבל.
עיקרי מטרת התוכנית: א. תיקון היעוד מאיזור מגורים ג' לאיזור מגורים ד' בהתאם למצב הקיים בשטח.
ב. מתן אפשרות להרחבת בית מגורים בן 4 קומות בהתאם לתכנית הבינוי. המהווה חלק בלתי נפרד מהתשריט המצורף. כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התוכנית ללא תשלום, בימים ובשעות בהם המשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינויי התוכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי בהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

המטפלות ו"פרלמנט הגינה"

מאת עירית רוזנבלום

אם תשאלו עקרת־בית, שהיא גם אם לילדים ואשה עובדת, מהו סעיף ההוצאות הנכבד ביותר שלה, התשובה בודאי לא תהיה: העגבניות. גם אם תקנה קילוגרם עגבניות יומיים במשך חודש ימים, לא תגיע ההוצאה לאפס קצה של ההוצאה על מטפלת.

בימים אלה, תלויה האשה העובדת במטפלת שלה במרוצת השנה, החופשות, החגים והמחלות. מצב המנוצל עד תום על־ידי מטפלות שמחיריהן גבוהים, לרוב, מהכנסתה של המעסיקה שלהן.

כיום עומדת המעסיקה בעמדת נחיתות ברורה כלפי המטפלת. היא חייבת להתאים את עצמה לכל השגיונותיה: היא אינה עובדת ביום שישי. לא בערב יום כיפור, לא בערב פסח. ברגע שמטפלת אחרת מספרת שקיבלה העלאה (אמיתית או מדומה) — מיד מופעלים הלחצים.

אחד ממקורות האינפורמציה התכופים על המטפלות הוא "פרלמנט הגינה". יושבות מטפלות אחרות בגינה, האמהות לרגליהן, ובין קינוח אף לניגוב מוצץ קולחת השיחה העירנית: ברעננה כבר משלמים 350 אלף שקל, ובאפקה בכלל 400 אלף. האחת כן שוטפת את חדרו של הילד האחרת לא נוגעת בכיור כי "היא לא עוזרת בית".

כיוון שאין כיום אמות מידה למטפלת (מלבד מינה), יכולה כל אשה לעשות הסבה למקצוע: היא הרי כבר גידלה ילדים. אם כן, יש מה לעשות. כשם שהוחלט על מחירי עגבניות, הרבה יותר חשוב היה שנשים תתאגדנה בעניין זה ותיפול החלטה: לא לשלם יותר. אם המטפלת תדע שבבית הסמוך לא תקבל אפילו אגורה אחת נוספת על השכר המוצע לה — המחיר יתייצב מיד.

בבית ברנר בתל־אביב פועלת זה שנים אחדות אגודת עובדי השירותים של מועצת פועלי תל־אביב יפו, המוסרת לכל דורש תעריפי שכר ותנאי עבודה לעוזרות־בית ולמטפלות. האגודה מתאמת את התעריפים עם שירות התעסוקה. נכון להיום, שכרה המירבי של מטפלת הוא 280 אלף שקל לחודש. שינויים בשכר, כולל תוספת יוקר — כנהוג במשק. הדעה הרווחת היא, שהמטפלת עברה לשבוע עבודה של חמישה ימים. אין לכך כל הצדקה לפי תנאי העבודה של אגודת עובדי השירותים. מחושב שכרה של המטפלת לפי שמונה שעות בכל יום וחמש שעות ביום שישי.

רות עוזיאל, מרכזת אגודת עובדי השירותים, אומרת, שהנשים היו עושות טובה גדולה לעצמן לו היו נמצאות בקשר עם האגודה ויודעות את החוק על פרטיו. הרבה מכשולים ואי־נעימויות יכולים להיפתר ברוח טובה כששני הצדדים מודעים לחוק.

כיום חייבת מעסיקה למטפלת חמישה ימי הבראה בשנה הראשונה (החישוב הוא לפי התעריף של קופת־חולים), ומספר הימים עולה בהתאם לוותק; חופשה שנתית לפי החוק; 18 ימי מחלה כנגד הצגת תעודה רפואית עם זכות צבירה עד חמש שנים ותשלום עשרה אחוזים מהשכר לביטוח הלאומי (שני אחוזים מהם אמורים להיות מנוכים משכרה של המטפלת).

ישנם גם תעריפים שונים. כמו, למשל, תעריף לשעה כשיש צורך רק להביא ילד מן הגן. במקרה כזה, כל שעה שהיא מתחת לארבע שעות רצופות, שווה 2,000 שקל. מעל ארבע שעות — 1475 שקל. כל הנתונים הם לגבי ילד אחד בלבד. ילד נוסף הוא עילה למשא־ומתן. על מס הכנסה המטפלות לא שמעו עדיין וכמובן שההוצאה אינה מוכרת למעסיקה. הדברים ידועים.

בבית ברנר פועלת מזכירה אלקטרונית במשך 24 שעות (טל. 284471, 03—284304) ומוסרת את השכר ותנאים נוספים. כמו כן יש בבית ברנר קבלת קהל בתל־אביב (רחוב ברנר) יום יום מ־4.30 — 6.30 וביום א' וב' גם מ־8.30 — 10.30.

כל האמור לעיל מתייחס, כמובן, לאותן נשים מאושרות שמצאו מטפלות. האחרות עדיין תולות פתקים על העצים או שואלות במכולת. ותוהות מאין יבוא עזרן. אין כיום אף גוף המשמש מתווך בין מעסיקות למטפלות. לשאלתי, מדוע לא יפעל גוף כמו נעמ"ת להסדרת הנושא, ענתה הדוברת, אורנה בינר, כי זו אחריות גדולה ונעמ"ת אינה יכולה, במקרה זה, לשמש רק מתווכת, בלי שתהיה אחראית לסוג האנשים שהיא שולחת לבתים, ומעורבות כזו היא כבר בעיה של כוח אדם ותקציבים.

בקרוב ייפלטו לשוק העבודה כעשרות אלפים מובטלים נוספים, ביניהם קרוב לוודאי, נשים רבות. או נשות מפוטרים, שייאלצו לשאת בעול פרנסת הבית. אין שום סיבה שהמצב הכלכלי לא ישפיע גם על שכר המטפלות ואולי הגיע הזמן להפגין קצת שרירים ושהמעסיקות תהיינה אלה המכתיבות את התנאים — ולא להיפך.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי תמר רמת נגב
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תמר רמת נגב הופקד שינוי תבנית הנקראת שינוי מס' 5 לתבנית מתאר 02/10/ 101 מר"א רמת נגב (אזור ניצנה), ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי תבנית ההתיישבות. מסוף ניצנה ורשת הדרכים באזור.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התבנית: שטח התכנית: 147,000 דונם גושים: 39007, 39017, 39018, 39019

כל המעונין בשינוי התבנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התבנית וכן כל זכאי על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התבנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום.

הארץ | הלוח החדש | מעריב
בשיתוף ג'רוסלם פוסט. העיר. כל העיר.
המשרד הראשי: רח' הנגב 4, ת"א, מיקוד 66186, ת.ד. 28233 ת"א. טלפונים למסירת מודעות: 371222 ורב־קווי בלבד

וילות ובתים
מודעות! קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה. חייג: 03-383838.

הצעות עבודה
מודעות! קבלת מודעות באמצעות הטלפון, 24 שעות ביממה. חייג: 03-383838.
מכוני אלקטרוניקה ... 282257/8.
03-810666/7

נקיון ופוליש
"המשמש" נקיון, פוליש, הדברה, עבודה מעולה, באחריות! 03-310030.

בת זוג
אקדמאית, מרשימה, עצמאית, גרושה ... 29/163 ... ת.ד. 1893 ...
... ת.ד. 4496 חיפה 222.

מכוניות
פולקסווגן 76/2000 ... 03-392938
1983 ... 03-470745 37,000,000
... 1976 ... 03-843419

דירות למכירה
... 03-292779
... 03-723660

רפוי והרזיה
... 266854
... 03-661889

משלוחי מטען בינלאומי
... 03-421381

הלוואות
מ.ש.פ. — מרכז שירותים פיננסים בע"מ. הלוואות, דו"חות לשכירים בסקומות עבודה קבועים. ... 03-288354

קונים הכל
... 828567, 876224, 958678

מקררים
... 13.

ביקוש דירות
... 03-230912 03-246606

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות משפחתיות דחופות וכל יתר סוגי המודעות ל־
הארץ
מתקבלות 24 שעות ביממה
רח' דיזנגוף 98
טל. 239952 248518

למוסד דתי בתל־אביב
דרושה
כתבנית
מנוסה
תנאים טובים
המעוניינות מתבקשות לפנות לת.ד 29665 תל־אביב

דרושים
אדריכל
אדריכלות
טל. 223890 ת.ד 17057 ירושלים

מחפש עבודה?!
ראה היום ב הלוח החדש
הצעות עבודה רבות, בכל רחבי הארץ
מטעם שירות התעסוקה

هكذا من الأصل

שוב היהודי אשם

הדראמה שסביב העלאת מחזהו האנטישמי של פאסבינדר בתיאטרון בפראנקפורט, עד ההחלטה שלא להציגו, היתה מוזרה וארסית לא פחות מן המחזה עצמו

מאת דניאל דגן

מן

"גרמניה נשברה תחת הלחץ היהודי". "30,000 בוגרי אושוויץ מכתיבים ל־60 מיליון גרמנים מה לעשות". "הלובי היהודי הכוזית מכתימות על חופש האמנות". "החוקה הדמוקרטית איננה אלא פיסת נייר, כאשר היהודים מקימים זעקת חמס".

כל אחד יכול לראות בעיני רוחו כותרות כאלו, שיזעקו בוודאי מחר או מחרתיים, מן העמוד הראשון של "הנציונאל צייטונג". שבועון ניאו־נאצי זה מופיע במינכן, ומתפאר בתפוצה של מאות אלפי עותקים. הוא מבטא בצורה תוקפנית וחריפה מה שרבים כאן מאמינים בסתר לבם: היהודים שוב עולים אל הבימה, והפעם באופן פיסי. הם פועלים נגד החוק. הם משתמשים באמצעים אלימים. הם מנצלים ללא בושה את רגשות האשם של הגרמנים, אשר איפשרו ל"יהודי העשיר" במחזהו של פאסבינדר לעשות עסקים כה מוצלחים. היהודים שוב מוציאים לגרמניה שם רע בעולם. היהודים הם בעלי נאמנות כפולה, כפי שנאמר להם בוודאי פומבי בתיאטרון של פראנקפורט: במקום לשלוח זרים למשפחתו של מפגין גרמני, שנהרג תחת גלגלי מכונית משטרה, הם מעדיפים להורים את כספם כדי לממן נטיעת עצים בישראל.

היהודים האלה תומכים במדינה הנאו־פאשיסטית, המדכאה באכזריות את העם הפלשתיני חסר המגן. לנו, לגרמנים, יש התחייבות מיוחדת כלפי אותם ערבים פלשתינאים, שה"שואה" שלהם נגרמה במידה רבה עקב התוצאות של אושוויץ. ללא אושוויץ — קובעת התיאוריה של "תסביך האשמה ההפוך", המוצאת לה כאן יותר ויותר חסידים — לא היתה קמה מדינת ישראל. וללא הקמת מדינת ישראל, לא היתה נגרמת "הטרגדיה הפלשתינית" הנוראה.

משהו מגל הפרשנויות הצפוי בכיוון זה היה אפשר לחוש כבר בערב הראשון שבו נודע על "הכניעה ללחצי היהודים". מנהל תיאטרון פראנקפורט גינטר רוהלא עמד על שלו: המחזה של פאסבינדר איננו אנטישמי. באלצו בעל כורחו להיכנע ללחצים בלתי־הוגנים של היהודים. פרשנים נזעמים הסבירו מול המיקרופונים והמצלמות, כי הם "מבינים" את הפחדים של היהודים.

אבל הפחדים האלה, הוסיפו, אינם יכולים להצדיק צנזורה ואלימות, ואינם עומדים בשום יחס למה שעמד להיות מוצג על בימת התיאטרון של פראנקפורט.

אם יבוא עכשיו גל של אנטישמיות, גרמו כאן בצורה כזאת או אחרת, יתכן מאוד שהיהודים עצמם גרמו אותו. "גם לנו יש גאווה", אמר מבקר תיאטרון גרמני, ורמז בכך לגבולות הסבלנות של ה"חוצפה" היהודית בנובמבר של 1985.

מלאכת־מחשבת של זיוף

גם למעריצים משבעים של ריינר ורנר פאסבינדר קשה להסביר, מה

"היהודי העשיר" והזונה — במחזה של פאסבינדר, שהצגתו בוטלה בתיאטרון בפראנקפורט

דחף את גאון הקולנוע המערב־גרמני לכתוב מחזה אנטישמי כה בוטה. חלק גדול מן המעריצים התגבר על הבעיה על־ידי הטענה המתוחכמת, כי המחזה איננו כלל מה שהוא נראה במבט ראשון. מיטב האמנים גויסו לתת למחזה צביון חדש, מעודן, ההופך את האנטישמיות שלו לעניין כמעט משני. מספסר קרקעות באלה. ומרושעת הופך "היהודי העשיר" לאדם מלאנכולי ורגיש. במקום אף ארוך הוא מקבל תווי פנים אריים, הוא הורג נערה גרמניה כמעט מבלי שהתכוון לכך. ובסופו־של־דבר, במה הוא אשם שהמשטרה הגרמנית איננה נוגעת בו לרעה? הבימוי המעולה, שהעיתון "פראנקפורטר אלגמיינה" כינה "מלאכת מחשבת של זיוף", הופך את האנטישמיות הבוטה של פאסבינדר לטפטוף מסוכן של רגשות אנטי־יהודיים. מבקרים רבים נופלים בפח שהטמינו להם מנהל התיאטרון והבימאי, וטוענים שאין כאן אנטישמיות כלל וכלל. הם מוכנים להישבע בנקיטת חפץ, שאחרי שראו את המחזה, הם מזדהים עם הספסר היהודי הרוצח, ומתעבים את הנאצים לשעבר, המקללים את "היהודי העשיר" באוצר המלים הפאשיסטי, שפאסבינדר ליקט מתוך עיתוניו של גבלס.

קביעה כזאת מתקיפה לאגו הגרמני, שאינו רוצה להשלים עם תופעת השנאה ליהודים. אבל בסופו־של־דבר, "האנטישמיות המתוחכמת" בגרסה של תיאטרון פראנקפורט מסוכנת עוד יותר מן המקור של פאסבינדר. זוהי אנטישמיות מעודנת, מסוגננת, מותאמת לרוח התקופה. היא יכולה "לעבור" אצל הקהל הגרמני המודרני, שנשבע, כידוע, לקדם את הפיוס המהולל בין גרמנים ליהודים. אינטלקטואלים גרמנים אומרים בנימה של פטרונות: "אנחנו מבינים את פחדיכם, יהודים יקרים. אבל אין לכם מה לחשוש. אין כאן שום סימן של אנטישמיות. פאסבינדר הרי היה ידוע כלוחם ללא־לאות נגד הדיכוי והניצול של המיעוט הטורקי בגרמניה המערבית".

תמונות מן התיאטרון, מהצגה שלא עלתה כנראה עוד על הבימה: תחילה, שיחות טלפון נואשות עם עוזריו של המנהל גינטר רוהלא. חיפוש כרטיס אחד לעיתונאי ישראלי. התשובה הסטנדרטית: "אין לנו. האולם מלא עד אפס מקום. אסור לשבת על הרצפה". אחר־כך מתברר, שהיתה זו גרסה שקרית, שנועדה להעלות את המתח, לעורר את הסקרנות ואת יצר הסנסציה. שהיו מן־הסתם הגורם העיקרי שדחף להעלאת ההצגה. באולם היו עוד תריסרי מקומות פנויים.

הכניסה לבניין התיאטרון: בחוץ עומדים עשרות סקרנים המבקשים להיכנס אל ההצגה המיוחדת לעיתונאים, ביניהם דני כהן־בנדיט ("דני האדום"), שאיננו שוכח אף פעם להזכיר את מוצאו היהודי, והוא מלווה כמובן בצלם צמוד.

הטיפה שגרשה את הסאה

כשאני מפלס את דרכי לתוך הבניין, קורא לעברי כהן־בנדיט: "עיתונאי ישראלי! הרי גם הוא שייך למאפיה היהודית השולטת כאן. למה אתם מניחים לו להיכנס?" דני האדום ממשיך לחרחר, לצעוק, לצרוח. הוא חש על הגובה, ממש כמו בימים הטובים של מהפיכת הסטודנטים בפאריס, ב־1968.

הקפטריה בבניין התיאטרון: עיתונאים עומדים בתור ארוך, כדי להגיע אל דוכן המשקאות ולקנות כוס מיץ. אחרים מתבוננים איש ברעהו. בוהים באוויר, בוחנים את חבריהם, מגלגלים שיחות. שוררת כאן אווירה כמעט סוריאליסטית, המתחזקת כעבור דקות אחדות, כאשר רוהלא מוביל את מבקרי־התיאטרון אל האולם שבו תעלה ההצגה מעוררת־המחלוקת.

הדרך עוברת במסדרונות נפתלים, בין דלתות אחוריות, בקרב פועלי בימה סקרנים. לפני הכניסה לאולם — בחדר־מדרגות מגודר מכל עבריו — שוב בדיקה קפדנית של הכרטיסים. המבקר נתון להרגשה מוזרה, שמשהו כאן איננו כשורה. פועלים כאילו בהיחבא, תחת לחץ, בתחושה כבדה של אשמה. רוהלא מנסה להסתיר את התרגשותו, אך נכשל. שוב ושוב הוא חוזר על משפט המפתח: "אין זאת הצגת בכורה. זו הצגה מיוחדת, שנועדה לאפשר לכם לשפוט אם ובאיזו מידה המחזה הוא אנטישמי".

באולם התיאטרון עצמו: הבימאי מפחד לגעת בנושא עצמו. כמותו השחקנים. לפעמים נדמה למבקר שהוא נמצא באופרטה. לעתים הוא רואה את עצמו עד לפארודיה מאולתרת. מוסיקה של ואגנר, שירי לכת גרמניים, שחקנים במסיכות ענק, בליל מוזר ורב־גוני של אלף ואחד נושאים. נעשה הכל כדי להסתיר את "היהודי העשיר", לא להעמידו במרכז, להפוך אותו לדמות צדדית, אנושית.

עוד רשמים מן התיאטרון: ההצגה נמשכת ונמשכת. המחזות המתחים ובשנים מבית־הזונות מתארכים כגומי לעיסה. אבל הבימאי מתגבר על הבעיה, מפגין את יכולתו ברעיונות חדשים, על־ידי תחבולות־בימה מכל הבא ליד. היחסים ההומוסקסואליים בין זוג גברים נהפכים לפתע לעמוד השדרה של המחזה. הטרגדיות שלהם מקבלת חיזוק חזותי מסצינת עירום, שבתמה נותר אחד הגברים מוטל על הבימה, אבר־מינו חשוף.

יותר פאסבינדר מפאסבינדר. אבל איפה בעצם "היהודי העשיר"? מה קרה שכחו את העיקר? סוף טוב הכל טוב: הבימאי חוזר אל פאסבינדר — ואל המחזה כפי שהוא.

בעצם, הוא מעולם לא נפרד מן הטקסט המקורי, אף לא במלה אחת. אבל על־ידי האפקטים הצדדים הוא הקהה את חודו של הטקסט, הפך אותו לעניין כמעט משני. עכשיו שב התיאטרון אל העיקר. אם כי באי־רצון בולט, כמי שכפאו שד. "היהודי העשיר" בתפקיד הרוצח. "היהודי העשיר" כמי שנהנה מהגנה ביטואלית של המשטרה. היהודי הורס את הכרך, שולט בגרמנים, מנצל רגשות־האשם שלהם לקידום האינטרס המסחרי שלו. "היהודי העשיר", "היהודי העשיר", למרות כל ההצטעצעויות — שוב ושוב "היהודי העשיר".

רוהלא רצה פרסומת — וקיבל אותה. קרוב לוודאי שהרדיפה אחר פרסומת היתה המניע העיקרי שלו, כאשר החליט על העלאת המחזה. אבל הפרסומת — והלחצים שהולחו אליה — באה במנות גדולות מדי. רוהלא נשבר, והבילוי־לב נרעד נאלץ לבסוף להודות: "פאסבינדר והמחזה שלו נהפכו לטיפה האחרונה שגרשה את הסאה. היינו לחוליה האחרונה בשרשרת ארוכה של אירועים — סירובו של הקאנצלר הקודם הלמוט שמידט לבקר בישראל, הפגישות התכופות של ותיקי האס"אס, הדיווחים העוינים לישראל בכלי־התקשורת, הבחת הורים בבית־הקברות בביטבורג. לאורך זמן, לא יתכן לבטוע את הצגת המחזה, אם בפראנקפורט או במקום אחר. אף יתכן שטעינו בהערכת חריפותה של התגובה היהודית לשרשרת־האירועים שמניה".

הטור שלי / נתן דונביץ

פסיכוזה בהמשכים

איננו מאמין שמישהו יוכל לפתור סופית את תעלומת היעלמם של ילדים של עולי־תימן בשנותיה הראשונות של המדינה. נסיונות קודמים לגלות את הילדים, או לפחות לדעת על גורלם — עלו בתוהו. בינתיים תפח מספר הילדים מקצת. יותר מעשרים למספר הרבה־הרבה. יותר גדול — כחמש מאות. אפשר להניח, כי בעקבות ההתעוררות שחלה לאחרונה בעניין זה, עוד יגדל המספר. השמועות וסיפורי־האימים על חטיפת ילדי התימנים, למטרות שונות ומשונות, נפוצות כאן מזה יותר משלושים שנה. קשה להאמין שהתעלומה תיפתר הפעם. אבל, גורמים פוליטיים ומפלגתיים ערים לכך שבאווירה שבה בחירות חדשות עשויות לצוץ לפתע, ביום מן הימים הקרובים, יסכימו הכל כי דרושה ועדת־חקירה. סביר להניח, שתהיה ועדה כזאת.

ישראלים־של־היום יתקשו להבין כמה הסיפור. רק מי שחווה את חוויות ראשיתה של המדינה יוכל לומר, לא תמיד, כי יש לו הרקע המתאים להבנת הנושא הנוראי.

היותי עד־ראייה לעליה הגדולה, שכינוה "מרבד הקסמים", ואחרים קראוה "על כנפי נשרים". כי אז כך, מצטמרר גופי לזכרון טיסה שטסתי מלוד לעדן וחזרה. זה היה ב־1949. הכרתי אז כמה טייסים שהיו מטיסים מטוס־סקיימאסטר בין שתי הנקודות ומעלים לכאן את יהודי תימן. יום אחד, שכנעתי את מי ששכנעתי שיטול אותי במטוס. הטיסה בכל כיוון נמשכה שעות ארוכות. אם אינני טועה, יותר משבע שעות. לשם טסנו ריקים ובחזרה מלאים עד אפס מקום.

גם היום אני מתקשה לתאר את הלוך הרוחות במטוס. משהו בין פאניקה להלם. פעם כך ופעם כך. נסלו בביראום שלא שמעו מעולם על מטוסים ועל טיסה ולפתע הם מצופפים בבטנו של הנשר הגדול הזה. היו אחוזים פחד־אימים וכל תנועה של המטוס היתה ממלאת מפיהם צווחות חנוקות. אבל, כאשר התרגלו למחשבה שהם טסים ואינם נופלים, החלה התרוצצות המבוהלת בתוך המטוס. טייסים ריווחו, כי בכמה מן הטיסות ניסו עולים להדליק פרימוס בעת הטיסה, להרתיח קפה. יצאו מתימן רעבים וצמאים. מרוב ההתרגשות הגדולה לא באו אוכל אל פיהם. עכשיו, לפתע, בשחקים, היו שגילו "תושיה" — להדליק פרימוס ולהרתיח קפה. כמו בסרט־מתח, ביקשו הטייסים, כאשר הבחינו בתכונה בין המושבים, לשדלם שלא להבעיר אש.

כאשר הגיעו אל מעברות־העולים, שיועדו להם, ולהאחזויות הראשונות בירכתי הארץ, נמשכה מבוכתם של העולים ושל מי שנועדו לקלוט אותם כאן. התנגשות אדירה בין שתי תרבויות. הקולטים, למשל, מבקשים מהם לעשות שימוש בבתי־השימוש. אך אלה נותרו ריקים ומיותמים. העולים עשו צרכיהם כפי שהיו רגילים לעשותם. בשדה. צחצוח שיניים, אף כי צולם ליומני־קולנוע כאקט של תרבות מערבית, נראה להם מצחיק ומגוחך — או, לפחות, מביך.

ילדים, בין חיים למוות

ילדים לא נולדו בבתי חולים. נשים המשיכו ללדת, כבעבר, על הקרקע, או במזרנות. אחרי שהיה התינוק נולד, נהגו להניח קמצוץ חול על טבורו של הנולד. התוצאה, במקרים רבים: זיהום כללי ומוות. שידוליהן של מטפלות שלא יילדו בחוץ אלא בבית־החולים נשאו פרי חלקי. היו ששוכנעו והיו שלא שוכנעו. כך, הובאו לבתי־החולים המעטים הקטנים תינוקות וילדים שפירפרו בין החיים למוות.

תופעה שכיחה למדי היתה נטישת תינוקות. בתי־חולים המתינו לאם או לאב שיבואו לקחת את הילד, זה שהבריא, ולעתים המתינו לשוא. ההורים לא באו. לא אחת, היו יוצאים אחות או רופא צעיר, או שניהם גם יחד, עם שוטר, למעברה לחפש את הורי הילד. לעתים, היו חוזרים עם הילד בידיהם, כלעומת שבאו. בכמה מחלקות היו ילדים שגדלו במשך חדשים ארוכים. ילדי־המחלקה. לא היו להם הורים. אחר כך, סודרו במוסדות, או נמסרו לאימוץ.

בדיחות הן רק בדיחות, אך בדרך כלל יש בהן גרעין של אמת. וכך הילכה זו הבדיחה, בבית־החולים וגם מחוצה לו: על תימני שהביא לבית־החולים את ילדו שנפגע בתאונה. אמר לו הרופא, באותה בדיחה, כי יצטרכו לתפור אותו ולתקן את אשר טעון תיקון. השיב האב: "לא כדאי לתקן. נעשה חדש". המעלעל בעיתוני הימים ההם בוודאי ימצא את הבדיחה מודפסת, כאן או שם.

קירבתם של המעברות לכבישים גם היא הוסיפה למאגר הפגיעות. ילדים התרוצצו בקרבת הכביש או עליו ממש, ולמרות נפח התנועה הקטן בימים ההם, היו תאונות. ילדים נפגעו. היו מקרים, שבהם הורים לא האמינו שילד שנפגע בידי מכונית ניתן להצילו. מאוחר יותר, שהגיעו לבתי־החולים ילדים נפגעי־תאונות שלא היה להם דורש.

כאשר הגיע הילד לבדו, באמבולנס, לא היה אפשר לרשום את פרטי־זהותו. במקרה הטוב, ידע את שמו הפרטי. את שם הישוב. המרש לו ולהוריו, לא ידע. לא היו על הילדים מסמכי־זיהוי כלשהם, וכך קרה, שאב או אם, במעברה או במחנה עולים, חשים שאחד מילדיהם איננו. מחכים לו עד בוש. מנסים למצאו, מוסרים את שמו, שם משפחתו ושם הישוב — אך בבית־החולים, בהיעדר הפרטים הללו, הרישום לקוי והתשובה, לעתים: "אין לנו ילד כזה".

תעשיית שמועות האימים

היעלמם של תינוקות וילדים לא היה בחלל ריק. האווירה בישראל, מדינה שהיא עצמה עוד היתה בחיתוליה, היתה רוויה שמועות נוראות ומחרידות. כמו בכל קהילה של מהגרים חדשים, חוסר־הביטחון שלט בכל. חוסר־הביטחון הוליד את השמועות. הכל "הלך", מבוזית התוכן או הניסוח.

היו מקרים שיצרו פסיכוזות המוניות. כמו, למשל, היעלמה של הילדה רוחל לוין, בשולי רמת־גן. לא, לא תימניה. עד שגילו את גופתה הפגועה, תוצאת רצח מיני של מטורף, שנתפס אחר־כך — נתמלאו רחובות רמת־גן וסביבותיה בשמועה הנוראה כי "תופסים ילדים לעשות מבשרם נקניקים". במשך ימים, ושבועות סגרו הורים את ילדיהם בבתים, לא התירו להם ללכת ברחוב ללא ליווי של מבוגר. כאשר נעלם עוד ילד, שנמצא שלם ובריא כעבור יום ופשוט תעה בדרכו, ראו בכך המבוהלים "ראיה חותכת" לכך שהשמועה נכונה.

באווירה זאת של שמועות, שלא פסחה על שום ישוב, נולדה הגרסה על היעלמם של ילדים תימנים, שנחטפו — על פי השמועות — למטרות שונות ומשונות. מי למיסיון, מי לאימוץ ומי "לעשיית נקניקים".

אינני יודע כיצד יצליחו להתיר את הפקעות הללו היום, לאחר שלושים וחמש שנים ויותר, או כיצד יידעו לברור את האמת מן הדימיוני. אבל, במציאות הפוליטית של היום, בוודאי ימנו ועדת־חקירה. אהיה סקרן לקרוא את מימצאיה.

עדות בן־גוריון

אם תהיה ועדה כזאת, חובה עליה לקרוא את דברי דוד בן־גוריון לאחר ביקור אצל ילדי תימן בבית־החולים תל־השומר (דברי הכנסת, ג׳, 128, מיום 21 בנובמבר 1949):

"ילדים מתים כזבובים. עלינו להציל אותם. אמנם גם פה התמותה רבה, אבל יש פה טיפול יותר יעיל ויותר נאמן. וזוהי אחת התמונות המחרידות ביותר שראיתי בחיי. באגף שנמסר על־ידי הצבא לילדי תימן שכבו ילדים ותינוקות הדומים יותר לשלדים מאשר לבריאים חיים. ללא כוח לבכות. רבים גם ללא כוח לספוג מזון. רק בעיניהם זרח עוד אור חיים והעיניים עיני ילדים יהודים, ילדים יקרים. והרופאים יהודים והאחיות יהודיות מטפלות בהם באמונה, באהבה. הבינותי באותו רגע מה זאת 'גילה ברעדה'. נתחלחלתי ונפעמתי מהמחזה הנורא הגדול. כן — אלה הם חבלי משיח".

עכשיו, אם אמנם תקום חקירה, כדרישת חברת־הכנסת מרים גלזר־תעסה, ייקראו רופאים ואחיות, אלה שנותרו בחיים, וייחקרו מה אירע לילד זה ומה אירע לילד ההוא, לפני שלושים וחמש שנים. גם אלה, ככל הנראה, "חבלי משיח".

מדע על־פי האפשרויות בלבד

פרופ׳ דבורצקי נשיאו החדש של מכון וייצמן למדע, מודאג מהעובדה שאין הכל שותפים לדעה שההשכלה הגבוהה והמחקר המדעי הינם צורך לאומי ממדרגה ראשונה במדינה

מאת ירח טל

על שכמו של פרופ׳ אריה דבורצקי (69), נשיאו החדש, השביעי במספר, של מכון־וייצמן למדע מוטלת עתה משימה כבדה: לסייע למכון לעבור את התקופה הקשה בכלכלה עם מינימום פגיעה ברמתו המדעית, שפרסומו ומוניטין רב יצאו לו בעולם. הנשיא היוצא של המכון, פרופ׳ מיכאל סלע (61), המסיים 10 שנות כהונה בתפקיד, הקדיש חלק ניכר ממאמציו למטרת גיוס תרומות למכון, בעיקר בחו"ל. ככל שהשתתפות הממשלה בתקציביהם של המוסדות להשכלה גבוהה הולכת ונשחקת (והמדובר בשחיקה של עשרות אחוזים), גדלה החשיבות של סגירת הפער שנוצר בתקציבים על־ידי תרומות. חשיבותן של התרומות למוסד כמו מכון וייצמן, המשופע במעבדות הזקוק לפריטי ציוד מחקר ומעבדה יקרים, גדולה. גיוון תקציבי משפיע ישירות על רמת המחקר וההוראה המשתלמים לתארים גבוהים (ובמכון־וייצמן אין לימודים לתואר ראשון).

פרופ׳ דבורצקי, מתימטיקאי, מבחירי המדענים בישראל, מודע היטב למשימה הניצבת בפניו. "ההשכלה הגבוהה נמצאת כיום בשפל חסר תקדים" הוא אומר. אך את השפל אין הוא רואה רק דרך "החור של הגרוש". הוא מתריע באותה מידה של חומרה גם על הירידה המדאיגה, לדבריו, ביוקרת מדעי הטבע והמדעים המדויקים בעיני בני־הנוער.

לפני כשנתיים עמד בראש ועדה מיוחדת שמינה שר החינוך והתרבות לבדיקת הנושא. בדו"ח המסכם שלה תיארה "ועדת דבורצקי" מצב עגום ביותר של לימודי המדעים בבתי הספר התיכוניים. התברר כי פחות ופחות בני נוער בוחרים לפנות ללימודי מדעי הטבע, המתימטיקה והפיסיקה.

ניתן אפילו — מצאה הוועדה — לסיים בית ספר תיכון מבלי ללמוד פיסיקה ומעט מתימטיקה. מעט מאוד נעשה בנושא מאז הוגשו הממצאים. המצב בכמה תחומים נעשה אף חמור יותר — בוצעו קיצוצים נוספים. בין־השאר המליצה "ועדת דבורצקי" על הרחבת לימודי המדעים המדויקים (מתימטיקה ופיסיקה) ומדעי־הטבע (כימיה וביולוגיה) לכלל ציבור תלמידי התיכון במגמה להקנות להם ידע מינימאלי בתחומים אלה, הרחבת הלימודים בתחומים אלה לקבוצה המצומצמת של תלמידים בעלי כישורים למקצועות אלה. "עתידנו תלוי במידה רבה בקבוצת עלית זו, כמו גם ברמתה של האוכלוסיה הכללית ולא ניתן לתאר בעתיד חברה שאנשיה לא יהיו מצוידים בידע ממוצע במתימטיקה ופיסיקה. "השוויה במקצועות הריאליים בבתי־הספר היא אופנה שהתחילה במערב, אך שם היא כבר נעלמה במידה רבה. אצלנו אופנה זו עדיין שרירה וקיימת לצערי" אומר פרופ׳ דבורצקי.

לדבריו אפילו מבחינת שיקול תועלתי צר — האינטרס צריך להיות — טיפוח תחום החינוך וההכשרה, דווקא בשעות מצוקה. לחיזוק דבריו הוא מביא לדוגמא את "המהפכה התרבותית" בסין; שנים יידרשו לה עתה כדי להשתקם ולהדביק את הפער שנוצר בינה לבין המדינות המתקדמות. "פרופ׳ חיים וייצמן אמר פעם כי אין הכרח להיות משוגע כדי להיות ציוני אבל זה עוזר. מרבית המדענים הישראליים יכולים לקבל עבודה בחו"ל בתנאים הרבה יותר טובים, והעובדה שמרביתם נשארים".

פרופ׳ דבורצקי, נולד ב־1916 בקוזל שברוסיה ועלה ארצה בהיותו בן 7. בשנת 1937 קיבל את התואר השני באוניברסיטה העברית ובשנת 1941 את התואר דוקטור לפילוסופיה. בשנת 1951 מונה לפרופסור למתימטיקה באוניברסיטה העברית. במסגרת עבודתו באוניברסיטה כיהן כדיקאן הפקולטה למתימטיקה ומדעי־הטבע (1955־1957) וכסגן נשיא האוניברסיטה (1959־1961). הקים ועמד בראש המכון ללימודים מתקדמים באוניברסיטה העברית (1975־1985). פרופ׳ דבורצקי כיהן כמדען ראשי של משרד הביטחון (1968־1972) כיו"ר הוועד למדעים באקדמיה הלאומית הישראלית למדעים (1963־1968), כסגן נשיא האקדמיה (1968־1974) וכנשיא האקדמיה (1974־1980). היה עמית במכון ללימודים מתקדמים בפרינסטון (1948־1950), ובין 1957־1958 שימש כפרופסור־אורח באוניברסיטאות קולומביה, פרינסטון, ניו יורק ופרדו ובקולג׳ ההיפרגג. בשנת 1975 הצטרף למועצת המנהלים של מכון־וייצמן, ובשנת 1979 לוועד הפועל של המכון. משנת 1984 הוא מכהן כיו"ר משותף של הוועדה המייעצת המדעית האקדמית של מועצת המנהלים של המכון, ובשנת 1979 קיבל תואר דוקטור־כבוד מטעם המכון.

פרופ׳ דבורצקי רואה בדאגה סימנים ראשונים של נסיגה במדע הישראלי. מעבדות בישראל, שעם הקמתן לפני כמה שנים, ניצבו בשורה הראשונה בעולם התיישנו ואין במצאי המשאבים הנדרשים לשם חידושן. הדבר משפיע על יכולת התרומה המדעית של ישראל ועל כוח המשיכה שלה לגבי מדענים מחו"ל, אם זה מדענים עולים, או מדענים ישראלים חוזרים או מדענים אורחים בעלי־שם מחו"ל. מתחיל גם להישחק השם שרשמו לעצמם מדעני ישראל בכבשם את ראשות הטבלה העולמית במספר היחסי של פרסומים מדעיים. והדימוי של מדענים המסתגרים ב"מגדל־השן" אינו מתאים יותר למדען הישראלי, גורס פרופ׳ דבורצקי. לדבריו המדען הישראלי הממוצע מעורב במחקר יישומי אולי אפילו יותר מעמיתו בחו"ל.

רמז על המדיניות שיעצב פרופ׳ דבורצקי במכון־וייצמן, ניתן אולי ללמוד מדבריו על הצורך בקביעת סדרי־עדיפויות במדע הישראלי. "על ישראל", הוא מדגיש, "להתאים את עצמה לקנה־המידה האפשרי, ועל־פי הצרכים של המדינה לקבוע את תחומי המחקר והפיתוח המדעיים. לבדוק ולהחליט מה ראוי לטיפוח ובעל סיכויים להצליח ומה מיותר וחסר־סיכוי". עם־זאת, מדגיש פרופ׳ דבורצקי כי אסור לנו לטעות בעודף תכנון, "מכיוון שבמדע לא ניתן לדעת היכן תהיינה פריצות־הדרך. מניסיוני כמדען ראשי של משרד הביטחון אני יכול להעיד על כך: תמיד דאגתי כאשר דיווחו לי שכל הפרויקטים הצליחו על פי התוכניות. זו היתה עדות לכך שהממונים הלכו בדרך סלולה, שתתה מבטיחה, ללא כל חדשנות".

הנדבך האקדמי אינו התחום של המדע לקחת כל שיתוף מהקופה הציבורית", מדגיש פרופ׳ דבורצקי. בציינו את הצורך במערכת תכנונית במחקר האוניברסיטאי. המערכת צריכה, לדעתו, להיות של המועצה להשכלה גבוהה והנהלות האוניברסיטאות, אך לא של גורמים ממשלתיים. לדעת פרופ׳ דבורצקי תפקיד המוסדות להשכלה גבוהה הוא להעניק הכשרה כללית לתלמידיהם. כאשר ההתמחויות הספציפיות יינתנו במקומות העבודה, עם השתלבות הבוגרים בהם. לאור התפתחות התעשייה עתירת־הידע, צופה נשיאו החדש של מכון וייצמן כי יגדל הביקוש לבעלי תארים גבוהים בתעשייה, ובעוד בעבר עסק רק שליש מבעלי התואר השלישי בתעשייה, והשאר באוניברסיטאות, הרי שבעתיד, היחסים יתהפכו. כמי ששימש בתפקידים מרכזיים במערכת ההשכלה הגבוהה בארץ יודע פרופ׳ דבורצקי כי "לא יהיה זה נכון לטעון שאין שם שקל מבוזבז באוניברסיטאות", אך הוא גם יודע שמערכת זו עברה בשנים האחרונות את הקיצוצים הדראסטיים ביותר בהשוואה לכל מוסד ציבורי אחר.

המשך הקיצוצים מעמיד מערכת ההשכלה הגבוהה בסכנה. התייעלות פנימית היתה נדרשת עדיין, אומר פרופ׳ דבורצקי, אולם מה שמדאיג אותו היא התחושה המקננת בתוכו שאין הכל במדינה שותפים לדעה שההשכלה הגבוהה והמחקר המדעי הינם צורך לאומי ממדרגה ראשונה. בתפקידו כנשיא מכון־וייצמן ינסה פרופ׳ דבורצקי, בדרך שלו, לשכנע את מקבלי ההחלטות במדינה כי ההשכלה הגבוהה היא אכן צורך לאומי ממדרגה ראשונה.

איפה הם היום / שמעון סאמט

האיש שדבק בראשונים

בן 78, ממשיך יצחק זיראב בפעילותו, מרבה בכתיבה ועמל על ארכיונו, המוקדש לתולדות האיכרות הארצישראלית

זיראב: קשר של יותר מחמישים שנה עם הפרדסנות

בשלושה תחומים עיקריים צבר יצחק זיראב (78) לאורך שישים שנות פועלו הציבורי והחברתי: בהתאחדות האכרים, שהיה נשיאה; בעיתונאות, כמנכ"ל מערכת "הבוקר"; בהסברה, בתחום ביטחון ישראל, משימה שהטיל עליו דוד בן־גוריון.

לבד מזה, הקדיש יצחק זיראב הרבה זמן ומרץ לפרסום עשרות ספרים, על ההתיישבות לתקופותיה; רפורטז׳ות מסיורים בארץ וממסעותיו בעולם, כגון על מבצעי עם שארית הפליטה, לאחר מלחמת־העולם השנייה, תיאור מפעלי הכיבוש הארץ־ישראלית ועוד. הוא אף פירסם כמה ספרי ילדים בחרוזים.

קשה להיפגש לשיחה עם יצחק זיראב. בן ה־78 עושה כמעט יומיום כמה שעות מחוץ לבית, טרוד בעניינים ציבוריים שונים, בהתנדבות פנסיונרית. הוא אף מרבה בכתיבה. שעות רבות הוא מקדיש לניהול ארכיון רב־היקף ורב־נושאים. ארכיונו ידוע כאוצר בלום. על־אף כל עיסוקיו אלה, הוא איש־משפחה מובהק, עוזר נאמן לרעייתו, דבורה, יועצת משפטית ופעילה בבעיות מצוקה משפחתית, המרפיה. בעניינים אלה גם כוועדת בבתי־דין רבניים. בנם האחד, שופט בבית־משפט השלום בתל־אביב, הבן השני ישב בקבוצה ומבקר לעתים קרובות בישראל. ארבעה נכדים ליצחק ולדבורה זיראב.

שנת הראשונים

הם גרים בשיכון הוותיקים ברמת־גן, על חלקת קרקע שהעמיד לרשותם אברהם קריניצי ז"ל. במסגרת חלוקת קרקע עירונית־ציבורית, העמיד קריניצי חלקות־קרקע גם לרשות קבוצת עיתונאים ועסקני ציבור, שביקשו לשבת בעיר־הגנים. פנים הדירה שופע ספרים, תמונות ומזכרות, במיוחד צלחות סטגניות מהמזרח הרחוק. בניגוד לכמה בעלי דירות באותו איזור, שכבר הספיקו להעלות קומה שנייה על דירת היסוד, מתגוררת משפחת זיראב בבית בן קומה אחת.

זה יותר מחמישים שנה, קשור יצחק זיראב קשר הדוק עם מוסדות החקלאות והפרדסנות, שבמסגרת התאחדות האיכרים ועם תנועת ההתיישבות. על כך נבחר ליקיר מושבות הגליל; יקיר כפר תבור; יקיר מזכרת בתיה. במושבה כרמי־יוסף נקרא המוסד החינוכי על שם דבורה ויצחק זיראב. על כתביו זכה בפרס אוסישקין.

יצחק זיראב כונה בשעתו האיש שדבק בקורותיה הראשונים של ההתיישבות. עד היום הוא שוקד על תוארו, "נשיא התאחדות האכרים" ועורך ביטאונה "איכרי ישראל".

במשך השנים גם היה חבר בהנהלת לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים ובמינהל הפיתוח של הקרן הקיימת לישראל. הוא העלה את המסכת "שנת הראשונים", שבן־גוריון הפך לאירוע ממלכתי.

יצחק זיראב נולד ברוסיה בשנת 1907 וגדל במשפחה ציונית בעיר סמולנסק. עוד בימי נעוריו החל למשוך בעט סופרים, כמשתתף בעיתון יומי רוסי, חותם בשם עברי: כפרי. משפחתו עלתה לארץ בשנת 1926 ונאחזה במושבה מגדיאל. אבי המשפחה ביקש להחליף בארץ את עיסוקו המסחרי הגלותי בחקלאות, אלא שכעבור שנה נפטר. זמן קצר אחריו, מתה גם רעייתו. הם הניחו אחריהם שלושה בנים.

אדמה אדומה וכחולה

בגישתו העקרונית לבעיית החקלאות בישראל, גרס זיראב את גרסתו של משה סמילנסקי, כי אין אדמה אדומה (שמעבדים חקלאי השמאל) ואין אדמה כחולה (שמעבדים חקלאי הימין האזרחי), אלא זו אדמת ארץ ישראל בכללה, השייכת לאומה כולה. זיראב גם דגל בסיסמתו של סמילנסקי, "אם חקלאות כאן — מולדת כאן". אלא שגורלו האישי לא קשר אותו אישית בפועל עם עבודת האדמה, בעיסוק יום־יומי קבוע.

בגאווה מיוחדת מספר יצחק זיראב כיצד, עם הקמת מדינת ישראל, קרא לו ראש הממשלה דוד בן־גוריון, והטיל עליו להקים מוסד הסברתי ציבורי לצבא ההגנה לישראל, כמוסד קשר בין צה"ל לכלל אזרחי המדינה. זיראב אף הקים את הקשר בין ציבור החקלאים והפרדסנים בארץ (המרכז החקלאי והתאחדות האכרים) לבין הארגון החקלאי העולמי "איפא"פ", ובו שימש חבר ההנהלה.

זיראב אומר שחל שינוי מהותי בגישת הדור החקלאי הצעיר בארץ, לעומת הגישה שהיתה לנחלתם ולסיסמתם של נושאי בשורת ההתיישבות העברית בארץ־ישראל לפנים. אף התנאים האובייקטיביים הם לעתים בעוכרי הפיתוח המיוחל של המושבות. רבים מן המושבים מוציאים כיום המושבניקים כשליש מהכנסתם — מחקלאות ממש; כשליש בא מתוספת־הכנסה מעבודות צדדיות, ועוד כשליש מפעולה שמחוץ לחקלאות. במקומות רבים בהתיישבות הקיבוצית, רוב ההכנסות באות ממפעלי תעשייה וממוסדות אירוח של תיירות פנים וחוץ, לעומת ההכנסה הפחותה מענפי החקלאות. אכן, שומעים היום יותר ויותר על המשבר בחקלאות. ואף־על־פי־כן, מאמין איש־שיחי בשליחותה הלאומית של ההתיישבות והחקלאות.

מסע אל הבנים האובדים

נציגי התעשייה הישראלית נפגשו עם ישראלים המתגוררים בארה"ב במטרה להחזיר לארץ יורדים בעלי מקצועות נדרשים לתעשיה

מאת אבי גבאור

ניו יורק

"בדרך הביתה", מפגש פנים מול פנים של נציגי התעשייה הישראלית עם ישראלים המתגוררים בארה"ב, הוא מבצע שנועד להחזיר לישראל יורדים בעלי מקצועות נדרשים לתעשיה עתירת־הטכנולוגיה המתפתחת של ישראל. ישראלים שבוודאי השכלתם ומיומנותם המקצועית אינם "נפולת של נמושות". הם "הבנים האובדים" היקרים שלנו, שיסייעו לצמיחת הכלכלה והתעשייה הישראלית. ובמיוחד, נתנה התעשייה הישראלית בדיעבד לגיטימציה לשהותם בחו"ל.

את מבצע "בדרך הביתה", כפי שקוראים לו כאן, יזמו כבר לפני כשנה וחצי יובל אור ואריה שפירא מכפר החורשים. שותפו למבצע זה גם את מפעלי התעשייה בארץ ואת אנשי משרד העבודה. לכל אחת מ־13 חברות התעשייה, המשתתפות במבצע גיוס הישראלים, המבצע עולה כ־25,000 דולר, ונראה שאין הן מצטערות על ההשקעה שכן לאחר שהקפנה, סיבוב ראשון בלוס אנג׳לס, ומאוחר יותר בניו יורק, קלטו רבות מהן עשרות מועמדים לתפקידים נדרשים למפעלים בארץ.

בכנס בניו יורק לא דיברו לא על ציונות, ולא על חינוך ילדים. דיברו על ג׳ובים ועל משכורות, דיברו על נסיעות, גישוש לארץ ועל עבודה לאשה. לטקס הפתיחה הגעתי עם חבר ישראלי, דוקטור לפיסיקה, שלאחר שנתיים במפעל תעשייה במערב התיכון, החליט לבדוק מה האפשרויות בבית. בלובי, ליד הכניסה לאולם, קיבלו אותנו דיילות נחמדות בשאלה "אתה רוצה לחזור הביתה? אוקיי, תמלא טפסים, אנחנו נצלם ונעביר לכל המפעלים המשתתפים את הפרטים שלך".

"אוקיי", אמר הגבר. "אבל את זה יכולתי לעשות לפני חודשיים באמצעות הדואר".

על הדלפק ערימות של חוברות מפוארות. "בדרך הביתה", נייר כרומו משובח ומכתב אישי של ראש הממשלה שמעון פרס. את החוברות הללו, ובהן פרטי החברות המשתתפות במבצע ובעלי המקצועות הנדרשים בכל חברה שבהם, הבטיחו המארגנים — במודעות הענק שפורסמו בעיתונים — לשלוח הביתה לכל המתעניינים שיוכלו להכין עצמם למפגש. בפועל, החוברות לא הגיעו ולעשרות האנשים שהתקשרו למשרד נציגות משרד העבודה בניו יורק, לא נותר אלא להגיע למפגש ולקרוא את החוברות בלובי.

בתוך האולם, קבלת פנים. "המנכ"ל הגיע?" שואלים המארגנים. "הגיע לא הגיע", אומר אריה שפירא מכפר החורשים, "אנחנו מתחילים. כאן אפשר לגמור ביזנס", הוא מכריז לפני הבאים. "אפשר לדבר ברצינות ולקבל תשובה".

יהושע פורה, מנכ"ל משרד התעשייה הגיע לערב במקום השר משה קצב. קודם שעלה לדבר, שאלתי אותו כיצד האבטלה בארץ ואם לא חל כירסום בדרישה לעובדים. מאז החלו לארגן את המבצע ועד שהגיע לניו יורק. "תשאל את נציגי התעשיינים האלה", הוא משיב. "לא שילמנו להם כדי לבוא הנה".

מייד לאחר הנאומים, מתחילים בפגישות. המועמדים מצטופפים בתורים ליד דלפקי החברות, ומתראיינים בשיטת הסרט הנע. יצחק איש־הורוביץ מנהל־ארה"ב מספר שהחברה שלו מעוניינת לקלוט כ־20 עד 30 איש, רובם מהנדסי אלקטרוניקה. איש־הורוביץ מדבר על שפל בעמק הסיליקון, וטוען כי המהנדסים הישראלים הם בעלי הביצוע הגבוה ביותר בשוק. "תאו־ראן ארה"ב", הוא אומר. "קלטנו עובדים ישראלים גם למפעלים בארה"ב, אבל לא באירוע זה. זה ערב לגיוס עובדים ישראלים רק בשביל ישראל".

בינתיים, בדלפק של חברת "בזק" נראה שמישהו גמר עניין. מצלמות הטלוויזיה מנציחות את רגע המתיחה ואת לחיצות הידיים. אלי חקק, שעשה דוקטורט לכלכלה בארה"ב והוא עושה זה שנים בארה"ב, חוזר לארץ לג׳וב בכיר ב"בזק". חקק חוזר לתפקיד כלכלן בדרגה 9 של דירוג מדעי החברה. הבזק. החברה תטיס אותו ואת משפחתו על חשבונה לישראל, על חשבונה אף תטיס בימי השכירות של דירתו בישראל למשך שנה.

הטלוויזיה מצלמת אבל בעצם העסק היה גמור מראש, שכן חקק, עובד לשעבר של משרד התקשורת, סגר את העסקה עם החברה כבר כמה ימים קודם־לכן והערב בא רק בשביל הטקס, לחתום על הניירות וללכת.

אבל "בזק" היא קולטת העובדים מספר אחת בניו יורק, שכן מדובר בחברה חצי־ממשלתית, המעוניינת מלקלוט אנשים חדשים בארץ. מצד שני, בזכר לחברה לקלוט ישראלים חוזרים מחו"ל, במשכורות שבין 1000 ל־3000 דולר לחודש ברוטו.

ישראלי יורד אחר, בירוא, שאת שם משפחתו ביקש שלא להזכיר, מספר מעסיקו בחוזה, הוא מהנדס מחשבים המתגורר בניו ג׳רזי ועובד במפעלי ג׳נרל אלקטריק שבקליפורניה. אותיו, שם הוא מנהל יחידת קונפיגורציה. "אני אחראי על אספקה שוטפת של ציוד ומחשבים שיתאימו לצורכי המשתמשים", הוא מסביר לי את מהות תפקידו. הוא משתכר 47,000 דולר בשנה. בארץ, הוא אומר, הוא מקווה להשתכר לפחות החצי מזה. לשאלה, מתי הוא חוזר, הוא משיב: "אני עדיין לא חוזר. תלוי איזה עבודה יציעו לי". באופן נפשי הוא מוכן לירידה בשכר וברמת החיים, ולמעשה הוא מוכן לחזור בעיקר בשל לחצי אשתו, המתגעגעת להורים בבית.

אחד מגיבורי הערב, הסובב במפגש, הוא יוסי קוציק, עוזרו של שר הקליטה. קוציק טוען שבארה"ב מתגוררים 170,000 ישראלים בלבד, המבנה במספרים את הידיעה הרווחת, המדברת על 400,000 ישראלים בארה"ב, מהם כרבע מיליון בניו יורק. קוציק מבסס את טענותיו על ממצאי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שחישבה ומצאה כי מאז קום המדינה עזבו את הארץ 700,000 ישראלים וחזרו רק 580,000. נכון לינואר 85׳, אומר קוציק, חסרים למדינת ישראל 420,000 אזרחים, מהם 15 אחוז ערבים.

לפי נתונים אלה, שפורסמו באחרונה בכנס קציני חינוך של צה"ל, שוהים בארה"ב "רק" 170,000 אזרחים ישראלים, ש"רק" 15 אחוז מהם צעירים ילידי הארץ. 32,000 מהם אקדמאים, ובתוכם — חזרנו לעניינינו — 8000 מהנדסים. כמה עשרות מהם יחזרו לארץ עקב מבצעי "פנים מול פנים", זה כבר בכוח. נותרה רק הבעיה הקטנה של כל היתר.

4.3 מיליוני קנדים מתחת לקו העוני

תוצאה ישירה של האבטלה. הנפגעים העיקריים: משפחות חד־הוריות שבראשן עומדת אישה.

מאת גלעד דותן

טורונטו

דו"ח המועצה הארצית לרווחה שפורסם באוטאווה בימים אלה, מורה כי יותר מ־870 אלף ילדים וצעירים "נרמסו" בחמש השנים האחרונות מתחת לקו העוני. מספר האנשים שהכנסתם נפלה מתחת זה הוא 4.3 מיליונים, כשישית מאוכלוסיית המדינה.

אלה הם, לכל הדעות, ממצאים חמורים מאוד. אבל אין לשכוח שהגדרתו העירכנית של קו העוני מעידה במידה רבה על רמת המחיה האמיתית, שממנה נהנית המדינה הקנדית. על פי הגדרה זו, עני הוא אדם הדר לבדו בעיר שגודלה עולה על חצי מיליון תושבים, שהכנסתו ב־1984 נפלה מ־9,839 דולרים (קנדיים). משפחה בת ארבע נפשות נחשבת לענייה אם הכנסתה נפלה ב־1984 מ־20,010 דולר.

ג׳ק אפ, שר הבריאות והרווחה בממשלה הפדראלית, קובע כי בשנות השמונים מסתמנת עליה בעוני, לעומת ירידה בשנות השבעים. "כל עוד שיעור האבטלה לא ירד ממספר דו ספרתי", אמר השר, "מותר לצפות שלא יחול שינוי לטובה". דעה זו מקובלת, בעיקרו של דבר, גם על המומחים בנושא. שיעור האבטלה בעיין בין 11% ל־12% מכוח העבודה, וזו איננה התמונה כולה. המושג "אבטלה סמויה" פירושו בישראל, כידוע, עובדים מיותרים. בקנדה יש לו משמעות שונה לגמרי: אנשים שאינם עובדים ואינם מופיעים בסטטיסטיקת האבטלה, אף שהיו רוצים לעבוד.

בקטגוריה זו נמנים, קודם כל, מאות אלפי תלמידי תיכון וסטודנטים, הלומדים רק משום שאינם מוצאים עבודה; נשים הנשארות בביתן לאחר שנואשו מלמצוא תעסוקה; גימלאים שהיו מעדיפים לעבוד. לו היו כל המובטלים מאלה נכללים בסטטיסטיקה, היתה התמונה קודרת בהרבה.

הפער בין העשירים לעניים גדל במידה מסוימת. משפחות שהכנסתן השנתית עולה על 50,451 דולר, נהנו ב־1984 מ־40.1% מכלל ההכנסות. ב־1980 חלקן היה 38.4% "בלבד". מחצית המשפחות שבראשן עומדת אישה נמצאות מתחת לקו העוני. אבל רק עשירית מן המשפחות החד־הוריות שבראשן עומד גבר נמצאות מתחת לקו העוני. הדו"ח מצביע בדאגה מיוחדת על ההחמרה במצב הילדים: מספר הילדים מתחת לגיל 16 שהתגוררו עניים, היה ב־1984 1.2 מיליון. זו עליה של 304 אלף לעומת הדו"ח של 1980.

המחוז היחיד שנרשמה בו ירידה במספר העניים הוא הקטן במחוזות, אי הנסיך אדוארד. הגידול התלול ביותר נרשם במחוז אלברטה, שבו מופקים 85% מכלל הנפט הקנדי. הסיבה: כפי שקל לשער, קשורה בסוף ה"בום" הכלכלי במחוז, עם הירידה המתמדת במחירי הנפט.

על ההחמרה במצב מעיד גם הגידול הדראמטי במספרם ובהיקף פעילותם של "הבנקים למזון". מוסדות אלה, המוקמים בחסותן של כנסיות נוצריות, דואגים לספק ארוחות חמות וחבילות מזון לנזקקים. זמר הרוק ברוס ספרינגסטין תרם 20 אלף דולר מהופעותיו בטורונטו ל"בנק מזון" בעיר הגדולה בקנדה, וביקש מאוהדיו ללכת בעקבותיו.

מה עושה הממשלה להקלת המצב? אפילו פחות מקודמותיה. אבל בהחלט לא משום התעלמות מהיקפי הבעיה או בשל אדישות. ממשלת בריאן מאלרוני מייצגת מדיניות ימנית מובהקת. היא מאמינה, בין השאר, בצמצום השירותים הציבוריים ובהקלת נטל המסים. מן הצמצום סובלים בעיקר מעוטי ההכנסה, ואילו מן ההקלות במס נהנים בעיקר בעלי האמצעים. יש סימנים שמדיניות זו מביאה לתוצאה המקווה: הגברת קצב הצמיחה במשק. אבל לטווח קצר, וודאי שאין בה להקל על העניים.

כלכלה ועסקים

אלביט — הקשר לאלסינט גרם לירידת מחיר המניה

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

מניית אלביט היא דוגמה טובה למניה, שהתנהגותה בבורסה מושפעת משמועות. אלביט היא חברה־בת של אלרון ומוחזקת על ידה בשיעור של 10%, ואלרון מחזיקה גם ב־30% ממניות אלסינט זהו הקשר היחיד בין אלביט לאלסינט אך עם פרוץ "משבר אלסינט" התחילה מניית החברה עם אלסינט ושערי החלו לרדת. גרף מיטב מראה, כי שער המניה עמד ביוני 85' על 9.4 דולרים למניה. אך בניגוד למגמה הכללית שהיתה אז בבורסה, החל לרדת עד שנפל ל־7.5

של 9 מיליוני דולר לעומת רווח של 8.6 מיליוני דולר במחצית המקבילה של השנה הקודמת. בהתבסס על הרווח — כגילום שנתי — נסחרת המניה לפי מכפיל של 5. ניתוח הדו"חות הכספיים מלמד כי. גדלות החברה טובה. לחברה הון עצמי של 60 מיליון דולר, מחציתו במזומן.

פרסית של 3 מיליוני דולר, במחיר מחול.

חברת אלביט רשמה את מניותיה למסחר בניו־יורק בחודש ספטמבר 1983, לפי מחיר של 6 דולרים מניה. בשלושת החודשים הראשונים קפץ מחיר המניה עד כדי 13 דולר. יו"ר מועצת המנהלים של אלרון עוזיה

דולר למניה. מובן שהתנהגות המניה בארץ השפיעה גם על שער המניה בארה"ב, שם היא נסחרת מעבר לדלפק. ושווי השוק של החברה נשחק עד למטה מ־100 מיליון דולר.

אתמול פורסמו הדו"חות הכספיים של החברה, שהצביעו על רווח

החברה הודיעה אתמול לבורסה על סגירת רשימת ההחתמות להנפקת המו"פ שלה שבמסגרתה גייסה 19 מיליון דולר. לפני שבועות מספר ביצעה אלביט תרגיל בהעלאת המוטיוואציה של עובדיה, ואיפשרה להם לרכוש את מניות החברה בהנפקה

גליל מסר ל"הארץ" לפני חודשים אחדים, כי אלביט לא תגייס הון בארה"ב לפני ששווי השוק של מניותיה יעלה ל־200 מיליון דולר, כפול משווי השוק הנוכחי. בימי "המסחר" האחרונים חל תיקון מסוים במחיר המניה והיא עלתה בשיעור של 15%.

מחיר שמן סויה גולמי בארץ כפול ממחירו הבין־לאומי

מאת יונתן שרמן

על אף הוזלת מחיר השמן בחודש שעבר, מחיר שמן סויה גולמי בארץ עדיין כפול מאשר מחירו העולמי. טונה שמן סויה גולמי נמכרת כיום בארץ במחיר 1050 דולר, בהשוואה לכחמש מאות דולר לטונה בחו"ל. מחיר השמן הגבוה בארץ נובע מתחשיבים של משרד התעשייה והמסחר, המבוססים על המחירים הגבוהים ששולמו בעבר בעבור פולי הסויה על ידי מינהל הסחר הממשלתי. יצחק מיטלמן יו"ר מועצת המנהלים של "יצהר" מסר ל"הארץ", כי ליצרני השמנים אין כל השפעה על מחירי השמנים, האיל ומצר זה היה מאז ומתמיד בפיקוח וכך המצב גם כיום.

המחיר יוזל בקרוב ב־50 דולר

היצרנים אינם מרוויחים מהמחירים הגבוהים, אלא רק המדינה המוכרת את גרעיני הסויה ליצרנים.

יצוין, כי מחיר שמן הסויה הגולמי בחו"ל אינו כולל הוצאות הובלה, אגרות ומסים שונים, אשר במקרים קיצוניים עשויים ליקור עד כשבע מאות דולר לטונה. אבל גם כך מחיר השמן בארץ גבוה בחמישים אחוזים ממחירו בעולם.

משרד התעשייה והמסחר אינו מאפשר יבוא של שמן סויה גולמי, למרות ההפרש הגדול במחירים, זאת כדי למנוע פגיעה ביצרנים המקומיים. על כן רמת המחירים נותרת גבוהה, חרף העובדה כי השמן משמש חומר גלם עיקרי בשדה ארוכה של מוצרים כמו מוצרי מאכל (מרגרינה), צבעים, כימיקלים ועוד.

דוד ברודט סמנכ"ל התכנון במשרד התעשייה והמסחר והאחראי לפיקוח המחירים מסר בתגובה, כי משרד התעשייה והמסחר מודע להפרשי המחירים בענף השמנים והוא מתכוון להוזיל בקרוב את מחיר שמן הסויה הגולמי. ברודט סירב לנקוב בשיעור הוזלת השמן הצפויה, אבל ל"הארץ" נודע ממקורות עסקיים, שמדובר בהוזלה של כחמישים דולר לטונה או כחמישה אחוזים בלבד. עוד נודע, כי משרד האוצר לוחץ על משרד התעשייה והמסחר להוזיל את מחיר השמן בשיעור חד יותר. סופר "הארץ" מוסיף, כי באחרונה חלה ירידה ניכרת במחירי פולי הסויה בעולם והם נמכרים במחיר הנמוך בשלושים דולר ממחירים בתחילת השנה.

דוד אליאנס יארגן באנגליה תצוגה ליצרני הטקסטיל הישראלים

מאת יונתן שרמן

איל העסקים היהודי־בריטי, דוד אליאנס, התחייב לארגן בקרוב תצוגה מרוכזת באנגליה, שבה ישתתפו כל יצרני הטקסטיל הישראלים הפעילים או המנסים לפעול באנגליה. יזמתו של אליאנס — תעשיין הטקסטיל הגדול ביותר באנגליה, שמחזור עסקיו מגיע ליותר ממיליארד ליש"ט בשנה — היא חלק מפעילותו בפרויקט כוח המשימה המיועד להגדיל השקעות־חוץ בארץ.

אליאנס שותף בקבוצת העבודה האירופית של כוח המשימה, והוא נטל על עצמו את הפרויקט של תצוגה מרוכזת, במטרה לאפשר ליצרנים ישראלים להגביר את חדירתם לשוק האנגלי. אליאנס התחייב לדאוג לבואם של כל הקניינים הבריטים העיקריים לתצוגה שיארגן, ולעודד קשירת קשרים מסחריים בין היצרנים הישראלים לקניינים המקומיים.

מתעקש למכור פיתות במחיר מופקע

מאת יהושע מאירי

בעל מאפיית פיתות בירושלים, יוסף מזרחי, שנתפס לפני שבועיים בהפקעת מחיר ונדון עקב כך לקנס של 750 אלף שקל, נתפס השבוע שנית בהפקעת מחיר.

בביקורת נוספת שערכו פקחי משרד התעשייה והמסחר הוברר, כי בעל המאפיה שברחוב רפפורט בירושלים לא הוריד את מחיר הפיתות בעקבות הביקורת הראשונה.

בגין עבירה זו הובא האיש בפני שופט בית משפט השלום בירושלים, השופט שמעה. השופט הטיל על יוסף מזרחי מאסר על תנאי וכן הטיל על הנאשם להתחייב על סך 2 מיליוני שקל לא לעבור עבירה דומה.

בעלת חנות מכולת במרכז המסחרי בקרית־ארבע, שגבתה מחיר הגבוה ב־36 אחוז מהמחיר המותר בעבור תבנית מקרונים, נדונה לקנס של 500 אלף שקל. כן הוטל על הנאשמת להתחייב על סך מיליון שקל לא לעבור עבירה דומה.

מעקב / יהושע גלבוע

9 מ' דולר דרושים כדי לפתור בעיית פועלי אתא

ברשימת אנשי כוח אדם באתא יותר מ־900 עובדים המצפים לפתרונות, 10 מהם פנסיונרים. קשה במיוחד מצבם של 35 עובדים שיצאו לפנסיה מוקדמת לפני כשנתיים ואשר ההנהלה התחייבה להפריש בשבילם את הכספים לקרן הפנסיה. אך עם סגירת המפעל חדלו הכנסים להפריש את התשלומים להערכת מזכיר הוועד גרשון פלד. מבין 900 העובדים, רק כחמישים התחזה בעבודה קבועה. השאר מתקיימים מהסכנות, מעבודות ארעיות, והרוב הגדול מוסיף להתקיים מדמי אבטלה.

מועד הזכאות לדמי אבטלה יפוג בסוף שנה זו.

בעייתו המעיקה של הוועד היא, ששיעור ניכר מבין עובדי אתא הם מעל לגיל המישים, שעבדו במפעל 20 או 30 שנה, ובמצב התעסוקה כיום כמעט שאין סיכוי למצוא עבודה. מחישוב שנעשה במפעל עולה, כי לפתור בעיית הפנסיונרים, היוצאים לפנסיה מוקדמת ולתשלום הפיצויים למפוטרים נדרשים כ־9 מיליוני דולר.

בקופת הפיצויים יש רק חלק קטן מסכום זה. הוועד תובע שהממשלה וההסתדרות יירתמו להבטחת זכויותיהם של המפוטרים והפורשים לגמלאות

בית המשפט / צבי הראל

הנאמן לנכסי בן־ציון תובע 60 מיליון שקל משותפיו לשעבר של פושט־הרגל

עוה"ד אוריאל גורני, שהוא הנאמן על נכסי פושט הרגל של יהושע בן ציון, הגיש באחרונה תביעה נגד שותפו לשעבר של בן־ציון עוה"ד אליהו מירון ונגד משרד עורכי הדין מירון, בן ציון ופריבס. הנאמן לנכסי בן ציון תובע 60 מיליון שקל.

עוה"ד גורני טוען, כי בן־ציון העלים כ־60 מיליון שקל שהתבטאו במניות שהוחזקו בחברת "נאות אביב בע"מ". בתביעה מציין הנאמן, כי עוה"ד מירון ובן־ציון רכשו מפעם לפעם נכסים שונים במשותף לפני השותפות ביניהם ולאחריה (לפני שמונה בן־ציון למנכ"ל בנק ארץ־ישראל בריטניה הוא עסק בעריכת דין).

עוד נטען בכתב התביעה, כי חלק מהנכסים נרשמו על שמם של בן־ציון ומירון, חלקם בשם תאגידים שונים בנאמנות עבורם, וחלקם בשם עוה"ד מירון בנאמנות בעבור בן־ציון. הנאמן מציין, כי בדצמבר 1976 כאשר הוכרז בן־ציון פושט־רגל הוקנו נכסיו לנאמן. בין נכסים אלה, טוען עוה"ד גורני, כלול חלקו באותן מניות והרווחים שנתקבלו בגינן. רק באוקטובר 1981, נאמר בכתב התביעה, נודע לנאמן על דבר קיומן של המניות. בן־ציון והגורמים האחרים לא גילו זאת לנאמן ואף התחמקו ממתן פרטים.

לפני חודשים מספר הגיש הנאמן בקשה לחייב את השותפות של משרד עורכי הדין מירון, בן ציון ופריבס להעביר את המניות של בן־ציון אליו. השותפות התנגדה לכך מטעמים שונים ובית המשפט קבע להעביר את הדיון לתביעה רגילה, טרם הוגש כתב הגנה.

נדחתה תביעה של מנהלי בנק לאומי לדחות את התביעה נגדם על הסף

רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב אורי גורן דחה באחרונה את בקשת מנהלי בנק לאומי — ארנסט יפת ומרדכי איינהורן — לדחות את התביעה שהוגשה נגדם על ידי בעל מניות.

נגד מנהלי הבנק הוגשה "תביעה נגזרת". המדובר בתביעה המוגשת על ידי בעל מניות בשם הבנק כנגד מנהליו, על מנת שהמנהלים יפצו את הבנק על נזקים שנגרמו לבנק בשל מדיניות ופעולות של הנתבעים בקשר לוויסות המניות הבנקאיות.

בית המשפט פסק, כי בשלב זה של הדיון הוא אינו מביע דעה לגבי סיכויי הצלחת התביעה, אך ציין כי לא ניתן לומר שהתביעה מחוסרת סיכויים. כמו כן נעתר השופט לבקשת התובע והתיר לו לתקן את כתב התביעה, בהוספת פרטים נוספים הקשורים לתיאור שליטתם של הנתבעים והרווח על מניית התובע למועצת המנהלים של הבנק בדרישה, כי אלה יתרו על הגשת תביעה על ידי הבנק כנגד שני המנהלים הנתבעים. מטעם בנק לאומי הופיע עוה"ד אלכס הרטמן. מטעם בעל המניות הופיע עוה"ד הד"ר ישראל וינברג.

התפוצץ המו"מ בין התעשיינים לבין החקלאים

מאת אברום צחור

התפוצץ המשא ומתן בין התעשיה לבין החקלאים על המחיר שהיו התעשיינים אמורים לשלם לחקלאים בעבור העגבניות שיסופקו לייצור שימורים.

מדי שנה מספקים החקלאים עד 300 אלף טונות עגבניות לתעשיה. לפני שנה שילמו המפעלים בעבור עגבניות אלה 63 דולר לטונה. השנה הציעו התעשיינים מחיר מרבי של 47 דולר בלבד. יצוין, כי המחירים שמשלמים המפעלים מצויים בירידה מתמדת. לפני כשנתיים היה המחיר 67 דולר לטונה עגבניות, ושנה קודם לכן — כ־69 דולר לטונה.

יבולי העגבניות בארץ מסתכמים מדי שנה בכ־400 אלף טונות. כ־100 אלף טונות מיועדים לאספקה לשווקים הסיטוניים והיתרה מיועדת לעיבוד תעשייתי.

לדברי ראשי ארגון מגדלי הירקות, חייבים החקלאים לדעת את שרותיהם עד תום דצמבר הקרוב; אם עד אז לא יוסכם על מחיר סביר לקראת העונה החדשה, חלקם יימנעו מזריעה. עקב כך עלול להיווצר כבר בחודשי הקיץ הקרוב מחסור חמור בעגבניות לתעשיה.

תחזית "אלביט": גידול ביצוא ב־30 אחוז וקיפאון בשוק המקומי

מאת יונתן שרמן

תחזית "אלביט" השנה מורה על כך, שיצוא החברה יגדל בשלושים אחוזים ואילו המכירות בשוק המקומי ייוותרו בעינן. בסך הכל צפוי, שמכירות החברה יגדלו השנה ב־12 אחוז, לסכום של כ־168 מיליון דולר בהשוואה ל־150 מיליון דולר אשתקד. מסכום זה היווה היצוא אשתקד 62.5 מיליון דולר והמכירות בשוק המקומי הסתכמו ב־86.5 מיליון דולר.

עמנואל גיל נשיא חברת "אלביט" מסר, כי גידול זה תואם פחות או יותר את הגידול הצפוי בשוק האלקטרוניקה הביטחונית בעולם. אשר על פי הערכות גדל השנה ב־11 אחוזים, מ־47 מיליארד דולר לפני שנה ל־52 מיליארד דולר השנה. תחזית "אלביט" מבוססת על העובדה, כי השוק הביטחוני בארץ נתון כיום בקיפאון וקשה להניח כי מכירותיו יגדלו בעתיד הקרוב. הילכך מנסה "אלביט" להגביר את מאמצי השיווק שלה, בין השאר על ידי פעילות משותפת עם חברות אחרות דוגמת "אל אופ" ו"אי.סי.איי." ופיתוח מערכות ממוחשבות לדגמי מטוסים או טנקים מחודשים. גיל אמר עוד, כי בחברה חוששים בעיקר מהצפוי בשנת 87־8', כאשר השוק הביטחוני בארץ יקטן בשל העדר הזמנות, אשר אינן מתקבלות כיום. לדבריו, ישראל צריכה לנצל את המצב הקשה של המשק כיום לתהליך מקיף של התייעלות, אשר תכלול תמרוץ תעשיות שבהן יש לנו יתרון יחסי והזנחת תעשיות אשר בהן אין לנו סיכוי להתחרות עם שאר ארצות העולם.

ריבית החובה תרד מחר ב־1.5 אחוז ריבית הזכות תרד ב־1 אחוז בלבד

רווח והפסד / אריה לביא

הריבית הדביטורית והאפקטיבית שתופחת מחר באחוז וחצי על פי הודעת בנק ישראל לא תגרום הפחתה מקבילה בשיעורי הריבית הקרדיטורית. סבורים במערכת הבנקאות. הריבית הקרדיטורית אמנם תופחת אך בשיעור נמוך מכך באחוז. משום הצורך של מערכת הבנקאות לגייס כספים נוספים.

כפי שכבר פורסם ב"הארץ" תופחת הריבית הדביטורית על ידי הפחתת שלושה מהמרכיבים של הריבית האפקטיבית "עמלי" להקצאת האשראי ששיעורי האפקטיביות הוא כיום כאחוז לחודש אלמנט הסיכון, שהוא הפער בין הריבית הבסיסית לבין הריבית המרבית שגובים הבנקים יפחת בין אלה... ליוזם אחוזים ויותר ריבית על חריגה מקו האשראי.

בנתונר שהריבית בבנקים אמנם תופחת על פי דרישת בנק ישראל, תהיה ריבית החובה המשוקללת כ־6.5 אחוזים בחודש, לעומת כ־8 אחוזים כיום. מחיר השתנות יקטן גם הוא, מ־6 עד 10 אחוזים כיום ל־5 עד 8.5 אחוזים מחר.

בנק הפועלים היה הראשון שהודיע כבר ביום שני בערב על הסכמתו לקבל את תוכנית בנק ישראל. מניחים שהבנקים האחרים ילכו בעקבותיו. בשלב זה עדיין לא ברור כיצד יפצה בנק ישראל את הבנקים, אשר התנו את הפחתת הריבית בקבלת פיצוי מתאים, שימנע מהם ירידה ברווחיות בגלל דרישת בנק ישראל. עם זאת, מניחים שבנק ישראל ימשיך לשלם לבנקים ריבית גבוהה על עודפי נזילות, כבר תופחת הריבית שהבנקים משלמים כיום על ההלוואות המוניטריות האחרונות.

נטיה לירידה בריבית הדולרית על פת"ם

הריבית שהבנקים משלמים על פיקדונות פת"ם ופת"ח נקבעת למעשה על ידי בנק ישראל, על פי המקובל בשווקים הכספיים בעולם. למן ראשית 1985 מורגשת יציבות בריבית המשולמת על ידי הבנקים. עם נטיה קלה להפחתה, על פי השינויים בשוקי היורו. כך למשל, ריבית היורו על הדולר בעולם ירדה מ־8.5 אחוזים על פיקדונות לשלושה חודשים ל־8.25 אחוזים. לעומת זאת, יש נטיה בולטת יותר של ירידה בשיעורי הריבית על המטבעות האירופיים. כך, הריבית ממרס ועד עכשיו על המארק (לשלושה חודשים) ירדה מ־6 ל־5 אחוזים, הריבית על הליש"ט לאותה תקופה ירדה מ־8/7 12 ל־16/7 11 אחוזים, ועל הפרנק הצרפתי — מ־8.5 ל־5.5 אחוזים. מכיוון שמרבית פיקדונות הפת"ם והפת"ח בארץ הינם בדולרים, נפרט להלן את שיעורי הריבית המשולמים על ידי הבנקים על פיקדונות דולריים בלבד:

כפי שניתן לראות, יש פער של 1.75 עד 2.75 אחוזים בין הריבית המשולמת על ידי הבנקים למפקידים בפת"ח (פיקדונות תושבי חוץ) לבין הריבית המשולמת למפקידים בפת"ם. מה גם שמפקידי החוץ פטורים ממס. על המפקידים בפת"ם לשנה חל מס סופי של 25 אחוז.

סכום הפיקדון	פת"ם 12 חודש	פת"ח 3 חודשים	פת"ח 6 חודשים	פת"ח 12 חודש
עד 5000 דולר	4.500	7.000	7.000	7.250
עד 10000 דולר	4.875	7.125	7.125	7.375
עד 25000 דולר	5.250	7.250	7.250	7.500
עד 50000 דולר	5.625	7.375	7.375	7.625
מעל 50000 דולר	6.000	7.500	7.500	7.750

העורך: נחמיה שטרסלר

תיקי חקירה רבים הועברו לפרקליטות מחוז ת"א ע"י הרשות לניירות ערך

מאת יהודה שרוני

הרשות לניירות ערך העבירה בשבועות האחרונים לפרקליטות מחוז ת"א מספר גדול של תיקי חקירה בנושאי עבירות על חוק ניירות ערך, עם המלצה להעמדה לדין. גורמים בשוק ההון מעריכים כי הרשות לניירות ערך הגבירה בחודשים האחרונים את קצב עבודתה, זאת מכיוון שועדת בייסקי אמורה להגיש בשבועות הקרובים את מסקנותיה בנושא מפולת מניות הבנקים.

משרד המשפטים מתכוון להקצות בשבועות הקרובים פרקליטים נוספים לטיפול בתיקי החקירה הנצברים בפרקליטות; לא כל התיקים המועברים לפרקליטות המחוז מגיעים בסופו של דבר לבית המשפט. המלצות ועדת גבאי שהוגשה לא מכבר יקלו במקרים רבים, ובעיקר בעבירות של מניפולציה במניות ויסות של ניירות ערך, לגבש את האשמה.

25% גידול במכירות "כלי חיתוך הניתה"

מאת יונתן שרמן

מפעל "כלי חיתוך הניתה" הגדיל את מכירותיו השנה בעשרים וחמישה אחוזים, וכמעט כל הגידול בא לביטוי בהגברת המכירות בארה"ב. המפעל הנמצא בבעלות "כור" ומייצר כלי חיתוך מדויקים לעיבוד שבבי, יסיים השנה את מכירותיו בגידול של 66 אחוזים במכירות בארה"ב. אשתקד מכר המפעל מוצרים בסכום של 2.4 מיליוני דולר בארה"ב והשנה יסתכמו מכירות אלה ב־4 מיליוני דולר. בנבה פלד מנכ"ל חטיבת המתכתיקה של "כור" מסר ל"הארץ", כי הוא מקווה ששיעור הגידול במכירות המפעל יישאר בעינו גם בשנה הבאה.

שיכון עובדים מתנגדת למיזוג עם סולל בונה

מאת אריה לביא

חברת שיכון עובדים מתנגדת למיזוגה במסגרת חברת סולל בונה. בדיון שנערך שלשום בחברת העובדים הביע יו"ר מועצת המנהלים של שיכון עובדים ח"כ רפי אדרי התנגדות במיזוג, וחשש שלא יהיה בכך כדי להביא להבראתה של סולל בונה והדבר רק יגרום להרעה במצבה של שיכון עובדים.

סופר "הארץ" מציין כי בין מנכ"ל סולל בונה שרגא רוטמן לבין יו"ר מועצת המנהלים של שיכון עובדים ח"כ אדרי שוררת מתיחות רבה. אדרי חושש מכך שהמיזוג יביא להיבלעות שיכון עובדים בקונצרן סולל בונה, ובכך יגרום הרעה במצבה הכספי של שיכון עובדים. (בניגוד לסולל בונה, לחברת שיכון עובדים נזילות גבוהה ביותר, והיא גם בעלת נכסים בהיקף ניכר ביחס להיקף פעילותה).

בחברת העובדים הוחלט אתמול להוסיף ולדון בנושא המיזוג בין סולל בונה לשיכון עובדים בימים הקרובים.

המיזוג שבו דנים מבוסס על המלצות של ועדה, שבראשה עמד משה אולניק, מנכ"ל בנק הפועלים. הוא המליץ למזג בשלב מאוחר יותר במסגרת סולל בונה ושיכון עובדים גם את חברת הבניה יובל גד, שהיא בבעלות קונצרן כור.

הארץ
מוסף מיוחד
תערוכת ייצוא 85
לשרותי ייצוא ושיווק
בחסות מכון הייצוא
יופיע ב־2 בדצמבר 1985
מפרסמים המעוניינים להבטיח את השתתפותם במוסף, מתבקשים לפנות בהקדם האפשרי אל מחלקת המודעות של "הארץ" טל. 03—824261 או אל משרדי הפרסום.

יצוא 85
תערוכה וכנס בינלאומיים
לשירותי ייצוא ושיווק • 2־5.12.85
בחסות מכון הייצוא הישראלי:
כבר נרשמו להציג בתערוכה למעלה משבעים וחמש חברות משמונה מדינות הנותנות שירותי ייצוא
יצואן ונותן שירותי יצוא, המעוניין לקחת חלק בתערוכה או בכנס!
צלצל ל־239507 או 222041

המכון לפריון העבודה והיצור
מרכז והדרכה
המכון לקידום יחסי עבודה
המגמה לפיתוח כ"א והדרכה
יום עיון בנושא:
סיום קשר עבודה — זכויות וחובות העובד
המרצים: עו"ד ב. הולץ, עו"ד ע. עמירן, ד"ר מ. ערן, מר ש. רובשוש, עו"ד ז. כרמלי, עו"ד ב. חקלאי, מר י. גלעדי, מר ב. קמין
מנחה יום העיון: ד"ר ע. כרמי.
תל אביב, יום ב' 18.11.85
פרטים והרשמה: — המכון לפריון העבודה והייצור רח' הנרייטה סולד 4 ת"א
טל' 03—430226, 03—430265, לאחר שעות העבודה 03—430215

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ בקשה למתן הקלות על חלקה 258 בגוש 3923 ברח' הרצל 23.

לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב'. קיים עליה: — בנין 2 קומות 2 דירות. בקשת בעלי החלקה — הקלה של 6% למבנה עוד הקלה של 6% למגורים, עקב השינויים הפנימיים.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה להועדה תוך מועד של 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתוך הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון — לציון

רוזנפלד ספנות בע"מ
סוכני אניות-משאות-נוסעים-מכולות
FARRELL LINES
INCORPORATED

Vessel Voy	New-York	Baltimore	Norfolk	Haifa	New-York	Baltimore	Norfolk
Expatriot 123	6–8 11	9 11	10 11	25 11	16–18 12	19 12	20 12
Argonaut 58	18–20 11	21 11	22 11	7 12	28–30 12	31 12	1 1
Extreedom 123	5–7 12	8 12	9 12	24–25 12	14–15 1	16 1	17 1
Expatriot 124	16–18 12	19 12	20 12	4 1	25–26 1	27 1	28 1
Argonaut 59	28–30 12	31 12	1 1	16 1	6 8 2	9 2	10 2

Note: Clip and Savenote
Subject to change without notice
גזור ושמור
כפוף לשינויים

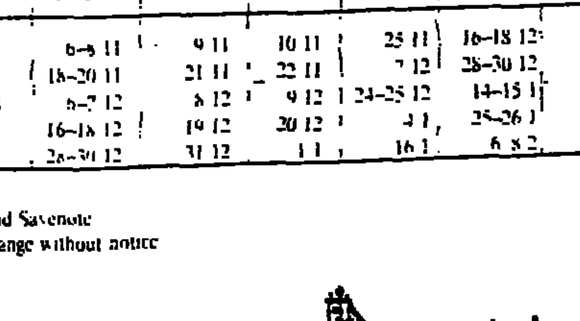

חיפה טל. 533261 אשדוד טל. 31211 תל אביב טל. 295157/8/9

חינם!
סורק מימסרים
לכל הרוכש "רב תדר" לקשר אלחוטי
מעל 2 מימסרים ויותר
הקשר האלחוטי המהיר בעולם
רב תֶדֶר JOHNSON
תקשורת אלחוט ממוחשבת
חסוך היום אלפי $- ותום לעסקיך "רב תדר" - וקבל חינם סורק מימסרים ממוחשב!
הסורק האלקטרוני הממוחשב מעניק לך יתרונות יחודיים:
1. סריקה אוטומטית - עד 8 אתרי־ממסרים לטווחי קשר ארציים! (פוטר אותך מהצורך בבורר ידני).
2. גם אם שכחת לשנות - בעת הנסיעה, את כפתור התדרים, סורק המימסרים שבמכשיר, יחליף אוטומטית את התדר לפי המקום בו אתה נמצא.
3. חוסך לך את הצורך במספר מכשירים ואנטנות בתחנות הבסיס.
4. נותן לך מידע על כל כניסה ויציאה בתחומי הקליטה והשידור ומונע איבוד קריאות.
5. קריאות אישיות וקבוצתיות לפי בחירה.
6. יכולת פעולה עד 160 ערוצים (320 תדרים).
7. "רב תדר" עם סורק חינם - יש לך קשר אלחוטי ממוחשב, פרטי, בלי שותפים ובלי הפרעות, עם חסכון גדול במזומנים ובזמן!
★ הנחות גם על ציוד קשר אחד
★ לרשותך גם ציוד קשר משומש

קבוצת איתורית
רוטקום בע"מ — שיווק ושירות, קשר אלחוטי, ג'ונסון - ארה"ב
איתורית בע"מ — שרותי תקשורת, שרות כל ארצי לאיתור אלחוטי, מערכות רדיו טלפון למכונית
פתח תקוה 03-900041/5, רמת־גן 03-731177, חיפה 04-721325/6, ירושלים 02-533308, נתניה 053-44615, אשדוד 055-24816, באר־שבע 057-79765
טלפון חדש ברמת־גן 7549177
ליכטנזון ■ צרפתי ■ גינה

שערי המניות 12.11.85

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
א.ת.ה ש	13400	שב				-4
הספנות 0.1	1300		94.8	+15	+1.2	+145.3
הספנות א 0.5	551	תב	254.8	+30	+5.8	+2088.5
כללי לא בהסדר	34800		18.5	+1300	+3.9	+79.2
בנק צפ'אמר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צ'אמר אופ1			—	הפסקת	מסחר	—
רנות א 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רנות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
רנות שה 2			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	2360		1728.3	+45	+1.9	+1949.1
פ.י.ב.י. 0.5	1990		2677.9	+90	+4.7	+3587.3

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אידיבי רג 100.0	71070		86.6			-177
אידיבי ב 100.0	72800		.3			
אידיבי בב א	453000	תב	.6	+22000	+5.1	+1.6
אגוד 0.1	52950		32.3	-10		-32.3
דיסקונט ב	90500		6.4			-6.3
דיסקונט א	90750		73.5	+350	+0.4	+236.7
דיסקונט שה ב	10550		6	-100	-0.9	-16.1
המזרחי ש	29290		267.8			-267.7
המזרחי ב	29040		72.4			-21.5
המזרחי שה 9	13320		16.6			-16.6
הפועלים בבב	79650	תב	3.4	-8850	-10	-8.5
הפועלים ש	48082		628.2	+150	+0.3	+1258.9
הפועלים ב	48010		77.7	+10		+72.3
כללי א 1.0	123700		5.6			.6
כללי אופ 9	118500		4			-4
כללי שה 5	97135		43.7	+4615	+5	+49.8
כללי שה 7	5870		24	+10	+0.2	+46
כלל 0.1	30665		372.3			-758.6
כללי שה 9	42000		10.1	-300	-0.7	-10.3
כללי שה 11	11800		153.7	+330	+2.9	+113.8
מימון המר 1.0	42310	שב		+80	+0.2	+20
מימון המר 5.0	21520		.4	+20	+0.1	+22.8

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אדנים 0.1	5700		32.6	+189	+3.4	+16.9
לאומי־משכ' ב	1370	תב	238.5	+221	+7	+226.3
לאומי־משכ' ב	3149		12.7			+17.5
כרמל ב	2620		31	-50	-1.9	-16
כרמל שה 1	2260	שב				
בנין ב' 5.0	3248		10	+148	+4.8	+19.9
פת מבב ב	679		348	+4	+0.6	+252
משכן ב ב	1689	תב	116.6	+150	+9.8	+327.2
עצמאות 0.1	3000		26.3	+3	+0.1	+100
טפחות בבב ב	11000		9.2	+5	+0.1	+5.8
טפחות רג ב	9850		78	+460	+4.9	+209
טפחות שה 1	6300	שב				
טפחות שה 2	3035		56.4	+10	+0.3	+92.3
יעבור 1.0	550		86.3			-72.7
יעבור 5.0	329		40			-40
מירב 1.0	1160		129.6	-17	-1.4	-129.6

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
מלגן אב	248	תב	1932.9	+17	+7.4	+2094.9
החקלאות בבב א	30000		1.3	-1000	-3.2	-1.3
החקלאות בבב ג	155500	שב				
לאומי תעש' א ש	3091	תב	321	+281	+10	+451
פתוח תעש' בבב	59400	תב	.1	+5400	+10	.3
פת תעש' בב ב	355000		.1			
פת תעש' בב בג	188715	תב	3	-20000	-9.6	-3
פת תעש' בב גג	186415	תב	1.3	-18000	-8.8	-1.3
פת תעש' בב ד	209268	שב				
פת תעש' בב דה	63060	שב				
מרכז קבלנים 5.0	577		723.8			+478.4
תיירות בב	170700	שב				
כלל ליסנג 0.1א	2992		1			-1
כלל ליסנג ב0.5	1419		62	+50	+3.7	+16.6
כלל ליסנג אגוח	10342		20	+347	+3.5	+26.1

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אריה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אריה אופ ב			—	הפסקת	מסחר	—
אריה שה 1			—	הפסקת	מסחר	—
ארדם 0.1	2563		193.4	+122	+5	+112.4
ארדם א 0.5	1399		244.3	+60	+4.5	+265.4
בטוח סהנה 0.1	922		10	+44	+5	+65
בטוח סהנה 0.5	422	תב	53.9	+22	+5.5	+299.7
הדר 1.0	1020		68			-22.9
הדר 5.0	444		917.5			-380.7
הסנה ש	1892		4899			-348.4
הפניקס 0.1	4176	קב		+199	+5	+181.6
הפניקס 0.5	1426	קב		+69	+5.1	+504.3
המבטח־הראל 1.0	3081	תב	40	-339	-9.9	-40
המבטח־הראל 5.0	1500		7.1			-51.9
ירדניה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ירדניה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	14800	תב	15	+600	+5.7	+12
מנורה 5.0	6000		16.9	+240	+4.2	+16.9
סהר ג 1.0	2270		135.9	+65	+3	+14.5
סקוריטס 1.0	3400		27.9			.6
צור ש	[illegible]	תב	823	+125	+10	[illegible]
ציון החזקות 1.0	5651	תב	.6	+510	+9.9	+15.6
ציון החזקות 5.0	1319	תב	41.6	+118	+9.8	+174.4

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אינטר גאטא 1 ש	3030	שב		+100	+3.4	+30
אינטר גאטא 5 ש	1050		50	+50	+5	+76
אינטר גאט אופ 1	490		175.8	+10	+2.1	+4.7
מאיר עזרא 1.0	3280		25			+10.7
מאיר עזרא אופ 1	3150		25			+24.9
שחה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
שחה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	950	תב	101	+51	+5.7	+244
קריסטל 1.0	2276	תב	138.6	+207	+10	+138.6
רפק 0.1	26500	שב		-500	-1.9	-1
רפק 0.5	4765	קב		+227	+5	+5.1
שופרסל א 2.0	3830		47.4	+180	+4.9	+431.3
שופרסל ב 10.0	1980		452	+70	+3.7	+460.1

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
דלק ג ש	3260		999.1	+130	+4.2	+1627.8
הראל 1.0	2130	שב				
הראל 5.0	853	שב				
ספנות הספקה 0.1	9334		63.5	+384	+4.3	+97.2
ספנות הספקה 0.5	3715		109.1			-23
קידוד 0.1	793		106.6	-39	-4.7	-45
קידוד 1.0	200		1392.8	-9	-4.3	-1162.6
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
כוס' עזובה 0.1	2090	תב	111	+190	+10	+70.3
כוס' עזובה 0.5	546		152.5	+26	+5	+340.9
כוס'עזובה אופ1	275		300	-1	-0.4	-193.5
קונטרסים 0.1	913	תב	177.3	+85	+10	+227.3
קונטרסים 0.5	417	תב	258.4	+30	+7.8	+70

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	11430	תב	25	-1270	-10	-28.6
גלי זהר 5.0	4000		.1			-6.7
מלונות דן 1.0	3330		34.6	+159	+5	+8.4
מלונות דן 5.0	1845	תב	30	+100	+5.7	+57
חוף האלמוג 1.0	2280	תב	163.7	+100	+4.8	+181.9
כנס בר 1 ב	1790			+5	+0.3	+25
מלונות הירדן	1835		93.3	+15	+0.8	+47.3
מלונות הלום 1	416		562.7			-515.4

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
דטה בימן 1.0	1150		63	+20	+1.8	+46.6
ה.ל.ג. 1.0	5748	תב	20	+525	+10	+60
יעגא 1.0	2300		60			+4.1
יעגא אופ א	2050	שב				
כלל מחשבים 1.0	2000		91.2			+13.3
מ.ל.ל. 1.0	5190		34.5	-10	-0.2	-7.6
מ.ל.ל. 5.0	2270	תב		+112	+5.2	+20
מכון מחשבים 1.0	2068	שב		+60	+3	+25
ניקוב מחשבים 1	1200		58.5			-22.1
ניקוב מחש' 5	1600	שב				
תים מחשבים 1.0	1200	תב	285	+100	+9.1	+259.6
תים מחש' אופ1	11400	שב				

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אברהם בינוי 1ש	635		129.4	+17	+2.8	+25.9
אברהם בינוי 5ש	385	שב				
אורן 1.0	522	בה	51.3	+25	+5	+163.7
אורן 5.0	211		109.6	+1	+0.5	+15.4
אזורים 1.0	1410		266.5	+60	+4.4	+1110.3
אילן 1.0	870		1333.7	+30	+3.6	+911
אילן אופ 1	339	תב	452	+74	+9.7	+781.1
אל-רוב 1.0	1200		35.4	+5	+0.4	+32.7
אל-רוב 5.0	860	שב				
אבנים 1.0	738	תב	175.3	+66	+9.8	+245.2
אבנים אופ 1	521	קב		+66	+14.5	+1260
אפריקה 0.1	24400		76.9	+915	+3.9	+219.1
אפריקה 1.0	16450	תב	89.2	+800	+5.1	+300.8
ארזים	700		50.4			+49.5
אירקון 0.1	5830	תב	80	+530	+10	+100
אירקון 0.5	3800		46			-46
בן יקר גת 1.0	2820	תב	33	+200	+7.6	+35
בינוביין 1.0	1265		15.9	+45	+3.7	+22.1
בינוביין 5.0	580		101.3			-61.6
בינוביין אופ 1	547		5.3			-5.3
הדיקר 1.0	2560		60	+100	+4.1	+70.3
הדיקר 1.0	290	תב	126	-26	-8.2	-125
הדיקר 5.0	245		1			-1
הדיקר אופ 1	125		295	-0.5	-0.4	295
הדקר 0.1	2530	תב	8.5	+180	+7.7	+25.5
הדקר 0.5	1406		195.6			145.6
הל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2930		1741.6	+120	+4.3	+3826.3
גבים 0.1	4620		25	+90	+2	+86
גבים 0.5	2950		160	+140	+5	+530
הכשרת הישוב ש	19150		158	+800	+4.4	+342.6
ישפרו 0.1	1617		473.4	+68	+3.9	+454.6
ישראלום 1.0	5272	שב				.1
ישרס 10.0	4970		3.5	-96	-1.9	-36.4
כנף פיתוח 1.0	3364	תב	40	-273	-7.5	-140
כלל נדל 1	630		5487.9			-2814.6
לומיר 1.0	1800	תב	19	-120	-6.2	-18.5
לומיר 5.0	1015		.4	...		+9.5
מ.ת.מ. 1.0	830		1737	+30	+3.8	+178.3
מאגרי בניה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מאגרי בניה אופ1			—	הפסקת	מסחר	—
מגדל בנין	1203	שב		-5	-0.4	-47.9
מישכאל 5.0	418	תב	711.1	+35	+9.1	+2763
מערב 5.0	330		418.4	+10	+3.1	+124.1
מר-לו 1.0	302	בה	519.4	+14	+4.9	+675.8
מר-לו אופ 1	2637	שב				
לוינשטין 1.0	3011	תב	6.1	+274	+10	+6.1
לוינשטין 5.0	470		170	+4	+0.9	+138
לוינשטין אופ 1	465		79.6	-30	-6.1	-149.1
ליפשיץ 1.0	525		126	+25	+5	+46
ליפשיץ 5.0	246	תב	1450	+20	+8.9	+2265
ליפשיץ אופ 1	151		500	+6	+4.1	+500
נאות אביב 0.5	10650		19.1			.9
נכסי אחזים	2400		200.7	+50	+2.1	+299.5
סהר החזקות 1.0	5750		44			-44
סהר החזקות 5.0	3510	שב		+110	+3.2	+34
סולל בונה מבב א	3100		48.2	+100	+3.3	+93.2
סקי 1.0	1554		30			-10
סקי 5.0	1021		50			.9
סקי אופ 1	700	תב	127.4	+102	+17.1	+552.4
עמר וסלע בר 1 ש	700		1670			+168.9
קיסריה 0.1	1000		600			-485.9
קיסריה 0.5	429		517.5			-362.5
רובינשטיין 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטיין 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
רסבוך 1.0	1126	תב	428.6	+102	+10	+914.9
רסבוך 5.0	905		259	+40	+4.6	+308
רסקו מבב	2185		93.1	+80	+3.8	+67
רסקו רג	2014		90			-5.6
רסקו אופ 1	2096	קב		+100	+5	+29.5

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
מטעי הדר 0.1	2010		51.5	+70	+3.6	+351.5
מטעי הדר 0.5	855		405.1	+30	+3.6	+724.9
מהדרין 0.1	9140		212.7	+250	+2.8	+161.7
נכסי הדרים 1.0	1390		604.5	+64	+4.8	+614
פרי אור 0.5	3168	תב	49.5	+220	+7.5	+49.5
שבזר 5.0	6896		94.3	+1		+44.8

התאם לעצמך השקעה בבנק לאומי
לפי טווח הזמן, סוג ההצמדה ואפשרויות המימוש
בנק לאומי

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אסאס	960	תב	425	-65	-6.2	-135
אסאס אופ 1	6422	מב		-325	-4.8	-36.1
אטלנטיק 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	3000	תב	32.3	+210	+7.5	+32.2
גולדפרוסט 5.0	579	תב	189.4	+30	+5.5	+39.4
גולדפרוסט אופ 1	500		180			-128.4
דובק מב ש	2860		706.9	+120	+4.4	+1747.6
דובק מב ב	2870		666.5	+129	+4.7	+1566.5
תלכל 1.0	871		407.1	+34	+4.1	+581.3
תלכל 5.0	387		450	+17	+4.6	+591.4
פרי־זה 1.0	5160		480.2	+160	+3.2	+595.2
פרי־זה 5.0	2480		299.5	+80	+3.3	+430.5
טמפו בירה 1.0	7100		20	+300	+4.4	+90
טמפו בירה 5.0	4580		124			-94
יצהר 1.0	1120	תב	1085.9	+60	+5.7	+3585.9
יצהר א 5.0	650		690	+19	+3.1	+1458.3
כן 1.0	10500	שב				+3.6
כן 5.0	5461		7.5	+260	+5	+7.5
כנפרוסט 1.0	3890		100	+150	+4	+287.5
עלית	11000		16.4	+500	+4.8	+22.4
עסיס ב 0.5	15000		3	+500	+3.5	+5
אנגל סקל 1	2290		25	+110	+5.1	+71.3
שמן מבב א	3961	תב	238.8	+360	+10	+437.9

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אדגר מר 1 ש	616	תב	277	+56	+10	+277
אדגר אופ א	2140	שב				
אופים 1.0	1034	תב	5	+94	+10	+105
אופים אופ 1	2030		2.1	+70	+3.6	+37.9
אופנת ברוך 1.0	1085	תב	385	+85	+8.5	+535
אופנת ברוך 5.0	682	תב	684.5	+62	+10	+1139.5
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible]	3800		[illegible]	[illegible]	[illegible]	+72.6
אתא ב 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אתא ג 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
דלתא־גליל 1.0	2870	תב	754.8	+140	+5.1	+1413.8
דלתא־גליל א 3.0	2285		116.2			-66.2
מטוויות מאוחד 1			—	הפסקת	מסחר	—
מטוויות מאוחד 5			—	הפסקת	מסחר	—
מטוויות מאו אופ			—	הפסקת	מסחר	—
ויסלגו 1.0	1330	תב	424.5	+70	+5.6	+580.6
ויסלגו 5.0	1014	תב	216.9	+92	+10	+421.1
ורדינון 1.0	2300		200	-50	-2.1	-159
זיקית 1.0	2354	תב	108.5	+307	+15	+177.8
זיקית 5.0	1425		165			-48.2
טיב־טוב 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
טיב־טוב אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
יוסטר 1.0	1490	שב		-70	-4.5	-10
לודזיה 0.1	1403	תב	53.5	+128	+10	+105.2
לודזיה 0.4	364		732.3			-227.7
ליגת 1.0	436	תב	2655	+37	+9.3	+2575.1
מים גליק 1.0	985		101			-1
מים גליק אופ 1	2100		10			-10
מקס 0.1	35994		4.1	-1		-4.1
מקס 0.5	5250		61.9			-7.5
עיט 1.0	8584		12.4			+26.4
עיט 5.0	2471		101.3	+70	+2.9	+347.7
עמק סריגה 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
פולגת א 0.1	6500	תב	1010.9	+300	+4.8	+1303.7
פולגת ב 0.4	3450		1227.5	+150	+4.6	+1836.4
פוליגון א 0.5	2520		150			-103.1
פרגוד	769	תב	200	+39	+5.3	+90.9
שלגיה 1.0	9150		17	+350	+4	+15
תעש ה[illegible] 1.0	4110	תב	1000.8	+210	+5.4	+1163.3

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אקסטמן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אקסטמן אופ 1			—	הפסקת	מסחר	—
אורדן 0.1	11650		96.3	+150	+1.3	+167.7
אורדן 0.5	9630		82.1	+180	+1.9	+26
כבלים ש	7830	תב	14.1	+650	+9.1	+35.7
תכוף 1.0	4283	בה	18	+42	+1	+3.2
תכוף 5.0	2350		182.8	+40	+1.7	+108
קפמאות פה 1.0	570		1845.9	+40	+7.6	+5380
קפמאות פה 5.0	395		68.8			+9.3
מודן 1.0	516		550	+2	+0.4	+381.7
מודן אופ א	476		.1			.1
מתכת כרום 1.0	1780	תב	166.5	+100	+6	+95.8
מתכת כרום אופ 1	1320		94.5	-50	-3.7	-171.9
כבלי ציון 1.0	1900		1198.4			-734.9
כבלי ציון 5.0	460	תב	1691.8	+30	+7	+1375.6
כבלי ציון אופ	750		1789.9	+10	+1.4	+1169.1
קיטבי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קיטבי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
נחושתן 0.1	6000		51.2			+16.6
נחושתן 0.5	1900		97			+166.8
קדר 3.0	1220	תב	192	+90	+8	+371.9
קמר פלדה 1.0	3904	תב	76.5	+355	+10	+131.3
קרגל 1.0	4870		101	+200	+4.3	+110
קרגל 5.0	2600		100	+50	+2	+66
קליל 1.0	2079	קב		+99	+5	+599.5
קליל 5.0	902	תב	400	+82	+10	+1000
שלדות 5.0	1320	תב	200	+110	+9.1	+530
תעשיות לכיש 1.0	875		427	+35	+4.2	+899.4
תעשיות לכיש 5.0	465	תב	706	+35	+8.1	+1105

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אלכים 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אלקו 0.1	2926	בה	6.4	+139	+5	+8.6
אלקו 0.25 ש	1860		129.9	+62	+3.5	+466.5
אלקו 0.25 ב	1735		15.5			-15.5
אלקטרה 0.1	9010	תב	16	+500	+5.9	+16
אלקטרה 0.5 א	4840		46.4	+190	+4.1	+227.5
אלרון 3.0	374500		9.6	+14500	+4	+45.3
אורית 1.0	25650		38.4	+700	+2.8	+84.5
אורית אופ 1	25350		3.4			-4
כלל תעש' אלק'	2500		1526.4	+50	+2	+2361.5
מכטרוניקה 1.0	1663	תב	1475.8	+92	+5.9	+1917.3
מכטרוניקה 5.0	1140		666.9	+51	+4.7	+753.3
מיכרוגמר 1.0	1540		261.6	+70	+4.8	+335.3
מיכרוגמר 5.0	755		961.7	+30	+4.1	+1465.3
סיקלון 1.0	4110		10	+140	+3.5	+40
[illegible]יקה 5.0	1880		85	+70	+3.9	+105
קבוצת אילר 1.	2214	תב	75.8	+247	+10	+75.4
קבוצת אילר 5.	1227	תב	134.5	+112	+10	+134.4
ת.א.ת. 1.0	2530		103	+118	+4.9	+251.2
ת.א.ת. 5.0	794		740	+23	+3	+649.3
ת.א.ת. אופ 1	5738		7.1			-7.1
תדהר	3201		96	+51	+1.6	+101

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
א.ש. העבודות 1.	1810		223.1	+80	+4.6	+798
אליקל 5.0	3966		12	+101	+2.6	+38
אקרשטיין 1.0	7800		69.8			22.8
אקרשטיין 5.0	6300		10			
בטון תדיר 1.0	8050		41.2	+300	+3.9	+18.8
בטון תדיר 5.0	4450		40.2	+200	+4.7	+64.8
בר-סון 1.0	1968	שב				
בר-סון 5.0	485		400	-1	-0.2	-100
בר-סון אופ 1	352		380.2	-3	-0.9	-320.2
המסלול 1.0	735		50	+35	+5	+186
המסלול 5.0	362		284.4			-25.4
טרמאסבסט 1.0	6330		10	+102	+1.6	+1.3
טרמאסבסט 5.0	1200		32.6			+97.4
מ.ל.מ. 1.0	737	שב				
מ.ל.מ. 5.0	340		100			
מוחל הסק בתעש	1384	תב	250	+126	+10	+147.9
מוזאיקה ולפמן 1	16886	מב		-889	-5	-15
מוזאיקה ולפמן 5	9015	תב	20.3	-1590	-15	-27.7

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אגן 5.0	12700		7	+300	+2.4	+12.6
אליאנס ב	832	בה	158.4	+4	+0.5	+222.1
גל תעשיות 1.0	3201		30.1	+41	+1.3	+42.6
גל תעשיות 5.0	1720		50	+40	+2.4	+49.9
דקסטר 1.0	5250	שב		+190	+6.3	+329
דשנים 0.1	8944		17.5	+426	+5	+2.5
דשנים 0.5	3300		146.7	+80	+2.5	+150.2
חיפה כימי 10.0	1290	תב	4270.7	+65	+5.3	+4855.6
כתב ש	42900		75.2	+1408	+3.4	+90.4
כתב אפ 4	39600		6.5	+500	+1.3	+11.8
ליפסק 1.0	815	תב	200	+50	+6.5	+145.2
ליפסק אופ 1	1277	קב		+77	+6.4	+356.9
ים המלח	10570		1249.6	+220	+2.1	+2358
פטרוכימים 10.0	281		9078	+5	+1.8	+15400.7
מקסימה 1.0	3270		10	-10	-0.3	-10
מקסימה 5.0	1380		51	+20	+1.5	+51
מקסימה אופ 1	1460	תב		-90	-5.8	-20
נקה כימיקל 1.0	6845	תב		-360	-5	-319.8
סנו 1.0	6480		170			-111.3
סנו 5.0	3600		200			-200
קום כימיקל 1.0	4000		55.5	+300	+8.1	+145.5
קום כימיק אפ 1	3605		10	+170	+5	+25
ת.ג.ל. 1.0	1258	קב		+60	+5	+279.9
ת.ג.ל. 5.0	712	שב				
תיא 5.0	3605		15.9	+5	+0.1	+19.1
פרוטארום 10.0	9195	תב	73.7	+836	+10	+44.8
תרז א 5.0	2700	תב	222	+206	+8.5	+267

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
דפרון 1.0	3510		80			-20
דפרון 5.0	1790		1.7	-10	-0.6	-1.7
ת.ב.ג. 1.0	1779	תב	364.1	+162	+10	+875.1
ת.ב.ג. אופ 1	1552	תב	289	+162	+11.7	+638.7
יאה 1.0	3140		16.1	+60	+2	+75.3
יאה אופ 1	4951		6	+1		+6.6
לבידי אשקלון 1	380	תב	1660.4	+20	+7.1	+5161.1
לבידי אשקלון אופ	440	תב	350	+40	+10	+770
מולט ב 0.5	13700	תב	23	+1000	+7.9	+23.2
מפעלי נייר 10.0	99500		18.6	+1500	+1.5	+25.7
סקטרנה 1.0	1070	שב				
רים 0.1	1800		13.5			-13.5
רים 0.4	861		50	+41	+5	+74.4
תעל ב 0.2	9140		11.4	+140	+1.6	+109.8

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אלומית 1.0	3600	שב				
אלומית 5.0	1670		10			-10
אגריין 1.0	1995		109	+95	+5	+196
אגריין 5.0	907		305.5	+42	+4.9	+576
אגריין אופ א	650		30			-1.1
המישה יד	7400		33.8			.4
דיקה 1.0	4092	תב	30	+372	+10	+469.2
דיקה 5.0	2000	שב				
הנפלק 1.0	6030	תב	53.7	+410	+7.3	+70.2
הנפלק 5.0	1980		129.7			+55.3

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
מרכזית ב 0.1	4010		710.3	+70	+1.8	+984.7
כור בב' ש	3800000		.4	00000	+2.7	.5
כלל תעש' 1.0	910		3135.4			+2892.6
מאגרי טכנולוגיה	390		1262.4	+13	+3.5	+1287.1
מאגרי טכנו אופ	300		3085	+18	+6.4	+1555

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אמיקר ש	3155		100.4	+35	+1.1	+248
אידיבי פתוח 2.0	2352		1117			-482.7
אינקובה 0.1	1165		85			+84.7
אינקובה 0.5	568		365.1	-50	-8.1	-591.9
אלגר ש	2450	שב		+50	+2.1	+30
אלגר ב	2453		10	+30	+1.2	+24
אלרן ש	1508		958.3	+30	+2	+1586.7
אלרן ב	1510		90	+30	+2	+65
אמישר בב'			—	הפסקת	מסחר	—
אפיק 1.0	725		838.7			.1
אפיק 5.0	540		58.5	+10	+1.9	+58.5
גחלת 1.0	1440	שב				
חברה לישראל 1.0	1988		266	+100	+5.3	+371.9
חברה לישראל 5.0	697	תב	125.8	+33	+5	+1008.2
הלפטן 0.1	[illegible]		2.6	[illegible]	[illegible]	[illegible]
הלפטן 1.0 ש	15400		10	+480	+27	+4.9
אמפא א 0.5	6600		4.3	+100	+1.5	+24
פועלים השק ש	2584		962.9			-221.6
כלל השק	2846		1244	+136	+5	+2071.2
דיסקונט השק ש	3110		1960.1	+97	+3.2	+2862.3
מזרחי השק ש	7400	תב	38.6	+400	+5.7	+41.1
מור השקעות 124	8771	שב		+100	+1.2	+7
חירון 1.0	1638		19	+76	+5	+19
חירון 5.0	441		1574.7			-1124.6
יצוא ש	5900		45.8	+100	+1.7	+23.6
ירדן א 0.1	1200		136.5			-28
כלל 10.0	1536		1439.4	+73	+5	+2161.3
כלל 50.0	882		355			+355
לנדקו 0.1	4674	בה	21.5	+222	+5	+4.9
לנדקו 0.1	1320	תב	92	+120	+10	+142
מנור 0.1	5698		155	+99	+1.8	+22.1
מנור א 0.5	3800		115	+140	+4.9	+11
עוז השק ב 0.1	1568		75.2	+33	+2.2	+14.8
עוז השק ג 0.5	695	קב		+33	+5	+81.8
פז השק ש	13000	תב	399.1	+1303	+11.1	+1573.3
פמה א 0.1	4400		62	+150	+3.5	+113.6
פמה 0.5	1960	תב	961.7	+170	+9.5	+2105.7
פרין ב 2.5	940		133.5			-101

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
אמצעים מתוחכ'	1907	תב	130.5	+100	+5.5	+263.1
אמצעים אופ 1	1760	תב	25	+118	+7.2	+200
גליל טכנולוגיות	277		1560.8	+4	+1.5	+1635.7

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
דלק חיפ'נפט 1.0	2434		444	+116	+5	+399.7
דלק חיפ'נפט 5.0	1280		42.7			-42.7
פז חיפושי נפט	9000		14.5	+250	+2.9	+72.6
סראויל 1.0	1530		123.5			-73.8
סראויל 5.0	636		310	+30	+5	+462.9
סראויל אופ 1	500		110	+5	+1	+340
יו.א.ל. 5.0	969	תב	1687	+88	+10	+5568.1
מ.ג.ן. 1.0	1466	קב		+70	+5	+1129.1
מ.ג.ן. 5.0	715		499.5			.5
סיסמיקה 1.0	919	בה	335.5	+44	+5	+651.7
סיסמיקה 5.0	355		100	-5	-1.4	-17
סיסמיקה אופ 1	257		135.1	-3	-1.2	-5.2
פראויל ב 0.3	1656		93	+1	+0.1	+157
צפ'אמרי'נפט 1.0	234		1448.2			-350.8
צפ'אמרי'נפט 5.0	162		348.1			-89.4
צפ'אמנפט אופ 2	400	שב				
נפטא ש	645000		.5			

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור אלפי ש"ע	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש אלפי ש"ע
גוית ב	232	שב	1	-1	-0.4	.9

מחזורים (במיליוני דולר)

מניות חופשיות	1.4
בנקים בהסדר	0.5
אגרות חוב צמודות מדד	8.5
אגרות חוב צמודות דולר	0.9
מלווה קצר מועד	11.7
סה"כ מחזור	17.8

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	270.31	+0.88
כללי ללא בנקים	246.21	+2.73
מדד אג"ח כללי	234.00	+0.24

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
תג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מוגבלת
קב	קונים בלבד	בה	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	קב	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	קש	קונים בלבד יום שלישי
לנ	לא נסחר	מש	מוכ' בלבד יום שלישי
הם	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

נמשכת האווירה החיובית בשוק המניות

מגמת המסחר החיובית בשוק המניות נמשכה גם אתמול. הדגשה בשוק פעילותן של קרנות־הנאמנות, שנהנו מביקוש של מיליארד שקל. מנהלי הקרנות, הסבורים כי השוק בשל לתפנית חיובית, הזרימו ביקושים לחלק גדול מהמניות המוחזקות עם הקרנות, ושעריהן עלו עד חמישה אחוזים. ביקושים אלה נוצלו על־ידי סוחרי־בורסה זריזים, שמכרו חלק מאחזקותיהם. ההודעה של חברת טיב טוב על פירוק מרצון העיבה במקצת על האווירה החיובית ששררה בבורסה. רוב סוחרי הבורסה סבורים כי התפנית החיובית של הימים האחרונים בשוק המניות אינה מקרית, וכי גם בימים הבאים תימשך מגמה זו. מדד־המניות הכללי, ללא בנקים, עלה בסיכום יום המסחר ב־2.73 אחוזים, במחזור של 1.4 מיליון דולר.

מחזורי שפל במניות ההסדר

בשוק מניות ההסדר היו אתמול מחזורי־שפל, שכמותם אינם זכורים לסוחרי הבורסה זה תקופה ארוכה. מדד מניות ההסדר עלה ב־0.15 האחוז, במחזור של חצי־מיליון דולר. הרצעים במניות אי־די־בי. והסמוק של בל"ל נקלטו ללא שינוי־שער. ביקוש למניית בנק הפועלים סופק בעליית שער של 0.3 האחוז. גורמים בשוק ההון חוזרים ומציינים את ההערכה, כי בתקופה הקרובה לא צפוי שינוי משמעותי ברמת התשואה במניות ההסדר.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	14.54
הפועלים ש	14.70
אי.די.בי. רג	14.54
דיסקונט א	14.52
המזרחי ש	14.47

ביקושים למניות הבטוחות

ניירות־הערך בעלי רמת־סחירות גבוהה נהנו גם אתמול מביקושים שהוזרמו על־ידי קרנות־הנאמנות. ביקושים אלה גררו עליות שערים עד חמישה אחוזים. כך, למשל, עלתה מניית אלרון בארבעה אחוזים; מניית וגלת ב' עלתה בארבעה אחוזים; מניית דיסקונט השקעות עלתה ב־3.2 אחוזים; ומניית שופרסל ב' עלתה ב־3.7 אחוזים. הרצעים במניות של חברת הביטוח הסנה ושל אי.די.בי. פיתוח נחטפו ללא שינוי־שער.

שיפור האווירה במניות המקרקעין

מדד המניות של חברות הנדל"ן והמקרקעין עלה אתמול ב־3.52 אחוזים. מדד זה עלה לאחר שבמשך תקופה ארוכה נרשמו במניות אלו ירידות־שערים. כך, למשל, מניית גיבור עלתה ב־2.8 אחוזים; מניית אזורים בנכסים ובנין הכשרת הישוב עלו ב־4.4 אחוזים. עמר וסלע אישרה ידיעה שפורסמה ב"הארץ", ולפיה הושלמה חתימת פרוטוקול... עליה, בהיקף של 2.2 מיליוני דולר. אחוזת המסחר בבורסה קשורה לא־במעט בעובדה שבחלק מחברות

האלקטרוניקה חל שיפור ניכר במצב העסקי. אלביט הודיעה אתמול לבורסה כי הרווחה במחצית השנה תשעה מיליוני דולר. הודעה זו השפיעה לחיוב על המסחר במניית כלל אלקטרוניקה, שעלתה בשני אחוזים, ועל המסחר במניות של החברה־האם אלרון, שעלו בארבעה אחוזים.

פירוק מרצון בחברת טיב טוב

ההודעה על הפירוק־מרצון בחברת טיב טוב פגמה כאמור באווירה החיובית ששררה בבורסה, אך לא השפיעה מהותית על שעריהן של מניות הטקסטיל. הסיבה לכך היא, שהמתרחש בטיב טוב אינו חייב לקרות בכל חברות הטקסטיל. כך, למשל, הודיעה אתמול חברת ליגת על רווח של מיליארד שקל ל־30 ביוני 1985. הבורסה העבירה אתמול רשימה של חברות, שאם לא יגישו את הדו"חות הכספיים שלהן למחצית השנה המסתיימת בספטמבר 1985, עד ה־15 בחודש זה, המסחר במניותיהן יופסק. המדובר בחברות אינקובה, גלי זוהר, רונקו, התכוף, יצהר, תיא, חוף האלמוג.

איגרות־החוב הדולריות ממשיכות לעלות

איגרות־החוב הצמודות למדד המשיכו גם אתמול בעליית־השערים שלהן. פעילות גבוהה במיוחד היתה באיגרות הצמודות חלקית למדד. לעומת זאת, שעריהן של איגרות־החוב הדולריות המשיכו גם אתמול לרדת, והמדד של איגרות־החוב אלו ירד ב־0.24 האחוז. בבורסה מסבירים, כי המשך היציבות של שער הדולר־פין מביא להמשך הירצעים באיגרות אלו. מחזור המסחר באיגרות החוב הסתכם אתמול ב־4.2 מיליוני דולר.

גידול בפעילות במק"מ

היקף הפעילות במק"מ גדל אתמול גידול משמעותי, לעומת ימי־המסחר האחרונים, והסתכם ב־11.7 מיליון דולר. בשתי סדרות של מלוות אזל המלאי, והמסחר בהן התנהל בפמבי. עקב כך, ירדו רמות־התשואה עליהן אל מתחת לשלושה אחוזים. בסדרות האחרות של המלוות לא היו שינויים מהותיים לעומת הימים האחרונים.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
125		הפ'	מסחר
135	7	99.25	3.33
145	14	98.55	3.22
215	21	97.90	3.12
225	28	97.25	3.08
235	35	96.85	2.82
245	42	96.20	2.85
116	50	95.25	3.00
126	56	94.75	2.97

הודעות בורסה

* ארדט הודיעה, בתגובה לידיעה ב"הארץ", כי לא חל שינוי בתכניותיה [illegible]
* אלביט הודיעה על סגירת [illegible] בהנפקת [illegible] שלה, שבמסגרתו גייסה 19 מיליון דולר.

אילת אוברסים בע"מ
שיטות חיסכון בהובלת מטענים אילת בינלאומיים
אילת אוברסיס בע"מ
דרך שלמה 61, תל אביב 66039
טלפון 03-849111, טלקס 35652

שערים יציגים של מטבע חוץ

12.11.85

המטבע		שער	המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1472.9	אוסטרליה	דולר	965.12
בריטניה	לירה	2084.7	דר"א	רנד	545.71
גרמניה מע'	מרק	561.29	בלגיה	10 פרנק	277.72
צרפת	פרנק	184.17	אוסטריה	10 שילינג	798.10
הולנד	גילדן	497.85	איטליה	1000 לירה	831.37
שוויץ	פרנק	683.48	יפן	100 ין	716.39
שוודיה	כתר	186.62	אירלנד	לירה	1736.6
נורווגיה	כתר	186.55	ספרד	100 פזו	913.06
דנמרק	כתר	155.08	ירדן	דינר	3861.9
פינלנד	מרק	261.69	לבנון	לירה	84.840
קנדה	דולר	1067.4	מצרים	לירה	846.92

שערי מטבע־חוץ 12.11.85

בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1463.8674	1482.1326	1439.86	1504.65
1 לישט"ש	2069.1766	2094.9944	2030.15	2121.51
1 מארק גרמני	557.6638	564.6219	548.52	573.20
1 פרנק צרפתי	183.0406	185.3245	177.34	188.14
1 גילדן הולנדי	494.8842	501.0590	486.77	508.67
1 פרנק שוויצרי	678.9737	687.4455	667.84	697.89
1 כתר שוודי	185.5933	187.9090	182.55	190.76
1 כתר נורווגי	185.4758	187.7900	182.43	190.64
1 כתר דני	154.1562	156.0797	151.65	158.45
1 מרק פיני	260.1275	263.3732	255.86	267.37
1 דולר קנדי	1060.7735	1074.0091	1043.38	1090.33
1 דולר אוסטרלי	958.8331	970.7969	904.33	994.76
1 ראנד דרא"פ	541.6309	548.3891	473.70	521.07
10 פרנק בלגיים	274.6468	278.0737	270.14	282.30
10 שילינג אוסטרי	792.9943	802.8887	779.99	815.09
1000 לירט' איטל'	826.3434	836.6540	808.73	853.61
100 ינים יפן	711.9978	720.8816	700.32	731.83
1 דינר ירדני			3786.35	4020.55
1 לירה מצרית			813.28	863.87

שערי מטבע חוץ בינבנקאיים

אתמול 12.11.1985 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל"ו שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4145/1.4155
ל"ו ארה"ב	מרקים גרמניים	2.6240/2.6250
"	גילדנים הולנדיים	2.9570/2.9590
"	פרנקים שוויצריים	2.1545/2.1555
"	פרנקים בלגיים	53.02/53.04
"	פרנקים צרפתיים	7.9975/8.0005
"	לירטות איטלקיות	1771.60/1772.10
"	ינים יפאניים	205.50/205.65
לס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.0735/1.0741

שער הזהב $ 322.70 ארה"ב אונקיה להנחין פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ל"ש	$/פר"ש	מר"ג/$
1 ח'	1.4104/1.4116	2.1454/2.1469	2.6157/2.6172
3 ח'	1.4022/1.4035	2.1334/2.1346	2.6023/2.6038
6 ח'	1.3910/1.3925	2.1150/2.1170	2.5826/2.5846

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שערי אגרות החוב

4% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3031	298000	-200
3032	295000	— —

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	28014	+190
3602	25707	+175
3603	25963	+480
3604	21452	+437
3605	19351	+164
3606	18229	+154
3607	17268	+150
3608	16339	+144
3609	15342	+25
3610	13616	[illegible]
3611	[illegible]	[illegible]
3612	12921	+21
3613	12233	+216
3614	11714	+212
3615	10812	+198
3616	9885	+184
3617	9190	+165
3618	8708	+156
3619	8162	+146
3620	7647	+13
3621	7253	+12
3622	6530	+11
3623	6143	+188
3624	5782	+179
3625	5139	+8
3626	4745	+8
3627	4392	+7
3628	4093	+4
3629	3829	+4
3630	3614	+3
3631	3338	+5
3632	3145	+5
3633	2966	+5
3634	2690	-74
3635	2541	-70
3636	2443	-69
3637	2214	-26
3638	2057	-25
3639	1880	-23
3640	1550	+8
3641	1340	+7
3642	1215	+36
3643	1077	+32
3644	945.7	-37.6
3645	851.3	-34.3

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סדרה	שער	שינוי
3101	267000	— —
3102	257600	+100
3103	255200	— —
3104	246000	— —
3105	235722	+5622
3106	228401	-1707
3107	239665	+330
3108	215201	-1753
3109	212022	-1416
3110	213208	+2124
3111	207728	+1295
3112	201860	-1628
3113	206003	-529
3114	200019	-873
3115	198652	+1194
3116	192054	+309
3117	200459	+116
3118	196027	+296
3201	162409	+245
3202	167682	+293
3203	165102	+293
3204	161311	+266
3205	158101	+261
3206	157056	+258
3210	152833	+251
3211	148344	+244
3212	145596	+239
3213	139656	+230
3214	133949	+221
3501	134831	+101
3502	132457	+1550
3503	118419	+1388
3504	115715	+1389
3505	116977	+1442
3521	116896	+209
3524	104726	+172
3522	111631	+206
3523	105188	+196
3525	102710	+169
3526	102642	+169
3527	100477	+166
3528	97575	+161
3529	97083	+160
3530	94810	+156
3531	94422	+156
3532	91653	+151
3533	91585	+152
3534	85886	+141
3535	85966	+234
3539	81381	+212
3536	86023	+280
3537	85734	+280
3538	80692	+263
3540	80491	+255
3541	77686	+247
3542	81220	+267
3543	77005	+264
3544	77635	+291
3546	75847	+288
3547	75338	+286
3548	75086	+286
3550	71525	+266
3551	70688	+263
3545	75211	+177
3549	70930	+158
3552	64994	+146
3554	64837	+147
3555	64837	+147
3553	64124	+240
3571	55350	+216
3556	61635	+120
3558	61591	+121
3559	59277	+116
3560	56141	+111
3561	55672	+110
3557	62646	+219
3572	56565	+203
3573	56025	+111
3574	51600	+102
3577	51650	+103
3578	47500	+95
3575	51185	+118
3576	50758	+117
3579	46727	+109
3580	44211	-780
3581	40195	-727
3582	36977	-689
3583	35899	-645
3584	33886	+85
3585	32006	+76
3586	28970	+69
3588	28950	+70
3587	29359	+59
3591	26714	+55
3592	26625	+55
3593	26491	+54
3589	26444	+74
3594	25172	+71
3590	26227	+43
3595	24925	+41

5% מלווה פיתוח (בריבה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	113313	+906
2002	112370	+902
2003	107047	+177
2005	100846	+166
2006	100765	+167
2007	98605	+163
2004	109607	+181
2009	100489	+166
2008	96695	+159
2012	94586	+156
2015	92002	+152
2010	98108	+162
2011	96199	+159
2013	96276	+159
2014	93398	+154
2017	90977	+151
2019	90590	+149
2016	95564	+158
2018	92930	+153
2020	88638	+601
2022	83070	+578
2024	78264	+555
2021	90496	+1090
2023	85242	+1053
2025	80045	+1002
2026	79245	+997
2027	76866	-321
2029	75311	-296
2028	79419	-2153
2030	75501	-2098
2031	72326	-1141
2033	68226	-1116
2035	62532	-1053
2032	73123	-1604
2034	68959	-1564
2036	63186	-1475
2037	58800	+97
2039	56551	+93
2041	53561	+89
2052	49213	+81
2038	60541	+366
2040	58136	+359
2051	54975	+344
2053	50520	+323
2054	53474	+274
2056	49765	+167
2058	46941	+70
2060	43806	+67
2055	52807	+82
2057	48579	+218
2059	45246	-276
2061	33179	-865
2062	30399	-808
2063	29142	-789

הולים

סדרה	שער	שינוי
16	102.7	-0.6
17	100	+2.2
18	102.2	+3
19	100.4	-0.6
20	100	— —
21	101.2	+1.2
22	101	+1
23	87.2	-0.8
24	89.7	-0.1
25	90	— —
26	92	-1
27	90.5	-1
28	85.3	-1
29	88	— —
30	94	-2
31	95.2	+2.7

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	229.2	-0.5
7002	222.1	-0.5
7003	210.6	+1.3
7004	195.3	+1
7005	182	-0.3
7006	170.1	-0.4
7007	158.6	-0.3
7008	[illegible]	[illegible]
7009	147.4	+0.8
7010	137.2	-0.3
7011	129.5	-0.3
7012	125	-0.2
7013	118.7	-0.6

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11786	18
6102	7025	15
6103	6309	-14
6104	5812	12
6105	5527	12
6106	5366	13
6107	5163	-12
6108	3719	-9
6109	3548	-8
6110	3488	-7
6111	2910	-6
6112	2821	-6
6113	1915	4
6151	752.6	1.7
6152	721.2	1.6
6153	622.2	-6.3
6154	611.1	-6.1
6155	398.6	3.5
6156	321.3	5.2
6157	238.8	3.1
6158	226.9	-2.9
6159	192.1	5.8
6160	180.8	1.4
6161	174.8	1.4
6162	158.3	1.4
6163	147.6	0.4
6164	142	-0.3
6165	133.1	-0.3
6166	125.1	1.6
6167	122.3	1.6
6168	120.4	1.5
6169	113.1	1.2
6170	107.6	+0.5

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	145.4	-0.2
2502	142.8	0.3
2503	138.2	0.2
2504	137.5	0.2
2505	132.1	0.3
2506	127.8	
2507	123.2	0.1

אחרים

	שער	שינוי
אדטנוב	60.6	
הדיראן	44.3	
דסק הש	176.4	
כור הנ	162.5	+1
כלל הנ	465	
כלצ ד	325	
מצב ב	390	
מצב [illegible]	411	
כול בנ	199	
הירדנ	149.5	+1

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר ההצעה	מחיר הפדיון
אב	3244.95	3196.83
[illegible]	19733.81	19541.59
אביב	23645.28	23410.25
אגור	1031.95	1011.72
אדיר	1096.40	1074.47
אדם	1092.36	1070.95
אושר	1322.53	1296.17
[illegible]	384.21	376.03
[illegible]	312.87	311.02
[illegible]	16986.78	16778.02
אורן	7805.88	7652.77
אייל	2675.44	2622.95
איילת	3299.55	3228.86
[illegible]	3583.91	3506.40
איתן	988.69	975.49
אלון	7181.35	7030.33
אלומה	2622.46	2610.07
אמיר	451.95	446.45
אס	99.51	97.34
אשל	454.28	452.11
[illegible]	977.67	972.80
[illegible]	1248.49	1224.20
ברוש	4641.69	4550.36
ברק	4792.76	4692.24
ברקת	10647.90	10568.84
[illegible]	919.87	901.40
גפן	715.12	704.38
[illegible]	7150.18	7066.01
גיא	6506.33	6419.03
גיל	1646.60	1614.44
גליה	448.25	442.79
[illegible]	1223.45	1211.31
[illegible]	2907.41	2872.34
[illegible]	1025.60	1017.93
[illegible]	1093.22	1071.94
[illegible]	276.26	270.82
[illegible]		
[illegible]		
[illegible]	2734.15	2694.50
[illegible]	2942.43	2884.82
[illegible]	21970.58	21758.67
[illegible]	326.31	320.08
[illegible]	1919.13	1893.59
[illegible]	13675.31	13482.74
[illegible]	13067.37	12873.72
[illegible]	2336.53	2307.75
[illegible]	113.71	112.19
חלמיש	8201.29	8160.67
[illegible]	1016.03	990.81
טל	2948.77	2908.00
יובל	3708.15	3691.98
יהלום	1049.40	1028.70
[illegible]	24556.95	24315.60
[illegible]	947.78	935.70
[illegible]	2970.87	2934.62
[illegible]	108.50	108.04
כלנית	300.24	294.33
[illegible]	8748.90	8681.96
[illegible]	101.02	99.83
[illegible]	743.63	726.84
[illegible]	2699.21	2647.01
[illegible]	80286.50	78693.80
[illegible]	6623.16	6493.47
[illegible]	1287.16	1260.69
[illegible]	10653.30	10474.03
[illegible]	29945.24	29659.12
[illegible]	803.30	799.08
[illegible]	2334.80	2324.40
מגן	176.89	176.05
[illegible]	2071.40	2063.00
מגל	1015.85	1004.34
מור	764.62	761.18
מורן	486.43	482.06
[illegible]		
[illegible]	628.33	624.99
[illegible]	2142.90	2132.30
מעיין	597.44	594.80
[illegible]	11014.86	10940.03
מרגלית	743.16	728.44
מרום	793.83	790.21
נגה	17568.85	17308.41
[illegible]	6152.69	6107.10
[illegible]	273.50	268.04
[illegible]	2556.67	2519.16
[illegible]	279.60	274.10
סגולה	104.78	104.23
סלע	10974.86	10894.13
סנונית	3278.82	3218.46
[illegible]	3608.67	3570.94
[illegible]	8010.99	8010.99
[illegible]	6588.61	6515.88
[illegible]	19277.35	19116.95
[illegible]	4668.15	4622.29
עופר	1108.63	1082.79
[illegible]	1896.24	1878.76
[illegible]	913.88	901.52
[illegible]	296.35	294.94
[illegible]	990.25	969.94
צבי	1000.94	988.41
[illegible]	1078.09	1064.85
[illegible]	717.24	701.22
[illegible]	4981.76	4911.04
[illegible]	1302.01	1276.21
[illegible]	1311.23	1304.38
[illegible]	15287.39	15156.30
[illegible]	299.57	291.67
[illegible]	1918.27	1886.96
[illegible]	3216.27	3179.37
[illegible]	11630.20	11521.14
[illegible]	23921.97	23453.33
[illegible]	57739.44	56594.94
[illegible]	395.61	390.07
[illegible]	12230.42	11931.28
[illegible]	601.49	598.11
[illegible]	1405.33	1391.51
[illegible]	649.17	639.55
[illegible]	4245.05	4223.83
[illegible]	353.59	349.46
[illegible]	935.98	931.44
[illegible]	957.64	950.45
[illegible]	1744.33	1721.80
[illegible]	326.34	324.72

מכתבים למערכת הארץ

אל תגרשו את הד"ר שועייבי

אנו, כרופאים, מוחים בחריפות על החלטת הממשל הצבאי בשטחים לגרש את הד"ר עזמי שועייבי, הסובל ממחלת ריאות קשה. דאגתנו היא, שביצוע צו הגירוש עלול להחמיר את מצבו הבריאותי, עד כדי חשש לחייו.
אנו מביעים זעזוע עמוק מעצם השימוש בעונש הגירוש, האסור על פי אמנת ג'נבה, כנגד אדם חולה.
אנו קוראים לביטול הצו, ומבקשים לאפשר לד"ר שועיבי לקבל את הטיפול הדרוש.

ד"ר עפו אבבריידה
ד"ר מתילדה אפלבוים
ד"ר אנואר גבאי
ד"ר אליאם טובי
ד"ר יורם פלמון
ד"ר איילה מאיר
ד"ר חסן מטני
ד"ר מרדכי קאופמן
ד"ר צילה שכטר

דיפלומטיה של מטריה

קוראי "הארץ" התבשרו בכתבה מארצות הברית כי "קרוב כינון היחסים הדיפלומטיים בין פולין וישראל תחת 'מטריה מסחרית'". שוחרי לפולין "יש ענין מיוחד לחדש מהר את יחסיה עם ישראל כדי שתוכל להשתלב טוב יותר בשוק האשראי העולמי וביחוד בשוק האמריקאי".

ב־1967 ניתקה פולין את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל, אך מזה שלוש שנים היא הפשירה את קשריה עם מוסדות ואירגונים ישראליים כגון יד־ושם, קיבוץ לוחמי הגיטאות, והתאחדות עולי פולין. כיום מדובר גם על חידוש קשרי תרבות ומסחר. אכן, ראויים לעידוד המוסדות והארגונים בשתי המדינות על היוזמה לקיים קשרים ידידותיים גלויים בשטחים שונים, ויהי זה אפילו תחת "מטריה מסחרית", אלא שצריך להיות ברור לכל כי בשום אופן אין לפרש זאת כתור "כינון יחסים דיפלומטיים".

עד לניתוק היחסים ב־1967 היתה ישראל מאמנת בפולין על ידי שגריר, שכתב האמנתו הוגש לנשיא פולין בחתימתו של נשיא ישראל. שגרירות ישראל פעלה בוורשה בגלוי, בחסות הדגל הלאומי שלנו. עתה מדובר בהושבת דיפלומט ישראלי זוטר תחת מטריה של שגרירות זרה, ידידת ישראל, ולא תחת דגלנו הלאומי. פירושו הסכמה לקיום מעמד דיפלומטי נחות של המדינה היהודית (היוקא) על אדמת פולין. זהו תהליך בלתי מכובד ליחסים דיפלומטיים מלאים, ותקדים בלתי רצוי לגבי מדינות אחרות של מזרח אירופה. זהו מיסוד דיפלומטי של העדר יחסים דיפלומטיים, ואפילו כפתרון זמני הוא לא יהווה תמריץ לכינון יחסים מלאים אלא תירוץ לאי־התקדמות בכיוונם.

וחידוש היחסים הדיפלומטיים יתכן רק על ידי השבתם למצב שבו הם נותקו, וכך היה כאשר חודשו ב־1953 היחסים שנותקו עם ברית המועצות כלומר — פתיחה מחדש של השגרירות תחת דגלנו הלאומי, והאמנה הדדית של ראשי הנציגויות בדרגת שגרירים.

ועד אז נעודד פיתוח קשרים בין מוסדיים, ללא ייצוג דיפלומטי נחות, בחסותו של דגל זר. עד שבבוא היום יתאפשר לנו לכונן יחסים דיפלומטיים כמקובל והמכובד.

כתריאל כ"ץ
לשעבר שגריר ישראל בהונגריה, בפולין ובברית־המועצות
ירושלים

מדד שביעות־הרצון

השר גדעון פת הציע לקזז 10 אחוזים מחשבונות הטלפון בגלל שירות לקוי. רעיון מצוין, אלא שצריך לשכלל אותו במקצת. כדי שסוף סוף תהיה לנו קצת נחת ושיפור באיכות החיים, צריך להחיל את הרעיון על כל השירותים המונופוליסטיים שאנו מקבלים, כגון, טלוויזיה, רדיו, שירותי תרבות וניקיון (מיסים מוניציפליים).

על פי הרעיון המוצע, תשלומים אלה צריך שייעשו על פי מדד שביעות הרצון של מקבלי השירותים. אם מדד שביעות הרצון של שירות מסוים יעלה, יעלה איתו גם התשלום בעבור אותו שירות ולהיפך.

אין כל קושי להגדיר ולקבוע את מדדי שביעות־הרצון. לאחר שייקבעו הקריטריונים, יכולה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפרסם מדי חודש בחודשו את מדדי שביעות־הרצון לגבי כל שרות השירות.

כך או כך, בסופו של דבר, הרשות לא תפשוט את הרגל. אבל אימוץ הרעיון יביא לעידוד התייעלות הבית הרצון מצד נותני השירותים, להשביע את רצונם של ציבור הצרכנים. שאם לא כן, יצטרך המנגנון להצטמצם ואולי יוקרה גם הנס. ששכרם של נותני השירותים ייקבע, לטוב, ולרע, על פי מדדי שביעות הרצון של מקבלי השירותים.

כיום התשלום בעבור שירותים אלה נקבע באופן שרירותי וחד־צדדי, על ידי נותני השירותים עצמם. קביעה זו נעשית בשיטה ה"עלות פלוס". ככל שהעלות יותר גבוהה, כן עולה התשלום. בשיטה זו אין כל עידוד לייעול ולשיפור. היהפך, העידוד הוא לניפוח המנגנון, להגדלת ההוצאות ולחוסר יעילות. כי בכך הרי גדלה הטריטוריה, ההשפעה והשליטה של העומדים בראש המנגנון. ומי לא שואף לפרוץ גבולות ולהרחיב סמכויות. במיוחד כאשר ישנם כאלה שמשלמים בעבור כך?

כל אחד חייב להסכים שמצב כזה אינו בריא ושצריך לשנותו.

אולם, כרדכנו בקודש, השינוי המיוחל לא יבוא: וגם רעיון זה ייגנז יחד עם כל הרעיונות הטובים, אשר יישומם עלול, חס וחלילה לפגוע בזוהר מעלתו המנגנון. אם יאמצו את הרעיון הזה־שני הזה, הציבור עוד עלול לצאת נשכר וזה כמובן אסור.

אינג' יוסף תמיר
אפקה

במקום להרוויח אנו מפסידים

במדור "כסף קל" ("הארץ" 10.11) כתב נחמיה שטרסלר: "היום, לא תוכל לקנות מכונית במזומן (...) היבואנים יתנו לך את המכונית בנפש חפצה — בתנאי שתחתום גם על עסקת הלוואה (...) בעיקר זה כדאי ליבואן. הוא מקבל אוטומטית אשראי־ספקים נ"ע מיצרן המכוניות בחו"ל. אשראי, שאינו עולה לו אגורה שחוקה אחת".

כל אלה קביעות לא מבוססות. אולי יוכל לומר לנו שטרסלר איזה יבואן מתנה מכירת מכונית במתן הלוואה איזה יבואן מקבל אשראי ספקים שאינו עולה לו אגורה שחוקה אחת?

כדי להמחיש את גודל ההפסד צירפנו רשומון מכס מיום 4.11.85 שלפיו יש לנו עוד כגמל הפסד של 227,791 שקל למכונית. לכך יש להוסיף את יתר ההוצאות השוטפות כגון הובלה מהנמל, אחסון, ביטוח, הכנת הרכב, רישוי וכל ההוצאות הקבועות.

במלים אחרות: על המכונית האמורה, שהיינו צריכים להרוויח עליה 18 אחוז ממחיר העלות, המסתכם ב־508 דולר בקירוב, נמצאנו מפסידים 651 דולר.

אריה קיסר
יו"ר איגוד יבואני הרכב
תל אביב

יחסים טובים והוגנים

ברשימתו של צבי הראל "צווארון לבן שווה יותר" ("הארץ" 11.11) דברי הביקורת, שיוחסו לחוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה אינם משקפים לא את דעת המשטרה ולא את דעת פיקוד היחידה. מה גם שהחוקרים ששמם מוזכר מכחישים את הדברים המיוחסים להם.

יחסי עבודה בין פרקליט מחוז הדרום ואנשיו לבין המשטרה טובים והוגנים.

סנ"צ עדי גונן
דובר המשטרה
ירושלים

נשמח לארח את קרוליקובסקי

מכתבו של הגימלאי משצ'צ'ינק ובינייב קרוליקובסקי ("הארץ" 8.11) נגע מאוד ללבנו.

אם כי איננו מתיצלים שהצילה אשתו המנוחה, נשמח לארחו בדירתנו בירושלים בתקופת שהותו כאן. כמו כן, נהיה מוכנים להסיעו מנמל התעופה וחזרה אליו. כגמלאי, שהיה מעורב גם כן בהצלת יהודים באירופה אני מקווה שנמצא שפה משותפת, אף על פי, שכליל הארץ איננו דובר פולנית (אבל, מקשת אירופה אחרות. אשתי ואני יודעים אנגלית, איטלקית, גרמנית ויידיש).

יעקב שמירא
ירושלים

החלטה מעוררת תקוות

יש לברך על השיפור במצבה הכספי של מדינת ישראל. תוך מאמץ משותף הוכיחו שרי האוצר והחינוך שיש למדינה מאגרי כסף בלי גבולים. הוחלט על העסקת מלווה של 17.5 מיליון דולרים ל־12 שנים ללא ריבית (70 אלף סטודנטים, כפול 250 דולר) לציבור אשר בחלקו הלא־מבוטל רשום לרכישת השכלה בנושאים שגם בלעדיהם המדינה תפתחך כמה שנים (כגון צרפתית השוואתית, יחסים בינלאומיים, מדעי המדינה, או יחד עם זאת יש לו אמצעים לאחזקת מכוניות ונסיעות לחו"ל מעוררת תקוות. יש לקוות כי מעתה יונהגו השרים במעשים אלה ויונהגו כך גם לציבורים אחרים.

למשל, יעניקו הלוואות דומות לפועלים ולפועלות־ייצור אשר משכורתם עומדת בסמוך לקו העוני, בעוד הם מפרנסים משפחות ומשלמים משכרם העלוב שווה של מסים. גם מאות השוטרים, ישמחו לקבל הלוואה כזו עד שישופר שכרם.

יוחנן גולדברג־בירון
תל אביב

הארץ ממליץ

תל אביב

בירדי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחזר ממלחמת וייטנם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

זרים (תמוז) — סרט אמריקאי מיוחד ומעניין של ג'ים ג'רמוש, שנעשה בתקציב דל, והעוסק בחמקנות של הקשרים האנושיים, וב"בי לות" של אדם מעצמו. מסך שחור בין תמונה לתמונה גורם לקצב מיוחד, שקצת קשה להתרגל אליו.

עידית אירית (סינמה 2) — מהתלה קלילה על חילוף היות בין עקרת־בית ישראלית מרובעת ועורכת־דין מתפרפרת. עידית ואירית מוצאות עצמן בשכונת, מעורבות האחת בחייה של האחרת. במאי נפתלי אלטר. השחקניות: ליאורה גרוסמן, אירית אלטר וחנן גולדבלט.

רומן בהמשכים (לב 1) — סיפורו של יצחק בן־נר "רומן זעיר" פוגש את התסריט שלו, את הבימוי של עודד קוטלר ואת משחקו המשכנע של חיים טופול. סיפור הגעגועים של גבר ישראלי מצליח, ומקורב לשלטון, אל אשתו ואל הזמים היפים של פעם. מעורב בסיפור הסתאבות מפלגת השלטון וראשיה לקראת חילופי משמרות פוליטיים בסוף 1977.

אמדיאוס (לב 2) — מחזהו של פיטר שאפר נעשה לסרט עשיר בתי־כנים חזותיים ובמוסיקה, על גאונותו של מוצארט כפי שהיא נראית דרך עיני המלחין הבינוני סאליירי. עבודת בימוי יפה מאוד של מילוש פורמן, ומשחק מעולה של פ. מארי אברהם בתפקיד סאליירי וטום הולסי כמוצארט.

קולונל רדל (אורלי) — אנטומיה של קונפורמיות פוליטית, ערב מלחמת העולם הראשונה, ושל התפוררות קונפורמיות זו. אישטואן סאבו ("התגלות", "מפיסטו") ביים סרט זה, על־פי מחזה של אוסבורן בליהוק מצויין של שחקנים גרמניים.

שושנת קהיר הסגולה (שוקי) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבמאי ותסריטאי, המעורב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את הזדרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנוכחית של אלן.

קאל (רב חן) — סרט אירי קטן ויפה, על צעיר קתולי (ג'ון לינץ') המנסה להיות בעיר קטנה בצפון אירלנד, ונקרע בין המאבק של המחתרת האירית ובין אהבתו לאלמנה צעירה, שברצח בעלה נטל חלק.

היימאט (מיום ששי, בלב 2) — הסידרה בת 16 השעות תוקרן 5 פעמים, ברצף של שלושה ימים ויומיים.

ירושלים

קולונל רדל (בנייני האומה) — ראה אורלי ת"א
בירדי (אורגיל) — ראה פריס ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (שביט) ראה שוקי ת"א
אמדיאוס (אורלי) — ראה לב 2 ת"א
עידית אירית (מוריה) — ראה סינמה 2 ת"א

למען השלום – הידברות בין הגושים

מה שדרוש היום יותר מכל לישראל ולעמי האזור – הוא השלום.
כדי להשיג את השלום לא מספיקות הכרזות.
דרושים מעשים שיוכיחו שהשלום אליו אנו חותרים מבוסס על הכרה וכיבוד הזכויות הלאומיות הצודקות של כל מדינות ועמי האזור הקשורים בסכסוך המתמשך, לרבות ישראל והעם הערבי הפלסטיני.
לשלום כזה אין כל סיכוי להגיע בלי שיתופה של ברית־המועצות.
טובת ישראל מחייבת שיפור יחסים עם בריה"מ.
הצטרפות הממשלה לתכניות האסטרטגיות של ארצות־הברית בעולם ("מלחמת־הכוכבים") ובאיזור (תחנת השידור "קול־אמריקה") נוגדת את האינטרסים האמיתיים של ישראל ומרחיקה את סיכויי השלום, כפי שהגברת מירוץ החימוש הגרעיני והחרפת המתיחות הבינגושית מסכנת את שלום העולם.
למען שלום צודק ובר־קיימא באזורנו חייבת ממשלת ישראל לשנות כיוון ולפעול לכינוסה של ועידה בינלאומית בהשתתפות כל המדינות הנוגעות לסכסוך, כולל ישראל והנציגות המוכרת של העם הערבי – הפלסטיני – וכן ארה"ב, בריה"מ וארצות אחרות.
פתרון זה הוא גם צודק וגם ריאלי.

ת.ד. 5229
קרית שרת חולון

הוועד היוזם לשיפור היחסים
ישראל – ברית המועצות

להקת משינה: תקליט של מצב רוח טוב

הכל על הקל / דובי לנץ

כוכב תורן חדש

עולם הרוק הישראלי זקוק היה באופן דחוף ללהקה־כוכבת תורנית. "תיסלם" ו"בנזין" הן מזמן ז"ל והחלל שנוצר עד הסתלקותן זוכה סוף סוף למילוי ברמותה של להקת "משינה", אשר אלבומה הראשון יצא בימים אלה בחברת סי־בי־אס.

כששנשאל עמנואל עמירן מה זמר ישראלי ענה בערך כך: שיר שנכתב בארץ עם מילים עבריות. מתרגמים אותו לצרפתית, ושולחים לצרפת, מתרגמים לאנגלית ושולחים לאנגליה. מתרגמים לרוסית ושולחים לברית־המועצות, וכו' וכו' וכו'. אם כל הארצות מחזירות אותו כי אין להם בו ענין — זהו זמר ישראלי מקורי. כך גם אולי ניתן להגדיר רוק ישראלי בכלל, ואת הרוק של להקת משינה בפרט, רוק שיש בו הרבה מכל זרם רוק שליט בעולם (כולל מקצבי הסקא והרגאי הקומפציים) בתוספת הרבה ניחוחות מזרחיים וצילומי רגע שמדברים רק אל הקהל המקומי. תקליטה של משינה הוא קודם כל תקליט של מצב רוח טוב, להאזין ואפילו לרקוד בכך, יש בו הרבה חוש הומור ישראלי (יש דבר כזה) הרבה אסוציאציות מקומיות.

מול החלומות הגדולים והחזון של כל אדם צעיר, קיימים המציאות והקו חמש הנוטש אל היום. מול הרצון לברוח למרוקו, רומא או טוקיו יש הכאן והעכשיו של דיזנגוף — צפוף, מלא, רועש ומזוהם כמה ממש ורכבת לילה לקהיר. אך מסתבר שגם בקו חמש וגם בדיזנגוף אפשר לשרטט דיוקנאות או קריקטורות של טיפוסים שונים ומשונים. כמו אותו טכס כפול מתחילת המאה, שכאילו יצא מספר של אגתה כריסטי ומפזמון של הפרד לאק הצרפתיים, או אותו זמר "קוסמופוליטי" השייך למרחב שלנו והמהוה המשך ישיר לגשש החיוור של לפני עשרים שנה. יש בשירים גם קמצוץ של רכאון (כי אין להקת רוק שתוותר על מעט מלנכוליה לשמה) ויש גם זכרונות מהתחתונים עם צלצולים באזניים ושיר יקפתה המושר במוסיקה: לית לכון ספרד. בקיצור: תערובת מקסימה. התנופה של להקת "משינה" עם סולנה יובל בנאי שרחוק מלהיות זמר גדול, אך יודע להעביר את הטקסט בצורה נונשאלאנטית נסלחת, ויותר ממזכיר (במיוחד בהופעה על במה) את אביו — יוסי בנאי, אלא שבמהדורה של שנות השמונים. יחד עם יובל נמצאים גם העוזר שכונב שלומי ברכה (שכתב בכישרון רב והרבה הומור את מרבית השירים) הבסיסט מייקל בנסון ונגן כלי הקשה איגי דיין שפשוט משמיעים "יופי" ביחד. מלווה את הלהקה בתקליט זה ירון בכר, המהנדס. בקליפים. "משינה" היא, כאמור, סנסציית הרוק התורנית וימים יגידו אם ללהקה זו תהיה מספיק אורך נשימה כדי להמשיך להתקיים ולזרוח או שיאמר עליה מה שמושר על אנה בתקליט. "אנה גומרת ברבע שעה יחסים שצריכים להספיק לשנה".

מני בגר: פאוסט ישראלי

"הרי לכם סיפור קטן, על איש עם מנגינה, שרצה לשבור את הכלים ולצאת מהפינה. שנים כתב, הלחין שירים וזרק אותם לפח, עד שיום אחד תפס יוזמה והחליט להפתח. מתוך הספר הישן הוא השמיע את שיריו, אמרו לו — זה כבר מדי, וזה בטוח לא בזמן. הזמן שלי יגיע אמר להם האיש, שנה חלפה, שנה רדפה, איזה עולם אדיש. הייתי בגן עדן, הלכתי על גדול, תפשתי טרמפ למוות והגעתי לגיהנום, ראיתי את הסוף שלי וזה עוד לא הכל — מכרתי את הנשמה לרוקנ'רול".

סיפורו של פאוסט ישראלי שמכר את נשמתו לרוקנ'רול — היה בלהקת "גן עדן" השתתף במחזה "טרמפ למוות", כתב את שיריו בעצמו, מלחין אותם, מעבד אותם, ומקווה שהרוקנ'רול בארץ יהיה קצת למעלה מהגיהנום, יותר לכיוון גן העדן — מני בגר. שנים הוא מתעקש שלא לסגת מן הרוקנ'רול והאלבום החדש "הייתי בגן עדן" (הוצאת חברת כנען) שהוא מעין אוטוביוגרפיה בתשעה פזמונים הוא מצליח לגעת, להזיז — והלואי וגם יצליח מבחינה מסחרית. כל הסיפור בעצם מסופר באותן שורות המצוטטות מ"הייתי בגן עדן", אך יש כאן גם סיפורה של המדינה הזו בפזמון המצויין "שיר ושוזרור", ספור על ארץ אחרת, ועיר אחרת, עיר המוצא של מני — "איסטנבול" (שיר יפהפה ונוגע ללב בעיבודו הנהדר) וישנם גם כל החברים, האהבות, האשה, הבת — כל החיים.

מני בגר אולי לא מהקצע כל כך במילים שהוא כותב. אין הוא מאותם תמלילני קונספציה, וליטוש פה ושם לא היה מזיק לו. אך החספוס שבחריזה או בטקסט שומר על האותנטיות והכוח שיש בשירה. בקולו המיוחד והכואב לעיתים, הוא מצליח להעביר את התחושה המרה־מתוקה של להיות זמר רוקנ'רול, לא להרים ידים ולקוות, הרבה מאד לקוות. "הייתי בגן עדן" רוצה לאמר "עוד אגיע לגן עדן". תקליט שבהחלט שווה האזנה והערכה רבה לאדם שעשה הכל כמעט בעצמו ועשה זאת היטב.

שירים מא' עד ת'

אם תקליטי רוק לא מבטיחים להיות לשלאגרים, הנה תקליטי ילדים משובחים זוכים להצלחה הרבה לה הם ראויים. אלבום אחד כזה הוא תקליט כפול של חברת סי־בי־אס "שירים לסוף מא' ועד ת'".

הרעיון פשוט — נוטלים את עשרים ושתיים אותיות האלף בית העברי מצמידים לכל אות מלה מסויימת, המופיעה בשם שיר ילדים ידוע, כותבים דברי קישור והרי לפניכם תקליט. אך גם רעיון פשוט כזה יש לבצע היטב. ואכן, כך זה נעשה בתקליט שלפנינו. עשרים ושניים שירים מאד מוכרים בביצוע אמני חברת סי־בי־אס — משתתפי "הכבש ה־16", מתי כספי, אריק איינשטיין, יואל לרנר ואפי בן־ישראל, חוה אלברשטיין, חנה לסלאו, יהודית רביץ, יוני רכטר, ג'וזי כץ ושר מוליק קראוס, מיקי גבריאלוב, שם טוב לוי, חני לבנה, מזי כהן ועלי מוהר ובתו שרון — בלי ספק רשימה נכבדה ביותר של אמנים ששרים שירי ילדים שהם יותר משירי ילדים, קלסיקה האהובה גם על מבוגרים ונמנעת לגלוש לאינפאנטיליות. ברוב המקרים בחירת השירים לפי האותיות — קולעת ביותר — בן (בב'), גן סגור (בג'), הילדה הכי יפה בגן (בי') וכיוב', אך לעתים מורגשת הבחירה המאולצת כמו לאותיות הי"ד "הילד הזה הוא אני" (כשברור שנושא השיר הוא או הילד או אני) או לאות ד' — שם נבחר השיר "מדוע הילד צחק בחלומו" תודות לבחירה מאולצת שכזו זכינו, עם זאת, גם לשירים יפים, שלולא האילוץ לא היו נכנסים לתקליט. בין השירים קוראת שרי צוריאל (המוכרת לילדים יותר כ"קיפי". ואכן מזוהה על ידם ברגע שהיא קוראת את דברי הקישור כ"קיפי") ללא נתונים מיותרים את דברי הקישור המקסימים שכתבה עורכת התקליט, אתי אנטה. כל החבילה היפה הזו עטורה בעטיפה ססגונית ומאד מושכת לב ילדים של ברכה אליחסיר והקר הכל מהווה מתנה יפה לכל ילד. בשוליים כדאי להעיר שאין להאכיל את הילד בכל שני התקליטים ברציפות. תנו לו כמה אותיות בכל פעם כדי שלא ימאס עליו האלף־בית העברי במהירות.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 13.11
ותיאטרון הבימה:
נמר חברבורות: 20.30
פירוד זמני: 20.30
והתיאטרון הקאמרי
קסטנר: 20.30
קידוש – בצוותא: 20.30

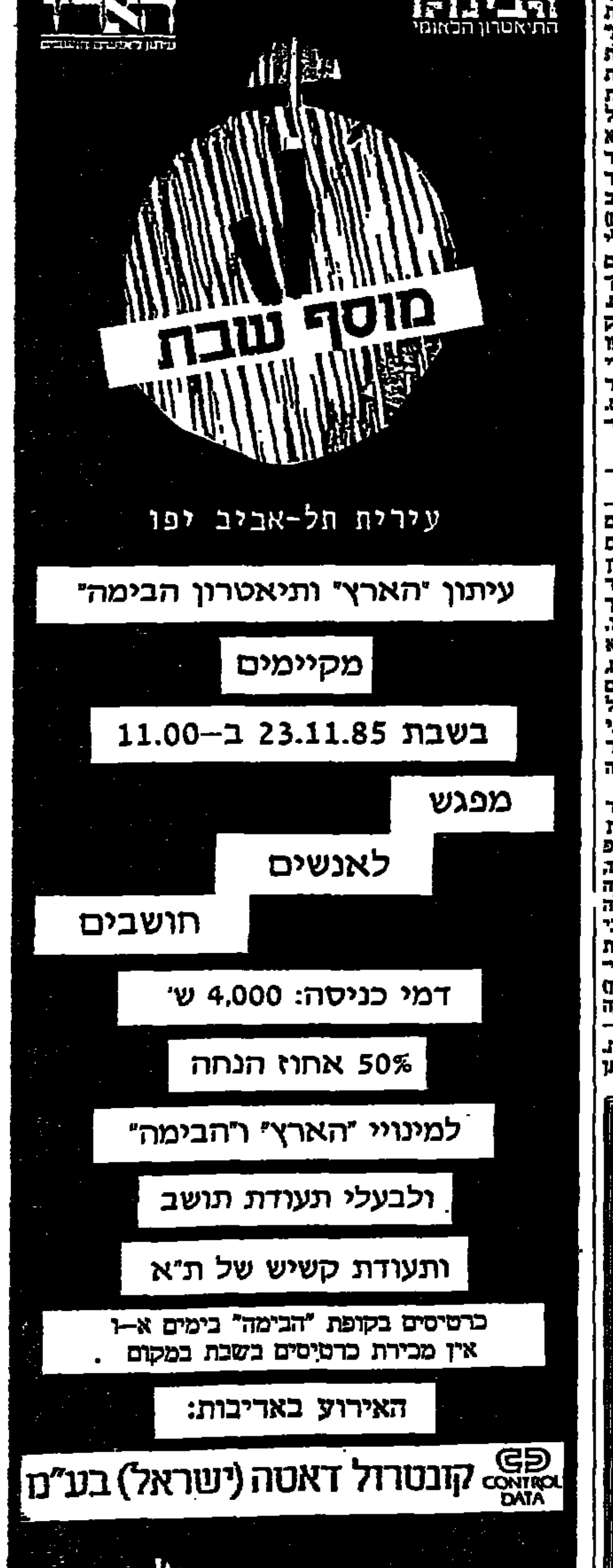

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
שמואל א' כרתם	עירובין ה, ב"ג
דף יומי	**הלכה יומית**
נדרים נ"ג, ס	ברכות נג, ידיע

תורנות רופאים

רשימת רופאים במקרים דחופים:
מ־8 בערב עד למחרת 8 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 084־57333
נהריה 585555
חולון 805133
לוד־רמלה 08־221022
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00 20.00
ביום ו' — 8.00 15.00
טלפונים: 05־433308, 05־433500
ש"ח — עזרה ראשונה נוספת
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 3\04־672222.
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111.
מרכז רפואי באר יעקב, 08־223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז מידע למכורי לחץ
מבצע "מעגלים"
א ו־ה 11.00־13.00
ב ו־ד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טל: 294869, 285822 03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03־284649
פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' מס' 04. 523 366, שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00.
שירותי שיניים רפואי בד"ר
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון בד"ר
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון בד"ר

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק (ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים)
בקור חולים (פנימית, נשים, אא"ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב
לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אבסטורדם 7 225142
רמת גן
פינצ'י חיבת ציון 43 782821
פתח תקוה
סופרפארם ספירא 43 909030
חולון
אהרון הפייר 52 889153
בת ים
עזרא בלפור 135 583849
נתניה
נאות עקר מרכז מסחרי אזורים 52484
ירושלים
אפלטקה יפו 110 539031
חיפה
הנשיא שד' הנשיא 35 333312
הקריות
הרמן סמטת מרי־עין קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הכרות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' וד' — 17.00־21.00.
יום ג' — 18.00־21.00.
בוגרשוב 66 ת"א, טל' 281226־9.
חיפה: ימים א' וד' 19.00־1600 רח' הספורט 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 שמינית באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תמונת־מצב
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) הקלאות היום
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 שלושה בדירה אחת — סדרה משעשעת
20.30 בין הכיסאות
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוקד
22.05 "הראש" — סרט־קולנוע צרפתי
23.25 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 ארץ־מולדת
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע (יסודי) — לאן עשת האנשה
09.20 אנגלית ז'
10.10 מדעי הטבע ה'־ו' — מערכת הנשימה
10.30 שיפור מוצר
11.00 חשבון ו'
11.15 אנגלית
11.30 מושגים ביהדות — המצב השיטים
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע — [illegible]
14.00 מורשה למען העתיד — מעיינות רוח הגדם
15.00 האוניברסיטה הפתוחה: ריכאוד — פרסיו הראיאטביים בשת חיינו הראשונה: עיבוד חומרים תרמופלאסטיים
16.00 כלי מחות
16.25 ביצועים — שעשועון טלוויזיה
17.00 ערב הרב

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 מחרות מוסיקלית
09.50 קונצרט בוקר — רימסקי־קורסאקוב: ה' פתיחה "[illegible]" הסימפ' ...; [illegible]; קונצ' בסי מינור לצ'לו ותז' אופ' 104 (לין הארל/פילהרמונית ולאדימיר אשכנזי); צ'ייקובסקי: סימפ' מס' 6 "הפאתטית" (הסימפ' מלונדון/לאופולד סטוקובסקי); סטראווינסקי: המוסיקה לבאלט "ציפור האש" (הפיל' מניו־יורק פייר בולז)
12.05 אמנים באולפן
13.00 קונצרט תזמ' הסימפ' ירושלים, רשות־השידור. מנצח: דייויד רוברטסון/סולנית: שרה ינובסקי־טל — פסנתר. יקותיאל עזר: מוסיקה לכלי־קשת ותוף כה שופן: קונצ' מס' 2 בפה מינור לפסנתר ותז' אופ' 21; היידן: סימפ' מס' 96 ברה מאג'ור, "הנס". מילואים — סרסאטה: שליטיה מס' 2 במי מינור לפסנתר. כינור וצ'לו, אופ' 92 ושליטיית "יובל"
15.05 מוסיקה כאן ועכשיו — סטוצ'בסקי: "שינה נומינה" לצ'לו סולו (עוד ויזל); קונצ'רטינו לקלרינת ותז' (גרשון דמ־בינסקי/הסימפ' י־ם, רשה"ש/מנדי רודן); קלאוס הובר: "הרמוניות שבפנים" ומק' רדיו באוואריה/הפיל' של נירנברג/האנס בידמאר
16.00 קונצרט מנחה — יאנאצ'ק: אידיליה לתזמורת מיתרים (הקאמרית של רדיו מערב גרמניה/פאול אנגרז); לקט שירים אנגליים עתיקים ואמה קירקבי — סופראן; בראהמס: חמישיה בסי מינור לקלרינת ולכלי־קשת, אופ' 115 (רובינס שטולצמן/עם רביעיית קליבלנד); ברליוז: הסימפוניה הפנטאסטית, אופ' 14 (הסימפ' מבוסטון/סאיג'י אוזאווה)
18.30 כאולמי הקונצרטים בעולם — באך־שנברג: 2 פרלודים כוראליים, "בא, אלוהים" ו"התקשטי נפש אהובה"; באך/שנברג: פרלוד ופוגה במי במול מאג'ור; יאנאצ'ק: "מיסה גלגולית" לסולנים, מקהלה, תזמורת ועוגב ובמגדלה הדיביצה — סופראן/צ'סלאבה סלאניה — אלט/יוזף פרוצ'קה — טנור/פטר מיקולאס — באס/האקדמיה לזמרה/מקהלת הפיל' מבראטיסלאבה
20.05 צלילי הזמן — "צורים גרמניים"
21.00 אופרה של יום רביעי — יאנאצ'ק: "סוד עלה ערמונית קטנה". משתתפים: לוצ'יה פופ, אבה ראנדובה, ואסלאב זיטק ואבה זיגמונדובה. מנצח: צ'ארלס מקראס
23.00 צלילי ליל — יקטוס הגדול: מדריגאל איטלקי ומק' "מדריגאל" של קונסרב

טורזיו "צ'יפריאן פורומבסקו" מארין קונסטאנטין; הנדל: קונצ' גרוסו בפה מאג'ור לעוגב, 2 אבובים, כלי־מיתרים וקונטינואו (הרביס מאשוי יוג' שפליין ואוול היילפרין "קונצנטוס מוסיקוס" של וינה/ניקולאוס הרנונקורט; שומן: "קריילריאנה" (בארתה אנריץ' — פסנתר); גאסטולדי: "באלטר" ומק' "מדריגאל" של קונסרבטוריון "צ'יפריאן פורומבסקו"/מארין קונסטאנטין

רשת א'

16.05 מוקדון שטן הזהב
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — מקור הגזים ב־אוקינוס
18.06 מנחת־ערב — הווי דתי ומסורת
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 סיכום ההלכה היומית
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר באותו כוכב — הסידרה הרדיופונית

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מוקד לענייני צבא וביטחון
20.05 מבט לפולקלור — עירה־פיתוח
21.05 שיר לדרך
22.05 בינה ומסך — בהזה מוסיקאים ומדעים
23.05 משחקי־לילה

רשת ג'

18.06 הזה הוא זה — מבעד להרים ימים
20.05 עם כל הכבוד
22.05 מכולנו — שירים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שלום־אביב לעבודה
19.05 ר"ת, דיה
20.05 מבעד הפזמונים הלועזיים
21.00 מבט לחדשה
21.30 אוניברסיטה משודרת: עובדי אלילים ובני דתות אחרות
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 הם
24.05 ציפורי־לילה — עם קובי ביזין

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 מחרות מוסיקלית
09.50 מבט
10.30 הדיו קל
11.10 שירים עבריים
11.30 הסכלה הדפה לכל
12.05 פעמי הצהרו
13.00 שידורים באנגלית
13.30 שידורים בצרפתית
14.00 לבת לבן ולכל המתעניין

רשת ב'
08.05 סמו לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 בל פתוח חדשות ופסוקים
13.00 בוקר היום
14.06 יש עניין
15.05 רגעי קסם — שירים ישנים
16.10 סמו לשלום
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'
06.11 בחזרה לאושר
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר תשמע
10.05 אגן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי חוקיה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביטי חול — מנחם פרי
14.06 לי הלך — שיר הבימה
15.05 חדש חדיש ומחודש
16.05 מוסיקה לצייר
17.05 הנבה יומית, יקיר אביב

גלי צה"ל
06.10 צלילי בוקר
06.30 אוניברסיטה משודרת
07.07 שבע אפס שבע
08.05 יומן הבוקר
09.05 נכון לעכשיו
11.05 כאן כל פעם
12.05 להיט לתיאבון
13.00 אתה ולקרין
13.15 מבצע ישראלי
15.05 מה יש
16.05 אירוע ארוך הברים

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — קולונל רדל 6.00, 9.00
אלנבי — הקלוגניה בעקבות אוצר הזהב 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — בי"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — אפוקליפסה עכשיו 23.00
בן יהודה — הבו ואיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — רציחות פשוטות (שבוע אחרון) 4.30, 7.30, 9.30
גת — אהבתו של סוואן 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בין המוכות 7.15, 9.30
דרייב אין — מסיבה 7.15, 9.30, בלכודה לאשה אהובת 12.00
הוד — תן מביע 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — הנוקם 5, 7.30, 9.45
חן 2 — רומן על בטוח 5, 7.20, 9.40
חן 3 — קאל 5.00, 7.20, 9.40
חן 4 — נשים בעורף 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — השוטר מגנב מסור 10.30, 1.30, 5.00, 7.35, 9.45
לימור — אמריקאית בפריז 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — רומן בהמשכים 2.00, 5.00, 7.40, 9.45
לב 2 — אמדיאוס 3.30, 6.30, 9.30
ליקולי — קולנע קפה — גליפולי 10.30
מוגרבי — הכוכב הגדול 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — לרקוד עם זר 7.15, 9.30
מקסים — רמבו 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התנועה הישראלית — הפונקציות הדובראלית בעבריות 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8, (בצרפתית) 7, רבעונה על העתיקה 10.50
סטודיו — הברים 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — השכן במוסקבה 5.00, יום א' החגורה 7.00, ברסיף 9.30
סינמה 1 — הצד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — עידית אירית 4.30, 7.15, 9.30
פאר — בגידות בבראסמה 4.30, 7.15, 9.30
פריז — בירדי 11.30, 2.00, 4.15, 7.15, 9.30, הפרוזה 11.45 בלילה
צוותא — התנהגי 8.00
צפון — רומן קחול במלחמה 4.30, 7.15, 9.30
שוקי — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — אל נורמה 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המפתרים) רמת אביב — זרים 7.30, 9.30
תל־אביב — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — הפרבק 3 4.80 בראין טבב
כליון 7.00, 9.30

ירושלים

אדיסון — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — בירדי 4.30, 7.00, 9.15
אורנע — הנוקם 4.30, 6.45, 9.00
בית אגרון — 20.000 מיל מתחת לים 4.00, סיכה נעיכה 6.30, 48 שעות 8.15, החברים של אלכם 10.00, מקס הזעם 12.00 — חצות
בנייני האומה — קולונל רדל 6.00, 9.00
הבירה — בי"ס לעבודות תנועה 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — הכוכב הגדול 4.30, 7.00, 9.00
מוזיאון ירושלים — אהבה כמבט ראשון 6.00, 8.30
מוגרבי — הבו ואיש השלג 4.45, 6.45, 9.00
סינמה 1 — חברים צבוריים 4.30 העד 7.00, 9.00
סינמטק — קדושת עדן 7.00, אשה יוקרת (אולם קטן) 7.30, בשם האב (אולם קטן) 9.30, בחירת נשק 9.30
עדן — כורך מתוכנת 4.30, 7, 9
סמדר — דמעות של שתיקה 8.30
רון — תהגה לשניים 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — בי"ס לעבודות תנועה 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנוקם 5.00, 7.30, 9.40
הדר — העד 7.15, 9.30
ליליי — רשבי ביימס 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — השוטר מגנב מסור 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — בירדי 5.00, 7.15, 9.45
גן 3 — יער האיזמרגד 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — נשים בעורף 5.00, 7.15, 9.40
רמת גן — רשבו 7.15, 9.30
שבים — אירית עידית 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — אירית עידית 9.15
עתל — בבכה 7.00, 9.15

חולון

ארמון המתנדש — האימפריה מכה שנית 5.00, רציחות פשוטות 7.15, 9.30
מגדל — השוטר מגנב מסור 5.00, 7.15, 9.30
סבי — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
רינה — בלבת הים המוזהבת 4.30, בדרשן נוסה הלילוד 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — הכוכב הגדול 4.30, 6.45, 9.00
אורלי — אמדיאוס 6.00, 9.00
אמפיתיאטרון — שבע שנים בכלא 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — הנוקם 4.30, 6.45, 9.00
חן — מקס הלוחם בדרכים 4.30, 6.45, 9.00
מוריה — העד 7.15, אירית עידית 9.15
סינמטק — היימט — חלק שני 6.00, 9.00
עממי — אל נורמה 7.00, 9.00
עצמון — קוד השתיקה 4.30, 7, 9.15
פאר — בית ספר לאסירים מתחילים 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המתחדש — רמבו ג'ימס 4.30, 7.30, 9.30
גת 1 — רומן על בטוח 4.30, 6.45, 9.00
גת 2 — קוקון 4.30, 6.45, 9.00
רון — תן מביע 4.00, 6.45, 9.00
שביט — שושנת קהיר הסגולה 7, 9

קריות (חיפה)

אורות — אירית עידית 7.00, 9.15
בעדי — בית העם — כהן כהן 7.00 פלבנט
קדר 9.15
ציבן — גידעון נוסה הלילוד 7.00, 9.15
כביר — רומן בהמשכים 7.00, 9.15
כפיר — בי"ס לעבודות תנועה 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — מסכה 7.15, 9.30
עצמאות — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — המכבר להחזיר 6.00, 9.00
היכל — הנינג'ה האמריקאי 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — יער האיזמרגד 7.15, 9.15

נתניה

שבהיר — קבילה 5.00, 7.00, 9.15
שרון — יער האיזמרגד 5.00, 7.00, 9.15

חדרה

הדירה — כרקן נבלם מאויקים 4.30
העד 7.00, 9.15
חן — מיצמה לשוטרים מתחילים 4.15, 7.00, 9.15

גדרות

בית העם — כהן כהן 7.00